

Riaona

Marooro n te Maungatabu ni Kabuta

Bitakin Bootaki aika Katanoataaki ni
Kakorakora te Roronirikirake

Beretitenti Nelson E Taekin Taian
Kakabwaia man te Tembora,
Tangiraia Tabeman

8 Tembora aika a Boou a
Katanoataaki

**The Very Thought of
Thee (The Messiah),
iroun Elspeth
Young**

*“N te maroro iaon ana
Mwākuri ni Kamaiu Tē Tia
Kamaiu, Beretitenti Russell M.
Nelson e taku:*

*“N aron bʻwaa ni kabane,
Iesu Kristo bon ara banna ni
katoto ae tamaroa ae ti riai
n iriiria, “are taona nanona
nakon te kaibangaki i bukin te
kimwareirei are kamenaki i mai-
na” [Ebera 12:2]. Iangoa aron
anne! N te aro bʻwa e na kona
Ngaia n rinanon te taneiai ae
kammaraki ae akea ae e a tia n
rinanona iaon te aba, ara Tia
Kamaiu e katurua ana iango
iaon te kimwareirei’ . . .*

*“N aron naba aei, te kimwa-
reirei are e ‘kamenaki imatara’
bon te kimwareirei ni buoka te
Tia Kamaiu n Ana mwākuri
ibukin kaboan maiura.”*

Unimwaane D. Todd
Christofferson man te Kooram
n Abotoro are Tengaun ma
Uoman, “Kimwareireia aika
Itiaki,” 17.

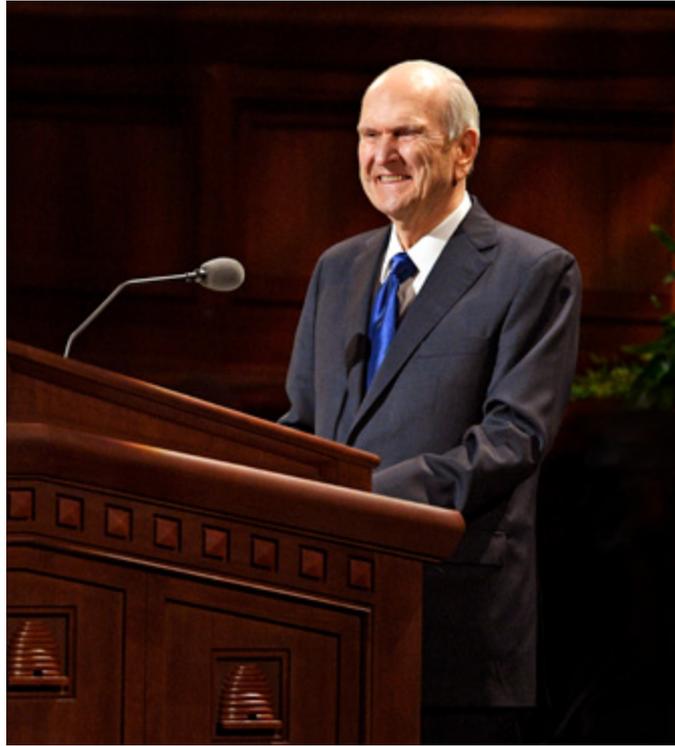
© MICHAEL COLEMAN, E NA AKI KAObIAKI

*Kristo iaon te Kawai nako
lerutare, iroun Michael
Coleman*

*“Ae moan te kakaawaki ni Kaokan Bewai bon te tembora are tabu. Ana otenanti aika tabu ao berita aika
tabu a rangi ni kakaawaki n katauraaoia aomata ake a na tauraoi ni buitawaea te Tia Kamaiu ni Manga
Okina. . . .*

“ . . . Tembora nako bon taabo aika tabu; ni kabane taan mwakuri n te tembora a kataia n itiaki riki.”

Beretitenti Russell M. Nelson, “Marooro ni Kainiin,” 120, 121.

“Te ririki 2020 e na riki bwa te ririki n rungaa te kauabubua n ririki. Te maungatabu ni kabuta n Eberi ae na roko e na iai kao-korona man maungatabu ake mai imwaaina,” e taku Beretitenti Russell M. Nelson n te kainiin n tetere ibukin te ka 189 n te Maungatabu ni Kabuta te Kauatai n te Ririki ibukin te Ekaretia. “Onoua te namwakaina mangkai, au kantaninga bwa ni kabane membwa ao utu nako a na katauraoi nakon te maungatabu ae onoti are e na bukamarua aan raoi te euangkerio ae kaokaki. . . .”

“. . . Ngkai ko karaoa anne, te maungatabu n Eberi ae na roko e na aki ti ururingaki, ma e na aki kona ni mwamwanuokinaki.”

Ibukin iango bwa e na kanga arom ni
katauraoi ibukin te maungatabu ni kabuta
n Eberi 2020, tarai iteranibaa 122 ao 126.

Te Tetera n Ingabongin te Kaonobong

- 6 **Te Rongorongo, te Kantaniga, ao Aomata aika Mwaiti**
Unimwaane Jeffrey R. Holland
- 9 **Ana Reirei ni Koaua te Tia Kamaiu**
Unimwaane Terence M. Vinson
- 12 **Teimatoa Onimaki Tai kakea te Onimaki**
Stephen W. Owen
- 15 **Te Kimwareirei Are e Reke Irouia Aika Itiaki**
Unimwaane D. Todd Christofferson
- 19 **Konabwai n te Maiu n Tamnei**
Michelle Craig
- 22 **Te Motinnano ae Nene nakon Iesu Kristo**
Unimwaane Dale G. Renlund
- 26 **Onimakina te Uea**
Beretitenti Dallin H. Oaks

Te Tetera ni Bwakantain te Kaonobong

- 30 **Kamatoakiia Mataniwi ni Kabuta n te Kateibai, Itingaun n te Aono, ao Aobitia ni Kabuta n te Ekaretia**
Beretitenti Henry B. Eyring
- 31 **Taratara Raoi n Aki Toki n Tataro**
Unimwaane David A. Bednar
- 35 **Kunea Rinanon Mwaakan ana Boki Moomon**
Unimwaane Rubén V. Alliaud
- 38 **Taan Kakoaua, Kooram n te Nakoanibonga ae te Aaron, ao aia Kiraati Ataeinnaine**
Beretitenti Russell M. Nelson
- 40 **Bitaki Ake a Tia Ni Karaoaki Ibutin Kakorakorakiia Kairake**
Unimwaane Quentin L. Cook
- 44 **Nakomai, Iriirai—ana Babaire te Uea ni Kaitarai ana Babaire Tatan ao te Babaire ni Kona ni Buoka te Kaangaanga Imwain ae na Riki**
Mark L. Pace
- 47 **Teimatoa ao Kamatoa te Onimaki**
Unimwaane L. Todd Budge
- 50 **Imwiin Kataakin Ara Onimaki**
Unimwaane Jorge M. Alvarado
- 53 **Kawakin Ara Berita ao Ara Berita Aika Tabu**
Unimwaane Ronald A. Rasband

Te Tetera ibukiiia Aine

- 57 **Rinanon te Nang ao Otantaai, te Uea, Tiiku Irou!**
Reyna I. Aburto
- 60 **Karinean Arana**
Lisa L. Harkness
- 67 **Naati Aine aika a Tangiraki**
Bonnie H. Cordon
- 70 **Aine Inanon te Berita a Uaia ni Ikarekebai ma te Atua**
Beretitenti Henry B. Eyring
- 73 **Uoua Tuua aika Moan te Korakora**
Beretitenti Dallin H. Oaks
- 76 **Kakabwaia n te Tamnei**
Beretitenti Russell M. Nelson

Te Tetera n Ingabongin te Tabati

- 80 **Te Bwaibwai n te Berita**
Unimwaane Gerrit W. Gong
- 83 **Kunean te Kimwareirei n Tibwauaakin te Euangkerio**
Cristina B. Franco
- 86 **Am Mwananga ae Korakora**
Unimwaane Dieter F. Uchtdorf
- 90 **Ana Kamaiu te Tia Kamaiu**
Unimwaane Walter F. González
- 93 **Tai Mwamwanaai**
Unimwaane Gary E. Stevenson
- 96 **Te Kauoua n Tua ae Korakora**
Beretitenti Russell M. Nelson

Te Tetera ni Bwakantain te Tabati

- 100 **Mimitong ao te Baire ni Kakukurei**
Beretitenti Henry B. Eyring
- 104 **Te Atatai, Te Tangira, ao Te Rikirake**
Unimwaane Hans T. Boom
- 106 **Angan Tamneira bwa E na Tautakana Rabwatara**
Iroun Beretitenti M. Russell Ballard
- 110 **Te Mwaaka n Tokanikai iaon Teuare e Buakaka**
Unimwaane Peter M. Johnson
- 113 **Tabeka Ara Kaibangaki**
Unimwaane Ulisses Soares
- 116 **Uaanikai**
Unimwaane Neil L. Andersen
- 120 **Taeka ni Kainiin**
Beretitenti Russell M. Nelson
- 64 **Maungatabu ni Kabuta ao Aobitia ni Kabuta n Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira**
- 123 **Rongorongon te Ekaretia**
- 127 **Nakomai, Iriirai—Kamatebwai man Rongorongon te Maungatabu ni kabuta**

Te ka 189 ni Maungatabu ni Kabuta te Kauatai n te Ririki

Ingabongin te Kaonobong, Okitobwa 5, 2019, Te Tetere ni Kabuta

Ae Kairia: Beretitenti Henry B. Eyring
Tataro ni Kaukuki Iroun:
Unimwane Larry Y. Wilson
Tataro ni Kainiin iroun:
Unimwaane Steven R. Bangerter
Katangitang man te Tabaenako Kuaea n te Tembora Tikuea; Mack Wilberg ao Ryan Murphy, taraekita; Andrew Unsworth, tia aokan: “The Morning Breaks,” *Anene*, nambwa 1; “From All That Dwell below the Skies,” *Anene*, nambwa 90, arr. Wilberg; “As I Search the Holy Scriptures,” *Anene*, nambwa 277, arr. Murphy; “How Firm a Foundation,” *Anene*, nambwa 85; “Faith,” *Aia Boki n Anene Ataei*, 96–97, arr. Elliott; “Now Let Us Rejoice,” *Anene*, nambwa 3, arr. Wilberg.

Bwakantaain te Kaonobong, Okitobwa 5, 2019, te Tetere ni Kabuta

Ae Kairia: Beretitenti Dallin H. Oaks
Tataro ni Kaukuki iroun:
Unimwaane Matthew L. Carpenter
Tataro ni Kainiin iroun:
Unimwaane Craig C. Christensen
Te katangitang man te kuaea ni botaki man titeiki mai Provo, Utah; Jim Kasen, taraekita; Joseph Peeples, tia aokan: “The Lord Is My Light,” *Anene*, nambwa 89, arr. Kasen; “Sweet Is the Work,” *Anene*, nambwa 147, arr. Kasen; “Redeemer of Israel,” *Anene*, nambwa 6; “Thy Spirit, Lord, Has Stirred Our Souls,” *Anene*, nambwa 157, arr. Kasen.

Tairikin te Kaonobong, Okitobwa 5, 2019, Te Tetere ni Kabuta n te Bootaki n Aine

Ae Kairia: Joy D. Jones
Tataro ni Kaukuki iroun: Salote Tukuafu
Tataro ni Kainiin iroun: Carol Costley
Te katangitang man te kuaea ni botaki mairoua ataeinnaine ao kairake n ataeinnaine n te Moanrinan man titeiki aika West Jordan, Utah; Kasey Bradbury, taraekita; Linda Margetts, tia aokan: “Praise to the Lord, the Almighty,” *Anene*, nambwa 72, arr. Webb; “Ti karabwako, te, Atua, ibukin am Burabeti,” *Anene*, nambwa 19; “I Love to See the Temple,” *Aia Boki n Anene Ataei*, 95, arr. Mohlman; “He Sent His Son,” *Aia Boki n Anene Ataei*, 34–35, arr. DeFord.

Ingabongin te Tabati, Okitobwa 6, 2019, Te Tetere ni Kabuta

Ae Kairia: Beretitenti Henry B. Eyring
Tataro ni Kaukuki Iroun:
Unimwaane O. Vincent Haleck
Tataro ni Kainiin Iroun: Becky Craven
Katangitang man te Tabaenako Kuaea n te Tembora Tikuea; Mack Wilberg, taraekita; Brian Mathias ao Richard Elliott, tia aokan: “How Wondrous and Great,” *Anene*, nambwa 267; “High on the Mountain Top,” *Anene*, nambwa 5, arr. Wilberg; “A Child’s Prayer,” *Aia Boki n Anene Ataei*, 12–13, arr. Perry; “Teach Me to Walk in the Light,” *Anene*, nambwa 304; “True to the Faith,” *Anene*, nambwa 254, arr. Lyon; “Love Divine, All Loves Excelling,” Wesley and Prichard, arr. Wilberg.

Bwakantaain te Tabati, Okitobwa 6, 2019, Te Tetere ni Kabuta

Ae Kairia: Beretitenti Dallin H. Oaks
Tataro ni Kaukuki Iroun:
Unimwaane Jack N Gerard
Tataro ni Kainiin Iroun: Douglas D. Holmes
Ta katangitang man te Tabaenako Kuaea n te Tembora Tikuea; Mack Wilberg ao Ryan Murphy, taraekita; Richard Elliott, tia biano: “Mai, Ana Ataei te Uea,” *Anene*, nambwa 58,

arr. Murphy; “I Stand All Amazed,” *Anene*, nambwa 193, arr. Murphy; “Let Us All Press On,” *Anene*, nambwa 243; “More Holiness Give Me,” *Anene*, nambwa 131, arr. Staheli.

A Tauraai Maroro ibukin te Maungatabu

Ni karekei maroro ibukin te maungatabu ni kabuta n te aonraain inanon taetae aika mwai, nakon conference.lds.org ao rinea te taetae. A tauraai naba maroro iaon te Gospel Library mobile app. N ae kabuta inanon onoua te wiiki imwiin te maungatabu ni kabuta, te witeo n te Taetae n I Matang ao te rawebwana ni buoka aron te ongoraa a tauraai n te tiente n tibwatibwa. Te rongorongo iaon te maungatabu ni kabuta n teina ae kona n uki ibukiia membwa akea aki toamau e tauraai n.ChurchofJesusChrist.org.

Iaon Tinanikuna

Mai moa: Rawetamnei iroun Janae Bingham
Mai Ibuki: Rawetamnei iroun Welden Andersen

Tamnein te Maungatabu

Tamnei i Salt Lake City a raweaki iroun Welden Anderson, Cody Bell, Janae Bingham, Randy Collier, Weston Colton, Bruno Lima, Brian Nicholson, Leslie Nilsson, Matthew Reier, Christina Smith, ao Dave Ward.

**NOBEMBWA 2019 WAORIUM 22 NAMBWA 6
RIAONA 18611 859**

Ana maekatiin Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiaa Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira ni Kabuta te Aonaaba

Te Moan Beretitenti: Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, Henry B. Eyring

Te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman: M. Russell Ballard, Jeffrey R. Holland, Dieter F. Uchtdorf, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband, Gary E. Stevenson, Dale G. Renlund, Gerrit W. Gong, Ulisses Soares

Eteta: Randy D. Funk

Aetuwaitia: Becky Craven, Sharon Eubank, Cristina B. Franco, Walter F. González, Larry S. Kacher, Adrián Ochoa, Michael T. Ringwood, Vern P. Stanfill

Manatia n Tarekita: Richard I. Heaton

Tarekita n Ana Maekatin te Ekaretia: Allan R. Loyborg

Manatia n te Bitineti: Garff Cannon

Manatia n Eteta: Adam C. Olson

Kaumoni n Manatia n Eteta: Ryan Carr

Te Tia Ibuobuoki n te Boreti: Camila Castrillón

Koroboki ao Etetanakia: David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Flitton, Garrett H. Garff, Jon Ryan Jensen, Aaron Johnston, Charlotte Larcabal, Michael R. Morris, Eric B. Murdoch, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough, Richard M. Romney, Mindy Selu, Lori Fuller Sosa, Chakell Wardleigh, Marissa Widdison

Te Tarekita n te Korobanna: Tadd R. Peterson

Korobanna n anai nano: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus, Mandie Bentley, C. Kimball Bott, Thomas Child, David Green, Colleen Hinckley, Eric P. Johnsen, Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Emily Chieko Remington, Mark W. Robison, Nicole Walkenhorst

Koteineita n te Intellectual Property: Collette Nebeker Aune

Manatia ni Karaobwai: Jane Ann Peters

Karaobwai: Ira Glen Adair, Julie Burdett, José Chavez, Thomas G. Cronin, Bryan W. Gygi, Ginny J. Nilson, Marrassa M. Smith

Manga boretiakina: Joshua Dennis, Ammon Harris

Tarekita n te Boreeti: Steven T. Lewis

Tarekita n Tibwatibwa: Nelson Gonzalez

Aetureti n te meeri: *Riaona*, Fl. 23, 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150-0023, USA.

Te *Riaona* (te taeka n Ana Boki Moomon nanona bwa te "kambwati" ke "te tiakairi") e boretiaki n te taetae n Albanian, Armenian, Bislama, Bulgarian, Cambodian, Cebuano, Chinese, Chinese (kabebeateaki), Croatian, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Fijian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Icelandic, Indonesian, Italian, Japanese, Kiribati, Korean, Latvian, Lithuanian, Malagasy, Marshallese, Mongolian, Norwegian, Polish, Portuguese, Romanian, Russian, Samoan, Slovenian, Spanish, Swahili, Swedish, Tagalog, Tahitian, Thai, Tongan, Ukrainian, Urdu, ao Vietnamese. (Tain rairakia e kaokoro n te aba teuana ma teuana.)

© 2019 iroun Intellectual Reserve, Inc. A bane n tauaki mwiiin taian kariaia ibukin katootongana. Boretiaki n te United States i America.

Rongorongon Kariaiakana Katootongana: Ma tii ngkana tao e kaotaki, aomata a kona ni kaewei bwaai aikai man te *Riaona* ibukin oin kainnanaoia, n aki kamanenaaki bwa te bwai ni karekemwane (n raonaki ma nakoia n te Ekaretia). Te kariaia aei e kona ni kamaunaaki n te tai ae aki ataaki. Korotamnei a na aki kona ni katotoongaki ngkana iai tuua ake a kaotaki n aron taekan te korobanna. A riai titiraki ibukin karekean katotoongana ni koreaki nakon Intellectual Property Office, 50 E. North Temple St., FL 13, Salt Lake City, UT 84150, USA; imeeri: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:

November 2019 Vol. 22 No. 6 LIAHONA (USPS 311-480) Kiribati (ISSN 1096-5130), is published six times a year (January, April, May, July, October and November) by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$4.00 per year; Canada, \$4.80 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address must be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS

(see DMM 507.1.5.2). NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

**Intekiti ibukiaa Taan
Taetae**

Aburto, Reyna I., 57
Alliaud, Rubén V., 35
Alvarado, Jorge M., 50
Andersen, Neil L., 116
Ballard, M. Russell, 106
Bednar, David A., 31
Boom, Hans T., 104
Budge, L. Todd, 47
Christofferson, D. Todd, 15
Cook, Quentin L., 40
Cordon, Bonnie H., 67
Craig, Michelle, 19
Eyring, Henry B., 30, 70, 100
Franco, Cristina B., 83
Gong, Gerrit W., 80
González, Walter F., 90
Harkness, Lisa L., 60
Holland, Jeffrey R., 6
Johnson, Peter M., 110
Nelson, Russell M., 38, 76, 96, 120
Oaks, Dallin H., 26, 73
Owen, Stephen W., 12
Pace, Mark L., 44
Rasband, Ronald A., 53
Renlund, Dale G., 22
Soares, Ulisses, 113
Stevenson, Gary E., 93
Uchtdorf, Dieter F., 86
Vinson, Terence M., 9

**Intekiti ibukin Atuun
Rongorongon**

Aine, 70, 73, 76
Ana Boki Moomon, 35, 80, 83, 110
Angabwai n Aki Mamatam, 96
Aorakin te iango, 57
Ataeinimwane, 38, 40
Ataeinnaine, 38, 40, 67
Atatai, 104
Babaire ni kamaiu, 83, 100, 106, 116
Berita aika Tabu, 22, 53, 60, 76, 80, 83, 116
Bitiobi, 38, 40
Bootakin te Ekaretia, 40, 67
Bwarannano, 110
Ibuobuoki, 70, 96, 104
Iesu Kristo, 6, 9, 15, 22, 26, 35, 44, 47, 53, 57, 60, 80, 83, 86, 90, 93, 100, 110, 113, 116
Iotebwa Timiti, 6, 93, 100, 104, 113, 120
Kabaeaki, 9, 22
Kabwarabure, 113
Kairake, 12, 38, 40, 53, 120
Kakabwaia, 76, 90, 120
Kamanoakin, 31, 44
Kamatebwaian booki aika a tabu, 44, 110
Kantaninga, 47, 90
Kaokan Bwai, 120
Karietataaki, 73
Kawakanan te Maiu, 31
Kimwareirei, 9, 15, 47, 83, 96, 116
Maiu n tamnei, 12, 19, 44
Mwaaka, 35, 76, 110
Mwakuri n Ibuobuoki, 15, 19, 60, 70, 86, 96
Mwakuri n iraorao, 12, 67
Mwakuri ni mitinare, 83, 86
Mweenga, 12, 44
N riki bwa ana reirei Iesu, 9, 15, 19, 22, 60, 86, 96, 104, 113

Ongotaeka, 15, 73, 93
Onimaki, 19, 26, 47
Otenanti, 38, 80, 116
Rabakau, 12, 19, 40, 110
Rairaki, 15, 22, 35
Rairannano, 73, 100, 104, 106, 113
Taian Tua, 15, 73, 93
Tatan, 31, 44, 93, 110
Tataro, 19, 31, 104, 110
Te Aba n Tamnei, 26, 106
Te buoka nakoia botanaomata, 96
Te Kaaitara, 15, 47, 50, 57, 90, 100, 104, 113, 116
Te kainnana, 96
Te Kakaokoroaki, 76, 93
Te Kariiri, 31, 93
Te Katauraoi, 31, 70
Te Katooto, 50
Te Kororaoi, 53
Te Kukurei, 100
Te Maiu imwain te maiu ae mamate, 86, 106
Te mare, 73, 80
Te Mimitong, 100, 120
Te Moan Kaotioti, 6, 104, 120
Te Mwakuri ni Kamaiu, 9, 47, 60, 106, 116
Te Mwakuri ni Kamaiu, 57, 90
Te Nakoanibonga, 76, 80
Te Nakoanibonga ae te Aaron, 38, 40
Te Onimaki, 6, 12, 19, 22, 47, 50, 67, 76, 116
Te rabwata ae mamate, 31, 106
Te Tamnei ae Raoroi, 19, 35
Te Tangira, 73, 86, 104, 106, 110, 116
Te Toa, 110
Te Utu, 83, 106
Tembora, 26, 76, 120
Tianiko i bon iroum, 106, 113
Tuua, 73
Waaki ni Kairiiri, 38, 40, 67

Kakaongoraan te ka 189 ni Maungatabu ni Kabuta te Kauatai n te Ririki

Taan kairiiri n te Ekaretia ake a taetae n tain te maungatabu ni Kabuta a kaokioka te kakao n riki—n riki ni kukurei riki, n riki ni mimitong riki, n riki n aekakin te Tia Kamaiu, ao ni buokiia tabeman bwa a na karaoa naba aekan aei.

Irarikin anne, a karaoa te bitaki anne ae ti na kona ni karaoia naba ngaira.

“E tangiriia natina ni kabane te Uea bwa a na karekei kakabwaia aika akea tokiia aika kona n reke n te tembora,” E reirei Beretitenti Russell M. Nelson. “. . . Tauuia n tatabeman n rin n ana auti te Uea a kainna-noa te katauraoi n te tamnei irouia n tatabemaniia. Ma man ana ibuobu-oki te Uea, akea te bwai ae aki kona n karaoaki.”

Kakaeen te Kukurei ao te Mimitong

Beretitenti Nelson e kaaira n tatabe-maniira bwa ti na tau ibukin kakabwaia n te tembora (taraa iteraniba 120).

Beretitenti Henry B. Eyring e kabwarabwara te reitaki imarenan kari-kirakean te mimitong ao karikirakean te kukurei (taraa iteraniba 100).

Unimwaane D. Todd Christofferson e reireiniira arora ni kakaea “kimwarei-reia aika itiaki” (taraa iteraniba 15).

Te kakao nakon te Tangira ao te Tibwatibwa

E reirei Beretitenti Nelson kaka-wakin tangiraia kaain rarikira ao ni kamataata aron mwiin te mwakuri ni bwaai n ibuobuoki ae korakora mwiina nakoia aomata n te Ekaretia (taraa iteraniba 96).

Unimwaane Dieter F. Uchtdorf e kabwarabwara mwaakan kaoiia tabe-man nakon “nakomai ao nooria” (taraa iteraniba 86).

E kabwarabwara Titita Cristina B. Franco kakukurein tibwauakin te eua-ngkerio (taraa iteraniba 83).

Kakorakorakiia te Rononrikirake

E kabwarabwarai bitaki te burabeti nakon baireaikiia te rononrikirake are e na kaungaia te rononrikirake n te kooram ao beretitentii n te kiraati bwa ana teirake ao ni kairiiri (taraa iteraniba 38).

Unimwaane Quentin L. Cook e kamataata aron mwakurin te kairiiri n te Nakoanibonga ae te Aaron (taraa iteraniba 40).

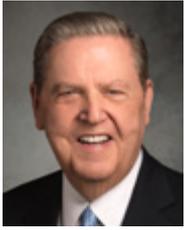
E tibwauai bitaki Titita Bonnie H. Cordon nakon te bootaki n Ataeinnaine (taraa iteraniba 67).

Katean Tembora; Kateakira

Beretitenti Nelson e katanoatai waniuua tembora aika boou n tain aia tetere aine (taraa iteraniba 76).

N tawanoun te Tabati, e reirei taekan te tau n rin n te tembora ao ni kabwarabwara te beeba ni kariaia nakon te tembora ae a tia ni manga rinanoaki (taraa iteraniba 120). ■

IROUN UNIMWAANE JEFFREY R. HOLLAND
Man te Kooram n Abotoro n te Tēngaun ma Uoman

Te Rongorongō, te Kantanīngā, ao Aomata aīka Mwaiti

Rinanon te karongoa ae reitinako ao anaakin nanora ni katoa bong, ti bia kakorakoraira n tarāa Kristo bwa boton maiura, ara onimaki ao ara mwakuri.

Tariu ao mwaneu, aio Sammy Ho Chung, itiuā ana namwakaina, e tabe ni matakuakina te maungatabu ni kabuta ni mweengana n Eberi ae nako.

Ngke e a roko kamatoakin Beretitenti Russell M. Nelson ao Mataniwi ni Kabuta tabeman, bain Sammy a tabetabe n taua ana bwatoro. E karāoa ae te kabanea n tamaroa.

Sammy e kaota nanona ae boou nakon te iango are te rinerine ni waem.

Ti butimwaai ngkami nakon te maungatabu n te Kauatai n Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukīia Aika Itiaki ni Boong aīka Kaitira. Ni katauraoa au rongorongo ibukin au marooro n nanon te bootaki ae uoua taina n te ririki, ao I tangiria bwa kam na iangoa te tamnei man te karaki n Ruka n te Nu Tetamenti:¹

“Ao e koro bukina, bwa ngke e kaniia Ieriko [Iesu], ao e tekateka te mataki irarikin te kawai ni bubutii:

“... Ongora [te] naa n aomata aīka riririkiia, e titiraki bwa tera te baerei.

“... Ao a tuanga bwa E ri rarikina Iesu are te I-Natāreta.

“Ao ngaia e takarua ni kangai, Iesu, ae Natin Tawita, Ko na nanoangai.”

A maku n korakorana, aomata a kataia ni katokia, “ma e a kabatia riki te takarua,” e taekinaki. Ao ngke e aki bwara nanona, e kairaki nakon Iesu, are e ongo nakon ana bubuti ae e on n te onimaki ibukin kaokan ana taratara ao E kamaiua.²

Sammy Ho Ching e kamatooa Beretitenti Russell M. Nelson n tain te maungatabu ni kabuta n Eberi 2019.

E rotaki nanou ni kabwarabwaraan te rongorongō ae e mataata aei ni katoa tai are I warekia. Ti kona n namakina kainanon te aomata anne. E riki ae kanga ti kona n ongo tataruana ibukin kainanoan te Tia Kamaiu. Ti ngare n rawana ni katokaki—ni koauana, nanona ni kan *takarua* ngke e tuangaki irouia bwa e na *aki*. Bon, tii ngaia n akea taekana riki, te karaki ae kakaongora ibukin taekan te onimaki ae matoatoa. Ma ti tebo ma booki aīka tabu ni kabane, ngkana ti kabatia warekaina, ti na kunea ae mwaiti riki iai.

Teuana te iango ae rootai n te tai ae aki maan n nako bon ana namakin te mwaane aei ni karekeia aomata aīka a korakora aīa namakin n tamnei ni mena irarikina. Tamaroan ni kabane te karaki aio e boboto iaōia aīne ao mwaane aīka aki kinaaki ake, ngke a titirakinaki irouia raōia, “Tera nanon te kamwakuri ae aki rau?” iai aīa atatai, n ataa Kristo bwa ngaia bukin te karongoa; Boni ngaia “Te Aomata ae Taekinaki.” Ngaira n tatabemaniira ti kona n reiaki-na teutana man te maroro aei. N aron te onimaki ao matoan te koaua, e ibubuoki ngkana ko kaeta am titiraki nakoia ake iai irouia te onimaki ao e matoatoa aīa koaua! “E konaa te mataki ni kaira raona ni mataki?” E titiraki Iesu n te tai teuana. “[Ngkana ngaia,] a na aki uaiā ni bwaka inanon te mwanono?”³

Te kantanīngā ibukin irakin taian maungatabu boni karikirakean ao kama-toan ara onimaki, ao man raonakira n te bong aei kam na atāia bwa te kakae aei bon te bwai ae ti bane ni uaiakina. Tarāa rarikim. Ikai iaon te tienta ni maungatabu i Salt Lake City kam noria utu aīka mwaitiia a roko man taabo nako. Raao ni kawai a irabwati inanon te itoman ni kukurei, te kuaea ae kamimi e tabe ni katauraōia, ao taan totoko a tatararua man aīa tabo n taetae. Aomata ake a tīa ni mitinare a kakaeia toaia ngkoa, ao

aika tibwa oki ni mitinare a kakacia toaia *aika boou* (ngkana ko ata ae I nanonna!). Ao tamnei? E a koro tirana ke e buokiira karawa! Bukina bwa iai ara tareboon inanon baira, e a tia ni bitaki ara kantaninga man “membwa ni kabane bon mitinare” nakon “membwa ni kabane a riki bwa taan rawetamnei.” Ibuakon te kakamwakuri ae kakukurei aei, temanna e na titiraki, “Tera nanon bwaai aikai?”

N aekan te karaki n te Nu Tetamenti, naake a tia ni kakabwaiaki n aia taratara a na ataa anne, irarikin bwaai ni kabane ni katein te maungatabu aei ae kona n anganiira, e na uarereke ke a na bon akea ma tii ngkana ti kakaea Iesu ni bwaai aikai ni kabane. Karekean te maatata are ti ukoukoria, te kamaiuaki are E beritanna, kakawakin te bwai are ti ataia bwa e mena ikai, ti riai n aki katikaki nako—n aron kakukureina—ma ti na kabanea ara iango Irouna. Aia tataro taan taetae, aia kantaninga ake a bane n anene, aia karinerine ake a roko—a bane ni katauaki ibukin karokoan Tamneina are a na Ekaretia aio—te Kristo ae maiu, Ana tibutetei te Atua, Uean te Raoi.

Ma ti na aki roko n te tienta ni maungatabu ni Kakaea. Ngkana e wareka Ana Boki Moomon te ataei n te moan tai e a manga karekea kukureia man ana ninikoria Abinatai ke aia mwaati 2,000 taan buaka aika ataenimwane, ti kona ni karaua n taekina bwa Iesu bon ngaia boton bwaai ni kabwane ni waaki aika a kamimi aikai, a tei n rangi ni kakawaki iaon nikabane iteraniba nako ao a anga riki te toma iaomia aomata ake a moanibwaia karikirakean te onimaki inanoa.

Ai arona naba, ngkana te rao e reiakina taekan ara aro, neienne ke teuanne e kona n rootaki teutana n tabeua mwakoron ao taekana aika e aki tataneiai te aba iai—tuan te amwarake, bwaai aika katauraooki ibukin te riki n toronibwai, te nakonako ni bwaeonii, mwakurian

taekan te utu ni bwaai man te iti, ma mwaitin titeiki tienta aika mwaiti ike tabeman a aki ataia ao a kantaningaia bwa a na amwarake n te irikomaeu ae mwaioara. Ngkanne, ngkai raora aika boou aa noori ao n ongo baika a mwaiti aika boou, ti riai ni buokiia bwa a na ota ni baika aki mataata iai ao ni kaotaia n nanon baikane ni kabane, are bon oin raoi te euangkerio ae akea toki—na—aia tangira ara Karo ake i Karawa, ana bwaintangira ni kamaiu Natina ae mimitong, ana kairi ae rau te Tamnei are Raoiroi, kaokakin koaua n taai aikai ao a mwaiti riki.

Ngkana iai ae nakon te tembora ae tabu n te moan tai, teuanne ke neienne e na bon mimi n te namakin anne. Ara mwakuri bwa ti na kakoaua bwa kanikina aika tabu ao mwakuri ake a kaokaki, te kunikai n nebonebo ao baika a kaotaki, a aki kairiko nako ma a buoka te aomata ni kairia nakon te Tia Kamaiu, are ngaia ae ti mena iai ikekei n taromauria. Te tembora bon Umwana, ao e riai Ngaia n riki bwa te kabanea ni kakawaki n ara iango ao n nanora—ana

reirei Kristo ae rietata e kaotaki inanora n aekan naba ae a kaotaki n otenanti n te tembora—man te tai are ti wareka te koroboki iaon te mataroa nakon te kabanea n tai are ti kabanea inanon te tembora. I buakon kamimi aika ti noori, ti na noora ae moamoa riki, menan Iesu n te tembora.

Iango mwaitin mwakuri aika kora-kora aika boou ao katanoata aika boou inanon te Ekaretia inanon namwakaina aika nako. Ngkana ti buoka temanna, ke ni kaitiakii baika ti rinanooi n te Taabati ke ni butimwaea te borukuraem ae boou ibukii ataei ao te roronrikirake, ti na kabuaa bukin raoi taian bitaki man kaotioti aikai ngkana ti nooria bwa a kaokoro, mwakoro aika aki irekereke nakon are bwaai aika a irekereke i marenaia e na buokiira ni kateitei ni matoatoa n te Bwaa ae ngaia Kamaiuara.⁴ Ni koauana, aio are nanonna Beretitenti Russell M. Nelson n tuangira ni kama-nena aran te Ekaretia are kaotaki n te kaotioti.⁵ Ngkana Iesu—Arana, Ana Reirei, Ana katoto, Arona n Atua—a kona n riki bwa boton ara taromaui, ti kona ni manga kamatoa te koaua are e reirei iai Aramwa: “A mwaiti bwaai aika a na roko; [ma] noria, iai teuana te bwai ae moan te bongana nakoia ni kabane—. . .te Tia Kaboira [are] maeka ao n roko ibuakoaia ana aomata.”⁶

Teuana te kabanea ni iango: Ana ka 19 n tienture Iotebwa Timiti n te iaontia n te tabo are e mena iai e a butanako te kakabotoa irouia aomata aika taan kakoaua aika Kiritian⁷ Ma n te aki rau ae a karikia, taan katea te aro aika a kaiangatoa a bon, kanga n tarana, a karabaa te Tia Kamaiu are e ukoukoria Iotebwa te tei. Buakanakin te bwai ae e arana bwa te “rootongitong ao te mangaongao,”⁸ e oki nakon te buakonikai ae rau ike e ongo ao n noora ana kakoaua ae mimitong te Tia Kamaiu ae boboto nakon te euangkerio nakon baika ti kaotii ikai

n te moaningabong aei. Ma te bwai n tangira n te nonori ae e aki kantaningaaki ao ni kariariaaki, Iotebwa e noria n te kaotioti Tamana are i Karawa, Atuan te aonnaba ae Kakanato ao Iesu Kristo. Natina te Rikitemanna ae Kororaoui. Ngkanne te Tama e kaota te katoto ae ti maroroakinna n te ingabong aio: E kotea Iesu, ni kangai: “Aio Natiu ae Tangiraki. Ongō Irouna!”⁹ Akea te kabwarabwara ae korakora ibukin kina-kin mimitongin Iesu, Mwaakana ae rine n te baire ni kamaiu, ao Teina i matan te Atua e kona ni karakai taeka akana onoua ni katanoatatana.

Kakumekume ao Kamangaongao? Botanaomata ao Kauntaeka? E rangi ni mwai anne n ara aonnaba. Ni Koaua, taan kakewekewe ao taan onimaki ae a bon kakauntaba naba iaon te kaotioti aio ao ni koauana bon iaon bwai ni kabane ake I a tia n taekin n te bong aei. Tao i mwaain ae *kam* kabaneami konaa n noora ae itiaki raoi ao ni kaka- ea nanona i buakon aia iango aomata aika bati, I kaoko nakon Iesu ao n taekina au kakoaua n abotoro ibukin te bwai are e rinanona Iotebwa Timiti, n aron are e roko tao 1,800 te ririki imwiin karekean ana nooraba raraora

are mataki iaon Kawain Ieriko ngkoa. I kakoaua bwa man aika uoua ao aika mwai riki rikaki rinanon te tai are bon moan te kakukurei n te taratara ao n te ongora inanon te maiu bwa e aki ti rirakina Iesu¹⁰ ma Rokona *ni* kawariira, e tei *i* rarikira, E karaoa maekana *ma* ngaira.¹¹

Mwaneu ao tariu, rinanon te karo-ngoae reitinako ao anaakin nanora ni katoa bong, ti bia kakorakora inanon maiura n nora Iesu bwa boton maiura, ara onimaki ao ara ibuobuoki. Ao anne are mena iai nanona ae koaua. Ao n tabetai ngkana e aki tau otara, ke e a kekerikaki ara koaua, ke e a tia ni kataaki ao ni kaitiakaki ara koaua—are ni koauana e na bon riki—ti na tang ngkanne n takarua riki ni kangai, “Iesu ae Natin Tawita, ko na nanoa- ngai.”¹² I berita n aia tangira abotoro ma te onimaki ni burabeti bwa E na ongo ao ni kangai, ni waetata ke ni iremwe, “Ko na nooraaba: e kamaiuko am onimaki.”¹³ Ko butimwaeaki nakon te maungatabu ni kabuta. N aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. E kona aio ao e kona n aki n titebo ma te bwai are riki ae koreaki inanon Mataio 20:30–34, ike iai uoman mataki aika mwane aika taekinaki, ke temanna are taekinaki inanon Mareko 10:46–52, are te mataki ae te mwane e kinaaaki bwa Batimea, natin Timea.
2. Taraa Ruka 18:35–43; e kairaki ma katuruturuana.
3. Ruka 6:39.
4. Taraa 2 Nibwaa 9:45.
5. Taraa Russell M. Nelson, “Aran te Ekaretia ae Eti,” *Riaona*, Nobembwa 2018, 87–89.
6. Aramwa 7:7.
7. Te mwakoro i meangin New York irarikin Palmyra e aki toki n aranaki “te mwakoro ae tia ni bue” ibukin te bakantang n te aro are aki toki ni butinako nakoia kurubu aika uarereke.
8. Iotebwa Timiti—Rongorongō 1:13.
9. Rongorongō—Iotebwa Timiti 1:17.
10. Taraa Ruka 18:37.
11. Taraa Ioane 14:23.
12. Mareko 10:47.
13. Ruka 18:42.

IROUN UNIMWAANE TERENCE M. VINSON
Man te Beretitentii n te Itingaun

Ana Reirei ni Koaua te Tia Kamaiu

Ti kona n namakina te kimwareirei ae reitinako ngkana ti kateitei iaon ara tia Kamaiu ao Ana euangkerio bwa aan maiura.

Nakon tabeua nako ake a raba n ana boki Akai n te O Tetemanti bon kabwarabwaraia kurubu n aomata ake a kona ni kabonganai ana reirei Unimwaane Holland. A bon kaairua n aki katuka Kristo ni boboto inanon maiuua aia animaki ao aia mwakuri. Akai e koroitabeua iango-kauntabaea te taeka n tamnei n aron are e kauringiia aomata aikai te Uea ibukin tikua ni mweeraoi n aia auti nakon are a na katea ana tembora te Uea:

“Bon ami tai aei, O ngkami, ni maeka i nanon ami auti, aika rainaki ngkae e kamaroa n uruaki?”

“Ma ngaia ae E kangai ana taeka Iehova Taobaota; kam n iangoi aroaromi.

“Kam ununiki uita aika batini kamae, ao kam tai teutana; kam amamarake, ma kam aki rauaki; kam momoi, ma kam aki ngangae ni momoi; kam kunnikaingkami, ma akea ae aang; ao ane kareke bon ana makuri ao e kareke bon ana makuri ni nnei i nanon te bua ae bangabanga.

“Aikai ana taeka aia Uea taanga ni buaka; Iangoi aroaromi.”¹

Ko tangiri riki bwai aika a rang tama-roa kabwaraana man aki moanibwaiaki

bwaaiki ake aki kareke uaaia ae akea tokina iaon ana bwai te Atua?

N te bootaki n toa ae I kaea, te mitinare ae tiba oki e taekina tamana are karioa te iango ae nakoraiki ngke e taku nakoia natina, “Tera ae ti rangi ni kainanoia riki tangiran te Wi Fi ke taekan Nibwaaiki”

I a tia ni maeka i Aberika Macao inanon nimaue te ririki, I noori tabeua katooto irouia aomata ake a moanibwaaiki te euangkerio n aron ae kanta-ningaki ao n akea mamaaia. N aron teuana te katooto bon aran te bitineti ae e karaoi raaba ao kabarantan wiira i Ghana. Te tia bwai bwai e aranna “Te Kaetaki nakon Ana Kantananga.”

Ti kona n namakina te kimwareirei ae reitinako² ngkana ti kateitei iaon ara tia Kamaiu ao Ana euangkerio bwa aan maiura. E ngae n anne, e bon bebete bitakin te kateitei anne nakon bwain te aonaaba, ike te euangkerio e a riki bwa ai te kauoua ni bwai, ke n ti kaekakin te taromaui ibukin uoua te aoa n te Tabati. Ngkana aio bon taekana, ti te arona n aron karinan ara bwakabwai n te bua ae “bangabanga.”

Akai e bon tuangiira bwa ti na taua ma nanora—n riki, ngkai ti atongnga n te taetae n Aotiteria, “kokoaua” taekan maiuakinan te euangkerio. Aomata a bon kokoaua ngkana a bon taku bwa a bon karaoia.

I reiakina teutana taekan te kokoaua ao n riki n taua ma nanou ngke I takakaro n te urakibii. I reakinna anne ngke I kabanea korakorau, ngke I kara-oai bwaaiki ni kabane are I konaa, kuku-reiu man te takakaro e bon korakora.

Au tai n takakaro ae matennanou n te urakibii bon te ririki imwin te reirei n te moan rinan. Te tiim are I kaaina a bon kaai n tarena ao tauannano. Ngaira tiambion n te tiim n te ririki anne. E ngae n anne, te bong teuana ti aitarani boou ma tiim aika aki rangi ni bwaati, ao imwin te takakaro ti bane ni karekei raora ni kairiia nakon te bong ae bubura, ana taenti te kuura n te ririki. I taekina anne ibukina bwa te takakaro aio e na bon bebete, I riaini kataia ni kamanoai man te ikoaki n te aro are N na konaa ni kukurei ni kabwanina te taenti. N tain te takakaro, ti bon aki

tauannano inanon taai ngkana ti kaaun-
taba ma tabeman taan takakaro n aron
are ti bon riai, ao ti konaaki. Ao teuana
riki ae moan te aki nakoraoui, I a kaba-
nea te takakaro ma tibutaun riau are
e na aki kanakoroa aron teiu nakon
raou. Tao I kainanoa ae n a reiakina te
bwai teuana.

Te taneiai ae rang kaokoro e riki n te
takakaro are imwina n te aro are I bon
tauannano iai. N te taina ao I biri ma
nanou ni koaua ni kaaunton ma teman-
na te tia takakaro, ni waekoa I nama-
kina teutana te maraki i moamoau. N
reiakinau iroun tamau bwa N na aki
riai ni kaotia nakon te tiim are aitarara
n ataia bwa I koaki, I waaki n reitana-
ko te takakaro. Te tairiki anne, ngke I
kataia n amwarake, I kunea bwa I aki
kona n tena. N te ingabong are imwina,
I nakon te o n aoraki, ike te X-reei e
kamatoa bwa ngaia e maoto mangaiu.
Wiuu a kabaeaki ni kainaki ma te uaea
ibukin onoua te wiiki.

Reirei a reiakinaki man taeka ni
kaikonaki aei man te ria ae tibutaui
ao te mwangai ae maoto. N aki ongea
ururingan aki rauakiu n tangiran
amwarake aika a matoa inanon onoua
te wiiki ike I tii kona n anaa ae ranran,
I aki namakina te nanokawaki ibukin
mwangaiu ae maoto kioina e bon riki
man karaoan te kabanea n tamaroa are

I konaa. Ma I karekea te nanokawaki
n taekan te ria ae tibutaui ibukina e
kanikinaka kerikakui.

Te anga ara kabanea ni konaa tiaki
nanona are ti na rinanon kakabwai ke
n totokanikai n aki toki. Ma e nanona-
ki are ti na karekea te kimwareirei. Te
kimwareirei e aki kaumaka te kukurei
ke kukurei aika aaki teimaan. Te kimwa-
reirei e bon teimatoa ao e roko ngkana
te Uea e kariaia ara mwakuri korakora.³

Te katooto man te mwakuri ae e
kariaiakaki bon man rongorongon
Oliver Granger. E taku Berretitenti
Boyd K. Packer: “Ngke Aomata aika
Itiaki a kakioakinako mai Kirtland,
. . . Oliver e tiku imwiia ni kabonakoi
aia bwai bwa tao mwaitira are e konaa.
Ikanne e bon aki bati n tau te tai are e
kona n tokanikai. Ao, koauana, e bon
aki tokanikai!”⁴ E a tia ni mwiokoaki
iroun te Moan Beretitentii ni karaoa
te mwakuri ae kaangaanga, ae e bon
matoatoa karaoana. Ma te Uea e kamo-
amoia ibukin kakoauan ana mwakuri
korakora ae aki tokanikai n taeka aikai:
“I uringa au tia mwakuri ae Oliver
Granger; nooria, e koaua ae I tuangnga
bwa arana e na uringaki n ae tabu man
te roro teuana nakon te roro teuana,
n aki tootoki, e taku te Uea.

Mangaia are, e riai ni mwakuri ma
nanona ae korakora ibukin kaboan te

Terence M. Vinson, te kaaman ae tei man te angamaing, ngke ngaia kaain te tiim ni butibooro n te
reirei ibukin waaki ni kataneiai iaon te mwakuri

Moan Beretitentii n au Ekaretia, . . .
ao ngkana e bwaka e na manga teirake,
bwa ana karea e na rang tabu riki nakoia
n nakon rikirakena, e taku te Uea.”⁵

E koaua koroboki aika tabu are e
taekinaki ni kaineti nakoira ni kaba-
ne—ti aki ara tokanikai, ma nakon ara
anganano ao mwakuri korakora are e
taraaki iroun te Uea.

Te katooto teuana n ana reirei Iesu
Kristo bon te rao ae tangiraki ioura i
Côte d’Ivoire i Aberika Mainiku. Te titita
ae tamaroa, kakaonimaki e taonaki n te
rawawata n ana namakin, ao riki tabeua
bwain rabwatana, bainikirnana mairoun
buuna inanon te tai ae maan, ao n tokina
a buuraure. E aki tionako man ana oni-
maki ao raoiroina, ma ibukin buakakan
teuare nakoia, e bon rang maraki
inanon te tai ae maan. N oin ana taeka,
e kabwarabwara bwa tera ae riki:

“E ngae ngke I taku bwa I kabwa-
ra ana bure, I aki toki n namakina te
namakin ae maraki bwa tera ae e tia n
riki, I aki toki n namakina te maraki
anne. Bon ti tebo ma te buce inanou.
Mwaitin te tai I tataro nakon te Uea n
anaia mairou, ma e korakora marakina
are I matoa ni kakoaua bwa N na bon
kabanea au bong ni maiu ma ngaia.
E rang maraki riki nakon ngke e mate
tinou inanon matoana, e korakora te
maraki riki nakon are ngke tamau ao
natiu temwaane a kaai ni mate. Te mara-
ki e raababanako ao n roota nanou, are
e anganai te namakin bwa N na bon
mate n te tai teuana.

“Tabeua taai I titirakinai bwa tera
ae e na karaoia te Tia Kamaiu n te bwai
are I rinanona, ao I kona n taku, ‘E a
bon riao aei, te Uea.’

“Ngkanne teuana te ingabong
I kakaea te maraki are e roko man
baikai ni kabane inanou ao n nako
naano, ni kakaea inanon rabwatau. I
aaki namakina te maraki. Au iango e
waekoa n rinanoi ni kabane bwaai ake

I [tia] n rinanoi bwa na namakina te maraki, ma I aki namakina te maraki. I tiku ni kabongnga n taraia ngkana N na namakina te maraki inanou, I aki namakinna. Ngkanne I katororobua ao ni karabwa te Atua ibukin karaotan te mwakuri ni kamaiu man ana mwakuri te Uea ibukiu.⁶

Te titita aio ngkai e a tia ni kabaeaki nakon temwaane ae tamaroa, kakaoni-maki are e rang tangiria.

Ngaia are tera ae nanonaki n riki bwa te tia kakoaua ibukin Kristo? Ao tera kakawakin te euangkerio ibukira ngkana ti “iangoi [arora],” are taekinna Haggai?

I tangira te katooto man kaetan te aroaro are e kaotaki iroun taman te Uea ae Ramoni. Te karaki aio e taekina taekan unun te Uea ni kunea natina temwaane n toana Amon, te Nibwaite—aomata ake a riribaaki irouia Remwanaite. E anaa ana kabaang ni kauntaeka ma Amon ao ni waekoa e kunea bwa ana kabaang Amon e nim i roroana. “Ao ngkanne te uea, ibukin maakuna bwa mwiina e bua maiuna,

e taku: Ngkana ko kamaiuai, ao N na anganiko te bwai are ko tuatua, e aoria ngkana iteran ueau.”⁷

Nora ana anganano—iteran ueana ibukin maiuna.

Ma imwina, imwin ootana n te euangkerio, e karaoa teuana te anganano. E taku te uea: Teraa ae N na karaoia bwa e aonga n reke irou te maiu ae akea tokina are ko a tia n taekinna? Eng, teraa ae N na karaoia bwa I aonga ni manga bungiki iroun te Atua, bwa e na koutaki nako te Tamnei ae buakaka aei inanou, ao ma ni butimwaea Tamneina, bwa I aonga n onrake n te kimwareirei, bwa I aonga n aki teweaki nako n te kabanea ni bong? Nooria, e taku, N na anganako au bwai ni kabane, eng, N na mwanuokina ueau, bwa I aonga ni karekea te kimwareirei ae korakora aio.”⁸

Te tai aei, e tauraio n anga *ni kabane* abanueana, ibukin te euangkerio ae e kakawaki riki nakon bwai ni kabane ake irouna! I tangiria ni kokoaua n te euangkerio.

Ngaia are, te titiraki ibukira n tata-bemaniira bon, ti bon kokoaua naba n taekan te euangkerio? Ibukina bwa a riki n tii motinnano-mwakoroiia aki rang kokoaua raoi! Ao te Atua e aki kinaia koraki ake a aki bwanin aia motinnano aki neboaki iroun te Uea.⁹

Bon akea te kaubwai, ke mamaten te nano, ke aroaro nako, ke bwai ni kareke rongorongo, ke takakaro n te witeo, ke takakaro nako, ke irekereke ni bukamaru, ke bwai ni kabane iaon te aba are e rang kakawaki riki nakon te maiu ae akea tokina. Ngaia are te Uea e reirei nakoia aomata bon “iangoi aroaromi.”

Au namakin a kabwarabwaraki raoi inanon ana taeka Nibwai: “I kimwareirei n te oota; I kimwareirei n te koaua; I kimwareirei iroun au Iesu, bwa e a tia ni kabooa tamneiu mai moone.”¹⁰

Bon ngaira taan Iriiria ni koaua are E anga ngaia ibukira? Bon Ngaia ara Tia Kabooira ao ara Tia Tei iroun te Tama? Ngaia are bon Ngaia, motinnano ni koaua n Ana mwakuri ni kamaiu ao ngkai n aron Ana tangira, Ana nano-anga, ao Ana tangira ibukira ni karekea te maiu ni kimwareirei ake tokina? I bubuti nakoimi ni kabane ake kamongo ao ni wareki taeka aikai: Taiioka, taiioka tai kanakoi ami motinnano ni karokoa ko na roko iai n ae aki koaua, taai aika ana roko. Karekea te kokoaua ngkai ao namakina te kimwareirei! N aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAANKI

1. Akai 1:4–7.
2. Teraa Ioane 15:11; I-Rom 14:17; 2 I-Korinto 8:2; Ebera 12:2; Mote 5:10, 7:53.
3. Teraa Enoti 1:3–6, 27; Reirei ao Berita Aika Tabu 52:15; 97:8–9.
4. Boyd K. Packer, “The Least of These,” *Liahona*, Nobembwa 2004, 86.
5. Reirei ao Berita Aika Tabu 117:12–13.
6. Reitakin temanna.
7. Aramwa 20:23.
8. Aramwa 5:15.
9. Teraa Te Kaotioti 3:15–16.
10. 2 Nibwai 33:5.

IROUN STEPHEN W. OWEN
Beretitenti ni Kabuta n te Bootaki n Ataeinimwaane

Riiki n Onimaki, Tai kakea te Onimaki

*Ti riai ni baireia raoi n anaa ara tai ni katoa
bong n aki katomaira ma te aonaaba ma ti
na katomaira ma karawa.*

N te tai ae aki maan I uti ao ni katauraoi ni kamatebwaia booki aika tabu. I tabeka rake au tareboon ao n tekateka iaon te kaintekateka irarikin au kainiwene, ma nanou ni kan kauka ana itera te Raiburari n te Euangkerio. I kauka au tareboon ao ngke N ang moana au kamatebwai I a noori taian kauring aika mwaiti n taekan rongorongo n te tekiti ao imeeri ake a roko inanon te

tairiki anne. “I taku, ’N na tuoi moa rongorongo aikai ao imwiina N na waekoa ni kamatebwai ni koroboki aika tabu.” Eng, uoua te aoa imwina I bon tiku ni wareki rongorongo n te tekiti, imeeri, rongorongo aika kimototo, ao katanoata ni bwaai ni kanako rongorongo. Ngke I atai bwa e a boo iraua, I a kabaiti n aki barongaaki ni katauraoi ibukin te bong anne. Te moaningabong anne I aki kamatebwai ni koroboki aika tabu, ao n tokina I aki karekea kanaan tamneiu are I bon kantaningaia.

Nuain teTamnei

Au koaua a mwaiti iroumi ae a tia ni karekea aekan te taneiai aei. Rabakau aika boou e kakabwaiaira ni kawai aika mwaiti. A kona n reitiira ma raoraora ao utu, ma rongorongo, ao ma rongorongo taekan bwaai aika riki ni katobibia te aonaaba. E ngae n anne, a kona naba ni kararoiria man kakawakin te reitaki: reitakira ma karawa.

N na kaokia bwa tera ae taekina ara burabeti, Beretitenti Russell M. Nelson, are e taku: Ti maeka n te aonaaba ae kamangaongao ao n rikirake te kaultaeka iai. Teimatoan tauraoi n bwaai

n reitaki ma 24 te aoa okiokin rongorongo ake a taonira nako ma rongorongo ake aki toki roroaia. Ngkana ti na karekea te kantaninga n rinanoi mwaitin kaokoron iango ao aia atai bwai aomata ake a buakana te koaua, ti riai n reirei aron karekean te kaotiiti.”

Beretitenti Russell M. Nelson e reitinako ni kauring bwa, “inanon rokon boong aika imwaira, e na bon aki kona ni kamaiuaki te tamnei n aekan te kairi, te kaetieti, te karaunano, ao reitinakon namakinan te Tamnei ae Raoiroi.”¹

Ririki n nako, Beretitenti Boyd K. Packer e taekina te nanai n ria are, ibukin korakoran bwakan te tino, a bae itinaniku n te tabo are aki tataneiai iai ao a na konaa ni mate ibukin te baki. Tabeman aomata aika a mamannano, n aia mwakuri korakora ni kamaiuua riia, a kabaroi kanoan aia kaa ae onrake n te uteute ake a reke n aia aono—bon tiaki kanaia riia ae a kakanna, ma a kantaningaia a na bon buokiiia riia ni maiu n tain te winta. Te kananokawaki, angiiia riia a kuneaki rimwi bwa a mate. A tia ni kana te uteute, ma a aki nuai iai, ao a baki ni mate ma birotia ae e onrake.²

A mwaiti taian rongorongo are ti teimatoa ni karekei n te roro aei e bon kabotauaki ma kamwarakeaia n tamnei taian ria n te uteute—ti kona ni kanna n uaa e bong, ma e bon aki anganiira te nuai.

Ti na kunea iaa koaun Nuain te Tamnei? Angiiia n taainako, a bon aki mena iaon bwaai ni kanako rongorongo. Ti na kunea ngkana ti “waaki iaon [kawaira] nako moa” iaon kawain te berita, “teimatoa n taua te kai te biti,” ao kanaa uaan te kai ni maiu.³ E nanonaki n aei bwa ti riai ni baireia raoi n anaa ara tai ni katoa bong n aki katomaira ma te aonaaba ma ti na katomaira ma karawa.

Inanon miina, Riaai e nooriiia aomata ake a kana uaan te kai ma ngkanne

a kitanna ibukin kariiriaki nakon te kateitei ae moan te bubura man mwawaawa, kamoamoan te aonaaba.⁴ E bon riai ibukiia aomata aika kairake ni kaikawaaki ni mweengaia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira, n iri ni kabane ana bootaki n reirei ake e kaeneti ma te Ekaretia ae eti ao, riki karaoan taian otenanti inanon te tembora, ao ngkanne a “bwaka nako nanon kawai aika katabuaki ao a [riki] ni bua.”⁵ Bukin tera e riki aei? Ni itera aika mwaiti bon bukina, bwa tao ngkai a tia n rinanon te maiu n tamnei, aki rairaki ni koaua. A kamwarakeaki ma aki nuai.

Ni kaitaraana, I a tia ni kaaitibo ma ngkami kairake Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira ake kam marurung,

wanawana, ao kakaonimaki. Kam atai ae Ngkami naati mwaane ao naati aine iroun te Atua ao are iai Ana mwakuri ibukimi ae kam na karaoia. Ko tangiria te Atua ma “nanomi, marurungimi, ami iango ao korakorami.”⁶ Ko kawakin am berita ao ni beku ibukiia tabeman, moanna man mweengam. Ko kamwakura te onimaki, rairannano, ao karikirakeko ni katoa bong, ao e na uota nakoim te teimatoa ni kimwareirei. Ko katauraoko ibukin kakabwaia man te tembora ao tabeua am tai are e na reke bwa te tia iriira te Tia Kamaiu. Ao ko buoka katauraon te aonaaba ibukin te Kauaoki, kaioia ni kabane nakon Kristo ao ni karekea te kakabwaia man Ana mwakuri ni kamaiu. Ko a toma ma karawa.

Eng, ko kaitara te kakaewenako. Ma anne are a karaoia naba kain rooro nako. Aikai ara tai, ao ti kainanoia n riki n onimaki, ma tai kakea te onimaki. I kakoaua bwa te Uea e atai taekan kakaewenakoara, ao rinanon ana kairiri Beretitenti Nelson, E bon katauraoiira ni kaaitarai. I kakoaua bwa ana wewete te burabeti n te tai ae aki maan ibukin te ekaretia ae e boboto n te mweenga, ao ni buoutokaaki man bwai ake ti karaoia inanon ara kateitei,⁷ e bon kateaki bwa e na buokiira ni kamaiuaki—riki n reitinako ni marurung—inanon te bong aei n akean te marurung man te amwarake n tamnei.

Boboto n te mweenga

Tera ae nanonaki n riki bwa te ekaretia ae e boboto n te mweenga? Te mweenga a kona n taraa ni kaokoro ni katobibia te aonaaba. Ko kona ni kaaina te utu ake a maan inanon te Ekaretia inanon rooro aika mwaiti. Ke ko kona riki bwa ti ngkoe kaain te Ekaretia inanon am utu. Ko kona ni mare ke tiku n aki iein, ma natim ke n akea natim n te mweenga.

N aki ongean aroarom, ko kona ni karaoa mweengam bwa te tabo ae e boboto reiakinan ao maiuakinan te eua ngkerio iai. E bon nanonaki n anaakin te mwioko i bon iroum ibukin rairakim ao karikiraken te maiu n tamnei. E nanonaki ikai bwa ti na ira ana reirei Beretitenti Nelson “ni [bita tein] mweengam nakon te tabo ae e mano iai te onimaki.”⁸

Ana mwakuri teuare e buakaka e na kataia ni imanonoiko bwa nuian te tamnei e bon aki riai ke, teuare e buakaka e kona riki n taekina ana kamane are nuain te tamnei e kona ni karaoaki rimwi. Ngaia bon mwaitan te kamangaongao ao te tia tautaua tain te rairanano. E na kataia ni uotiko n tarai bwaai tabeua bwa a rang kataweaki maa bon aki kakawaki. E na

kairoroiko ni “katabeaiangako ni baika bati” are ko aonga n aki karekea “teuana te bwai [are] e riai n reke.”⁹

I rang kukurei ibukiia au “karo aika a tamaroa,”¹⁰ ake a kaikawaiia aia utu n te mweenga ae e teimatoa nuain te tamnei iai, te iraorao imarenara, ao waaki ni kakukurei aika itiaki ibukin te marurung. Taian reirei are anganai inanon kairakeu e a tia n riki n tamaroa ibuki. Kaaro, taiaoka katea te iraorao ae matoatoa ma ami ataei. A rang kainanoa riki ami tai, e na aki kee iana.

Boutokaaki man te Ekaretia

Ngkana ko ko karaoi bwai aikai, te Ekaretia e na boutokaiko. Ara taneiai n te ekaretia e kona ni kamatoa nuain te tamnei are a rik n te mweenga. Inanon te ririki aei, ti a tia noora aekan aei n ana boutoka te Ekaretia inanon te Reirei n Tabati ao te Buraimwari. Ti na noora mwaitina riki inanon te Nakoanibonga ae te Aaron ao Kairake n Ataeinaine n aia bobotaki naba. N Tianuare aio, te kari-karami ibukin bobotaki aikai, a na iai bitaki tabeua nako iai. E na bon boboto iaon taobiki n te euangkerio, ma taobiki akanne a na barongaaki n ira kanoan *Nakomai, Irirai—Ibukiia Tatabeman ao Utu*. Aio bon te bitaki ae uarereke, ma e kona ni korakora mwina iaon maeun te tamnei irouia te roronrikirake.

Tera tabeua aekan boutoka ae katauraomia te Ekaretia? N te taromaui ti kana te toa, are e buokiira ni manga kaboua ara motinano nakon te Tia Kamai ni katoa wiiki. Ao n te taromaui ti ikotaki ma taan onimaki ake a tia ni karaoa te motinanano ae ti te arona

naba. Te tangira n iraorao are ti kari-kirakea ma koraki ake ana reirei Iesu Kristo e na kona n riki bwa te boutoka ae korakora n rikira bwa ana reirei te uea ae e boboto n te mweenga.

Ngke tebwai ma aua au ririki, au utu a mwaing nakoia te tabo ae boou. Aio tao e na bon aki taraaki bwa te kanganga iroumi, ma n au iango, n te tai arei, bon te kananokawaki. E nanonaki bwa n anga katobibiaki irouiia aomata aika I aki kinaia. E nanonaki bwa ni kabane kairake n ataeinimwaane n au uote a na nakon te reirei ae kaokoro ma Ngai. N au iango ngkai 14 au ririki, I taku, “A kanga au karo ni karaoa aei nakoiu?” I namakinnana kanga ai aron ae e a uruanaki maiu.

E ngae n anne, rinanon ara waaki ni kakukurei irouia kairake n ataeinimwaane, I a kona ni katea te iraorao ma tabeman membwa n au kooram, ao a riki bwa raoraou. N reitana, kaain te bitibi-riki ao taan kairiiri n te Nakoanibonga ae te Aaron a moanna n anaaki nanoia ni maiu. A roko n au tai n takakaro ni kamarurung. A korea aia kaetieti nakoiu ni kaungaai bwa I a tia ni kawakinaki n te bong aei. A teimatoa n rereitaki n tainako ma ngai imwina ngke I nako n te kuura ao ngke I a manga nako n au mition. Temanna mai ibuakoaia e bon mena n te marae ni wanikiba ngke I okira mweengau. N na bon reitinako ni kakaitau ibukiia taari mwaane aika tamaroa aikai ao aia tangira ae reitaki ma nanoia ae korakora. A kairai nakon Tamau are i Karawa, ao te maiu e riki n oota, kakukurei, ao kakimwareirei.

Ti na kanga, ngaira kaaro ao taan kairiiri, ni buoka te roronrikirake n

ataia ae aki tiku n tii ngaiia ngkai a karaoa aia babaire nakon te berita? Irarikin katean te iraorao i bon iroum, ti kaoiia bwa ana ikotaki n ae bubura ao e uarereke—man te maungatabu Ibukin Kakorakoraiia te Roronrikirake ao kaembwa ibukiia te kooram n roronrikirake ni katoa wiikii ke waaki ni kakukurei n te kiraati. Tai tarariaoa te korakora are e roko man ikotakiia tabeman ake a kataia naba n riki ni matoatoa. Bitiobi ao tabeman taan kairiiri, taiaoka katurua taraan nuaia ataei ao te roronrikirake inanon am uote. A kainanoa riki ami tai, n aki kee iaana.

Tao ngkana ngkoe te tia kairiiri, kaain rarikin temana, te membwa n te kooram, ke bon te rao ae Itiaki, ngkana iai am tai n riinga maiun te aomata ae kairake, buoka teuanne ke neienne n toma ma karawa. Am kakairii e na rik bwa ai aron te “boutoka n te Ekaretia” are e kainanoia te aomata ae kairake.

Tariu ao mwaaneu, I kakooua bwa Iesu Kristo bon atuun te Ekaretia aei. E bon kaungaiia ara taan kairiiri ao ni kairiira nakon nuain te tamnei are ti kainanoia bwa ti na maiu ao ni marurung inaonon boong ni kaitira. Nuain te tamnei aei e na buokiira n riki n onimaki ao tiaki kakean te onimaki. N aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Russell M. Nelson, “Te Kaotioti ibukin te Ekaretia, Te Kaotioti ibukin Maiura,” *Riaona*, Meei 2018, 96.
2. Tara Jeffrey R. Holland, “Teaching and Learning in the Church,” *Riaona*, Tuun 2007, 64.
3. 1 Nibwaai 8:30.
4. Tarama 1 Nibwaai 8:24–28; 11:36.
5. 1 Nibwaai 8:28.
6. Reirei ao Berita aika Tabu 4:2.
7. Tarama Russell M. Nelson, “Taeka ni Kaukuki,” *Riaona*, Nob. 2018, 6–8.
8. Russell M. Nelson, “Becoming Exemplary Latter-day Saints,” *Liahona*, Nobembwa 2018, 113.
9. Ruka 22:40–42.
10. 1 Nibwaai 1:1.

IROUN UNIMWAANE D. TODD CHRISTOFFERSON
Man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman

Te Kimwareirei Are e Reke Irouia Aika Itiaki

E reke te kimwareirei man kawakinan ana tua Kristo, man te tokanikai iaon te nanokawaki ao mamaara mai Irouna, ao man beku n aron ae E karaoia.

Te burabeti n ana Boki Moomon Enoti, tibun Riaai te mwaane, e korea ana taneiai ae riki ngke te kairake ni ikawai ngaia ngke e kaeman. N ana tai ni kaeman n tingaia n te buakonikai, e moanna Enoti n iangoi ana reirei ana karo, Iakobwa. E taku “E rin inanou taeka ake I aki toki n ongo mai iroun tamau ake e taetaekina iai te maiu ae akea tokina, ma te kimwareirei are e reke irouia aomata aika itiaki.”¹ Ngkai e rinanon te baki n tamneina, Enoti e katorobubua n tataro, te tataro ae kamimi inanon te bong anne ao n te tairiki, te tataro are e uoti nakoina kaotioti, koaua, ao berita aika a kakawaki.

A mwaiti bwaai aika a na reireiaki man ana taneiai Enoti, ma te bwai ae terenako n au iango n te bong aei bon ana ururing Enoti n ana taetae tamana n tainako iaon “kimwareireia are e reke irouia aomata aika itiaki.”

N te maungatabu aei teniua te ririki n nako, e taetae Beretitenti Russell M. Nelson iaon taekan te kimwareirei.² Ibuakon bwai tabeua e taku:

“Te kimwareirei ae ti namakinna e uarereke nakon karaoana ma aroaron

maiuara ao bwaai ni kabane are e na karaoaki ma tarakin raoui maiura.

“Ngkana e kaineti maiura iaon ana babaire ni kamaiu te Atua . . . ao Iesu Kristo ao Ana Euangkerio, ti kona n namakina te kimwareirei n aki tabe ma bwai aika a na riki—ke akea ae riki—inanon maiura. Te kimwareirei e roko mai Irouna ao bon Ibukina. . . . Ibukiia Aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira, Iesu Kristo bon te kimwareirei!”³

Aomata Aika Itiaki bon naake a tia n rinanon te berita n te euangkerio rinanon te bwabetito ao a kekeiaki n ira Kristo bwa Ana reirei.⁴ Ngaia ae, “te kimwareirei irouia aomata aika itiaki” e kaota te kimwareirei n riki n Aron Kristo.

I tangiria n taetae iaon te kimwareirei are e reke man te ongotaeka nakon Ana tua, te kimwareirei are e roko man te tokanikai iaon te nanokawaki ao te mamaara Rinanona, ao te kimwareirei are e reke n te ibuobuoki n arona ngkai E ibuobuoki.

Te Kimwareirei man Kawakinan Ana Tua Kristo

Ti maeka n te tai are e a kakawaki riki karekean te kukurei ao a mwaiti ake aikoa nora kakawakin ana tua te Uea ke n aki tabeakin. N tainako, aomata aika aki irii kaetieti n aron tuan te itiaki, kainibaire n te kokoaua, ao mimitongin te Tabati a taraa n rikirake ao ni kimwareirei ni bwain te maiu aika tikiraoui, n taai aika mwaiti riki nakoia aika a kekeiaki n ongotaeka. Tabeman aomata a moanna ni miimi ngkana e uaana te kekeiaki ao te anga nano. N te taina ao aomata mai i Iteraera n taai akekei a ngurengure:

“Akea manen te toro iroun te Atua: ao teraa bongana ngkai ti kawakin ana tua, ao ngkai ti nakonako ni kunnikaia te kunnikai ae roro i matan Iehova Tabaota?”

“Ao ngkai ti atongia akana kainika-tonga ba a kabaia; eng, a kateaki naba a kana kakaraoa ae buakaka; eng, a kata te Atua, ao a kamaiuaki naba.”⁵

Tatanninga teutana, e taku te Uea, ni karokoa te “bong ae N na karaoia aika bon au aomata. . . . “Ao ngkanne kam na . . . ata ae raioiroi ma ae buakaka, ma n ata ae toro iroun te Atua ma ae aki toro i Rouna.”⁶ A kona aika buakaka ni “karekea te kimwareirei n aia mwakuri

n te tai ae aki maan,” ma n tainako e aki maan.⁷ Kimwareireia Aika Itiaki e teimatoa.

E iangoi bwaai te Atua n tarakiia ni koaua, ao E tibwaua te taratara anne ma ngaira rinanon Ana tua, are e kairiira ribuakon kaangaangan bwain te maiu aei nakon kimwareirein te maiu ae akea tokina. E kabwarabwara te Burabeti Iotebwa Timiti: “Ngkana e reireiniira Ana tua bon anne te taratara n akea tokina, ibukina bwa ti noraki iroun te Atua ae kanga ti maiu n akea tokina.”⁸

I tuai kaitbo ma temanna are e a kaman kunea te euangkerio ni iangoia bwa e bia kaman reke aei mai imwai. “O, rinerine ao kairua aika buakaka aika I kona n tia n totokoi,” a na kangai. Ana tua te Atua bon ara bwai ni kairi nakon rinerine aika tamaroa riki ao mwaii aika kakukurei riki. Ti riai ni kimwareirei ao ni Kaitaua ibukin kaotakin nakoira te kawai ae moan te tamaroa riki aei.

Ngke te kairake, Titita Kalombo Rosette Kamwanya man te D.R.

Titita Kalombo Rosette Kamwanya

Congo, ae e beku ngkai n te Côte d’Ivoire Abidjan West Miton, e aki mamatam ao e tataro ibukin teniua te bong ni kakaeta te kawai ae tangiria te Atua bwa e na iria. Ni miina ae kamiimi n te tairiki anne, e kaotaki nakoina te umwantabu ao are e ataia ngkai bwa te tembora. E moana karaoan ana kakaeta ao e aki maan ao e kunea te umwantabu are e noria ni miina. E taku te kanikina, “Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira.” E bwabetitoaki Titita Kamwanya ao imwiina tinana ao tarina aika onoman. E taku Titita Kamwanya, “Ngke I karekea te euangkerio, I namakinna ae kanga temannikiba ngai ae I tauaki ae I a tia ni kainaomataaki. E kaonaki nanou ma te kimwareirei. . . . Iai au koaua bwa e tangirai te Atua.”⁹

Kawakanan ana tua te Uea e kariaira bwa ti na namakina Ana tangira ae bebete ao ni bwanin. Te kawai ae e eti ma irariki n te tua are e kairiira nakon te kai ni kamaiu, ao te kai ma uana, te

Jack ao Jo Anne Rushton

kabanea ni kangkang ao ni “moamoa tangirana nakon tangiran bwaai ni kabane,”¹⁰ are a tei ibukin ana tangira te Atua ao e kaona tamneiu “ma te kimwareirei ae moan te bati.”¹¹ E taku te Tia Kamaiu:

“Ngkana kam kawakin au tua, ao kam maeka n tangirau; n ai arou ngkai I kawakin ana tua Tamau, ao I maeka n tangirana.

“I atongi baikai nako imi, ba e na memena *kakatongau* i nanomi, ao e na koro raoi *kakatongami*.”¹²

Kimwareirein te Tokanikai rinanon Kristo

E ngae ngke ti kawakin ana tua ma te kakaonimaki, iai kataaki ao kaangaanga ake a na kona n urua kimwareireira. Ma ngkana ti kekeiaki n tokanikai iaon kakaewenako aikai ma ana ibuo-buoki te Tia Kamaiu, e na kateimatoa te kimwareirei ae ko namakinna ngkai ao te kimwareirei ae ti kantaningaia. Kirsto e karau nakoia Ana reirei ni kangai, “Ami bwai iaon te aba te rawawata: ma kam na kabebetei nanomi; I a tia ni kataeta ana kai te aba.”¹³ Bon man te rairaki Nakoina, ongotaeka Nakoina, kabanea nanora Nakoina bwa e aonga te kataaki ao te nanokawaki anne ni bitaki nakon te kimwareirei. I taekina teuana te katooto.

N te 1989, Jack Rushton e beku bwa te beretitenti n te Irvine California Titeiki i Amerika. N tain motirawan te utu ni mataniwiin taari i California, e nako ni karebaba Jack ngke e oreaki n te nao ao ni katuruaki ma te bwa ae mena iaan taari, e mwaoto rooroana ao ni kaikoaka riin nukana n te aro ae kakaiaki. E taku Jack imwiina, “Ngke I oreaki ma te bwaa, I ataia bwa I a boo.”¹⁴ E aki kona n taetae ke n ikeike ibon irouna.¹⁵

Utu, raoraona, ao membwa n te titeiki a boutoka Brother Rushton ma

buuna, Jo Anne, ao, irarikin bwaai tabe-ua, a manga katea te ru ni mwengaia ibukin ana kainikokoki Jack. E riki Jo Anne bwa te tia kawakina Jack ibukin 23 te ririki are imwiina. Ni kaineti ma te karaki n Ana Boki Moomon bwa e kanga te Uea ni kawaria Ana aomata n aia kaangaanga ao ni kakabetea rawawataia,¹⁶ E raku Jo Anne, “I mimi n tainako n te kukurei ae I namakinna n tararua kainnabau.”¹⁷

Te bitaki ae uarekeke nakon bwain te rabwata ake a irekreke ma te ikeike e kaoka ana konabwai Jack n taetae, ao inanon teuana te ririki, e weteaki Jack bwa te tia reirei n Reirein te Euangkerio ao te Tamnuea n te Titeiki. Ngkana e na anga te kakabwaia n te tamanuea, temanna ae iai te nakoanibonga irouna e na katoka bain te Tari Rushton’ iaon atun te aomata are e na karekea te kakabwaia ao n taua baina ngke e anga te kakabwaia. E mate Jack ni Bongin te Kiritimati 2012, imwiin 22 ana ririki ni mwakuri.

Ntain te intawiu, e kunea Jack: “A na roko kaangaanga inanon maiura ni kabane; bon anne iteran bukin maekara n te aonaaba aei. Ao tabeman aomata a taku bwa te aro ke reken ara onimaki iroun te Atua e na kamanoko man bwaai aika buakaka. I aki ataia raoi bwa anne te boto ni iango. I taku bwa te boto ni iango iai bwa ngkana e korakora ara onimaki, ngkana a riki bwaai aika buakaka, are a na bon riki, ao tina bon tokanikai iaioia. . . . E aki nanouoa au onimaki, ma tiaki nanona bwa akea rawawatau. N te moan tai inanon maiu ngke I taku bwa e a nang aki tau au konabwai, ao ni bon koauana ai bon akea te tabo ae n na nako iai, ai ngaia are I a kakaea buokau nakon au Uea, ao ngkai I a bon namakina te kimwareirei ae akea tiana.”¹⁸

Bon aio te tai are n tabetai akea te nanoanga inanon bwaai ni kareke rongorongoni ni kaitaraia aomata ake

a ukoukora ana kainibaire te Atua ae raoiroi ibukin te onea, bwaai ni kamataku, ao itiakin te rabwata. E bon riki ni katoa tai nakoia kairake ao kairake n ikawai ibuakoaia Aika a Itiaki, n raonaki ma aine ao tiina, ake a uouota te kaibangaki man te kaekaeanaaki ao te bwainikirinaki. E aki bebete aron te tokanikai iaon te bwainikirinaki, ma uringa ana taeka Betero: “Ngkana kam tataebuakaki i bukin arani Kristo, ao kam a kabaia; ba E men i aomi Tamnein te neboaki ma Tamnein te Atua.”¹⁹

Inanon te Onaroka are Eten, Atam ao Eva n aroia aika aki ataiwbwai, “n akea te kukurei irouia, bwa aki ataa te karawawataaki.”²⁰ Ngkai, ngaira ake iai katabeara, ti namakina te kimwareirei man te tokanikai iaon karawawataaki n aanga aika bati, tao n te bure, te kabwaka, ke taian kanganga nakon te kukurei. Aio te kimwareirei are e riki man anuara n riki bwa ana reirei Iesu;

te kimwareirei “ngkai e a reke irouia kamaunan aia bure, ao e reke naba raun nanoia”²¹ te kimwareirei are iroun temanna e rababanako ao n rikirake rinanon ana akoi Kristo.²²

Te Kimwareirei n te Ibuobuoki n Aron Kristo

E kimwareirei te Tia Kamaiu ni karekean iroua te aki maamate ao te maiu ae akea tokina.²³ N te maroro iaon ana Mwakuri ni Kamaiu Te Tia Kamaiu, Beretitenti Russell M. Nelson e taku:

“N aron bwaai ni kabane, Iesu Kristo bon ara banna ni katoto ae tamaroa ae ti riai n iriiria, ‘are ngaia ae karekea te kimwareirei ngke e tokanikai iaon ana kaibangaki’ [Ebera 12:2]. Iangoa aron anne! N te aro bwa e na kona Ngaia n rinanon te taneiai ae kammaraki ae akea ae e a tia n rinanona iaon te aba, ara Tia Kamaiu e katurua te iango iaon te *kimwareirei!*”

“Ao tera te kimwareirei are e kamenaaki Imatana? Koauana e kairaki ma te kimwareirei ni kaitiaki, kamarurung, ao ni kakorakoraira; te kimwareirei ni kaboan ara bure ibukiia ake a na rairinanoia; te kimwareirei ni karaolan ae riai ibukim ao ibukiu n okira te mweenga—n itiaki ao n tau—ni maeka ma ara Karo i Karawa ao ara utu.”²⁴

N aron naba aei, te kimwareirei are e “kamenaaki imatara” bon te kimwareirei ni buoka te Tia Kamaiu n Ana mwakuri ni kaboan maiura. Ngkai kanoan ao natin Aberaam,²⁵ ti ibuobuoki ni kakabwaia utu ni kabane iaon te aba “ma taian kakabwaia n te Euangkerio, ake bon taian kakabwaia ni kamaiu, are te maiu are akea tokina.”²⁶

I iangoi ana taeka Aramwa:

“Aio au kakatonga, bwa N na kona n riki bwa te bwai ni mwakuri i nanon bain te Atua bwa N na kairia aomata tabemwaang nakon te rairannano; ao aio kimwareireiu.

“Ao nooria, ngkana I nooria tariu aika a mwaiti bwa a bon raraoma raoi, man roko nakon te Uea ae Atuaia, ao ngkanne e kaonaki tamneiu n te kimwareirei; . .

“Ma I aki kimwareirei n nakoraoin au waaki n ti ngai, ma e onrake riki kimwareireiu ibukin nakoraoin aia waaki tariu, ake a nakon te aba are Nibwaai. . .

“Ao ngkanne, ngkana I iangoi nako-roain aia waaki tariu ao e uotaki nako tamneiu, n te aro are e a kamaenakoaki ma te rabwata, ao n aei, are e a korakora iai au kimwareirei.”²⁷

Kakabwaia n ara ibuobuoki nakon temanna n te Ekaretia bon mwakoron te kimwareirei “ae kateaki imwaira.” Riki n taai ni bwarannano ke n rawawata, ti kona n ibuobuoki ma te nanorinano ngkana ti kabane ara iango kimwareirein kakukureian te Atua ao

ni uota te ota, te marurung, ao te kuku-rei nakoia Natina, tarira ao mwanera.

Ngke ti mena i Haiti n te namwakaina ae nako ibukin katabuan te Port-au-Prince Tembora, Unimwaane David ao Titita Susan Bednar a kaitibo ma te kairake n aine are e atia ni mate kainabana tabeua te bong n nako n te kabuanibwai ae kakaiaki. A bane n tang ma ngaia. E ngae n anne te aine ae tangiraki aei e mena n ana tabo ae te tia butimwaia aomata n tain te taromaui ni katabu ma te moangare ae maraara, ni butimwaia aomata ake a rin n te tembora.

I kakoaua bwa n tokin “kimwareireia aika aitiaki” e roko n ataakin ae te Tia Kamaiu are e bubutia ibukiia,²⁸ ao akea ae kona n nora te kimwareirei are [e na kaona] nanora [ngkai] ti [ongo ana tataro Iesu] ibukira nakon te Tama.”²⁹ Ma Beretitenti Russell M. Nelson, I taekina koauana bwa te kimwareirei bon te bwai n tangira ibukiia aika Itiaki “aika a tia n teimatoa n rinanon te bwainikirainaki man te aonaaba”³⁰ ao ake a “tangiria mai inanoia ni kataia ni maiuakina te maiu ae tamaroa, are e reiakina Iesu Kristo.”³¹ E bia tabwanin kimwareireim, I tataro n aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAARI

1. Enoti 1:3.
2. Taraa Russell M. Nelson, “Joy and Spiritual Survival,” *Liahona*, Nobembwa. 2016, 81–84.
3. Russell M. Nelson, “Joy and Spiritual Survival,” 82.
4. Taraa te Rikitinare n te Baibara, “Saint.”
5. Maraki 3:14–15.
6. Maraki 3:14–15.
7. E katanoata te Tia Kamaiu bwa ngkana te ekaretia (ke te maiu) “e aki kateaki iaon au euangkerio, ma e kateaki iaon aia mwakuri aomata, ke iaon ana mwakuri te riaboro, e koaua ae I tuangkami a bon kimwareirei n aia mwakuri i nanon te tai ae aki maan, ao teutana i mwin teutana ao e na roko te toki, ao a na koreaki man teweaki nako nanon te ai, are akea te oki ma iai.” (3 Nibwaai 27:11).
8. *Teachings of Presidents of the Church: Joseph Smith* (2007), 475.
9. Ana reitaki temanna.

10. 1 Nibwaai 11:22; taraa naba 1 Nibwaai 8:11.
11. 1 Nibwaai 8:12.
12. Ioane 15:10–11; e kairaki ma katuruturuana.
13. Ioane 16:33.
14. Jack Rushton, in “Faith in Adversity: Jack Rushton and the Power of Faith,” SmallandSimpleTV, Tebetembwa 2, 2009, YouTube.com.
15. Taraa Allison M. Hawes, “It’s Good to Be Alive,” *Ensign*, Eberi. 1994, 42.
16. Taraa Motiaea 22:14.
17. Jo Anne Rushton, in Hawes, “It’s Good to Be Alive,” 43.
18. Jack Rushton, n te “Faith in Adversity: Jack Rushton and the Power of Faith.”
19. 1 Betero 4:14. Uring naba berita ake a koreaki inanon 2 Nibwaai 9:18 ao 3 Nibwaai 12:12.
20. 2 Nibwaai 2:23; taraa naba Mote 5:10–11.
21. Motiaea 4:3.
22. Ti uring ana taeka Iakobo ake a kaunga Iotebwa Timiti bwa e na “butia te Atua” (Iakobo 1:5). Ae aki rangin n ataaki bon kibu ake imwiina:

“Tariu, kam na taku bwa te kimwareirei ni kabane ngkana kam bwakaraki n taian karawawata aika mwaiti;

“Atakin aei, ae kataan ami onimaki e karika te nanomwaaka.

“Ma e na karika raoi ana makuri te nanomwaka, ba kam aaonga ni moaniba n raioiroi, ma ni kororaoi, n aki kai nanomi n te bwai teuana” (Ana Rairairi Iotebwa Timiti, Iakobo 1:2 [inanon Iakobo 1:2, footnote a]; Iakobo 1:3–4).
23. Tara Moses 1:39.
24. Russell M. Nelson, “Joy and Spiritual Survival,” 82–83; emphasis in original.
25. “Ao ngkana ana bwai Kristo ngkami, ao ana kariki naba Aberaam ngkami, ao taan ababa n ai aron te taeka n ako” (I-Karatia 3:29; taraa naba Te otinako 22:18; 26:4; 28:14; Mwakuri 3:25; 1 Nibwaai 15:18; 22:9; Reirei ao Berita aika Tabu 124:58).
26. Aberaam 2:11.
27. Alma 29:9–10, 14, 16. Even so, the Lord says to us, “If your joy will be great with one soul that you [bring] unto me into the kingdom of my Father, how great will be your joy if you should bring many souls unto me!” (Doctrine and Covenants 18:16). The Three Nephites were promised a fullness of joy because they desired to bring souls unto Christ “while the world shall stand” (3 Nibwaai 28:9; see also 3 Nephi 28:10).
28. See Reirei ao Berita aika Tabu 45:3–5.
29. 3 Nibwaai 11:29.
30. 2 Nibwaai 9:18.
31. Russell M. Nelson, “Joy and Spiritual Survival,” 84.

IROUN MICHELLE CRAIG
Te Moan Kauntira n te Moan Beretitenti n te Kairake n Ataeinnaine

Konabwai n te Maiu n Tamnei

Ngkai ti riki bwa ana reirei ae kakaonimaki Iesu Kristo, ko kona n karekea te kairaki ibon iroum ao kaotioti, aika teimatoa ma Ana tua, ake a katauaki ibukim.

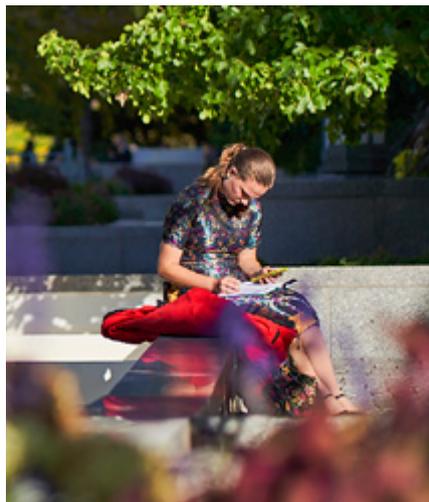
Ngke Ia kiitana te kaembwa irouia Kairake n Ataeinnaine n te tiamwa aei, te ataeinnaine temanna e anganai te beeba ae korobokiaki. Inanona, e titiraki, “N na kanga n ataiia ngkana te Atua e kataia n tuangai te bwai teuana?” I tangira ana titiraki. Tamneira e rang kakantanninga te reitaki ma mweengara i karawa. Ti tangiria ni kan namakina te kainnanoaki ao te kabonganaaki. Ma n tabetai ti kataia ni kina te kaokoro imarenan oin ara iango ao te namakin ae beebete iroun te Tamnei. Burabeti, ake ngkoa ao ngkai, a tia n reirei bwa ngkana iai te bwai “ae kaoko bwa kona karaoa ae raoiroi, e roko mairoun Kristo.”¹

Beretitenti Russell M. Nelson e a tia ni kanakoa ae beebete, te kakao ae mwaaka: “tariu ao mwanu aika tangira, I *bubuti* ngkami bwa kam na karikirakei *konabwai n te maiu n tamnei* ni karekea te kaotioti. . . . Rineia ni karaoa te mwakuri ae kainnanoaki ni karekea ana bwaintituaraoi te Tamnei ae Raoiroi ao n ongo nakon bwanaan te Tamnei n tainako ao n ae e itiaki riki.”²

Nanou n te ingabong aei bwa N na taetae mai inanou iaon aua kawai ni karikirakean ana konabwai maiun tamneimi ni karekei kaotioti.

1. Karaoia ma nanomi ni Karekea te Tai ao te Tabo n Ongong bwanaan te Atua

Ngkai ko kabongana inaomatam ni korei ao ni bairea te tai ni katoabong ni kaniiko riki nakon bwanaan te Atua,

riki n ana Boki Moomon, inanon taina Bwanaana e na rikirake riki n itiaki ao ko na kona ni kina riki.

Ni kaokorona, te *katabetabe* ao te *beroro* are e kaona te aonaaba ao mweengara ao maiura a kona ni karikia bwa e na kangaanga ongong ni Bwanaana. Kairoo aikai e kona ni katabetabei ara iango ao nanora, are ngkai ti aki taratara raoi, ti na aki karekea nnen te wirikiriki ae beebete iroun te Tamnei ae Raoiroi.

Te burabeti Iotebwa Timiti e reireiniira bwa n angiin te tai te Atua e kaoti “nakon temanna ma temanna n te aro ae aki ataaki, n aia ruu, n te rereua ke te marae, ao ane n akean te karongoa ke te kaberoro mairouia te koraki.”³

Tatan e tangiria ni kamaenakoira ma bwanaan te Atua ni kararoiria man taabo akana a rau akanne. Ngkana e taetae te Atua n te bwanaa ae maraara, man beebete, ngkoe ao ngai ti riai ni kaniira riki nakoina bwa tina ongo Irouna. Tii iangoia bwa tera ae e na riki ngkana ti kataia n tiku n reitaki ma karawa n arora ni kataia n reitaki ma te Wi-Fi! Karekea te tai ao te tabo are kona ongongra iai ni bwanaan te Atua ni katoabong. Ao kawakina te bontaeka ae tabu aei ma taina raoi, bwa e rang mwaiti bwaii aika a katan iaona!

2. Karaoia n aki Kawaeremwea

Ngkana ko karekea te wirikiriki ao imwiina te nano ni kan karaoia, te Uea e kona ni kabonganako. Te mwakuri are ko karaoia, kona rang taneiai riki n ongeaba ni bwanaan te Tamnei. Kona rikirake ni kina ana kairi te Atua ao E na “tauraoi . . . ni kaota Ana iango ao nanona.”⁴ Ngkana ko kawaeremwea, ko kona ni mwaninga te wirikiriki ke n aki karekea te tai ni buoka temanna ibukin te Atua.

3. Karekea Am Mwakuri mairoun te Uea

Te tataro are e rang tangiria ni kaeka Tamara are i Karawa bon kaekaan ara

bubuti bwa tina kairaki nakon temanna are e kainnanao ara ibuobuoki. Beretitenti Henry B. Eyring e a tia n reiniira bwa tina ukoukora te kaotioti ni bubutia te Atua bwa antai are ti na kona ni buokia. “Ngkana ko anga titiraki n aron aikai, te Tamnei ae Raoiroi e na roko ao kona namakinii bwaai ake ko kona ni karaoi ibukiia aomata tabeman. Ngkana kam nako ni karaoi bwaai aikai, ao kam karaoa ana mwakuri te Uea; ao bwaai ake kam karaoia ni kaineti ma ana kantaninga te Uea bon ana mwakuri te Uea, kam tau ibukin ana bwaintangira te Tamnei ae Raoiroi.”⁵

Ko kona n tataro ni butiia te Uea ibukin ana mwakuri. Ngkai ko karaoia, E kona ni kabonganai am konabwai ni katiia Ana mwakuri aika kamimi.

Tibu te unimwane, Fritz Hjalmar Lundgren, e mwananga mai Sweden ngke 19 ana ririki. E roko i Amerika, n ti ngaia, ma ana tutikeeti ao ai tibwa onoua ana ririki n te reirei. E kabi

n taetae n Imatang, e reke rokona i Oregon ao e mwakuri ikekei bwa te tia korokai ao imwiina, ma tibu te unnaine ao tinau, a kaina te Ekaretia. E tuai man tararua te uoote, ma ngkai temanna te tia reirei ae kakaonimaki n te kakaawari, e uotiia e raka iaon 50 utu aika a kakaokoro nakon waaki ni kakukurei n te Ekaretia. E kanga ni karaoa anne?

Imwiin maten tibu te unimwane, I noori ana bwaoki ni beeba ao I a noora te reta ae koreaki iroun te mwane ae e okira te ekaretia ibukin ana tangira tibu. E kanga te reta, “Ana waaki ae aki kakaotia Fritz, ae kakoaua, bwa n tainako e karaoa ana mwakuri Tamara are Karawa.”

Te reta anne bon mairoun Tari Wayne Simonis. Tibu e kawaria ao e kinaiia kain te utu n tatabemania. Inanon taina, tibu e tuangia bwa a kainnanaoiki ao e kaoiia bwa a na ira te taromaui. Ma n te Tabati anne, Tari Simonis e uti ma te tabeaianga—e tuai

ni bane ni katiia taubukin ana auti, ao e kantaningaiki bwa e na iai te karau n te wiiki anne. E baireia bwa e na nako n taromaui, n ti iobai ma Tibu, ao imwiina e na oki nakon mweengana ni katiia taubukin ana auti. Ana utu a kona n ira te bootaki n toa n akea ngaia.

Ana babaire a bon mwakuri, ni karokoa, iaon taubukin te auti, e ongo tamwarakean te kaintamwarake. N ana taeka: “Ngke I tararake . . . n tei i tabon te kaintamwarake bon te Tari Fritz. E anganai moangarena ae bubura. N te moan tai, I mama ao kaanga titebo ma te teei ae uarereke ngai are e kuneaki n aki reirei. Imwiina . . . I un. [Ma te Tari Fritz e tii] buuta ana kooti ao e katinea n te kaintamwarake. E rukumi bain ana kabaraaki ae mainaina, e taraai man taku, ‘Tari Simonis, iai riki am ama teuana? Te mwakuri aei e bae n rang kakaawaki ke kona bon aki kona ni kitaniia am utu, ma ngkana kakaawaki na anne, I tangiria ni buokiko.’ Ngke I tarai matana, I ti noora te akoi ao ana tangira Kristo. E toki uniu. . . I katikui au bwai ni mwakuri n te Tabati anne ao I ira raraou n ruo n te kaintamwarake n okira te umwantabu.”

Tibu e a tia ni karekea te mwakuri mairoun te Uea, ao e ataia bwa e na ukoukora te tibu ae bua. Kaanga aroia mwane ake aman ake a uota raraoia ae tenakibaina nako te taubuki ni karuoia ngkane rikaiki bwa e na kamaiu Iesu Kristo,⁶ aron naba ana mwakuri tibu are e karuoia mai taubukin te auti. Te Uea e kanakoa te kaotioti nakoia naake a ukoukoria ni kamaiuia tabeman.

4. Kakoaua ao Onimaki

Ai tibwa ngkai, I wareka taekan te mitinare ae tikiraoui are e karekea ana mwakuri mairoun te Uea. Aaron e reireina aia uea Reimwanaite, are e titiraki bwa bukin tera tarin Ammon e aki naba roko nakoina n reireinna. “Ao Aaron

e taku nakon te uea: Nooria, e weteia Tamnein te Uea *nakon te kawai teuana*.⁷

Ngke I wareki taeka akanne, te Tamnei e taetae inanou: ngaira n tata-bemaniira iai ara mwakuri aika a kakaokoro ake tina karaoi, ao inanon taai te Tamnei e kona ni weteira n “te kawai teuana.” A mwaiti kawai aika ti katea iai abanuean te Atua ngkai ti karaoi berita, kawakin berita n riki bwa ana reirei Iesu Kristo. Ngkai ana reirei ae kakaonimaki, ko kona n karekea te kairaki ibon iroum ao kaotioti aika teimatoa ma Ana tua ake a katauaki ibukim. Iai tibwangam ae onoti ao mwakuri ake kona karaoi inanon maium ao kona anganaki te kairi ae onoti aika kona kakoro bukiia.

Nibwaai, tarin Iareta, ao bon Mote ni kabane iai te ran ae bubura are a na rinuukana—ao n tatabemaniia a karaoa n ae kaokoro. Nibwaai e karaoi bwaai “man kaai n te aro ae a kamimi tamaro-aia.”⁸ Tarin Iareta e karaoi bwaake ake a “bono aia kaibuke n aron te raurau,”⁹ Ao Mote ma ana aomata “a nakonako i aontano ae mau i nukan te nama.”¹⁰

Ngaiia n tatabemaniia a karekei kairi ibon ibukiia, kairiia, ao n onimakiniia n tatabemaiia ao ni karaoi. Te Uea e tabe irouia naake a ongotaeka ao, n ana taeka Nibwaai, “ma ti ngkana e a tia ni katauraoa te kawai [bukira] are a na kona iai i kakoroa bukin te bwai are e tua nakoia.”¹¹ Tara are taekinna Nibwaai, “*taiian kawai*”— tiaki “*te kawai*.”

Ti katibanakoi ke ti kanakoi ara mwakuri mairoun te Uea ibukina bwa e a tia ni katauraoa “te kawai” ae kaokoro nakon are ti kantanigaia?

Tibu te unimwaane e kairaki nakon te tabo ae aki kantanigaia—n ana tiute, i taubukin te auti, n te Tabati. Onimakina te Atua bwa e na kairiko, riki ngkana te aro anne e tara ni kaokoro man are ko kantanigaia ke e kakoro ma tabeman.

Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira a roko n teia aika kakaokoro ao tiaitiia, ma “ni kabane a bane n titebo iroun te Atua”—“bwatabwata ke mainaina, te kaunga ke te inaomata, mwaane ke te aine,” e tuai iein ke e a tia ni mare, te toro ke ae inaomata, kairake ke e a kara, kain te aro n te tai ae maan ke e a tibwa rairaki.¹² N aki taraia bwa antai ngkoe ke tera ae ko karaoia, ko kaoaki nakon ana taibora te Uea.¹³

Ngkai ko ukoukoria ao ni karaoi ana kantanigaia te Tama ni karikia bwa anuan maium ni katoabong, ko na kona, ni koaua, ni kairaki nakon te bitaki ao te rairannano.

Ana burokuraem te Ekaretia ae boou ibukiia atai ao te roronrikirake e kateitei iaon aan kamatebwai ni karekean te kaotioti, karekean te bwai are e kantanigaia bwa tina karaoia ibukin te Uea, ao imwiina ni karaoia nakon te kairi anne. Ngaira n tatabemaniira, n aki tabe bwa rorora ke aro raa aika ti konabwai iai n *kakae, karekei, ao ni karaoi*. Ngkai ko ira ana baeten ae akea tokina are e a tia ni kateaki ibukin

boong aikai, kona kaan riki nakon Iesu Kristo—Ana tangira, Otana, Ana kairi, Ana rau, ao mwaakana ni kamaiu ao ni kamarurung. Ao kona karikirakea am konabwai n te Maiu n Tamnei n riki bwa te bwai ni mwakuri ni Baina ni katiaan Ana mwakri ae korakora. N aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAARI

1. David A. Bednar, in *Face to Face with Elder and Sister Bednar* (worldwide youth broadcast, May 12, 2015), facetoface.ChurchofJesusChrist.org; see also Moroni 7:16.
2. Russell M. Nelson, “Te Kaotioti ibukin te Ekaretia, Te Kaotioti ibukin Maiura,” *Riaona*, Meei 2018, 96; kairaki katurutuana.
3. *Teachings of Presidents of the Church: Joseph Smith* (2007), 121.
4. Russell M. Nelson, “Revelation for the Church, Revelation for Our Lives,” 94.
5. Henry B. Eyring, in “President Eyring 1990s,” *Deseret News*, Apr. 2, 2009, deseretnews.com.
6. Taraa Mareko 2:1.
7. Aramwa 22:4; e kairaki ma katuruturuana.
8. 1 Nibwaai 18:1.
9. Taraa Ita 6:5–8.
10. Otinako 14:29.
11. 1 Nibwaai 3:7.
12. 2 Nibwaai 26:33.
13. Taraa Quentin L. Cook, “The Eternal Everyday,” *Liahona*, Nov. 2017, 51.

IROUN UNIMWAANE DALE G. RENLUND
Man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman

Te Motinnano ae Nene nakon Iesu Kristo

Te Atua e kaaira bwa tina kabane ni kararoai arora ngkoa ao ni waakina te maiu ae boou inanon Kristo.

N Eberi ae e nako, I karekea te tibwanga ni katabua te Tembora n te Tautaeka ni Kinshasa i Congo.¹ Akea te taeka ae kona ni kabwarabwara te kukurei are a namakina kain Congo aika kakaonimaki ao Ngai n noora katabuan te tembora i abaia.

Aomata nako a rin n noora te Kinshasa Tembora a noora te moan korobanna raoi are e atunaki *Congo Falls*.² E kauring aroia kain Congo ae onoti n aia motinnano ae nene are e riki bwa aia atinroo nakon Iesu Kristo ao n iriira kawain te berita n ana baire Tamara are i Karawa. Te bwaronran are e kaotaki n te korobanna ni kauringa te waaki are a tataneiai iai teubua te ririki n nako naake a rairaki n taai ake ngkoa nakon te Aro ni Kiritain i Congo.

Kinshasa Democratic Republic of the Congo Tembora

Imwain rairakiia, a tataromaui boua, bwaai aika beekan, ni kakooua bwa iai mwaakan bwaai aikai.³ Imwiin rairakiia, a mwaiti ake a karaoa te mwananga nakon teuana te bwaronran n te karaanga are i Congo, n aron te Nzongo Falls.⁴ Taan rairaki a karenakoi aia bouananti inanon te bwaronran bwa te kanikina nakon te Atua ao tabeman bwa a kanakoi aia onimaki ni kawai ao ni butimwaea aia onimaiki ae boou iroun Iesu Kristo. A karaoia ma nanaoia n aki karenakoi aia bwai n tabo ake e raoi, ae ora te ran iai, a karenakoi

Congo Falls, iroun David Meikle

n te ran are e korakora airana, n te aro are a na bon aki kona ni kuneaki aia bwai. Mwakuri aikai bon kanikinaean te motinnano ae nene ae boou nakon Iesu Kristo.

Aomata man tabo tabeua ao roro a kaota aia motinnano nakon Iesu Kristo n te aro naba anne.⁵ N Ana Boki Moomon aomata aika kinaaki bwa Antaai-Nibwaa-Riaai “a anai aia kabaa- ng ao aia bwai ni buaka ni kabane,” n taunii “ni kananoi i aantano” bwa “te kakooua nakon te Atua . . . bwa a na aki manga oki ni kabongana [aia] bwai ni buaka.”⁶ Man karaoan anne, a berita bwa a na iriira ana reirei te Atua ao n aki manga okira tabeia are ngkoa. Te motinnano aei bon moanakin te “rairaki nakon te Uea”⁸ n aki manga bwaka.⁷

Arom n “rairaki nakon te Uea” nano- na kitanankin te aro teuana, kairaki man te kakooua ni kawai, n rairaki nakon ae boou are boboto iaon onima- kinan ana baire Tamara are i Karawa ao Iesu Kristo ao Ana Mwakuri ni Kamaiu. Te bitaki aei e raka riki nakon butimwaeen reirein te euangkerio n te wanawana. E kaota kinakira, biti otara n nanon te maiu, ao e kairiira nakon te motinnano ae nene nakon te Atua. Nano ake a kaitara ma ake a na riki bwa atinroo nakon Iesu Kristo n iriira kawain ana berita a mauna nako ao a oneaki mwiiia n te nanomwaaaka nakon ana kantaninga Tamara arei Karawa.

Arom n rairaki nakon te Uea e waaki ma te motinnano ae nene nakon te Atua n rimwiaki man karaoan te motinnano anne bwa mwakoron kinakira. Karaoan te motinnano anne e na rikirake ni matoa inanon maiura ni kainnanao te taotaonakinnano ao te rairannano ae reitinako. N tokina, te motinnano aei e na riki bwa mwakoron kinakira, n tiku i nanora, bwa te bwai ae ti aki kona ni mwaninga inanon maiura. Ma n aron are ti aki kona ni mwaninga arara n aki

taraia bwa tera riki ae tina iangoia, ti aki kona ni mwaninga te motinnano are e rangi ni bitiira.⁸

Te Atua e kaoira bwa tina kanakoi arora ngkoa ni kabane ni kararoai ao ni waakina te maiu ae boou inanon Kristo. E riki aei ngkai ti karikirakea onimakinan te Tia Kamaiu, are e waaki man onoraean aia koaua naake iai aia onimaki.⁹ Imwiin anne, te onimaki e nene ngkai ti karaoi kawai ake a tina atinroo iai ni matoa nakoina.¹⁰

E na tamaroa ngkana rikiraken te onimaki ti kona ni kaewea n aron are ti karaoia n aron te buruu ke te buti ni kabuebue. Ngkanne, “te mwatie ae beebete n tamnei” e na karikirakea te onimaki irouia tabeman. Ma e aki mwakuri n te aro anne. Ti te kawai ae e rikirake iai te onimaki bwa n tatabemaniia a na waaki inanon te onimaki. Mwakuri aikai n angiin te tai a kairaki man te kakao are e kanakoaki irouia tabeman, ma ti aki kona ni rikirake n aia onimaki

tabeman ke ni katan ti irouia tabeman ni kabirimwaka are irouira. Ibukin ara onimaki bwa e na rikirake, ti riai n rinei mwakuri ibukin katean te onimaki, n aron te tataro, kamatebwaian koroboki aika a tabu, kanakin te toa, kawakinan tuua, ao buokakiia tabeman.

Ngkai e rikirake te onimakin Iesu Kristo, te Atua e kaoira bwa tina karaoi berita ma Ngaia are e aranaki bwa berita aika a tabu. Berita aikai, n aron berita ae kinaaki, a kaotaki n rairakira. Berita a karika naba aan te kateitei ae matoa ibukin rikiraken te tamnei. Ngkai ti rineia ni bwabetitoaki, ti waaki ni katoaka iaora aran iesu Kristo¹¹ ao n rineia ni kaotiira nakoIna. Ti berita n riki n ai Arona ao ni karikirakea Anuana.

Berita aikai ara atinroo nakon Iesu Kristo are e na buokiira n iriira te kawai are e kairiira nakon mweengara are i karawa. Mwaakan te berita e na buokiira ni kateimatoai te bitaki n nano ae korakora, ni kanenea rairakira nakon

te Uea, ao ni karekea tein tarakina i moami.¹² Ma karaoan te berita ae akea nanora iai e na bon aki anganiira te bwai teuana.¹³ Ti kona ni kaririaki n totokoi motinnano nakon berita ake ti karaoi, ngkana ti aki biti ni koaua arora man are ni kawai. Ma te motinnano ae aki koaua nakon ara berita e na bonaki kauki matarora nakon mwaakan Tamara are i Karawa ao Iesu Kristo ni kaitiakiira.

Ara motinnao ni kawakin ara berita aika tabu e riai n aki tianaki ke ni bibitaki ma tein aron maiura. Ara kakaonimaki nakon te Atua e riai n riki n aron te Karanga are Congo are e raanga irarikin te Kinshasa Tembora. Te karaanga aio, tiaki aron angiin karaanga n te aonaaba, ni katoa tai n te ririki,¹⁴ ni kabwaroa e kaan 11 te mirion te kaaran (41.5 te mirion L) n ran ni katoa teekan inanon te Marawa ae te Atlantic.

Te Tia Kamaiu e kaoia Ana reirei bwa a na kona n onimakinaki ao n teimatoa. E taku, “Ma ngaia are, kawakina

aei inanomi, bwa kam na karaoi bwaai ake I kan reirei, ao n tua nakoimi.¹⁵ Te motinnano “ae nene” ni kawakina ara berita ae tabu e karekea ataakin ana berita te Atua ae bwanin n te kimwarei-rei ae akea tokina.¹⁶

A mwaiti aika Itiaki ni Boong aika Kaitira aika kakaonimaki ake a tia ni kaotia bwa “a matoa” ni kawakinan aia berita ma te Atua man nene. N na karakina nakoimi teniman aomata—Te Tari Banza Mucioko, Titita Banza Régine, ao Te Tari Mbuyi Nkitabungi.

N 1977 te Banzas e macka i Kinshasa n te aba ae Zaire, ngkai e a kinaaki bwa te Tautaeka n Inaomata mai Congo. A bon rangi ni karineaki n aia komiuniti n te ekaretia ni Boretetanti. Ibukin aia tarena, aia ekaretia a baireia ibukiia aia utu aika kairake bwa a na nako Switzerland ni kamatebwai ao ni karekea te tikaoratibu n te uniwetiri.

N tikua i Geneva, iaon aia bwati nakon te reirei, Te Tari Banza e aki toki n nonora te autinibootaki ma te ara ae “Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira.” E titiraki, “Iai ana aomata Aika Itiaki Iesu Kristo ngkai, ni boong aika kaitira?” N tokin e baireia bwa e riai n nako n nooria.

Tari ao Titita Banza a butimwaeaki ma te tangira n te mwaanga. A titiraki iaon te Atua, n aron “Ngkana te Atua bon te tamnei, n aron te ang, tina kanga ni karikaki ni Katotongana? E na kanga

n tekateka iaon te kaintokaniuea?” A tuai man karekea te kaeka ae karauna-no ni karokoa mitinare a kabwarabwara kaokakin reirei n te reirei ae kimototo. Ngke a nako mitinare, te Banzas a itaramata man taku, “Tiaki te koaua aei ae tia tibwa ongo?” A reitinako n nanakon te aro ao ni kaitibo ma mitinare. A ataia bwa te bwabetito n ana Ekaretia Iesu Kristo re e kaokaki e na iai mwiina. E na bon anaaki aia tikaoratibu, aia visa e na kamaunaaki, ao ngaiia ma natiia aika uarereke a na kiitana Switzerland. A baireia bwa a na bwabetitoaki ao ni kamatoaki n Okitobwa 1979.

Uoua te wiiki imwiin bwabetitoaia, Tari ao Titita Banza a okirikaaki nako Kinshasa bwa te moan ao te kauoman ni membwa n te Ekaretia i abaia. Kain te aro n te mwaanga i Geneva a reireitaki ma ngaiia ao a buokiiia n reitiiia ma taan kairiiri n te Ekaretia. Te Banzas a kaungaaki bwa a na kakaonimaki n tanninga te tai n te berita are e na katea iai Ana Ekaretia te Atua i Zaire.

E aki maan, temanna ataein te reirei mai Zaire, Tari Mbuyi e kamatebwai i Belgium. E bwabetitoaki n 1980 n te Brussels Uoote. Teutana imwiina, e beku bwa te mitinare ae bwanin ana tai i England. Ao te Atua e a karaoi Ana kakai. Tari Mbuyi a oki nako Zaire bwa te kateniman ni kaina te Ekaretia i abana. Man aia kariaia kaaro, botaki n te Ekaretia a karaoaki ni mweengaia ana utu. Ni Beberuare 1986 e karaoaki te bubuti ibukin kina-kin te Ekaretia n te Tautaeka. Taan tiaina aika kain te aba mai Zaire a kainnanaoaki. Taan tiaina ake teniman n te bubuti bon te Tari Banza, Titita Banza, ao Tari Mbuyi.

Kain te aro aika kakaonimaki aikai a ata te koaua ngke a ongo taekana, a karaoi aia berita ae tabu n te bwabetito are te atinroo nakon te Tia Kamaiu. Ma n taraana a tia ni karenakoi aroia mai imwaina n te ran are e korakora airana, n te aro are a na bon aki kona ni kuneaki. Kawain te berita e bon aki beebete. Kamangangao n te tautaeka, aki teimatoan te reitaki ma taan kairiiri n te Ekaretia, ao kakaewenako ake a riki ni katean te komiuniti ibukiia aika a Itiaki e na kona ni karika te kerikaaki n aia motinnano tabeman ake a karako aia motinnano. Ma te Tari ao te Titita Banza ao Tari Mbuyi a kawakina aia onimaki. A roko ni katabuan Kinshasa Tembora, 33 te ririki imwiina a tiaina te bubuti are e a riki bwa kinaakin te Ekaretia n te tautaeka i Zaire.

Banza Mucioko, Banza Régine, ao natiia mwaane

Mbuyi Nkitabungi ngke te mitinare ae bwanin ana tai

Ana utu Banzas a mena ikai n te Tienta ni Maungatabu n te bong aei. A airi ma uoman natiia mwaane, Junior ao Phil, ma buuia, Annie ao Youyou. N Tuun 1, Junior ao Phill bon ngaiia uoman ni bwabetitoakinakon te Ekaretia i Zaire. Tari Mbuyi e matakua-kinna mai Kinshasa ma buuna, Maguy, ao natiia aika niiman.

Bwaconiaa aikai a ota n nanon te berita ae tabu are a karekea “nakon ataakin te Uea ae Atuaia, ao a na kimwareirei i nanon Iesu Kristo aia Tia Kaboia.”¹⁷

Tina kanga n atinroo nakon te Tia Kamaiu ao n teimatoa ni kakaonimaki n aron aei ao n aroia kain Congo aika Itiaki aika tebwina te ngaa ake a iriiria ao mirion irouia tabeman ni kabuta te aonaaba? Te Tia Kamaiu e reireiniira arora. Ni katoa wiiki ti ana te toa ao ti karaoi te berita ma Tamara are i Karawa. Ti berita n reita kinakira ma te Tia Kamaiu man ara berita n tauraoi ni katoka iaora Arana, n uringnga n tainako, ao ni kawakin Ana tua.¹⁸ Nanomatoara n tauraoi ibukin ao n tau ni karaoi berita aikai ni katoa wiiki e kabacira bwa atinroo nakon Iesu Kristo ae matoatoa¹⁹ ao ni kairiira ni waaki rake ma te korakora ni kawain te berita.

I kaoui ngkami bwa kam na nene ni waaki n riki bwa ana reirei inanon maiumi. Karaoi ao kawakin berita aika tabu. Karenakoi aromi ni kawai inanon,

Banza Régine ao Banza Mucioko

te ran are e korakora airana. Ti kona ni kaririaki n totokoi motinnano nakon berita ake ti karaoi, ngkana ti aki biti ni koaua arora man are ni kawai. Ibukin Ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo, karaolan berita aika tabu ma te nano ae koaua ni karinei e na biti maiura n aki toki. Ko na riki n aia Aron te Tia Kamaiu ngkai ko uringnga n tainako, n iriiria ao n tangiria. I kakoaua bwa bon Ngaia ann te kateitei ae matoatoa. E kona ni onimakinaki, ao A koaua Ana berita. N aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAARI

1. Te katabu e karaoiki n Tabatin te Banni, Eberi 14, 2019, are e baireaki iroun Beretitenti Russell M. Nelson.
2. Tia Korotamnei, David Meikle, benia Congo Falls mwakuri man tamnein Kiubu Falls. Te Kiubu Falls e mena n te raroa ae 249 mairi (400 kilometers) meangin Lubumbashi n te mwakoro i meangmainikun te Tautaeaka ae Inaomata mai Congo.
3. Bwaaiki aika a aranaki bwa inkisi i Kikongo ao fétiches i Buranti. A rairaki taeka aikai n Ingiriri bwa “amulets,” “talismans,” ke “fetishes.”
4. David Meikle e benia naba Nzongo Falls ni mwakuriia man tamnein te fall. Te Nzongo Falls e mena n te raroa ae 81 mairi (130 kilometers) mai Kinshasa, Tautaeaka ae Inaomata mai Congo. Te karaanga ni bwaronran aikai a kinaaki bwa Nzadi Inkisi, ke “Karaangan Fetishes.” Te ara e kaota te tanciai are kabwarabwaraaki n te koroboki.
5. N AD 1000, atuun te baronga Icelandic a ikotaki ibukin aia uoua ni wiiki ni katoa ririki Allting, kabotauaki nakon te bootaki ae kaka-raoiki ibukin karaolan te tua are a na kabacaki iai ni kabane. Te mwane ae Thorgeir e tuangaki bwa e na karaoa te babaire ibukin te

Mbuyi Nkitabungi ao Mbuyi Maguy

rairaki nakon te aro ni Kiritian ke a na reitia-nako n taromauria atuaia ae Norse. Imwiin tenibong n numwaroira inanon te auti Thorgeir e katanoata ana babaire: te baronga e na riki bwa Kiritian. N okin Thorgeir nakon ana kaawa, e uota ana bouananti are Norse ao e karenako n te bwaronran, e kinaaki ngkai bwa Godafoss, ke “Waterfall of the Gods.” Te mwakuri aei e kaota rairakin Thorgeir nakon te aro ni Kiritian.

6. Aramwa 23:13; 24:17–18.
7. Tarea Aramwa 23:6; David A. Bednar, “Converted unto the Lord,” *Riaona*, Nobembwa 2012, 106–9.
8. Tarea Etekiera 11:19–20; 2 I-Korinto 3:3.
9. Tarea I-Rom 10:14, 17.
10. See *Preach My Gospel: A Guide to Missionary Service*, rev. ed. (2018), 203.
11. Tarea Dallin H. Oaks, “Taking upon Us the Name of Jesus Christ,” *Ensign*, Meci 1985, 80–83.
12. Tarea Aramwa 5:12–14.
13. Tarea Reirei ao Berita aika Tabu 82:10.
14. Te karaanga are Congo bon te kabanea n nano, te kauoua ni korakora, ao te karuaiwa n abwabwaki n te aonaaba. Ngkai e rinuukan te ekutoa uoua te tai, ma teuana mwakoron te karaanga n tainako e tiku ni kakarau, are ngaia are teimatoa ni karaanga te ran. Te raanga e bon teimatoa inanon abwakin te ririki nakon te nuuka ni mwaii ae 41,000 kubiki miita n ran ni katoa teekan, e ngae ngke te raanga e kona ni bibitaki inanon te ririki (man 23,000–75,000 kubiki miita ni katoa teekan).
15. Joseph Smith Translation, Ruka 14:28 (n Ruka 14:27, bwai ae e na taraia inano b).
16. Tarea 2 Nibwaaiki 9:18; Russell M. Nelson, “Joy and Spiritual Survival,” *Riaona*, Nobembwa 2016, 81–84. Beretitenti Nelson e taku, “Te kimwareirei bon te bwai n tangiira ibukin te kakaonimaki.” (iteraniba 84).
17. Aramwa 37:9.
18. Tarea Reirei ao Berita aika Tabu 20:77. N te Tiemina ibukiia taan kairiiri n te Mition n Tuun 2019, imwiin kanakin te toa, imwain raoui ana maroro ae barongaaki, Beretitenti Russell M. Nelson e taku, “Te iango are e tiku irou bwa karaolan au berita ae tabu n te bong aei e bon kakaawaki riki nakon te rongorongoro are I a tia ni katauraioa. I karaoa te berita ngkai I kana te toa bwa N na katoka aran Iesu Kristo iaou ao N na tauraoi n ongeaba nakon Ana tua nako. N tainako, I ongo te taeka ae ti ana te toa ni kabooi ara berita are ti karaoi n te bwabetito. Ngkai e bon koaua anne, e bon nano riki nakon anne. I a tia ni karaoa te berita ae boou. Ko a tia ni karaoa te berita ae boou. . . . Ngkai ni bonimwiina iroun Teuare e taekina anne bwa e na memena Tamneina irouna n taainako. Ai kakabwaiara ngaira!”
19. Tarea 3 Nibwaaiki 18:12.

IROUN BERETITENTI DALLIN H. OAKS
Moan Kauntira n te Moan Beretitentii

Onimakina te Uea

*Ara katan ni koaua n onimakinan te Uea
ao Ana tangira nakoia Natina.*

Tariu ao mwaneu aika kam tangiraki, te reta are I karekea n taai aika nako ao e kabwarabwara atuun au marooro. Te tia kororeta e kantaninga ana mare n te tembora ma te mwaane ae ea tia ni mate buuna ibukin te maiu ae na roko. E bon kona n riki bwa te kauaei. E titiraki ni kangai: e na kona n reke oin ana auti n te maiu ae na roko, ke e na maeka ma buuna ao ana moannei? I tii tuangnga bwa e na Onimakina te Uea.

I teimatoa n rinanon baike i a tia n ongo mai iroun te aomata ae e onimakinaki, are I a tibwauaia man ana kariaia. Imwiin buan buuna ae e tangiraki ao tinaia natina, te buu te mwaane e a manga mare ma temanna. Tabeman natiia ake a ikawai a rangin n totokoa te mare kaua ao ni ukoukorii taeka n reirei mai iroun aia koraki ae te mataniwii ae onimakinaki n te Ekaretia. Imwiin ongoraeakinan bukin aia totoko, are e boboto iaon kangaanga ao te irekereke n te aonaaba n tamnei ke n te aba n Uea are e na kairiia nakon te Kabanea ni Moti, e taku te tia kairiiri aei: “Kam raoraomacakina te bwai ae e kairua. Kam riai n raoraoma *ibukin* rokomi naba n taabo akekei. Iangoa raoi te bwai anne. Ngkana kam roko ikekei, bwaai ni kabane a na tamaroa riki nakon are kam kantaningaia.”

Aio bon te reirei ae rangin ni karuanano! Onimakina te Uea!

Man reeta ake I karekei, I ataia bwa tabeman a reke aia kangaanga man titiraki ibukin te aonaaba n tamnei ibukin bwaai ake tina karekei imwiin te mate ao imwain te manga uti. Tabeman a taku bwa te aonaaba n tamnei e na teimatoa n tira iai kangaanga te maiu n rabwata ake ti rinanoi ni maiura ae mamate aio. Tera raoi ae ti ataia ni bwaai aika a riki n te aonaaba n tamnei? I kakoaua ana taeka temanna te burobeta n taekan te aro mai BYU iaon aio bwa e kakoaua: “Ngkana ti titirakinira te bwai ae tia ataia ibukin te aonaaba n tamnei man booki aika a

kariaiakaki, te reke iai e ‘karako n aron are ti iaingoa.’”¹

Ngaia anne, ti ataia man koroboki aika tabu bwa imwiin matera ao ti teimatoa ni maeka bwa tamnei n te aonaaba n tamnei. E reirei naba koroboki aika tabu bwa te aonaaba n tamnei aei e kamaenakoaki imarenaia naake a raoiroi ke aki inanon te maiu aio ao naake a tia ni buakaka. A kabwarabwara naba bwa a kanga tamnei aika a kakaonimaki ni kabuta te euangkerio nakoia naake a buakaka ke aki ongo-taeka (taraa 1 Betero 3:19; Reirei ao Berita aika Tabu 138:19–20, 29, 32, 37). Te kabanea ni kakaawaki, kaotioti n taai aikai a kaotaki iai bwa te mwakuri ni kamaiu e reitinako n te aonaaba n tamnei (taraa Reirei ao Berita aika Tabu 138:30–34, 58), kaumakaki bwa ti na aki tautaua ara tai n rairannano n te aonaaba ae mamate aei (taraa Aramwa 13:27), ti reireinaki bwa tabeua rairannano a kona ni karaoaki ikekei (taraa Reirei ao Berita aika Tabu 138:58).

Te mwakuri ni kamaiu n te aonaaba n tamnei e irekereke ma kainaomatakiia tamnei n aron are kabwarabwaraaki

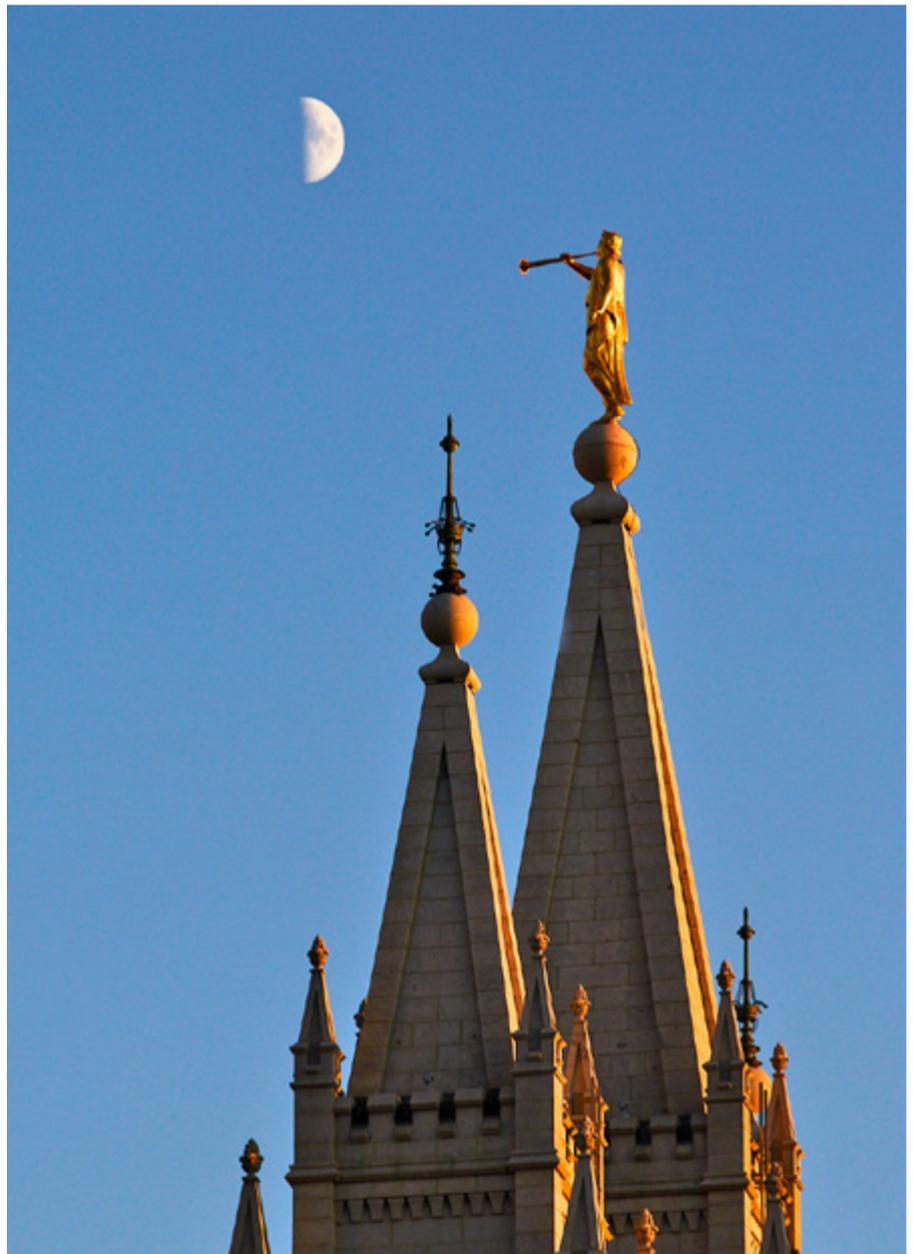

ni Koroboki aika tabu bwa te “tautoronaki.” Ni kabane ake n te aonaaba n tamnei a mena iaan te tautoronaki. Ana kaotioti Beretitenti Joseph F. Smith ae tamaroa, a karinaki inanon tiekition 138 n Reirei ao Berita aika Tabu, taekinaki bwa aika a raoiroi a mate, ake a mena n te aba n “rau” (Reirei ao Berita aika Tabu 138:22) ngkai a kantaninga te Mangauti (taraa Reirei ao Berita aika Tabu 138:16), “a tara buan tamneia n te tai ae maan man rabwataia bwa te tautoronaki” (Reirei ao Berita aika Tabu 138:50).

Ake a buakaka a rotaki naba n te tautoronaki ae e raka. Ibukin te aki rairannano man taian bure, ao a mena inanon te “nne ni kaikain” ake tamnei (1 Betero 3:19; taraa naba Reirei ao Berita aika Tabu 138:42). Tamnei aikai a kabwarabwaraaki bwa a kabacaki” ke a “tautoronaki” (Doctrine and Covenants 138:31, 42) ke n “teweaki nakon te a roo-tongitong” ma te “tang, te tatarua, ma te kangenge wii” n tataninga te manga uti ao te moti (Aramwa 40:13–14).

Te manga uti irouia kaain te aonaaba n tamnei e a tia ni kakoauaaki man manga utin Iesu Kristo (taraa 1 I-Korinto 15:22), e ngae ngke e riki n te tai ae e kaokoro ibukiiia kurubu aika a kakaokoro. Ni karokoa te tai are e a tia ni koteaki, koroboki aika tabu a tuangiira bwa te waaki ni kakukurei n te aonaaba n tamnei e irekereke ma te mwakuri ni kamaiu. Bwaai aika uarereke a kaoti. Te Euangkerio e tibwauaaki nakoia ake a ribaaki, taan aki rairannano, ao taan aki ongotaeka a kona ni kamaiuaki man te tautoronaki ao n teimatoa nakon taian kakabwaia ake a anganaki iroun Tamara are I Karawa ae tangiraki.

Te tautoronaki are tamnei aika raoiroi ake a rairaki n te Aonaaba n Tamnei a na tataninga—ao ni kona ni kariaiakaki ni—karaoi otenanti are a na kara-oaki ibukiiia n te aonaaba bwa aonga

ni bwabetitoaki ao ni kukurei n ana kakabwaia te Tamnei ae Raoiroi (taraa Reirei ao Berita aika Tabu 138:30–37, 57–58).² Onomwi ni karaoi otenanti aikai a kakorakoraia ni waaki rake iaan ana kariaia te nakoanibonga ni kakorakora aia taanga ni buaka aika raoiroi aika a kona n tataekina te euangkerio nakon tamnei n te ne ni kaikain.

Irarikin reirei aikai, ara atatai iaon Koroboki aika a Tabu e nang uarereke ibukin te aonaaba n tamnei are e rimwiaki n te mate ao n irianaki ma kaotan te Kabanea ni Moti.³ Tera riki baikati atai ibukin te aonaaba n tamnei? A

mwaiti kaain te Ekaretia aika a tia ni karekei mii ke kairi tabeua ni kaongoia aron mwakurin bwaai ke ni barongaaki n te aonaaba n tamnei, ma taneiai n tamnei aikai a na aki kamataataki ke n riki bwa ana reirei te Ekaretia. Eng, te koaua, a mwaiti rongorongoi mai irouia kaain te Ekaretia ao tabeman inanon booki aika a tia ni boretiaki n aron booki n atatai iaon te kaan-ma te mate.⁴

Man taian iango aikai, te kauring iroun Unimwaane D. Todd Christofferson ao Neil L. Andersen n aia rongorongoi ni maungatabu ni kabuta aika nako a kakawaki bwa ana

ururingaki. Unimwaane Christofferson e reirei: “E riai n uringaki bwa tiaki ni kabane rongorongoa aika karaoaki irouia taan kairiri n te Ekaretia, n te tai are ngkoa ao ngkai, are a na tau ni kari-naki bwa te reirei. E bon rangi n ataaki inanon te Ekaretia bwa te rongorongoa ae karaoaki iroun temanna te tia kairiri n te tai ae tii teuana e kaonoti. ibon ibukin ana iango ae tamaroa, e aki kantaningaki bwa e na riki ke ni kamatoaki ibukin te Ekaretia ae bwanin.”⁵

N te maungatabu are imwiina, Unimwaane Andersen e reirei iaon te reirei n aio: “Te reirei e kanakoaki irouia 15 kaan te Moan Beretitenti ao te Kooram n te Tengaun ma uoman. E aki kara-baaki inanon te barakarabe n teuana te maroro.”⁶ Te katanoata n te Utu, are e tiainaaki irouia 15 burabeti, taan mama-ta, ao taan kaotioti, bon te kamataata ae tamaroa ibukin te reirei anne.

Riaon te bwai teuana ae bwainaki n aron te katanoata nakon te utu,

aia reirei ni burabeti Beretitenti n te Ekaretia, e kamatoaki irouia tabeman burabeti ao abotoro, bon katooto naba n te bwai aei. Taekinan bwaai aika a riki n te aonaaba n tamnei, te Burabeti Iotebwa Timiti e anga uoua reirei ngke e a kaan toki ana mwakuri ake a tia n tataekinaki irouia ana aomata ake imwiina. Teuana mai ibuakona bon ana angareirei n te King Follett are kaan te utu aika a raoiroi a na bon kaitibooaki n te aonaaba n tamnei.⁷ Teuana riki bon te taeka n te taunimate n ana kabanea n ririki ni maiun: “Tamneia ake a raoiroi a na kariatataaki nakon te kabanea n mimitong ni mwakuri . . . [n] te aonaaba n tamnei. . . . Aki raroa mai iroua, a atai ao a oota n ara iango, namakin, ao ara mwakuri, ao a aki toki ni maraki ibukin bwaai aikai.”⁸

Ao, e kanga aron te titiraki are I taekinna mai imwaaina ibukin te tabo ae maeka iai te tamnei? Ngkana e tara ni boou te titiraki anne ke e aki

kakawaki iroum, iangoi oin am titiraki aika mwaiti, ke ake ko a tia ni kataia ni kaekai iaon bwaai aika ko ongo mai iroun te aomata temanna n taai aika nako. Ibukin titiraki ni kabane iaon te aonaaba n tamnei, I kataui uoua rekeia. *Temoan*, uringnga bwa te Atua e tangiriia Natina ao e na bon karaoa te kabanea n tamaroa ibukira. *Tekauoua*, uringa te reirei ae ataaki man te Baibara aei, are e a tia n riki bwa te kaeka ae rangin n ibuobuoki nakoio nakon kaekaan titiraki aika a mwaiti aika a tuai kaekaaki:

“Ko na animakina Iehova n nanom ni kabanea; ao tai mwiokoa oin am ataibwai.

“Ko na ataia n nakonakom ni kabane, ao E na kaeti kawaim” (Taekan Rabakau 3:5–6).

N arona naba, Nibwaa e karina riki temanna te tia kakooua ngke e kangai, “O te Uea, I a tia n animakiniko, ao N na animakinako n aki toki. N na aki katoka au animaki iaon te iriko” (2 Nibwaa 4:34).

Ti kona ni iangoi bwaai aika a riki n te aonaaba n tamnei ke ni maroroakini bwaai aikai ke titiraki ake a tuai kaekaaki n te utu ke n taabo riki aika kaan. Ma ti riai n aki reirei ke ni kabonganai reirei aika matoa ake a aki irekereke ma reirei aika a kariaiakaki. Karaoakina e na bon aki kona n reitinkoa ana mwakuri te Uea ao n aki kaungaia naba aomata man ukoukoran oin mwe-ngaraoia ke reireiaia rinanon oin aia kaotioti are e a tia te Uea ni katauraoa te baire ibukira. Ongoraekinan reirei mai irouin temana ke taian karioiango a kona ni kararoiria man iangoan te reirei ao te mwakuri are e *na* karababai ara atatai ao ni buokiira n teimatoa n ira kawain te berita ae tabu.

Onimakinan te Uea bon te reirei ae e taabangaki ao ae kooua n Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiiia Aika Itiaki ni Boong

Aika Kaitira. Anne ana reirei Iotebwa Timiti ngke Aika Itiaki n taai akekei a rinanon te karawawataki ae korakora ao n taraa n rangin ni kangaanga arona.⁹ Anne e teimatoa n riki bwa te reirei ae moan te tamaroa ae ti kona ni kabongana ngkana ara kekeiaki n reirei ke ara kekeiaki ni kakaea te rau ae karekea te tutuki ni bwaai ake a tuai kaoti ke ni kariaiakaki bwa ana riki bwa ana reirei te Ekaretia.

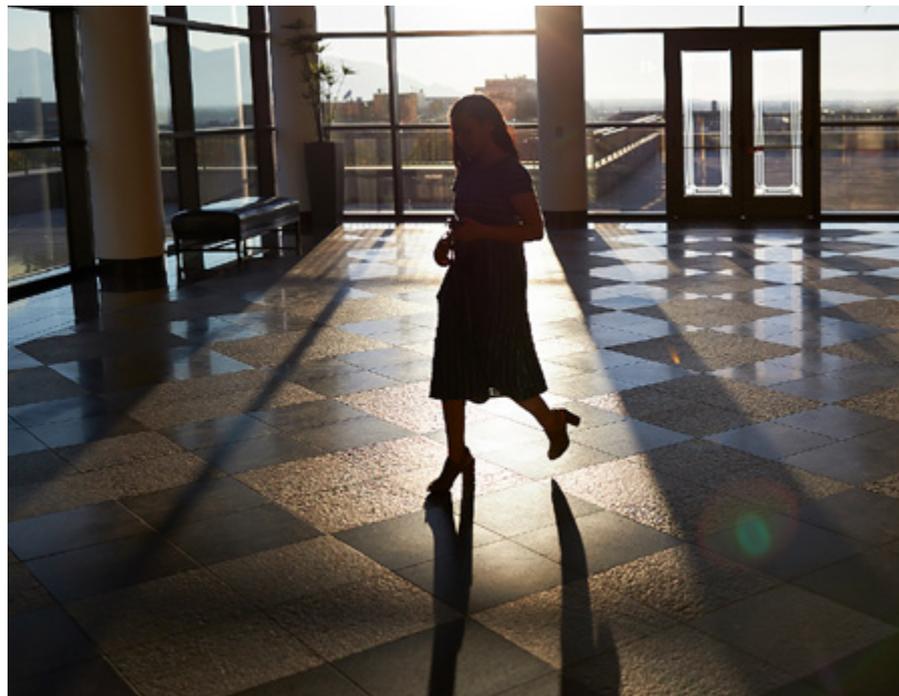
Te aeka n reirei anne e kaineti nakon titiraki aika tuai kaekaaki iaon te kabae bae n te maiu are imwiina ke bitaki aika tangiraki ibukin te bwai ae riki ke buure n te aonaaba ae mamate. A mwaiti baike tiaki ataia ma are ti kakoaua bon ti Onimakina te Uea ao Ana tangira nakoia Natina.

Kabaneana, tera are ti ataia ibukin te aonaaba n tamnei bon ana mwakuri ni kamaiu te Tama ma Natina a reitina-ko ikekei. Ara Tia Kamaiu e kabwarabwara te mwakuri ibukin taetaekinan

te tokanikai nakoia ake a tautoronaki (taraa 1 Peter 3:18–19; 4:6; Reirei ao Berita aika Tabu 138:6–11, 18–21, 28–37), ao e reitinako te mwakuri anne bwa taan uarongorongo aika tau ma ni konabwai a reitinakoa tataekinan te euangkerio, n raonaki ma te rairannano, nakoia ake a teimatoa ni kan kaitiakaki (taraa Reirei ao Berita aika Tabu 138:57). Te kantaninga ibukin bwaai aikanne ni kabane e kabwarabwaraaki n ana reirei ae bwainaki te Ekaretia, ake a kaokaki n te kaotioti n taai aikai.

“Maate ake a rairi nanoia a na kabooaki, rinanon te ongeaba nakon otenanti n ana auti te Atua,

“Ao i mwin ae a tia ni kabwakaa tuaaia ibukin riaon te tua irouia, ao a tebokaki ni kaitiakaki, a na karekea te kaniwanga ni kaineti ma aia mwakuri, bwa bon ngaiia taan bwaibwai n te kamaiuaki” (Reirei ao Berita aika Tabu 138:58–59).

Tabera n tatabemaniira nako bwa tina tibwaua te reirei iaon kaokan te euangkerio, kawakinan tuua, te tangira ao te ibuobuoki ao karaoan te mwakuri ni kamaiu inanon tembora aika tabu.

I kakoauai baike I a tia n taekin ikai ao koaua ake a na taekinanaki ao n reiakinaki n te maungatabu aio. A bane ni kona ni karaoaki aikai ibukin Ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo. N aron ae ti ataia man te kaotioti n taai aikai, E “kamimitonga te Tama, ao e kamanoi mwakuri ni kabane inanon baina” (Reirei ao Berita aika Tabu 76:43; e kairaki ma katuruturuana). N aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. “What’s on the Other Side? Te maroora ma Brent L. Top n te Aba n Tamnei,” *Religious Educator*, waorium 14, nambwa 2 (2013), 43, 48.
2. Taraa *Ana Reirei te Burabeti Iotebwa Timiti*, sel. Joseph Fielding Smith (1976), 309–10; Joseph Smith, “Journal, December 1842–June 1844; Book 2,” p. 246, The Joseph Smith Papers, josephsmithpapers.org.
3. Te kaotioti nakon Iotebwa Timiti e aki toki n taekina te aonaaba n tamnei ni kangai, “Ao te iwawaki anne are e riki i buakora ikai e na riki i buakora ikekei” (Reirei ao Berita aika Tabu 130:2). Aio e na kabwarabwara te Aba ni Uea ae mimitong nakon ae te aonaaba n tamnei, ngkai e teimatoa, “Ma e na tii raonaki ma te mimitong ae akea tokina, are te mimitong ae ti aki rinanona ngkai” (te kibu 2).
4. Te katooto, George G. Ritchie, *Return from Tomorrow* (2007) ao Raymond Moody, *Life after Life* (1975).
5. D. Todd Christofferson, “The Doctrine of Christ,” *Liahona*, May 2012, 88; taraa naba Joseph F. Smith, *Gospel Doctrine*, 5th ed. (1939), 42. Taraa, te katooto, te kabwarabwara inanon Reirei ao Berita aika Tabu 74:5 iaon ana reirei te Abotoro Bauro.
6. Neil L. Andersen, “Trial of Your Faith,” *Liahona*, Nov. 2012, 41.
7. Taraa *Reirei mairouia Beretitenti n te Ekaretiaac: Iotebwa Timiti* (2007), 175.
8. *Rongorongon te Ekaretia*, 6:52; e karinaki inanon *Ana Reirei te Burabeti Iotebwa Timiti*, 326; e tataekinanaki n tainako, iroun Henry B. Eyring, *To Draw Closer to God* (1997), 122; taraa naba *Teachings of Presidents of the Church: Brigham Young* (1997), mwakoro 38, “Te Aonaaba n Tamnei.”
9. Taraa *Teachings: Joseph Smith*, 231–33.

E WAREKAKI IROUN BERETITENTI HENRY B. EYRING
Kauoman ni Kauntira n te Moan Beretitenti

Kamotoakiia Mataniwi ni Kabuta n te Kateibai, Itingaun n te Aono, ao Aobitia ni Kabuta n te Ekaretia

Tariu ao mwaaneu, e tabekakirake bwa ti na kamatoa Russell Marion Nelson bwa te burabeti, te tia mamata, ao te tia karekei kaotioti ao te Beretitenti n ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira; Dallin Harris Oaks bwa te Moan Kauntira n te Moan Beretitenti; ao Henry Bennion Eyring bwa te Kauoman ni Kauntira n te Moan Beretitenti.

Naake a kariaia a kona ni kaotia.

Ake a kaitara, ngkana iai, kam kona ni kaotia.

E tabekakirake bwa ti na kamatoa Dallin H. Oaks bwa te Beretitenti n te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman ao M. Russell Ballard bwa te Bonomwi ni Beretitenti n te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman.

Naake a kariaia, taiaoka kaotia.

Naake a totokoia a kona ni kaotia.

E tabekakirake bwa ti na kamatoa aia bwa kaain te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman: M. Russell Ballard, Jeffrey R. Holland, Dieter F. Uchtdorf, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband, Gary E.

Stevenson, Dale G. Renlund, Gerrit Walter Gong, ao Ulisses Soares.

Naake a boutokaia, taiaoka kaotia.

Iai ane totokoia kaotia naba.

E tabekakirake bwa ti na kamatoa aia kauntira n te Moan Beretitenti ao te Kooram n Abotoro n Tengaun ma Uoman bwa burabeti, taan mamata, ao taan kaotioti.

Ni kabane ake a boutokaia, taiaoka kaotia.

Kaaitarana, ngkana iai, kaotia n te kanikina.

E tabekakirake bwa ti na kamotirawaia ma te kakaitau ibukin aia beku ae tamaroa Unimwaane Wilford W. Andersen, Kim B. Clark, Lawrence E. Corbridge, Claudio R. M. Costa, Bradley D. Foster, O. Vincent Haleck, Donald L. Hallstrom, Steven E. Snow, ao Larry Y. Wilson bwa Mataniwi ni Kabuta n Itingaun ao n anganiia te kariaiakaki n tauui nakoia imwin kainaomatakiia.

Nake a kan raoniira ni kaota ara kakaitau nakoia Taari aikai ma aia utu ibukin aia beku ae moan te Tamaroa, Taiaoka kaotia.

E tabekakirake ba ti na kamotirawaia uakai ba Itingaun n te Aono: Julio C. Acosta, Blake R. Alder, Alain L. Allard, Omar A. Alvarez, Taiichi Aoba, Carlos F. Arredondo, Aley K. Auna Jr., Grant C. Bennett, Michael H. Bourne, Rómulo V. Cabrera, Wilson B. Calderón, Hernando Camargo,

IROUN UNIMWAANE DAVID A. BEDNAR
Man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman

José C. F. Campos, Nicolás Castañeda, Walter Chatora, Zeno Chow, Robert J. Dudfield, J. Kevin Ence, Meliula M. Fata, K. Mark Frost, Claude R. Gamiette, Maurício G. Gonzaga, Leonard D. Greer, Jose L. Isaguirre, Tae Gul Jung, Sergio L. Krasnoselsky, Milan F. Kunz, Bryan R. Larsen, G. Kenneth Lee, Geraldo Lima, W. Jean-Pierre Lono, Khumbulani Mdletshe, Dale H. Munk, Norman R. Nemrow, Yutaka Onda, Wolfgang Pilz, Raimundo Pacheco De Pinho, Gennady N. Podvodov, Abraham E. Quero, Marco A. Rais, Steven K. Randall, Francisco J. Ruiz de Mendoza, Edwin A. Sexton, Raúl H. Spitale, C. Walter Treviño, 'Aisake K. Tukuafu, Juan A. Urra, Raul S. Villanueva, ao Leonard Woo.

Nake a tangiria n raoniira ni kaota ara kakaitau ibukin aia mwakuri ae rianako tamaroana, taiaoka kaotia.

E tabekakirake bwa ti na kama-toaia uakai ba Itingaun n te Aono aika boou: Michel J. Carter, Alfred Kyungu, R. Pepper Murray, Ryan K. Olsen, ao Iotua Tune.

Naake a kariaia a kona ni kaotia.

Ake a kaitara, ngkana iai, a kona ni kaotia.

E tabekakirake bwa ti na kama-toaia Mataniwi ni Kabuta ake tabe-man, Itingaun n Aono, ao Aobitia ni Kabuta n te Ekaretia n teina ae ngkai.

Ni kabane ake a boutokaia, taiaoka kaotia.

Kaaitarana, ngkana iai, kaotia naba n te kateibai.

Naake iai ami totoko man aara ake a taekinaki kam a reitaki ma ami beretitenti n te titeiki.

Tariu ao mwaaneu, kam rabwa ibukin ami onimaki ae teimatoa ao ami tataro ibukiia taan kairiiri n te Ekaretia. ■

Taratara Raoi n Aki Toki n Tataro

(Aramwa 34:39; Moronaai 6:4; Ruka 21:36)

Kamarurungakira ni katoa tai e bon kainanoaki ni kauntaba te aki muuti ao te aki tabe ma te bwai teuana.

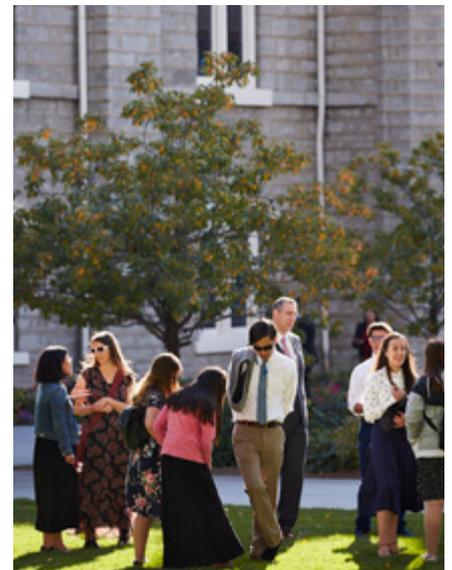
I tataro ibukin ana ibuobuoki te Tamnei ae Raoiroi ibukim ao ibukiu ngkai ti uaia ni kukurei ao n nebonebo.

N Eberi 1976 Unimwaane Boyd K. Packer e taetae ni kaineti nakoia te roronrikirake n te Ekaretia n te maungatabu ni kabuta. N ana rongo-rongo ae moan te tamaroa ae e atunaki “Spiritual Crocodiles,” e taekina bwa e kanga n tain karaoan tibwangana i Aberika n nora te korokorotairo ae e kabua rabwatana ni kamwaneia konana. E katiteboa te korokorotairo ma Tatan, are e kamwaneia kairake ake aki tauraoi ni kabua raoi aron rabwatan te bure ae e kamamate.

Ai bon 23 au ririki ngke e anga te rongorongongo anne Unimwaane Packer, ao Susan ao Ngai ti kariaria bungiajin moan natira inanon tabeua te bong. A rang ringaki nanora ni kanoan ana rongorongongo iaon katinanikuan te bure ao rabakauna ni kabonganai kawai n aron anuan te man n reiakina te reirei n te maiu n tamnei ae e kakawaki.

Susan ao Ngai ti a tia ni mwamwanga nako Aberika inanon karaoan

katabeakira aika mwaiti. Ao e a tia n reke ara tai n noori maan aika tamaroa ake a maeka n te kaontenate anne. Uringakin korakorana ana marooro Unimwaane Packer inanon maiura, ti a tia ni kataia ni karinii ao n reiakin reirei aika a kakawaki man anuaia manin Aberika.

I tangiria ni kabwarabwara tein aroia ao aia kawai ni kamwamwane uoman cheetahs Susan ao Ngai are ti matakuakina ni kakaea kanaia ao ni kairekerekei bwaai ake ti noori nakon maiura ni katoa bong n ana euangkerio Iesu Kristo.

Cheetahs ao Topis

Cheetahs bon taian kabanea ni birimwaaka ni man i aon te aba ao tokin biriia mai ieta 75 te maire n te aoa (120 km/h). Maan aika a kakateke aikai a kona ni bane biriia man te tabo are a tei iai nakon te biri ae e bane butina ae 68 te maire n te aoa (109 km/h) n ae e kee iaan tenuous te tekan. Cheetahs bon maan ae a kaniia raoia ni man are a kaoti ni kamwanei konaia ao ni biri n te raroa ae uarereke ni kaeiia ao n tenaiia.

Susan ao Ngai ti kabanea uoua te aoa ni matakuakiniia uoman cheetahs n riri-mwiia te nanai n topis, manin Aberika ae e rangi ni kinaaki ao ni mwaiti ae te anterobe. N tei n rietaata, uteuten Aberika aika mauteretera n te tabo ae e booraai a maii ni buraun ao a karabaiia maan ake a kaakang n aia tai n ririmwiia te nanai n topis. A maenako taian cheetahs tao nakon 100 te iaati (91 te miita) raroaia ma a mwakuri i marenaia.

Ngkana temanna te cheetah e tekateka ni kaetia ibuakon te uteute n aki kakamwakuri, te cheetah are temanna e kawakawa ni kauarerekea iaon tano

ni kaniia ma topis ake aki ataibwai. Ngkane te cheetah are e tekateka ni kaetia e rabwanako ibuakon te uteute ngke te cheetah are temanna e a manga tekateka ni kaetia. Te kakaibibiti n te baeten ae temanna te cheetah e kawakawa inano ni kekerake ao te cheetah are temanna e tekateka ni kaetia ibuakon te uteute e reitinako n te tai ae e maan. Te waaki ae e karaba n akea atakina ae e karaoaki bon ibukin katabetabeaia ao kamwaneia taian topis bwa e kairaa nako aia iango man te kangaanga are e nang roko. Te tataninga ae e reitinako, cheetahs aika uoman aikai a mwakuri n te tiim ni iangoa reken kanaia are i mwiina.

N tei i marenaia te kurubu n topis ae e bubura ao taian cheetahs ake a waewaerake bon topis aika a ikawai ao ni marurung ake a tei bwa taan tantanii iaon te tabuki ae neia kinongo. Tamaroan tarakin te tabo ae e on n te uteute man te tabuki ae e uarereke e anganiia taian topis ake taan taratara n tarai kanikinaa ibukin te kangaanga.

N te tai ae e waekoa, ngke a kaoti cheetahs n te raroa ae e rangi ni kaan, ni kabane te kurubu n topis a rairaki ao ni bane ni birinako. I aki ataiia ngkana tao ke e kanga te topis are e tantanii n reitaki ma te kurubu n topis are e mwaiti, ma e bon nako te kauring, ao ni kabane taian topis a mwaing nakon te tabo ae e mano.

Ma tera ae a karaoia cheetahs imwiina? N aki kabane tai, cheetahs ake uoman a manga moana naba aia kakaibibiti n te baeten ae temanna te cheetah e kawakawa inano ni kekerake ao te cheetah are temanna e tekateka ni kaetia ibuakon te uteute. E reitina-ko karaoan te baeten ni kakiokio. A aki toki. A aki katokii kuaia ke n ana motirawaia. A imanono n reitanako aia waaki n anai nano ao ni katabetabe. Susan ao Ngai ti mataku ngke a raroa ao n raba cheetahs, n aki toki ni mwai- ng ni kaniia riki te kurubu n topis.

N te tairiki anne Susan ao Ngai e reke ara tai ni marooro ae e ururinga-ki iaon te bwai are ti a tia n noria ao n reiakinna. Ti maroroakina naba te bwai ae riki aei ma natira ao tibura ao ni katebenakoi reirei aika mwaiti ao ni kakawaki. Ngkai N na kabwarabwari tenuous reirei akanne.

Reirei #1—Taratara Ngkami man ana Anainano ae e Raba te Buakaka

Irou, cheetahs bon maan aika a maranran kuniia, a katika te mata, ao a kamiimi. Kuniia cheetahs ae e babobomai nakon te kureei ni mainaina ma kiriwantantana ae e roroo e riki bwa aroia ni bitiia are a kona iai maan aikai ni karabaia n aia tai n ririmwiin kanaia n te tabo ae e on n te uteute i Aberika.

N ti tearona ma te kawai aei, iango ao mwakuri aika a kakamaku n te maiu n tamnei a aki toki n taraa n ana te nano, a tangiraki, ke a kakukurei. Ngaia are, n ara aonaba ae ngkai, ngaira n tatabemaniira ti riai n tarata- raira man ana anai nano bwaai aika a buakaka ake a bakaea te riki n raoiroi. E kauring Itaia, “A na reke kaiia akana atonga te buakaka ba te raoiroi, ao te raoiroi ba te buakaka; akana arana te ro ba te oota, ao te oota ba te ro, akana atonga ae mai ba e kangkang, ao ae kangkang ba e mai!”¹

Inanon te tai ngke iango aika aki koaua a kakoauaaki ngke anakin maiun te aomata e a taekinaki ni kamoamoaki ao te mangaongao e a taekinaki bwa te tokanikai, ti rangi ni kakabwaiaaki bwa ti maeka ni boong aikai ngke ootan te euangkerio e kona n ota inanon maiura ao ni buokiira ni kinaa ana kamwamwane ao katabetabe te tia kakaitara.

“Bwa naake a wanawana ao n tia ni karekea te koaua, *ao n tia n anaa te Tamnei ae Tabu ibukin kairaia, ao n tuai ni mwamwanaaki*—e koaua ae I tuangkami, a na bon aki koreaki ao n teweaki nako nanon te ai, ma a na maiu n te bong anne.”²²

Reirei #2—Kamwawako ao Taratara Raoi

Taian topi, aia aki iango raoi ke aia aki taratara raoi n te tai ae e uarereke e kona ni kaoa te tenaruaki ae e waekoa mai iroun te cheetah. Ai aron naba, te aki muuti ao te aki tabe ma te bwai teuana ni maium n tamnei e karikiira n kai rotaki nakon ana waaki te tia kakaitara. Te aki iango raoi ibukin maiun tamneira e kaoa te kangaanga ae korakora nakon maiura.

E kabwarabwara Nibwaaai bwa e kanga Tatan ni boong aikai ni kamaraui ao ni kairiia ni keweia natin te Atua nakon te iango ae e kairua bwa aongkoa a “mano ni maiuakinan te aonaba, ao a na kangai: E raoi Tion; eng, e rikirake waakin Tion, e raoi—*ao te riaboro e na kamwaneia tamneia*, ao e na karaurau ni kairia nako moone.”²³

Kamarurungakira ni katoa tai e bon kainanoaki ni kauntaba te aki muuti ao te aki tabe ma te bwai teuana. Te marurung bon arom ke te mwakuri n rangi n taratara raoi ibukin kabuanibwai aika a na riki ke kangaanga. Ao te teimatoa n taratara raoi e nanonaki n karaoan te teimatoa ni marurung n tararua ao n totoko. N taetae ibukin te maiu n tamnei, ti riai ni tiku ni marurung ao n rangi ni kakauongo nakon

ana wirikiriki te Tamnei ae Raoiroi ao te kaetieti are e roko mai iroun ana tia taratara te Uea iaon te taua.⁴

“Eng, ao I kairoiroingkami . . . bwa kam na taratara raoi n aki toki n tataro, bwa kam N na aki kairaki nako n ana karirii te riaboro, . . . bwa nooria, e anganingkami te kanuanga ae e aki raoiroi.”²⁵

Kabotoan maiura inanon ao iaon te Tia Kamaiu ao Ana euangkerio e anganiira te kona n tokanikai iaon aroa n aomata ni matutu ao n tanigaroti n te maiu n tamnei. Ao ngkai ti kakabwaiaaki ma matara aika a noraba ao taningara n ongo,⁶ e kona te Tamnei ae e Raoiroi ni kakorakora ara konabwai n taratara ao n ongo ngkana ti aki raoi rangi ni iangoia ae ti riai n taratara ke n ongo ke ngkana ti aki iangoia ae ti kona n nori ke n ongo bwaai nako.

“Ngaia are, taraia bwa kam na tauraai.”²⁷

Reirei #3—Ataa Raoi te Bwai are e Kananonaa te tia Kairiribai

Te man ae te cheetah bon te tia kakaa are e kaniia maan tabeman. Ni katoa

bong, ni bong nako, te cheetah bon te tia kakang.

Tatan “bon te tia kairiribai nakon te raoiroi ao nakoia naake a ukeuke bwa ana karaoa nanon te Atua.”²⁸ Ni katoa bong, ni bong nako bon tii ana iango ao oin ana kantaninga bwa e na karikiia natin te Atua mwane ao aine bwa ana karawawataki ni kabane n ai arona.⁹

Ana babaire ni kakukurei te Tama e karaoaki bwa e na kaota te kawai ibukiiia Natina, ni buokiia n rinanon te kimwareirei ae teimatoa, ao ni kairiia nakon mweengaia ma te Atua ma te rabwata ae e mangauti, ao e karietataki. Ana mwakuri te riaboro ni karikiia natin te Atua mwane ao aine bwa ana mangaongao ao n aki kukurei ao n tuuka rikirakeia ae akea tokina. Te tia kakaitara e mwakuri korakora ni buakana iteran nako ana babaire te Tama are e rangi n ribaia.

Akea rabwatan Tatan, ao rikirakena ae akea tokina e a tia n katokaki. N ai aron te ran are e buti n te karanga e katokaki n te oo, ai aron naba rikiraken te tia kakaitara ae akea tokina e totokoaki

Ibukiiia taian topi, aia aki iango raoi ke aia aki taratara raoi n te tai ae e uarereke a kona n te tenaruaki n te tai ae e waekoa mai iroun te man ae te cheetah. Ai aron naba, te aki muuti ao te aki tabe ma te bwai teuana ni maium n tamnei e karikiira n kai rotaki nakon ana waaki te tia kakaitara.

ibukina bwa akea rabwatana. Ibukin ana kakaitara, Rutibero e a tia n aki karekea ni kabane kakabwaiian ao baieke a rinano-aki n te maiu aei are e ti kona n reke ni karekean te rabwata ae te iriko ma te rii. Teuana raoi nanona ni booki aika tabu te taeka ae *kabuakakaki* e kaotaki n arona n aki kona n reitaanako rikirakena ao n riki n ai aron Tamara are i Karawa.

Ibukina bwa te rabwata ae e mamate e rangi ni boboto ibukin rikiraken maiun tammeira n ana babaire ae e kakukurei te Tama, Rutibero e ukora aron kamangaoan rikirakera man katakira bwa ti na kabonganai rabwatara n te aro ae e aki riai. E a tia n reirei Beretitenti Russell M. Nelson bwa kamanoakin maiun tamneira e bon ti wene inanon ae “ko na tai anaa te moan mwaneka are e kariiri nakon te tabo are ko riai n aki nako ao ni karaoa te bwai are ko aki riai ni karaoia.” . . Ngkai aomata ngaira iai iroura ni kabane [n rabwatara aikai] te bwai ae ti rangi n tangiria ae e tau ibukin maiura. “Te bwai ae ti tangiria aio e bon rangi ni kakawaki ibukin kateimatoan te maiu. Ngaia are, tera ae e karaoia te

tia kakaitara? . . E buakaniira rinanon baieke ti rang n tangiria. E kairoroira bwa ti na kang baieke ti riai n aki kani, n nimii mooi ake ti riai n aki nimii, ao n tangira n aron ae ti riai n aki tangira!”¹⁰

Teuana te bwai ae e korakora kami-mina n te maiu ae akea tokina bwa te tia kakaitara, are e aki rangi ni kukurei bwa bon ibukin ae akea rabwatana, e kaaira ao ni kamwaneira bwa ti na tibwa arona n aki kukurei rinanon kabonganaan rabwatara n te aro ae e aki tau. Te bwai ni mwakuri are akea irouna ao e aki kona ni kabongana bon ngaia oin ana takete ni kataia ni kamwaneira nakon kabuakakakira ni maiun rabwatara ao tamneira.

Ataakin nanon te tia kairiribai e kakawaki ibukin katauraora raoi nakon kaitarakira aika a na roko.¹¹ Ngaia raoi anne bwa bukina ae Kaben Moronaai e ataa te bwai are ana karaoia Reimwanaite, e tauraai imwaia n te tai are a roko iai ao e tokanikai.¹² Te reirei ao te berita ae ai aron anne e na reke nakoira n tatabemaniira nako.

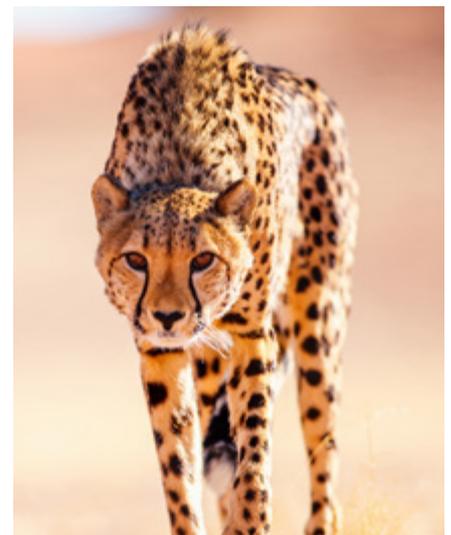
“Ngkana ko tauraai ao kam na aki maaku.

“Ao bwa kam aonga n totokoa mwaakan ami kairiribai.”¹³

Kakao, Berita, ao Kakoaua

N aron kakawakin te reirei are e kona n reiakinaki man matakaukinan aroaroia cheetahs ao topis, ngaira n tatabemaniira ti riai n tarai reirei ao kauring ake a kuneaki inanon baika a bebete ni waakin maiura ni katoa bong. Ngkai ti ukeuke ibukin iango ao naano aika a tauraai ni butimwai kairiiri mai karawa ni mwaakan te Tamnei ae e Raoiroi, tabeua kairiiri aika a kakawaki ake ti kona ni karekei ao mwaitin kauring aika korakora ake a kona ni kamanoira a na nako man oin baieke ti a tia n rinanoi. Kaikonaki aika korakora a reke inanon koroboki aika tabu ao inanon maiura ni katoa bong.

I a tia ni kamataatai ti tenua mai ibuakon reirei aika mwaiti ake a kona n anaaki man te mwananga are e karaoia Susan ao Ngai i Aberika. I kaoi ao ni kaungai ngkai bwa kam na ururingii baika a riki n te karaki iaoia cheetahs ao topis ao n anai reirei tabeua ibukim ma am utu. Taiaoa uringa n tainako bwa mweengam bon te tabo ni koaua ibukin reiakinan ao maeuakinan te euangkerio.

IROUN UNIMWAANE RUBÉN V. ALLIAUD
Man te Itingaun

Ngkai ko kaeka n te onimaki nakon te kakao aei, iango aika a roko mai karawa ana roko nakon am iango, namakini bwain te tamnei e na bebe-rake inanom, ao ko na kinai mwakuri aika ana karaoaki ke reitakinako bwa ko aonga n “ni kaaki i aom [ana] bwai ni buaka [te Atua] bwa ko aonga ni kona ni kaaitara te bong ae buakaka, i mwin karaoan bwaai ni kabane, bwa ko aonga ni kona n tei.”¹⁴

I berita bwa te kakabwaia ibukin te katauraoi ae e manena ao kamanoam n te maiu n tamnei e na raanga nakon maium ngkai ko taratara raoi n aki toki n tataro.

I kaota koauana bwa te kanene ni waerake iaon kawain te berita e na katauraoa te kamanomano n te maiu n tamnei ao ni kaoa te kimwareirei ae e reitainako inanon maiura. Ao I kakoauaa bwa te Tia Kamaiu are e a tia n uti ao ni maiu e na kateimatoaira ao ni kako-rakoraira n taai aika a raoiroi ao aika buakaka. Man koaua aikai I kakoauai n aran Iesu Kristo ae tabu, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Itaia 5:20.
2. Reirei ao Berita aika Tabu 45:57; e kairaki ma katuruturuana.
3. 2 Nibwaa 28:21; e kairaki ma katuruturuana.
4. Tara Etekiera 33:7; Reirei ao Berita aika Tabu 101:44–58; Kairi nakon Koroboki aika Tabu “Tarataa, Tia Tei,” scriptures.ChurchofJesusChrist.org.
5. Aramwa 34:39.
6. Taraa Mataio 13:16.
7. Reirei ao Berita aika Tabu 50:46.
8. Kairi nakon Koroboki aika Tabu, “Riaboro,” scriptures.ChurchofJesusChrist.org.
9. Taraa 2 Nibwaa 2:27.
10. Russell M. Nelson, in Advice from the Prophet of the Church to Millennials Living in a Hectic World,” Newsroom Feb. 18, 2018, newsroom.ChurchofJesusChrist.org.
11. Taraa Aramwa 2:7–13.
12. Taraa Aramwa 43:29–33, 48–50.
13. Reirei ao Berita aika Tabu 38:30–31.
14. Reirei ao Berita aika Tabu 27:15. ■

Kunea Rinanon Mwaakan ana Boki Moomon

A riai aomata ni bane n rinanona ao ni kuneaki man mwaakan taian koaua ake inanon ana Boki Moomon.

Ngke I kawariia koraki ake a rairaki ni mwengaia, teuana au titiraki ae I aki toki n titirakinia naake a rairaki bwa e kanga ngaiia ao aia utu n reiakina te Ekaretia ao a kanga ni bwabetitoaki. E aki kakawaki ngkana tao te aomata n te tai anne te membwa ae kakaonimaki ke e bon tuai n roroko n taromaui inanon ririki aika a mwai. Bon titebo te kaeka n taainako: ma moangareia ao moamo-aia ae tokatoka, a moanna ni karakina

rongorongoia bwa a kanga ni kuneaki. Ni koauana, e tara n ae karakina te rairaki n tainako bon rongorongon arora ni kuneaki.

Iesu Kristo Ngaia bon Uean bwaai aika a bua. E tabeaianga ibukin baika a bua. Anne raoi koauan are E reirei kaikonaki ake teniua ake ti kunei n te ka 15 ni mwakoro n Ruka: te kaikonaki n te tibu are e bua, te tiring are e bua, ao, n te kabanca, te nati are bakatae.

Karaki aikai ni kabane iai te bwai ae a boboto iaona: E aki kakawaki bwa bukin tera ngkai a bua. E aki kakawaki e ngae ngkana arona bwa a ataia bwa a bua. Ikanne e uea te namakin ae kakimwareirei are e takaruaea, “Kam na kimareirei ma ngai, ba e a reke i rou au tibu [are] bua.”¹ N tokina, akea raoui aika a bua mai Irouna.²

Kariaia bwa N na tibwaia ma ngkoe teuana te bwai ae moan te kakawaki irou—te karaki are I kanga ni kuneaki.

Bon imwain ae e koro au ririki 15, I kaoaki iroun ai tamau, Manuel Bustos bwa N na kabanea au tai ma ngaia ao ana utu n te United States. Aio bon te tibwanga ae moan te tamaroa irou n reiakin tabeua taetae n Imatang. E a tia n rairaki ai tamau nakon te Ekaretia ririki mai imwaina, ao iai te tamnei ae korakora irouna n te mwakuri ni mitinare. Tao anne bukina ngkai tinau, n akean au atatai, e taetae nakoina man taku bwa e na butimwaea te kakao tii ngkana: e aki kataia ni kairai bwa n na riki bwa kain ana Ekaretia. Ngaira Katorika mai imwaina, ao anne inanon

rooro, ao akea bukina ae tina bitaki iai. Ai tamau e kabwanina ana boraraoi ao e kawakin ana taeka ao e bon aki naba tangiria ni kaeka teutana te titiraki iaon te Ekaretia.

N te koaua, ai tamau ma buuna ae tangiraki, Marjorie, a aki kona n toto-koia bwa antai ngaiia.³

I anganaki te ruu bwa n na tiku iai ae bubura ae kanoana booki n raiburari. I kona n nooria n te raiburari aei bwa bon iai tao 200 katoto n Ana Boki Moomon n taetae aika a kakaokoro, ao 20 mai iai n te taetae n Tibein.

N te bong teuana, man kan ataakina, I ana teuana ana Boki Moomon n te taetae n Tibein.

Bon teuana man katoto ake a buruu ma ni beebete karan tinanikuna, ma tamnein te anera Moronaai iaona. Ngke I kaukia, iaon te moan iteraniba bon berita aika a koreaki: “Ao ngkana a reke bwaai aikai iroumi, kaungai nanomi bwa kam na butiia te Atua, te Tama ae akea Tokina, n aran Kristo, ngkana arona bwa a koaua bwaai aikai; ao ngkana arona bwa kam bubuti ma

te nano ae koaua ma nanomi raoui, ao te onimaki iroun Kristo, e na bon kaota te koaua nakoimi, ni mwaakan te Tamnei ae Raouiroi.”

Ao imwiina e reitia: “Ao ma ni mwaakan te Tamnei are e Raouiroi ao kam na kona n atai koauan bwaai ni kabane.”⁴

E bong kangaanga kabwarabwaraan bitaki ake koroboki aika a tabu aikai ea karikii n au iango ao inanou. Ni koauana, I bon aki kakaea “te koaua.” Bon tii te tebwitabu n ririki, kukurei ni maiuna, kimwareirei n te katei ae boou.

E ngae n anne, iangoan te berita anne, I waaki ni karabaai ni wareka te boki. Ngke I wareware riki, I ataia bwa ngkana e mwaiti ae I tangiria ni kan karekea mai iai, I riai ni moana au tataro. Ao ti bane n ataia bwa terana ae riki ngkana ko baireia bwa ko na aki tii wareware ma ko na tataroakina naba taekan ana Boki Moomon. Eng, bon anne te bwai ae e riki nakoii. Bon te bwai ae rang okoro man onoti—eng, bon aekakin are e riki nakoia nga ma nga tabeman ni katobibia te aonaaba. I a ataia man mwaakan te Tamnei ae Raouiroi bwa ana Boki Moomon e bon koaua.

Imwiina I nakon ai tamau ni kabwarabwara te bwai are e riki ao I a tauraoi ni bwabetitoaki. Ai tamau e a bon aki kona ni karaba mimiina. E rinnako n ana kaa, buti nakon te marae ni wanikiba, ao e oki ma au tiketi ni kiba n oki, ma te koroboki nakon tinau ni kabwarabwara, “Akea te bwai ae I rekereke iai n aei!”

Ni bon arona e bon eti. I a tia ni kuneaki rinanon mwaakan ana Boki Moomon.

A na bae ni mwaiti ake a tia ni kuneaki rinanoia mitinare aika a kakateke ni katobibia te aonaaba, tera nako are e riki rinanon kawai aika a kamimi. Ke tao e na bae n iai aika a tia kuneaki rinanoia rao ake e a tia ni kamenai te

Atua inanon kawaia. E kona naba n ae a tia ni kuneaki iroun temanna man te roro aei ke rinanon temanna mairouia aia bakatibu.⁵ Tera nako are e riki, n te aro bwa ko na rikirake nakon te rairaki ibon iroum ni koaua, n te tai ae wae-koa, a na bane n rinanona ao ni kunea-ki ni mwaakan te koaua are n Ana Boki Moomon. N te tai naba anne, a bae ni bon bairea ibon irouia kabaekia ae nene nakon te Atua ao a na kataia ni kawakin Ana tua.

N okiu nako Buenos Aires, tinau e a ataia bwa I bon tangiria ni bwabetitoaki. Bwa bukina ngkai iai te tamnei irou ni kakaitara, n oneamwiin are n na bon kaitarai, e bon tetei n au itera. Ao ngkai akea au atatai iai, e bon karaoa au intawiu ibukin te bwabetitio. Ni koauana, I kakoaua riki ana intawiu bwa e nano riki nakon are a kakaraoia ara mitinare. E tuangai, “Ngkana ko tangiria ni bwabetitoaki, N na boutokaiko. Ma te moan N na anganiko tabeua titiraki, ao I tangiria bwa ko na iangoia raoi ao ni

kaekaa ma te koaua. Ko motinnanoia bwa ko na bon tataromaui ni katoa Tabati?”

I tuangnga, “Eng, e koaua, N na bon karaoa anne.”

“Ko ataia bwa mannra te taromaui?”

“Eng, I ataia,” I kaeka.

E kaeka, “Ngaia, ngkana ko bwabetitoaki, N na kakoaua bwa ko iriria.” Ngkanne e titirakinai ngkana I tauraoi n aki manga nimate mangin ke ni moko.

I kaeka, “Eng, I koaua N na bon ira naba nanon anne.”

N anne are e a reitia, “Ngkana ko bwabetitoaki, N na bon kakoaua raoi bwa anne te bwai ae riki.” Ao e waaki nako iaon anne ma tua ni kabane.

Ai tamau e tareboniia tinau n tuangnga bwa e na aki raraoma, bwa N na kona ni mwaninga aikai ni kabane. Aua te ririki imwiina, ngke I a karekea au wewete n nako ni beku i Uruguay Montevideo Mission, tinau e tareboniia ai tamau n titirakinna bwa nningai raoi ae N na mwaninga iai taekan aikai ni

kaane. Te koaua bwa man te tai are I bwabetitoaki iai, e a bon riki bwa te tina ae e a rang kukurei riki.

I a ataia bwa ana Boki Moomon e kakaawaki ni karaoan te rairaki man rinanoan berita are “ao e na kaania riki te Atua te aomata man irirakin nanon reirei ake i nanona.”⁶

Nibwaaai e kabwarabwara te kantaninga are e boboto iaona ana Boki Moomon n te aro aei:

“Bwa ti kakorakoraira ni koroboki, n anai nanaoia natira, ao tarira naba, bwa a na kakoaua Kristo, ao bwa aonga ni manga tangiraki iroun te Atua. . . .

“Ao [ngaia are] ti kakarabakauakina Kristo, ao ti kimwareirei iroun Kristo, ti kabwarabwara Kristo, [ao] ti taetae ni burabetiia Kristo . . . ao ti koroi kanoan ara taeka ni burabeti bwa natira a na ataia bwa antai ae a na kawaria ibukin kamaunanaia bure.”⁷

Ni kabane ana Boki Moomon e kaonaki n oin te kantaninga naba anne ae tabu.

Ni bukina aei, te tia wareware are e motinnanoia bwa e na kamatebwaia ma nanona ni koaua, ma tamnein te tataro, e na aki tii reiakina taekan Kristo ma e na reiakina *mairoun* Kristo—ai moarara riki ngkana a karaoa aia babaire bwa a na “kata tamaroan te taeka”⁸ ao n aki totokoia ni kaeti ma te inanonano n aki kakoaua⁹ man bwaai ake a taekinna tabeman are aki warekia.

Beretitenti Russell M. Nelson uringnga: “Ngkana I iangoa ana Boki Moomon, I iangoa te taeka ae te *mwaaka*. Koauan ana Boki Moomon iai *mwaakana* ni kamarurung, ni karaunano, ni kaoka, ni buoka, ni kakorakora, ni kabebete, ao ni kakukurei tamneira.”¹⁰

Au kakao n te bwakantaai aei nakoira n tatabemaniira, n aki taraia bwa manra kainakin te Ekaretia, bon ti kariaia te mwaaka ni koauan ana Boki Moomon bwa e na kuneira ao ni kamauriira

IROUN BERETIENTI RUSSELL M. NELSON

teuana riki te tai, ao te bong teuana imwiin teuana ngkai ti kakorakoraira ni ukoukora oin ara kaotioti. E na bon riki ngkana ti kariaia.

I kakoaua bwa ana Boki Moomon iai inanona bwaninin ana euangkerio Iesu Kristo ao te Tamnei ae Raoiroi e na kamatoa koauana n te tai teuana ma teuana nakon temanna are, ma nanona ni kabane, ukoukora atatai ibukin kamaiun tamneia.¹¹ N aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Ruka 15:6; taraa naba kibu 9, 32.
2. N te namakina ae moan te rababa, rongo-rongo ni koroboki aika tabu ibukin taian taetae ni burabeti are a taekina ikoikotakin baronga ake a bua (taraa Russell M. Nelson, "The Gathering of Scattered Israel," *Riaona*, Nob. 2006, 79–82). E ngae ngke a bua, a bon aki bua Irouna (taraa 3 Nibwaai 17:4). Ai arona naba, e kakukurei n ataia bwa a aki ataia ae a bua ni karokoa te tai are a kuneaki iai, ai moarara riki ngke a karekea aia kakabwaia mairoun te Tamanua.
3. Unimwaane Dieter F. Uchtdorf e anaa ana taeka Saint Francis mai Assisi ngke e taku, "Taetaekina te Euangkerio n taai nako ao ngkana e riai, kabonganai taeka" ("Waiting on the Road to Damascus," *Riaona*, Meei 2011, 77; taraa naba William Fay ao Linda Evans Shepherd, *Share Jesus without Fear* [1999], 22).
4. Moronaai 10:4–5.
5. Rongorongon rairakiia ara bakatibu bon oin naba ara rongorongo. E reirei Unimwaane William R. Walker, "It would be a wonderful thing if every Latter-day Saint knew the conversion stories of their forefathers" ("Live True to the Faith," *Riaona*, Meei 2014, 97). Maikai, ngaira ni kabane inanon tabeua kawai ti a tia ni kuneaki ngkainaba ke rinanoia ara bakatibu, te kakaitau nakon Tamara are i Karawa, are e ataa te toki man teancestors, thanks to our Heavenly Father, who knows the end from the beginning (taraa Abreraam 2:8).
6. Kabwarabwaraan Ana Boki Moomon; taraa naba Aramwa 31:5
7. 2 Nibwaai 25:23, 26
8. Aramwa 31:5.
9. Taraa Aramwa 32:28.
10. Russell M. Nelson, "Ana Boki Moomon: Tera Aron Maium Ngkana Arona bwa ake?" *Riaona*, Nobembwa 2017, 62.
11. Taraa 3 Nibwaai 5:20.

Taan Kakoaua, Kooram n te Nakoanibonga ae te Aaron, ao aia Kiraati Ataeinnaine

Bitaki ake ti katanoatai ngkai te kantaninga iai bwa a na buokiia kairake n ataeinimwaane ao ataeinnanine ni karikirakea aia konabwai ae tabu.

Tariu ao mwaneu aika tangiraki, e tamaroa manga te kaitiboaki ma ngkami n te maungatabu ni kabuta. Ni moan te wiiki aei, a karaoaki katanoata nakoia membwa n te Ekaretia iaon bitaki n te tua ni kaineti nakoia ake a

riki bwa taan kakoaua n te bwabetito ao otenanti ni kabaebae. I tangiria ni katuruturi iango aika teniua akanne.

1. Te bwabetito n onomwi ibukin te aomata ae mate e kona ni kakoauaki

- iroun temanna are iia ana rekomente n te tembora, n ikotaki ma te rekomente are e tianaki kabonganaakina.
2. Te membwa are e ntaute ma te rekomente n te tembora e kona n riki bwa te tia kakoaua n te otenanti ni kakoaua, maiu ao onomwi.
 3. Te membwa are e bwabetitoaki n te Ekaretia e kona n riki bwa te tia kakoaua ni bwabetitoan te aomata ae maiu. Te bitaki aei e bwainaki ni bwabetito ni kabane i tinanikun te tembora.

Bitaki nakon tua aikai a irekereke ma karaoakiia. Reirei ao tua aika aki rangi n nonoraki aki bibitaki. Bon titebo korakoraia n taian otenanti ni kabane. Bitaki aikai a riai ni kanakoraia irakina irouia utu ni karaoan otenanti aikai.

I tangiria naba ni kan taetae nakoi-mi n te tai aei ni kaota te bitaki are e kaineti nakoia ara roronrikirake ao aia taan kairiiri.

Kam na uringnga bwa I a tia ni kaoia te roronrikirake n Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira bwa a na karin n ana

taanga ana roronrikirake te Uea n ira te mwakuri ae korakora iaon te aba ni boong aikai—ikotakiia kain Iteraera.¹ I kanakoa te kakao aei nakoia te roronrikirake ibukina bwa a bon rangi n tarena n reitaki ma tabeman ao n tibwa te bwai are e a kakoaua n te aro ae anainano. Te mwakuri n ikotakiia kain Iteraera bon te mwakoro ae rang ni kakaawaki ni katauraoran te aonaaba ao ana aomata ibukin Kauaokin te Uea.

Ni uote nako, ana taanga te Uea n te roronrikirake e kairaki iroun te bitioibi, ana toro te Atua ae motinnano. Tibwangana ae te moan ae moan te kakaawaki bwa e na tararu-aia ataeinimwaane ao ataeinnaine n ana uote. Te bitioibi ao ana kauntira a kaira te mwakukri n te kooram n Nakoanibonga ae te Aaron ao aia kiraati Ataeinnaine n te uote.

Bitaki ake ti katanoatai ngkai te kantaninga iai bwa a na buokiia kairake n ataeinimwaane ao ataeinnanine ni karikirakea aia konabwai ae tabu. Ti tangiria naba ni kakorakora te kooram n te Nakoanibonga ae te Aaron ao aia

kiraati Ataeinnaine ao ni katauraora te boutoka nakoia bitioibi ao taan kairiiri ake a ikawai ngkai a beku ibukiia te roron ae rikirake.

Unimwaane Quentin L. Cook e na maroroakina te bitaki are e irekereke nakoia ataeinimwaane. Ao n te tairiki aei, n aia tetere aine ni kabuta, Titita Bonnie H. Cordon, Beretitenti ni Kabuta ibukiia Aine, e na maroroakinii bitaki ake a irekereke nakoia ataeinnaine.

Te Moan Beretitenti ao te Tengaun ma Uoman a katiteuanaaki ni karaoan mwakuri aikai ni kakorakoraia ara roronrikirake. O, ti rang n tangiriia ao ti tataro ibukiia! Bon ngaiia “Kantaninga mai Iteraera, ana taanga ni buaka Tion, ataein te bong ni berita.”² Ti kaota ara onimaki ae bwanin irouia ara roronrikirake ao ara kakaitau ibukiia. N aran Iesu Kristo ae tabu, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Taraa naba Russell M. Nelson, “Hope of Israel” (worldwide devotional for youth, Tuun 3, 2018), HopeofIsrael.ChurchofJesusChrist.org.
2. “Hope of Israel,” *Hymns*, no. 259.

IROUN UNIMWAANE QUENTIN L. COOK
Man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman

Bitaki Ake a Tia Ni Karaoaki Ibukin Kakorakorakiia Kairake

A mwaiti riki ataeinimwaane ao ataeinnaine aika a na kaitara te kaangaanga aei ao n teimatoa ni kona ni karaoi bwaai ake e na kairiia ni kateimatoaia ni karaoi berita aika tabu ma te taratara ae korakora iaoia kairake.

Ko rabwa, Beretitenti Nelson ae tangiraki, ibukin te kairi ae kakukurei iaon taekan te kakoaua n te bwabetito ao te kaetieti are ko a tia n tuangiira bwa ti na ibuobuoki ni kakorakoraia kairake ao ni karikirakei aia konabwai aika tabu.

Imwain ae I tibwauai bitaki aikanne, ti kaota ara kakaitau ibukin te kawai ae onoti ae a tia ni karaoia membwa ni butimwaia ni karikirakea reitakinakoan Kaokan te euangkerio. N aron are e a tia Beretitenti Nelson ni baireia n te ririki ae nako, ko a tia ni katauraioiko nakon te bitaki ae bubura aika iaon kawaia!¹

Ko kukurei ni kamatebwaia *Nakomai, Iriirai* n te mweenga.² Ko a tia naba ni kaeka nakon bitaki n te ekaretia. Membwa n te kooram n unimwaane ao aine n te Bootaki n Aine a ikotaki ni bootaki ni karaoa te mwakuri ni kamaiu.³

Ara kakaitau e aki kona ni kabwarabwaraaki.⁴ Ti rangi ni kakaitau bwa a

teimatoa ara kairake ni korakora ao ni kakaonimaki.

A maeka ara kairake n te tai ae kamimi ma e kaangaanga naba.

Rinerine aika a tauraai aki rangi ni bubura. Teuana te katooto: te tareboon ae bwainaki n taai aikai a katauraai rongorongon aika rangi ni kakawaki ao ni kakorakora, n raonaki ma rongorongon te utu ao booki aika tabu. Irarikin anne, iai inanona te nanobaba, te aki raoiroi, ao te buakaka ae akea n taai aika nako.

Ni buokiia ara roronrikirake ni karaai rinerine aika eti aikai, e a tia te Ekaretia ni katauraai teniua iango aika nano ao ni bwanin. Te moan, e a tia te karikiram ni kakorakoraaki ao ni karababaaki nakon te mweenga. Te kauoua, aia burokuraem ataei ao kairake are iai inanona waaki ni kakukurei aika kakukurei ao te rikirake bon iroum e tibwa kanakoaki n te Tabati ae nako irouia Beretitenti Russell M. Nelson, Beretitenti M. Russell Ballard, ao Mataniwi ni Kabuta. Te kateniua n iango bon bairean bitaki ni karikiia kairake bwa a na kakawaki irouia bitiobi ao taan kairiiri tabeman. E riati te taratara aei ni korakora n te tamnei ao ni buokiia ara kairake n riki bwa taanga ni buaka ni kairake are e a tia n tuangiia Beretitenti Nelson bwa a na kaaina.

Bwaai ni Kakairi Aika Irekereke

Mwakuri aikai, n raonaki ma ake a katanoataaki inanon tabeua te ririki n nako, bon bitaki aika a irekereke. Bitaki n tatabeua nako bon mwakoron te bwai ni kakairi ae kakawaki ni kaka-bwaiaia Aika Itiaki ao ni katauraioia ni kaitibo ma te Atua.

Teuana mwakoron te bwai ni kakairi e irekereke ma te roro ae rikirake. A tia ara kairake n tuangiki bwa ana kabatia tabeia n roroia ni kairake—n akea te bwai ae ana karaoia kaaro ao taan kairiiri ibukiia n te bwai ae a kona kairake ni karaoia ibukiia.⁵

Te Katanoata

N te bong aei ao ti katanoatai bitaki n te bootaki ibukiia kairake n te uoote ao n te titeiki. N te kawai are e kabwarabwara Beretitenti Nelson, Titita Bonnie H. Cordon e na maroroakin bitaki ibukiia ataeinnaine n te tairiki aei. Ara kantaninga ibukin bitaki aika n na maroroakin ngkai bon ibukn kakorakorakiia ake iai irouia te Nakoanibonga ae te Aaron, kooram, ao beretitentii n te kooram. Bitaki aikai a kaboraoa ara mwakuri ma Reirei ao Berita aika Tabu 107:15, ae kangai warekana, “Te bitibiriki bon te beretitentii n te nakoanibonga aei [te Aaron], ao e tau kiingin ke kariaia ma iai.”

Teuana taben te bitioibi n booki aika tabu bon tararuakiia ibonga ao n te tekateka n te kauntira ma ngaia, n reireiniia tabeia n nakoaiia.⁶ N raonaki ma anne, te moan ni kauntira inanon te bitibiriki e na iai tabena ae onoti ibukiia taan reirei ao te kauoman ni kauntira ibukiia riikan.

Ngaia are, ni katiteboia ma te kaotio-ti inanon Reirei ao Berita aika Tabu aei, Beretitentii irouia Ataeinimwaane inanon Uoote a na katokaki. A tia taari aika kakaonimaki aikai ni karaoa ae moan te raioiroi, ao ti kaota ara kakai-tau ibukiia.

Bon ara kantainga bwa a na anga aia kabanea n iango ao aia taratara ae korakora nakon tabeia ataeinimwaane n te nakoanibonga ao ni buokiia n tabeia n aia kooram. A na weteaki aetuwaitia n Ataeinimwaane aika ikawai aika kona-bwai bwa a na buokiia kain te beretitentii n te kooram n te Nakoanibonga ae te Aaron ao bitibiriki n tabeia.⁷ Bon akea ara nanououa bwa a na kona ataeinimwaane ao ataeinnaine ni kaitara te kaangaanga aei ao n teimatoa ni kona ni karaoi bwaai ake e na kairiia ni kateimatoaia ni karaoi berita aika tabu ma te taratara ae korakora iaioia kairake.

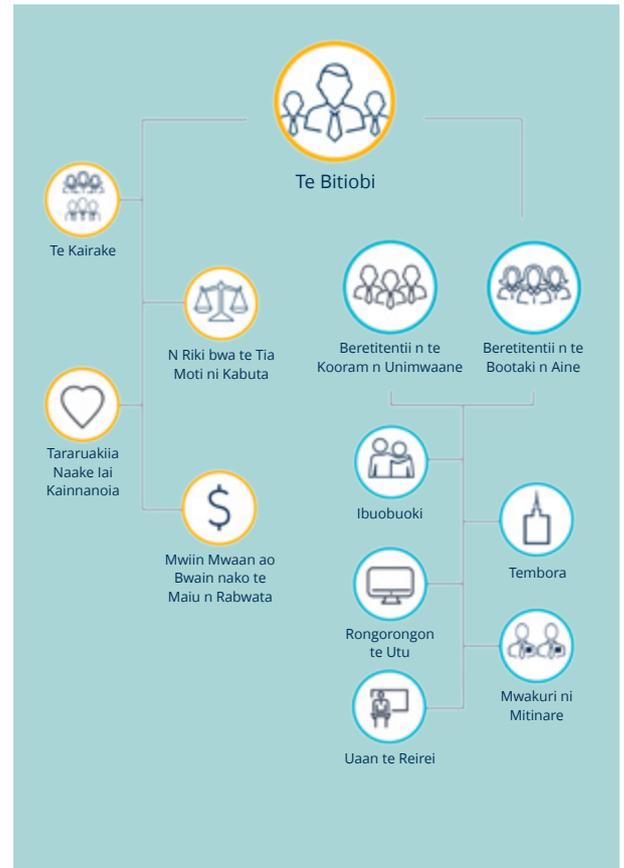
N ana banna te Uea ae kairaki mai ieta, iai taben te bitioibi ibukiia kaain te uoote ni kabane. E kakabwaii maiuia ana karo te kairake irarikin are kakabwaiakin te kairake. Temanna te bitioibi e kunea ngke e marooro ma temanna te ataeinimwaane ae iai ana kaangaanga ma te tamnei ae tangako, e kona ni buoka te ataeinimwaane man ti ana rairannano ao ngke e buokiia ana karo bwa a na karaioia ma te tangira ao te oota. Kamaiuakin te ataeinimwaane ibukin ana utu ao e a kona rinanon ana mwakuri te bitioibi ibukin te utu ae bwanin. E a riki ngkai te ataeinimwaane bwa te nakoanibonga ae kororaoi ao te mitinare ae bwanin ana tai.

N aron are e iangoaki n te karaki aei, bitaki aikai a na:

- Buokiia bitioibi ao aia kauntira bwa a na kabanea aia tai iaon tabeia aika moa kakawakiia nakon te roronrikirake ao ataein te Moanrinan.
- Katuka te mwaaka ao tabeia kain te Nakoanibonga ae te Aaron bwa boton aia iango ataeinimwaane ni maiuia ao n aia kouru.

Bitaki aika a na:

- Kabwarabwarai tabeia kaain te beretitentii n ana kooram te Nakoanibonga ae te Aaron ao te kawai ae a na ribooti iai nakon te bitibiriki.
- Bitaki naba aikai a na kaungai taan kairiiri ni buokiia ao ni kairiia kaain te beretitentii n te kooram n te Nakoanibonga ae te Aaron ni

kakorakora te mwaaka ao te kariaiakaki n nakoaiia.

N aron ae ataaki, bitaki aikai aki kakerikaaka taben te bitioibi ibukiia ataeinnaine. N aron are e reirei Beretitenti Nelson, “[Taben te bitioibi] ae moan te kakawaki bon tararuakiia ataeinimwaane ao ataeinnaine n ana uoote.”⁸

E na kanga ara bitioibi ae tangiraki ao ni mwamwakuri ni kakoroa nanon te mwioko aei? Ngkana ko uringnga, n 2018 kooram n te Nakoanibonga ae te Merekitereka a bitaki bwa a na mwakuri riki ma Bootaki n Aine bwa aonga kooram n unimwaane ao Bootaki n Aine ni kona, iaan ana kaetieti te bitioibi, ni buokia ni karaoi mwakuri aika kakawaki ake a kabongana angiin ana tai te bitioibi. Taabe aikai a raonaki ma te mwakuri ni mitinare ao mwakuri n te tembora ao rongorongon te utu n te uoote⁹—n raonaki ma te mwakuri ni ibuobuoki nakoia membwa.

E aki kona te bitioibi n tibwatibwai tabeia mwakuri, n aron kakorakorakin te kairake, bwa e na riki bwa te tia moti

ni kabuta, n tabeakiniia ake a kainnanao, ao n tararuai mwaane ao bwain te tem-bora. Aika a uarereke, riki, nakon ake ti a tia n atai mai imwaina. N aron are e kabwarabwara Unimwaane Jeffrey R. Holland n te ririki ae nako ngke e katanoataki te bitaki nakon te kooram n te Nakoanibonga ae te Merekitereka: “E teimatoa te bitioibi n tiku bwa te ibonga ae rietata n tararua n te uoote. Te babaire ae boou [irouia kaain te kooram n unimwaane ao te Bootaki n Aine] e na riai n tii tararua mwakurin te Nakoanibonga ae te Merekitereka ao te Bootaki n Aine *n akea kantaningaakina bwa e na karaoi mwakuri ibukin kurubu akana uoua akanne*.¹⁰

Ibukin te katooto, te beretitenti n te Bootaki n Aine ao te beretitenti n te kooram n unimwaane, ngke a tia ni mwiokoaki bwa a na karaoia, a kona ni karaoa tabeia ae korakora ni marooro ma ikawai—*n aron te kawai naba are e kona te beretitenti n te Bootaki n Ateinnaine ni marooro iai ma ataeinnaine*. Ngkai ti te bitioibi ae kona ni beku bwa te tia moti ni kabuta, a kona naba taan kairiiri ake tabeman ni karaoa te kaotioti mai i karawa n ibuobuoki ma kakaewenako ake aki kainnanao te tia moti ni kabuta ke n irekereke ma kamangao n aekaia nako.¹¹

E aki nanonaki anne n ae e aki kona te ataeinnaine ke n aki riai n taetae nakon te bitioibi ke ana karo neienne. A na kabanea riki aia tai bitioibi iaomia kairake! Ma e aki nanonaki n ae a na kona aia tan kairiiri Ateinnaine ni kaitarai

kainnanaoia ataeinnaine n tatabemaniaa. Te bitioibiriki e tabeaianga ibukiaa ataeinnaine ao ibukiaa naba ataeinimwaane, ma ti kinai korakora ake a roko mairouia taan kairiiri aika korakora, a irekereke ma waaki ni kakukurei, ao n tarai Ateinnaine aika tangira man mwakuri ma ataeinnaine, n aki anai tabeia beretentii n te kiraati, ma a buokiaa kairake ni kanakoraomia n tibwangaia aikanne.

Titita Cordon e na tibwauai bitaki riki tabeua ibukiaa ataeinnaine n te tairiki aei. Ngaia ae, I katanoata, bwa beretitenti n te uoote ibukiaa Ateinnaine a na ribooti ngkai nakon te bitioibi ao n reitaki ma te bitioibi n te uoote. N taai aika nako, te mwakuri aei e kona n anganaki te kauntra, ma n taai aika a na roko, e na riki bwa te katabeaki iroun temanna ae iai irouna kiing n tararua ibukin te uoote. Te Beretitenti n te Bootaki n Aine e na reitinako n riboti nakon te bitioibi.¹²

N te karinan ni kabuta ao n te titeiki, a na teimatoa beretentii irouia Ateinimwaane n raonira. N te karinan n te titeiki, te beretenti irouia Ateinimwaane e na riki bwa te kauntira ae riettaata¹³ ao e na, ma te kauntira ae riettaata kanakoaki nakon te Bootaki n Ateinnaine ao te Moanrinan, n riki mwakoron te Nakoanibonga ae te Aaron n ana komete te titeiki— n te Bootaki n Ateinnaine. Taari aikai a na mwakuri ma te beretentii n te Bootaki n Ateinnaine n te titeiki n te komete aei. Ma te kauntira nakon te beretitenti n te titeiki bwa te tia kaira te komete

aei, te komete aei e na rikirake kakawakina ibukina bwa a mwaiti burokuraem ao waaki ni kakukurei inanon aia waaki Ateai ao Kairake aika boou aika a na mena n ana karinan te titeiki.

Kauntira aika riettaata aikai, iaan ana kairiiri te beretentii n te titeiki a kona ni buoka te bitioibi ao kooram n te Nakoanibonga ae te Aaron n te katei ae ti tebo ma te ibuobuoki ae katauraomaki irouia kauntira aika riettaata nakoia kooram n unimwaane n te uoote.

Ngkai te bwai ae irekereke aei, te kauntira temanna ae riettaata e na ibuobuoki n taben te beretitenti n te titeiki n te Reirei n Tabati ao, ngkana e kainnanaoaki, e kona ni beku iaon te Nakoanibonga ae te Aaron n ana Komete te titeiki n te Bootaki n Ateinnaine.¹⁴

Bitaki riki tabeua a na kabwarabwaraaki riki inanon rongorongomaki ake a kanakoaki nakoia taan kairiiri. Bitaki aikai a raonaki ma:

- Bootakin te komete n te bitioibiriki irouia kairake e na oneaki mwiina iroun te kauntira ni kairake n te uoote.
- Te taeka “Miutuo” e nang aki kabonganaki ao e na riki bwa “waaki ni kakukurei n te Bootaki n Ateinnaine,” “Waaki ni kakukurei n te kooram n te Nakoanibonga ae te Aaron,” ke “aia waaki ni kakukurei kairake” are e na karaoaki ni katoa wiiki ngkana e kona.
- Ana kataumwane te uoote ibukin ana waaki ni kakukurei te roronrikirake e na tibwauaki n ae riai imarenaia ataeinimwaane ao ataeinanine ni kaineti ma mwaitiia te roronrikirake inanon bootaki nako. Te mwaiti ae tau e na katauraomaki ibukin ana waaki ni kakukurei te Moanrinan.
- Ni kabane karinan—uoote, titeiki, ao ni kabuta—ti na kabongana te taeka “bootaki” irarikin te taeka

ae “bootaki nako.” Naake a kaira te Bootaki n Aine ni Kabuta, Ataeinnaine, Ataeinimwaane, Moanrinan, ao bootaki n te Reirei n Tabati a na kinaaki bwa “Aobitia ni Kabuta.” Naake a kairi bootaki n ana karinan te uoote ao te titeiki a na kinaaki bwa “aobitia n te uoote” ao “aobitia n te titeiki.”¹⁵

Bitaki ake a katanoataaki n te bong aei a kona ni wakinaki n te tai are mwaanga, uoote, mwakoro, ao titeiki a tauraai ma a riai ni karaoaki n Tianuare 1, 2020. Bitaki aikai, ngkana a ikotaki ao ni bootaki ma bitaki aika mwaiti, a tei ibukin te mwakuri n te tamnei ao n te bootaki aika a titebo ma reirei ake a na kakabwaii ao ni kakorakoraia mwaane, aine, kairake, ao ataei, ni buokii n tatabemaniai n ira ana banna ni katooto te Tia Kamaiu, iesu Kristo, ngkai ti waaki iaon te kawai ni berita.

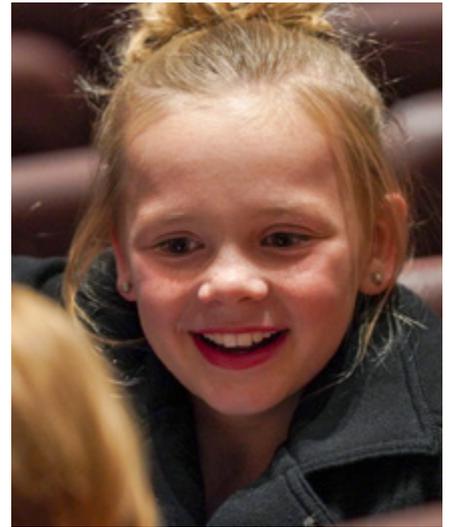
Tariu ao mwaneu aika kam tangiraki, I berita ao I kakooua bwa bitaki aika bwanin aikai, iaan ana kaetieti te beretitenti ao te burabeti ae kairaki mai ieta, Russell M. Nelson, e na anga te mwaaka nakon ao ni kakorakoraia membwa n te Ekaretia. Ara kairake a na karikirakea te onimaki iroun te Tia Kamaiu, e na kawakinaki man taian kariiri aika buakaka, ao e na tauraai ni kaitarai kaangaangan te maiu. N aran Iesu Kristo ae tabu, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAANKI

1. Taraa Russell M. Nelson, n “Latter-day Saint Prophet, Wife and Apostle Share Insights of Global Ministry,” Newsroom, Okitobwa 30, 2018, newsroom.ChurchofJesusChrist.org.
2. Irarikin anne, ko a tia ni karaai mwakuri aika onoti ni kabongana te ara ae eti n te Ekaretia n aron are e reiakini iroun Beretitenti Russell M. Nelson ao n uringa ara Tia Kamaiu ma te tangira ao te rau ngkana ko karaoia.
3. “Kaain Ana Ekaretia Iesu Kristo a kanakoaki bwa a na rimoa ni ‘mwakuri n ana nne ni kureebe ibukin kamaiuan tamneia aomata’

(Reirei ao Berita aika Tabu 138:56). Te mwakuri ni kamaiu aio n ikotaki ma ana mwakuri ni mitinare te membwa, tauakiia aika tibwa rairaki, te mwakuri ni kamarurung ibukii membwa aika aki roroko, te mwakuri n te tembora ao rongorongon te utu, ao reiakinan te euangkerio. Te bitioiriki e kaira te mwakuri aei inanon te uoote, ao ni buokii irouia membwa n te kauntira n te uoote” (Aeniboki 2: Babairean aron Kairan te Ekaretia, 5.0, ChurchofJesusChrist.org).

4. Ngkai ngaira taan kairiiri, ti tangirii membwa n Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukii Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira ibukin raioiroim ao arom n riki bwa ana reirei Iesu. Ti kamoamoaia n tatabemaniai, tiina, kaaro, kairake, ao ataei aika a nakonako ni kawain te berita—ao ni karaoia ma te botumwaaka ao te kimwareirei.
5. N 2019, te rikan ae 11 ana ririki e moanna ni kabuta te toa, ao te ataeinnaine ae 11 ana ririki ao te ataeinimwaane a karekea te beeba ni kariaia nakon te tembora. N te ririki ae nako, Beretitenti Nelson e kaewenakoia ara ataeinimwaane ao ataeinnaine bwa a na riki bwa kaain te taanga ni buaka irouia kairake bwa a na ikotii kaain Iteraera aika a maenako n iteran te rabuna aika uoua (taraa “Hope of Israel” [worldwide devotional for youth, June 3, 2018], HopeofIsrael.ChurchofJesusChrist.org). Te kaeka e rangi ni karina.
Mitinare aika bwanin aia tai aika a beku n te kawai ae onoti n te roro aika uarereke riki. Man Okitobwa 6, 2012, a tia ataeinimwaane n tau ni beku n aia ririki ae 18 ao ataeinnaine n aia ririki ae 19.
6. “Taben naba te beretitenti i aon te Nakoanibonga ae te Aaron n rararuai [tenaan] ibonga, ao n tekateka n te kauntira ma ngaia, n reireinii tabeia n nakoia. . . . Te beretitenti aei bon te bitioibi; bwa aio teuana tabena n te nakoanibonga aei” (Reirei ao Berita aika Tabu 107:87–88).
7. Taan kairiiri aika ikawai a na atongaki naba bwa tibetieriti n te kooram n te Nakoanibonga ae te Aaron n ibuobuoki ma te burokuraem ao waaki ni kakukurei ao ni kaei bootaki n te kooram bwa e aonga te bitioiriki ni kona ni kawari kiraati n te Bootaki n Ataeinnaine ao waaki ni kakukurei ao ni kakawariai kaain te Moanrinan. Tabeman tibetieriti a kona ni weteaki n ibuobuoki ma waaki n aron te kaembing; a kona tabeman ni weteaki n te tai ae maan ni buoka te aetuwaitia n te kooram. E na riai n taianako tao uoman mwaane aika ikawai inanon bootaki n te kooram n tatabeua nako, burokuraem, ke waaki ni kakukurei. Ngkai a na bitaki tabeia ao aia mwakuri, ti aki kantaninga te kerikaaki ni mwaitia kairake ni mwaane ao taan ibuobuoki ni kooram n te Nakoanibonga ae te Aaron.

8. Russell M. Nelson, “Witnesses, Aaronic Priesthood Quorums, and Young Women Classes,” *Liahona*, Nob. 2019, 39, a kairaki ma katuruturuai; taraa naba Ezra Taft Benson, “To the Young Women of the Church,” *Ensign*, Nob. 1986, 85.
9. Ti tuangii naba bitioibi bwa a na kabanea riki aia tai ma kairake n ikawai aika tuai icin ma oin aia utu.
10. Jeffrey R. Holland, general conference leadership meeting, Eberi 2018; taraa naba “Effective Ministering,” ministering.ChurchofJesusChrist.org. E reirei Unimwaane Holland mwakuri ake e aki kona te bitioibi n tibwuai a tararuai kooram n te Nakoanibonga ae te Aaron ao ataeinnaine, bwa te tia moti ni kabuta, n tararuai mwaane ao bwanin te Ekaretia, ao n tararuai ririkin ao kainnanona. Te kooram n Unimwaane ao te beretitenti n te Bootaki n Aine ao tabeman a kona n anai tabeia kaain te moanrinan ibukin te mwakuri ni mitinare, nakoraai te reirei n te uoote, ao n tararuai ao n ibuobuoki nakoia membwa n te Ekaretia.
11. N reitaki nakon kaangaanga aika a kainnanoni ana kiing te tia moti ni kabuta, waaki ni kamangao n aekai nako e riai n tararuai iroun te bitioibi ni kaineti ma tuan te Ekaretia.
12. Te beretitenti n te titeiki n te Bootaki n Aine e na reitako naba n riboti nakon te beretitenti n te titeiki.
13. Kauntira n te beretitenti n aia Bootaki Ataeinimwaane n te titeiki a kona ni weteaki mairouia membwa n te titeiki ke, ngkana e kainnanoaiki, e kona te kauntira ae riettaata n rinea te Ataeinnaine ao te kauntira ae riettaata nakon te Moanrinan.
14. Te tari are e beku bwa te beretitenti n te Reirei n Tabati iai tabena ae kakawaki ibukin ana karikiram te roronrikirake iaon uoua Tabati ni katoa namwakaina.
15. Beretitenti n te Bootaki n Aine, Ataeinnaine, Ataeinimwaane, Reirei n Tabati, ao te Moanrinan n rian ni kabuta ao n te titeiki bon Aobitia ni Kabuta ke aobitia n te titeiki. N ana karinan te uoote, te bitioiriki a na kairiia ataeinimwaane, ngaia are te aetuwaitia n te kooram n te Nakoanibonga ae te Aaron tiaki aobitia n te uoote.

IROUN MARK L. GROVER
Beretitenti ni Kabuta n te Reirei n Tabati

Nakomai, Iriirai—ana Babaire te Uea ni Kaitarai ana Babaire Tatan ao te Babaire ni Kona ni Buoka te Kaangaanga Imwain ae na Riki

E katauraeia Ana aomata te Uea ni kaitara ana buoka te tia kakaitara. Nakomai, Iriirai bon ana babaire te Uea ni kaitarai ana babaire Tatan ao te babaire ni kona ni buoka te kaangaanga imwain ae na riki.

Ti kimwareirei ngkai ti bane ni iko-taki n te maungatabu ni kabuta aei n Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira. Bon te kakabwaia ni karekea ana iango ao ana kantainga te Uea rinanon aia reirei Ana burabeti ao abotoro. Beretitenti Russell M. Nelson bon Ana burabeti te Uea ae maiu. Ti rangin ni kakaitau ibukin ana reirei ao ana kaetieti mai ieta aika ti karekei n te bong aei.

I kaaira au kakoaua n raonaki ma ake a tibwauaaki mai imwaina. I kaota

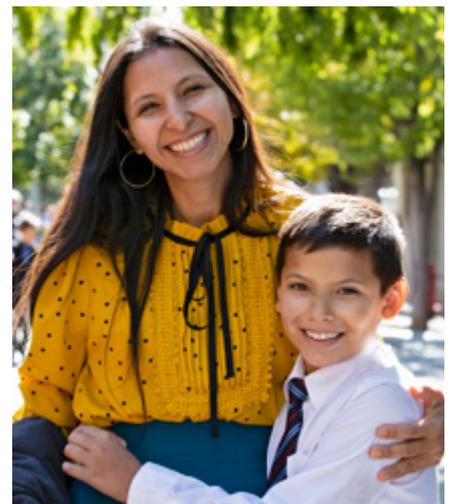
au koaua iroun te Atua, Tamara ae Akea Tokina. E maiu ao e tangiriira ao e tararuaia. Ana babaire ni kakukurei e katauraeia te kakabwaia n te maiu ae mamatei ao n okira nako Matana.

I kaota naba au kakoaua iroun Iesu Kristo. Bon ti Ana Rikitemanna te Atua. E *kamaiura* man te mate, ao E kamaiura man te buakaka n arora ngkai ti kamwakura te onimaki Irouna ao ti rairinanora. Ana mwakuri ni kamaiu ae akea tokina ibukira e uoti kakabwaia n te maiu ae mamatei ao n te maiu ae

akea tokina. Indeed, “E na kaitauakai te Atua ibukin ana bwaintangira ae akea kabotauana Ana Rikitemanna ae akea tokina” (“The Living Christ: The Testimony of the Apostles,” *Liahona*, Meei 2017, inanon ana kawa mai moa).

Aika itiaki ni kabuta te aonaaba a kakabwaiakaki n neboa Iesu Kristo n Ana tembora. Teuana mai ibuakon tembora aikanne ae e a tibwa kateaki i Winnipeg, Canada. Kainabau, Anne Marie, ao ngai e reke ara tai n nakon te tabo are e kateaki iai n Aokati n te ririki aei. E kateaki te tembora n te aro ae moan te tikiraoui ao e na bon rangin ni kantara ngkana e tia. E ngae n anne, ko aki kona ni karekea te tembora ae moan te tikiraoui i Winnipeg, ke n tabo riki tabeua, n akean te aa ae matoatoa man teimatoa.

Kaangaanga n aron bibitakin aron matoan te mwaitoro ao ranin te tano i Winnipeg e riki bwa te kaangaanga ibukin karaoan aan te tembora. Ma ngaia ae, e iangoaki bwa aan te tembora aei e na iai inanona 70 bowa biiti aika a na kabwaroaki n tauaki n te timanti. Abwakin boua aikai bon 60 te buuti (18 te miita) abwakina ao 12 nakon 20 te inti (30 nakon 50 te tientemita) rababana. A

kateboaki nako naano ni karokoa a toko ma te bwaa, e katautauaki bwa nakon (15 te miita) iaan te tano. N te kawai aei, boua ake 70 ana katauraoa te aa ae matoa ibukin te bwai ae na riki bwa te Winnipeg tembora ae tikiraoi.

Ngkai ngaira aomata Aika itiaki ni Boong aika Kaitira, ti ukoukora te aeka n aa aei ae na matoa ni maiura—te aa n tamnei ae kainnanoaki n ara mwana-nga rinanon te maiu aei ao n oki nakon mweengara i karawa. E kateaki te aa anne iaon te bwaa ae iaan tano n rairakira nakon te Uea Iesu Kristo.

Ti uring ana reirei Eremana man Ana Boki Moomon: “Ao ngkai, natiu mwane, uringa, uringa bwa bon i aon te bwaa are ara Tia Kaboomwi, are Kristo, natin te Atua, are kam na riai ni katea iai aami; bwa ngkana te riaboro e kanakoa te ang mairouna ae korakora, eng, ana kanoa ibuakon te ukeuke n anti, . . . bon akea korakoraia iaomi ni katiki-ngkami nakon marawan te nanokawaki ao te maraia ae aki totoki, ibukin te bwa are ko kateaki iaona, are bon aan te kateitei ni koaua, aan te kateitei are ngkana aomata a kateitei iaona ao aki kona ni bwaka” (Ereman 5:12).

Ti kakaitau, bwa ti maeka n te tai ae are burabeti ao abotoro a reireinii- ra taekan te Tia Kamaiu Iesu Kristo. Irakin aia reirei e buokira ni katea aara ae matoatoa iroun Kristo.

N te ririki ae nako, n ana tae-ka ni kaukuki n te maungatabu ni kabuta Okitobwa 2018 Beretitenti Russell Nelson e katauraoa te katano-ata aei ao te kauring, “Te kouru are iai iroun te Ekaretia bon buokaia membwa nako ni karikirakea aia onimaki iroun ara Uea Iesu Kristo ao n Ana Mwakuri ni Kamaiu, ni buokiia ni karaoi ao ni kawakinii aia berita ma te Atua, ao ni kakorakoraiia ao ni kabaei aia utu. N te aonaaba ae kamangaongao aei, e bon aki bebete. *Te tia kakaitara e karikirakea ana*

buaka iaon te onimaki ao iaora ao ara utu n te aro ae e rangi ni waekoa. Ni kamaiuaki n te tamnei, ti kainnanoi *counterstrategies and proactive plans*” (“Opening Remarks,” *Liahona*, Nobembwa. 2018, 7; e kairaki ma katuruturuana).

Imwiin ana rongorongong Beretitenti Nelson, Unimwaane Quentin L. Cook man te Kooram n te Tengaun ma Uoman e kabwarabwara *Nakomai, Iriirai* bwaa ni ibuobuoki ibukira n tatabemanniira ao utu. E raonaki ana marooro ma rongorongong aikai:

- “Te bwai n reirei n te mweenga ae boou *Nakomai, Iriirai* . . . e karaoaki bwa e na buokiia membwa n reiakina te eunagkerio n te mweenga.”
- “Te bwai n reirei aei bon ibukiia aomata n tatabemanniia ao utu n te Ekaretia’ [*Nakomai, Iriirai—Ibukiia aomata n Tatabemanniia ao Utu* (2019), vi].”
- “Ara kantaninga bwa ti na kaboraoi bwaa ake a namakinaki n te Ekaretia ao te mweenga n te aro bwa e na kakorakora te onimaki ao te maiu n tamnei ao ni kakorakora te rairaki nakon Tamara are i Karawa ao te Uea Iesu Kristo.” (“Te Rairaki ae e Nene ao n Reitinako iroun Tamara are i Karawa ao te Uea Iesu Kristo,” *Riaona*, Nobembwa 2018, 8–12.)

Ni moan Tianuare n te ririki aei, Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira ni kabuta te aonaaba a moana aia kamatebwai n te Nu Tetemanti, ma te bwai n ibuobuoki ae *Nakomai, Iriirai* bwa kairan kawaira. Ma

te tieture n te wiiki n, *Nakomai, Iriirai* e buokiira ni kamatebwai booki aika tabu, reirein te euangkerio, ao aia reirei burabeti ao abotoro. Bon te bwai n ibuobuoki ae moan te tamaroa ibukira ni kabane.

Imwiin ruaia te namwakaina n te kamatebwai iaon booki aika tabu aikai, tera mwiina aika ti a tia n noori? Ti noriia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira n taabo ni kabane bwa a rikirake n aia onimaki ao nanoia nakon te Uea Iesu Kristo. Ti noriia aomata n tatabemanniia ao utu bwa a karekea aia tai inanon te wiiki ni kamatebwaia ana taeka ara Tia Kamaiu. Ti nora tamaroan te kairi n te euangkerio n ara kiraati n te Reirei n Tabati n ara tai ni kamatebwai boki aika tabu n te mweenga ao n tibwauai otara n te taromauri. Ti noora te kimwareirei ao te katiteuanaaki n te utu ngki ti a tia ni karaoa te bitaki man ti warekan boki aika tabu nakon kamatebwaiaakan booki aika tabu n te kawai ae uaana.

E a tia n riki bwa au tai ae tamaroa ni kawariia aomata Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira ao n ongora mai irouia aia atatai ma *Nakomai, Iriirai*. Kaotan aia onimaki e kaona nanou ma te kimwareirei. Aikai tabeua iango ae I a tia n ongo mairouia kaain te Ekaretia aika kakaokoro ni mwakoron te aonaaba aika kakaokoro:

- E taku te karo, “I kimwareirei n *Nakomai, Iriirai*, bwa e karekea te tai ni kakoaua te Tia Kamaiu nakoia au atai.”
- N te mweenga are teuana, e taku te atai: “Aio te tai are n na ongora iai aia koaua au karo.”

- E tibwauaia te tina: “Ti a tia ni kaungaaki ni kaineti ma arora ni karimoa te Atua. Te tai ae ti [taku bwa] ‘akea iroura’ e a tia ni [kaonaki] ma te kantaninga, kimwareirei, te rau, ao te tokanikai ni kawai aika ti taku bwa a kaangaanga.”
- A taku taanga: “Ti a wareki booki aika tabu n ae kaokoro ni kabotauaki ma are ti a tia ni wareki n taai aika nako. Ti a reiakina ae mwaiti riki nakon are ti a tia n reiakinna n taai aika a nako. E tangiria te Uea bwa ti na tarai bwaai n ae kaokoro. E katauraaira te Uea.”
- E taku te tina: “I tangiria bwa ti reiakin bwaai aika ti tebo ni kabane. Imwain, ae ti bane ni warekia. N te bong aei, ti a reiakinna.”
- Te titita e tibwaua ana atata iaon aei: “Imwain, ko karekea te reirei, ao kiibu a kabatai riki. Ngkai, a reke am kibu, ao e a buokaki ni kabatia riki n te reirei.”
- Temanna riki te titita e taku: “I namakina te kaokoro ngkana I kamatebwaia [ni kabotaua nakon] ngkana I aki. I kunea bwa e bebete riki taekinan Iesu Kristo ao ara koaua nakoia tabeman.”
- Te tibu te aine e taku: “I tareboniia au ataei ao tibu n te Tabati ao ti tibwauai ara atatai man *Nakomai, Iriirai* ni kabane.”

- E kunea te titita n: “*Nakomai, Iriirai* e karekea te namakin ae kanga e karaoa te mwakuri n ibuobuoki te Tia Kamaiu nakoia. Bon te kairoro mai i karawa.”
- E taku te karo, “Ngkana ti kabonga-naa *Nakomai, Iriirai*, ti tebo ngaira ma natin Iteraera, mwakena rarikin te boua n ara mataraoa, kamanoi ara utu man ana kairoro te tia kamamate.”

Tariu ao mwaneu, bon te kakukurei kawarakimi ao n ongora aron ami kekeia-ki ma *Nakomai, Iriirai* ni kakabwaii maiumi. Kam rabwa n ami botumwaaka.

Kamatebwaikan koroboki aika tabu ma *Nakomai, Iriirai* bwa kanga kairara e kakorakorai rairakira nakon Iesu Kristo ao Ana euangkerio. Ti aki ti kabanea ae kerikaki iaan teuana te aoa n te taromaui n te Tabati ibukin teuana riki te aoa n kamatebwaikan booki aika tabu n te mweenga. Reiakinan te euangkerio bon te mwakuri ae teimatoa ni kabuta te wiiki. N aron are e tibwauaia ni kamataata temanna te titita nakoia, “Te kouru bwa ti na aki karaoa te taromaui bwa e na kerikaaki teuana te aoa; bon karaoakin te taromaui bwa e na kerake nakon onoua te bong!”

Ngkai, iangoa riki te kauring are e anga ara burabeti, Beretitenti Nelson, ngke e kauka te maungatabu ni kabuta n Okitobwa 2018:

“Te kakaitara e karikirakea ana buaka iaon te onimaki ao iaora ao ara utu e rikirake n te aro ae waetata. Bwa ti aonga ni maiu n te aro n tamnei, ti kainanoa ana babaire te Uea ni kaitarai ana babaire Tatan ao te babaire ni kona ni buoka te kaangaanga imwain ae na riki” (Taeka ni Kaukuki,” 7).

Ngkanne (tao 29 te aoa imwiina) n tawanoun te Tabati, e kaina te maungatabu ma te berita aei: “Ngkana ko mwakuri korakora ni bita aron tarakin bwaai ni mwengam nakon te tabo n

reiakinan te euangkerio, . . . ana kairoro te kakaitara ni maium ao ni mwengam e na kerikaki” (“Becoming Exemplary Latter-day Saints,” *Liahona*, Nobembwa 2018, 113).

E na kanga aron ana buaka te kakaitara n rikirake n rangi ni birimwaaka, ngke n te tai naba anne ana kairoro te kakaitara e kerikaki? E kona n riki ao e riki rinanon te Ekaretia, bukina bwa e katauraioia Ana aomata te Uea ni kaitara ana buaka te kakaitara.

Nakomai, Iriirai bon ana kainibaire ao ana katautau te Uea n ana babaire. N aron are e taekinna Beretitenti Nelson, “Te karikiram ae boou e e boboto n te mweenga, ao e boutokaki n te Ekaretia iai ana kona ni kanakoa te mwakaia n te utu.” E ngae n anne, e tangira ao e kantaninga ara kabanea n tamaroa; ti kainnanaoia ni “[waaki nako] rinanon te mwakuri raoi ao te karaurau ni bita [mwengara] bwa nen te onimaki” (“Becoming Exemplary Latter-day Saints,” 113).

Imwiina ni kabane, n aron are e taekinna naba Beretitenti Nelson, “Ngaira n tatabemaniira ti mwiokoaki ibukin rikirakera n tamnei” (“Taeka ni Kaukuki,” 8).

Ma te bwai n ibuobuoki *Nakomai, Iriirai* e katauraioira te Uea “ibukin taai aika kararaoma aika ti kaitara ma ngaai ngkai” (Quentin L. Cook, “Deep and Lasting Conversion,” 10). E buokira ni katea “aan te kateitei ni koaua, te aa are ngkana a kateitei iaona aomata ao aki kona ni bwaka” (Ereman 5:12)—aan te koaua are e kamatoaki n te reirei are ngaia are kamatoa rairakira nakon te Uea Iesu Kristo.

E bia riki ara mwakuri ni katoabong ni kamatebwaian booki aika tabu ni kateira ni kamatoatoaira ao ni kakoaua nakoira bwa ti tau nakon berita aika beritanaki aikai. I tataro, n aran Iesu Kristo, amen. ■

UNIMWAANE L. TODD BUDGE
Man te Itingaun

Teimatoa ao Kamatoa te Onimaki

*Onimakinan te Uea e raonaki ma Ana tai ao
n tangira te taonanano ao te rinanon te tiku
ni maan ni kaangaangan te maiu.*

E rangi n aoraki natira te mwaane ae Dan n ana mition i Aberika ao e uotaki nakon te tabo ni kuakua ma bwain aoraki aika aki tau. Ngke ti wareka ana moan reta nakoira imwiin aorakina, ti kantaningaia bwa e na bwara nanona, ma n onea mwina e koroboki, “E ngae ngke I mena n te ruu ibukin te kaangaanga ae karina, I namakina te rau. I bon tuai man n teimatoa ao ni waekoa ni kukurei inanon maiu.”

Ngke kainabau ao ngai ti wareki taeka aikai, ti onrake n te kukurei *Teimatoa ao kukurei ni kamatoa te onimaki*

Ti tuai man ongo te kukurei ae kabwarabwaraaki n te kawai anne, n ana taeka a bon koaua. Ti ataia bwa te kukurei are e taekinna tiaki te kakukurei, ke te namakin ae rangi ni kakukurei, ma te rau ao te kukurei are roko ngkana ti anga ngaira nakon te Atua ao ni katuka ara onimaki Irouna ni *bwaai ni kabane*.¹ Ti a tia naba ni karekei taai akanne inanon maiura ngke taekina te rau te Atua nakon tamneira ao ni karikira bwa a na iai ara kantaninga inanon Kristo e ngae ngkana e kaangaanga ao n aki koaua aron te maiu.²

Riaai e reirei bwa ngke Atam ao Ewa aki bwaka “a na tiku n aroia n aki ataibwai, akea kukureia irouia, bwa aki ata te bure. . . .

“Ma noria, *bwaai ni kabane* a bane ni karaoaki ni wanawananan teuare e atai *bwaai ni kabane*.

“E bwaka Atam bwa aonga n riki aomata; ao a riki aomata bwa aonga ni karekea te kimwareirei.”³

N te kawai ae kaokoro, karawawata ao nanokawaki a katauraaira bwa ti na namakina te kukurei ngkana ti onimaki inanon te Uea ao Ana baire ibukira. Te koaua aei e kabwarabwaraaki man te ka 13 n tienture n te ootoo: Te rawawata e katauraairiko ibukin te kimwareirei. E kanakoi bwaai aika aki bongana man maium, bwa e aonga n reke nen te kukurei n rin. E ioi banikai aika babobo man mwangaan nanom, n te aro bwa a na manga riki baa aika boou, kiriin n aia tabo. E katikarake te wakaa ae mka, n te aro bwa wakaa aika raba iaana a na manga rikirake. Te nanokawaki are e ioaki mai nanom, ea na oneaki mwiiia ni bwaai aika a tamaroa riki.⁴

E reirei Beretitenti Russell M. Nelson, “Te kimwareirei are e [anganii-
ra] te Uea . . . e na teimatoa, ni kakoaua nakoira bwa ara kangaanga ao karawawatakira a na riki ma tii n te tai ae uare-reke’ [Reirei ao Berita aika Tabu 121:7] e na katabuaki nakon kakabwaiara.”⁵ Katakira ao karawawatakira a kona ni karekea te tai ibukin te kimwareirei ae korakora riki.⁶

Rongorongon te euangkerio ae raoiroi tiaki beritan te maiu ae inaomata man te nanokawaki ao karawawataakira ma te maiu ae e on n te mwakuri ao tamaroan—te maiu ike nanokawakira ao rawawata a kona n “ongaki n kukurein Kristo.”⁷ Te Tia Kamaiu e katanoata, “Ami bwai i aon te aba te rawawata: ma kam na kabebetei nanomi; I a tia ni kataea ana kai te aba.”⁸ Ana euangkerio

bon te rongorongon ae katauraoa te kantaninga. Te nanokawaki e ikotaki ma te kantaninga inanon Iesu Kristo are taua te berita aekateimatoa te kukurei.

Rongorongon mwanangaia Iaretaite nakon te aba ni berita e kona ni kamanenaaki kabotauana ibukin ara mwananga rinanon te maiu ae mamate. E berita te Uea nakon tarin Iareta ao ana aomata ake E na “nako n [rimoia] nakon te aba are e rine i aoi aaba n te aonaba.”⁹ E tuangiia bwa a na kabai booti, ao a ongeaba n nako ni buoka kabaakia n aron are tuangiia te Uea. Engae n anne, ngkai e a waaki te mwakuri, tarin Iareta e tabeaianga ibukin ana tamnei te Uea ibukin bwaati bwa e aki tau. E takarua:

“O te Uea, I a tia ni karaoa te mwakuri ae ko tuangai, ao I a tia ni karaoi taian bwaati nakon are ko a tia ni kairai iai.

“Ao noria, O te Uea, akea te oota inanoia.”¹⁰

“O te Uea, ko kona ni kariaia bwa ti na riaon te ran ae korakora inanon te roo?”¹¹

Kam a tia ni kaota nanomi nakon te Atua inanon te kawai ae titebo ma anne? Ngkana kam ikakorakora n te kawai are e tuangkami te Uea ao ana kantaninga aika koro bukiia, kam a tia ni iangoia ngkana kam riai n rinanon te maiu aei n akea te kairiiri?¹²

Tarin Iareta e kaota ana kanganga ae e korakora riki n aroa ni maiu inanon taian bwaati. E tang, “Ao ti na bon mate naba, bwa ti aki kona n ikeike inanoia, ma bon iai te ea ake inanoia.”¹³ Iai kangangan te maiu ae e a tia ni karaoaki bwa e na kaangaanga ibukim ni ikeike ao ni karikiko bwa ko na mimi bwa ko kangaa n rinanona n te bongina, karaoia n ti ngkoe n okira mwengam i karawa?

Imwiin mwakurin te Uea ma tarin Iareta ni buoki baika e katabeaki iai, E a manga kabwarabwara, “Kam aki kona

n rinanon te marawa ae korakora aio ma ti ngkana *I katura* te [kawai] ibukimi ni kaitarai naon taari, ma taian ang ake a waki nako, ao te ieka are e na roko.”¹⁴

E kamatata te Uea bwa n tokina Iaretaite aki kona n roko n te aba ni berita n akea Ngaia. A aki kona n tararuia, ao te kawai are a kona ni karaoia iaon marawa bon ti man te onimaki Irouna. Taneiai ao reirei mairoun te Uea e a tia ni kakorakora ana onimaki tarin Iareta ao ni kakorakora ana mwio-ko inanon te Uea.

Taraiaa bwa a kanga ana tataro ni bitaki man taian titiraki ao tabeaianga ni kabwarabwarakin te onimaki ao te mwio-ko:

“I ataia, O te Uea, bwa iai mwaaka ni kabane, ao ni kona ni karaoa te bwai ae e na raoiroi ibukin te aomata; . . .

“Nooria, O te Uea, ko kona ni karaoa aei. Ti ataia bwa ko kona ni kaota mwaakam ae korakora, are e taraa ni uarereke n ana atatai te aomata.”¹⁵

E koreaki taekana bwa Iaretaite “a tokara aia . . . bwaati, ao ni mwananga nako taari, *n anga* ngaiia nakon te Uea ae Atuaia.”¹⁶ Te *anga* nanona te onimakinaki ke te anga ngkoe nakon temanna. Iaretaite a aki nako nakon

aia bwaati bukina bwa a ataa raoi baika a na riki n aia mwananga. A toka n iaona bukina bwa a tia n reiakin bwa ana onimakina mwaakan, tamaroana, ao ana nanoanga te Uea, ao a motina-noia ngkanne bwa a na anga ngaiia ao taian nanououa ke maaku a na katikui iroun te Uea.

N te tai ae nako tibura te mwaane ae Abe e maaku n toka ni buti iaon maan ake a tamwarake ao a ruo. E tangira riki are e aki maeu. N te kabane ao e a kairoiroia tibuna te unaine bwa e bon mano, ngaia are, ngkai e onimakiina, e a toka. Ngkanne e taetae ma te moangare ae bubura, “I namakinna bwa I aki mano, ma I bon mano.” Tao anne aron are a namakinna tenaan Iaretaite. Onimakinan te Atua ko bae n aki namakina te mano n te moantai, ma iai te kimwareirei imwiina.

E aki bebete te mwananga ibukiia Iaretaite. “E mwaiti te tai are a taunaki i kabin marawa, “ibukin naao aika mau-nga ake a roko iaioia.”¹⁷ Ma e koreaki bwa “te ang e aki toki ni uki [nakoia] nakon te aba ni berita.”¹⁸ Ngkai e kaangaanga bwa e na ataaki, riki n ara tai ni maiura ngkana e korakora te kakaitara ao maiura a kaangaanga, ti kona n namakina te rau n atakina bwa te Atua n raoiroina ae aki totoki ni buokiira ni karokoiria nakon mweengara i karawa.

E reitaki te rekooti, “A uotaki nako, ao akea manintaari ae kakamaaku ae kona ni uruaniia, akea te kua ae kona ni uruaniia; ao iai aia taura n taainako, neither whale that could mar them; and they did have light continually, ngkana a mena ieta ke iaan taari.”¹⁹ Ti maeka n te aonaaba are iai kaangaangan te mate, aorakin te rabwata ke te iango, ao taian kataaki ao kaangaanga n aekakina nako aika taoniira nako. Ma, rinanon te onimaki inanon Iesu Kristo ao n Rineia, bwa a na mwio-ko Irouna, ti kona ni karekea Ana kairoiro, ni kairiira

n taai aika raioiroi ke aika a buakaka. *Ti* kona ni karekea te karaunano are e aki kona ni katokiira te Atua ni ukiira nakon mweengara i karawa.

Ngke ti bon tabe ni kakibakibara-keaki inanon taian bwaati Iaretaite “a anenen n nebonebo nakon te Uea; . . . ao [a] bane ni karabwa ma n neboa te Uea ni kabwanina te bong; ao ngke e a roko te bong, a bon aki toki n nebonebo nakon te Uea.”²⁰ A namakikna te kukurei ao te kakaitau e ngae ngke a rinanon te karawawataaaki. A tuai n roko n aban te berita, ma a bon kukurei n te kakabwaia ae beritaaki ibukin *nanomatoaia* ao *kamatoaan* te onimaki Irouna.²¹

A uotaki rake riki i aon te ran Iaretaite iaon te 344 te bong.²² Ko kona n iangoa anne? Onimakinan te Uea e raonaki ma Ana tai ao n tangira te taonanano ao te rinanon te tiku ni maan ni kaangaangan te maiu.²³

Tokina, taian Iaretaite “a waerake ni biken te aba ni berita. Ao ngke a toua mataniwiin biken te aba ni berita a bobaraaki iaon te aba, ao a kari-nanoia imatan te Uea, ma ni bwaro ranin mataia ibukin te kimwareirei i matan te Uea, ibukin mwaitin ana nanonga iaioia.”²⁴

Ngkana ti kakaonimaki ni kawakin berita, n te taina ti na roko ni mweengara n akea ara kaangaanga ao ni bobaraaki imataan te Uea ao ni katui rani matara ni kukurei n Ana nanoanga inanon maiura, n raonaki ma taian n nanokawaki are karekea riki nen te kukurei.²⁵

I kakoaua bwa ti teimatoa ni karinerine nakon te Uea ao n teimatoa ni kamatoa te onimaki inanon Iesu Kristo ao Ana mwakuri ae mimitong inanon maiura, E na kawarira ma te karaunano, n taekina te rau nakon tamneira, ao ni karekea nakoira “kantangingan kainaomataaaki i rouna.”²⁶

I kakoaua bwa Iesu bon te Kristo. Bon Ngaia ae e nako mai irouna te kimwareirei ni kabane.²⁷ E na tau Ana akoi, ao E mwaaka ni kamaiu.²⁸ Bon te oota, te maiu, ao ana kaantanginga te aonnaba.²⁹ E na aki kariaia bwa ti na mate.³⁰ N aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAARI

1. Taraa Aramwa 36:3; 57:27.
2. Taraa Aramwa 58:11.
3. 3 Nibwaai 2:23–25; kairaki katuruturuana.
4. Taraa *The Mathnawi of Jalalu'ddin Rumi* (1925–40), trans. Reynold A. Nicholson, waorium 5, 132.
5. Russell M. Nelson, “Joy and Spiritual Survival,” *Liahona*, Nobembwa 2016, 82.
6. Taraa Neal A. Maxwell, “Plow in Hope,” *Riaona*, Turai 2001, 73: “Ana kamaiu naba Iesu ‘nurakina tamneina nakon te mate. . . . Ngkana ti karaoa ‘kabwaroa’ tamneira n te bubuti n aomata, n te aro anne ti kamwawaa, ni karekea te ruu ibukin te kukurei!”
7. Aramwa 31:38; taraa naba Neal A. Maxwell, “Onrake n te kukurei” (Brigham Young University devotional, Tianuare 23, 1996), speeches.byu.edu: “Ngana ti roko n te tai ni katabuaki, ara kaangaanga a na ongaki n te kukurei iroun Kristo. Tiaki nanona bwa ti aki karekei kaangaanga, ma a na katauaki n te aro are ti na kona n tabeakin. Ma nanora ae matoa ni kukurei ao n rikirake ni korakora n tatabeman n te raioiroi, ti na namakina teuana riki te timtim ni kukurei—teuana

te timtim imwin teuana—ni karokoa, n te taetae ni burabeti, a ‘onrake nanora n te kimwareirei’ (Aramwa 26:11). Ni kabaneana, mwangkon te tamnei n tokina e a taonako!”

8. Ioane 16:33.
9. Ita 1:42.
10. Ita 2:18–19.
11. Ita 2:22.
12. Taraa Ioane 8:12.
13. Ita 2:19; kabotaua ma Mareko 4:38; taraa naba Mareko 4:35–41.
14. Ita 2:25; e kairaki katuruturuana.
15. Ita 3:4–5.
16. Ita 6:4; kairaki ma katuruturuana.
17. Ita 6:6.
18. Ita 6:8; e ikotaki karawawatana; taraa naba 1 Nibwaai 18:8.
19. Ita 6:10.
20. Ita 6:9; taraa naba 1 Nibwaai 18:16.
21. Kabotaua ma 1 Nibwaai 5:5. E ngae ngke a mena n te rereua, Riaai e kukurei n te berita ni kakabwaia.
22. Taraa Ita 6:11.
23. Taraa Ebera 10:36; Aramwa 34:41; Reirei ao Berita aika Tabu 24:8; 64:32.
24. Ita 6:12.
25. Taraa 2 Nibwaai 1:20; 8:8; Aramwa 33:16.
26. Aramwa 58:11.
27. Russell M. Nelson, “Joy and Spiritual Survival,” 82.
28. Taraa 2 Nibwaai 31:19; Aramwa 34:18; Moronaai 10:32.
29. Taraa “Te Kristo ae Maiu: Aia Kooua Abotoro,” *Riaona*, Meei 2017, inanon te moan rabuna ni baa.
30. Taraa 1 Nibwaai 1:14.

UNIMWAANE JORGE M. ALVARADO
Man te Itingaun

Imwiin Kataakin Ara Onimaki

*Ngkana ti iriira bwanaan te Atua ao kawain
Ana berita, E na kakorakoraiira inanon kataakira.*

Ngke I uarereke, Frank Talley, te membwa n te Ekaretia e anganana ni kakibaia au utu n ana wanikiba mai Puerto Rico nako Salt Lake City bwa ti aonga ni kona ni kabaeaki n te tembora, ma waekoan angabuaka a moanna n roko. Temanna mwanau, Marivid, e bwaka n aoraki. Nimatoaua, au karo a tataro n taekana bwa tera ae a na karaoia ao n teimatoa namakinan te kairi bwa a mwananga. A kakoaua bwa n aron aia onimaki n iriira ana kairi te Uea, ara utu a na bon tarauaaki ao kakabwaiiaki—ao ti bon tarauaaki.

N aki tabe ma angabuaka ake ti kaaitarai n te maiu, ti kona ni kakoua bwa Iesu Kristo e na katauraoa kawaira ngkana ti nakonako ma te onimaki. Te Atua e berita bwa ni kabane ake a maiu ni kaeinetai nakon te berita ake a tia ni karaoia ma Ana kantaninga, n Ana tai, a na karekea ni kabane kakabwaii are E beritani. Unimwaane Holland e taku, “Tabeua kakabwaii a waekoa n roko, tabeua a oimwi n roko, ao tabeua a bon aki roko; ma ibukiia naake a kukurei n ana euangkerio Iesu Kristo, *a roko*”¹

Moronaai e kabwarabwara bwa “te onimaki bon bwaai aika a kantaaningaki ma aki nooraki; ngaia are, tai kauntaeka ibukina bwa kam aki noori, bwa kam bon aki kona ni karekea te bwai ni kakoaua ni karokoa ae e kataki moa ami onimaki.”²

Ara titiraki bon, Tera ae ti riai ni karaoia nakon te tamaroa ni kaaitarai kataaki ake ana roko ni kawaira?

Inanon ana moan taetae te Beretitenti n te Ekaretia, Beretitenti Russel M. Nelson e reirei: “Ngkai te Beretitenti ae boou, ti tangiria ni waaki ma tokin ara iango. Ibukin aei, ti taetae nakoimi n te bong aei man te tembora. Te kouru ae ti bane ni uaiakinna bon te kakorakoraki n te mwaaka n ana auti

te Uea, ni kabaeaki bwa utu, kakaonimaki nakon berita aika a karaoaki n te tembora are e katauiira ibukin ana bwaintituaraoi te Atua ae te kabanea n tamaroa—anne are bon te maiu are akea tokina. Otenanti n te tembora ao berita aika tabu ake ko karaoi ikekei bon kiingin kakorakorakin maium, am mare ao am utu, ao am konabwai ni kaitarai ana mwakuri te tia kakaitara. Am nebonebo n te tembora ao am mwakuri n ibuobuoki ikekei ibukiia am bakatibu e na kakabwaiiako ma rikiraken am kaotioti ao te rau ao e na karikirakea am motinnano n teimatoa iaon te kawai ae e a tia ni Beritanaki.”³

Ngkana ti iriira bwanaan te Atua ao kawain Ana berita, E na kakorakoraiira inanon kataakira.

Mwanangaia au utu nakon te tembora n ririki aika nako e bon kaangaanga, ma ngke ti a roko n te Tembora i Salt Lake, Utah, tinau, e on n te kimwareirei ao te onimaki, e taku, “Ti na bon OK; te Uea e na tarauaiira.” Ti kabaeaki n aron te utu, ao mwanau e a marurung. E riki aio mai imwiin kataakin aia onimaki au karo ao inanon iriiran ana kairi te Uea.

Aia katooto au karo e teimatoa ni kakaiirii inanon maiura n te bong aei. Te banna anne e reireiniira *bukin tera* reirein te euangkerio ao ngke e buokiira n oota n nanona, buk ina, ao kakabwaii are e uotia te euangkerio. N oota bwa *bukin tera* ana euangkerio Iesu Kristo e kona ni buokiira naba ni kaaitara kataakira ma te onimaki.

N tokina, bwaai ni kabane are te Atua e kaoiira ao tuangiira ni karaoia bon kabwarabwaraan Ana tangira ibukira ao Nanona n anganiira kakabwaii are katauraoia ibukiia aika a kakaonimaki. Ti aki kona ni kantaningaia bwa ara ataei a na reiakinna n tangira te euangkerio i bon irouiiia; bon tabera n reireiniia. Nkgai ti reireiniia natira n reiakinna bwa

a na kanga ni kabongana inaomataia n rinerine n ae riai, ara katooto e kona ni kaungaiia ni karaoa oin aia rinerine ae etri. Aia kakaonimaki ni maiuakinna e na rairaki ni buokiia aia ataei n ataa koauan te euangkerio ibukiia.

Kairake n ataeinimwane ao n ataeinaine, ongora n ana taeka te burabeti nakoimi. N reiakin koaua ae mai karawa ao ni ukoria n oota n te euangkerio i bon ibukiia. Beretitenti Nelson e reirei n tai ae aki maan: “Tera te wanawana ae akea iroum? . . . Iriira ana katooto te Burabeti Iotebwa. Kakaeca te tabo ae rau. . . . Kananorinanoko imatan te Atua. Tataro i nanom nakon Tamam are i Karawa. Rairaki Nakoina ibukin te kae-ka.”⁴ Ngkana ko ukora te kairi mairoun Tamara are i Karawa ae tatangira, ongora nakon ana reirei te burabeti ae maiu ao taratarai banna ni katooto irouia kaa-ro aika etieti, ko kona n riki bwa te toma ae matoatoa n te onimaki n am utu.

Nakoia kaaro ma ataei ake a tia ni kitana kawain te berita, karaurau oki rikaaki. Buokiia n ota ni wareki koauan te euangkerio. Waaki ngkai; e bon tuai n oimwi.

Ara katooto ni maiuakinan te etieti e kona ni karaoa te bitaki ae korakora. Beretitenti Nelson e taku: “Ngkai ngaira Aika Itiaki, ti a tataneiai n iangoa te ‘ekaretia’ bwa te bwai ae riki n ara tabo n taromaui, ni boutokaki ni baike a kakaraoaki n te mweenga. Ti kainanoa te bitakii nakon te katei aio. Ai bon taina ngkai te *Ekaretia ae boboto n te mweenga*, ni boutokaaki ni baike a kara-oaki n ara mwaanga, ara uoote, ao n autin te titeiki.”⁵

Koroboki aika tabu e reirei, “Reireia te tei aroarona ae riai, ao ngkana e a unimane ao e bon aki kitanna.”⁶

A taku naba, “Ao ngkai, ibukina bwa te taeka ae kabwarabwaraki iai ana konabwai ni kairia aomata bwa a na

karaoa ae e eti—eng, bon iai korakoran riki korakorana iaon aia iango aomata nakon te kabaang, ke te bwai riki teu-ana, are e a tia n riki nakoia—ngaia are Aramwa e iangoia bwa e riai bwa a na kata tamaroan ana taeka te Atua.”⁷

Te karaki e karakinaki te aine are e bon nanokawaki bwa natina te mwaane e kakana te tioka ae mwai. E ngae ngke e bati tuangakina n toki, e reitinao ni katoka nanona ni kang tioka. E rang un, e iangoia ni kaira natina temwaane n noora temwaane ae wanawana are e karineaki.

E roko nakoina ao e taku, “Tiee, natiu temwaane e kakana te kanree ae mwai. Taiaoa ko kona n tuangnga bwa e na katoka kanakina?”

E kakauongo raoi ao e taku nakon natina temwaane, “Oki nakon mweengam ao oki inanon uoua te wiiki.”

Te aine e kaira natina temwaane ao oki nakon mwengaia, n nanououa man ingainga bwa bukin terea e aki tuanga te teinimwaane bwa e na toki ni kankin te tioka.

Uoua te wiiki imwiina a oki. Temwaane ae wanawana e taraa teinimwaane ao e taku, “Te teinimwaane, ko riai n toki ni kakana te kanree ae mwai. E aki raoiroi ibukin marurungim.”

Te teinimwaane e katoutoua atuna ao e berita e na karaoia.

Tinan teinimwaane e titiraki, “Bukin tera ko aki tuangnga anne uoua te wiiki n nako?”

E moangare temwaane ae wanawana. “Uoua te wiiki n nako I bon teima-toa ni kakana te kanree boni ngai.”

Temwaane aei e maiu ma te etieti are e bon ataia bwa ana reirei e na uota korakorana ti ngkana e bon iriira oin ana reirei.

Te kakairii are ti karekea iaomia ara ataei e bon rang korakora ngkana a nooriira n nakonako ni kakaonimaki iaon te kawain te berita. Te burabeti n Ana Boki Moomon ae Iakobwa bon te katooto n aron te etieti. Natina temwaane ae Enoti e korea te kakairii inanon maiuna mairoun Iakobwa:

Ngai, Enoti, I ataia bwa tamau bon te aomata ae motiraoui—bwa e a tia n reireinai n aron ana taeka, ao n aron naba kawain te Uea—ao e na kakabwaiaki aran te Atua ibukin aio. . . .

“. . . Ao e a rinanou taian taeka ake I aki toki n ongo mai iroun tamau ake e taetaekina iai te maiu ae akea tokina, ma te kimwareirei are e reke irouia aomata aika itiaki.”⁸

Tinaia kairake n ataenimwaane ake taan buaka a maiuakina te euangkerio, ao natiia a na kaonaki ma te nanomatoa. Aia kaaben e ribooti:

“A bon tia n reireinaki irouia tinaia, bwa ngkana aki nanououa, ao e na kamaiuia te Atua.

“Ao a taekin nakoia aia taeka tinaia, ni kangai:Ti bon aki nanououa bwa a ataa aio tinara.”⁹

Enoti ao kairake n ataenimwaane ake taan buaka a kakorakoraaki man aia onimaki aia karao, are e buokiiia ni kaaitara oin kataakiia n te onimaki.

Ti kakabwaiaki ma ana euangkerio Iesu Kristo ae kaokaki inanon ara bong, are e tabekirakeiira ngkana ti namakina te bwarannano ke te kaangaanga. Ti na bon taekinna bwa ara mwakuri korakora e na iai mwiina inanon oin ana tai te Uea ngkana waakirake rinaon kataakin ara onimaki.

Kainnabau ao Ngai, ma te Beretitenti n te Aono ti raona Unimwaane David A. Bednar nakon katabuan te Port-au-Prince Haiti Tembora. Natira temwaane Jorge are e iriira, e taku n taekan ana tai are e rinanona: “E Kamiimi, Pa! Ngke Unimwaane Bednar e moana te tataro ni katabu, I berita bwa I namakina rokon te oota ae korakora inanon te ruu ao n rikirake n oota man ootanako. Te tataro e reita ae mwaiti nakon ootau bwa tera oin bukin te tembora. Bon ana auti te Uea ni koaua.”

N Ana Boki Moomon, Nibwaai e reirei bwa ngakan ti tangiria n ataa ana kantaninga te Atua, E na

kakorakoraiira. Ao e koro bukina bwa ngai, Nibwaai, e ngae ngke I bon rangi n ataei, ma e bon rangi ni korakora rabwatau, ao ni korakora naba nanou ni kan atai ana bwai te Atua aika raba, mangaia are, I a tang nakon te Uea; ao noria e a kaoti nakoia, ao e a kamaraua nanou n te aro are I a kakoauai taeka ni kabane ake e a tia n taekin tamau; mangaia are, I aki kaaitara ni katootongiia tariu.”¹⁰

Tariu ao mwaaneu, ti a buokiiia ara ataei ao ni kabane ake irarikira n iriira ana kawai ni berita te Atua n te aro are te Tamnei e na reireiniia ao kamarau nanoia n tangiria n Iriiria rinanon oin maiuia.

Ngke I iangoa taekan te katooto mairouia au karo, I a ataia bwa ara onimaki iroun Iesu Kristo e na kaota nakoira te kawai n oki nakon mweengara i karawa. I ataia bwa taian kakai a roko imwin kataakin ara onimaki.

I kaota koauan Iesu Kristo ao Ana mwakuri ni kamaiu na anga karea. I ataia bwa bon ara Tia Kamaiu ao te Tia Kamanoira. Boni Ngaia ao Tamara are i Karawa a roko ni moaningabongin te tiburing n 1820 nakon Iotebwa Timiti te teei, te burabeti ni Kaokan Bwaai. Beretitenti Russell M. Nelson bon Ara burabeti n ara bong aei. N aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Taraa Jeffrey R. Holland, “An High Priest of Good Things to Come,” *Riaona*, Tianuare. 2000, 42–45.
2. Ita 12:6.
3. Russell M. Nelson, “As We Go Forward Together,” *Liahona*, Eberi. 2018, 7.
4. Russell M. Nelson, “Te Kaotioti ibukin te Ekaretia, Te Kaotioti ibukin Maiura,” *Riaona*, Meei 2018, 95.
5. Russell M. Nelson, “Taeka ni Kaukuki,” *Riaona*, Nobembwa 2018, 7.
6. Taeka n Rabakau 22:6.
7. Aramwa 31:5.
8. Enoti 1:1–3.
9. Aramwa 56:47–48.
10. 1 Nibwaai 2:16.

IROUN UNIMWAANE RONALD A. RASBAND
Man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman

Kawakin Ara Berita ao Ara Berita Aika Tabu

*I kaoko bwa ko na iangoa te berita ao te berita
ae tabu ae ko na karaoia ma te Uea, ao ma
tabeman, ma te etieti ae korakora, ao ko na
ataia bwa am taeka bon am moti n nano.*

Tariu ao mwanu aika kam tangiraki, ngkai ti a roroko ni banean ara tetere aei, ti riari ni kabane n tau ianora koaua ake a taekinaki n te bong aei iaon koauan ana Euangerio Iesu Kristo ake ti a tia n ongoraeakin. Ti rangi ni kakabwaia ngkai e reke ara tai ae tabu aio ni kakorakora ara berita ma Iesu Kristo bwa ngaira Ana toro ao Ngaia ara Tia Kamaiu.

Kakawakin karaoan ao kawakinan berita ao berita aika tabu bon te bwai ae aki toki ni iaiangoia. Kakawakira iro-um kawakinan am berita? bwa e na onimakinaki? ni karaoakin te bwai ae ko na karaoia? keiaki ni karinea am berita ae tabu? ni karekea te etieti? Man ara kaokaonimaki nakon ara berita nakon te Uea ao nakoia tabemwaang, tina mwananga rinanon te kawai ae tabu n okirikaaki nakon te Tama are I Karawa ao n namakina ana tangira.

Ara Tia Kamaiu, Iesu Kristo, bon te Banna ni katooto ae tamaroa ni irekere-ke ma karaoakin ao kawakinan berita ao berita aika tabu. E roko nako aon te aba ni berita bwa e na karaoa ana

mwakuri te Tama. E reirei moan tuua n te euangerio man ana angareirei ao ana mwakuri. E karaoa te mwakuri ni kamaiu ibukin ara bure bwa ti aonga ni maiu. Ea tia ni kawakinii ana berita n tatabeniia nako.

E kona n taekina taekara ae ti tebo? Tera te kanganga ngkana arona bwa ti kewe teutana, ti kariiriaki teutana, ke tiaki teimatoa man ara motinnano?

Tera ae ena riki ngkana a bwaranano-ra man ara berita? A kona tabeman n nakomai nakon Kristo ibukin ara katooto? Ko kakaraoa nanon am moti n nano? Kawakinan taian berita tiaki te bwai ae kakaraoaki ni katoa tai, bon anuan ana tia reirei Iesu Kristo.

Bukina bwa te Uea e ururingii kabwakara n te maiu ae mamate, ao te Atua e berita, “Kukurei ao tai maaku, bwa Ngai te Uea I mena iroumi.”¹ I namakinna bwa e mena irarikiu ngkana I kainanoa te kakoaua, te rau, te tamnei ae korakora ke te korakora, I a tia n rangin n nanorinano ao ni kakaitau ibukin ana kakawakin.

E koaua, ae taku te Uea, “E na koro bukina bwa aomata nako ake a kitani aia bure ao n roko nakoiu, ao ni wetea arau, ao n ongeaba nakon bwanaau, ao ni kawakini au tua, a na nora ubu ao n ataia bwa bon iai Ngai.”² Anne tao bon Ana berita ae korakora.

I reiakina bonganan kawakinan au berita inanon kairakeu. Teuana te katoto ngke I tei ao ni kainetai ni kaira a na Taeka ni Bau te Tikauti. Ara reitaki ma te tikauti n ataemimwaane mai Amerika, ae ngkai e a toki, e na riki ni katoatai bwa te bwai ni kauring ae kakawaki

nakoio au te Ekaretia aho. Nakon te bootaki n Tikauti, nakoia mwaane ao aine aika mwaiti ake a karaoi tabeia bwa taan kairiiri n te tikauti, nakoia tiina—te kamoamo a riki e na nakoia—ao nakoia ataenimwaane ake a tia ni kaina te Tikauti, ti kangai, “Kam Rabwa.”

N te tetere aho, ara burabeti, Bereitenti Nelson, ao Unimwaane Quentin L. Cook a tia ni katanoataa te bitaki are e na katuruturuaki iai riki ara mwakuri iaoha kairake ao ni boutokaa ara bootaki ma koaua aika a tia ni kaoti. Irarikin anne, ai tibwa te Taabati ae nako, ngke e kabwarabwara Beretitenti M. Russell ao Beretitenti Ballard te burokuraem ae boou ae Ataei ma Kairake n ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiiia Aika a Itiaki Ni Boong Aika Kaitira ibukin te Ekaretia. Bon te waaki ae boou ni kabutaa te aonaaba ae e boboto iaon ara Tia Kamaiua,

Iesu Kristo. Te Moan Beretitenti Kooram n te Tengaun am Uoman a katiteuanaaki n te kairi ae boou aho, ao I kaota au koaua bwa te Uea e raoniira ni babaire nako ake ti karaoi. I rangi ni ingainga ibukiiia ataei ao kairake n te Ekaretia n rinanon te waaki ae e karinaki aho ibukiiia ni mweengaia ao n te ekaretia — rinanon eiakinan te euangkerio, te mwakuri n ibuobuoki ao waaki ni kakukurei, ao bon karikirakean temanna ma temanna .

Ana boto n iango te kairake n te ririki ae na roko, 2020, e taekina iai ana berita ae tamaroa Nibwaai are “ nako ao karaoi.” E koreia, “Ao e koro bukina bwa ngai, Nibwaai, I taku nakon tamau: N na nako ao N na karaoi baike e a tia n tua te Uea, bwa I ataiia bwa e na bon aki anga te kaetieti te Uea nakoia natiia aomata, ma ti ngkana e a tia ni katauraoa te kawai ibukiiia

are a na kona iai ni kakoroa bukin te bwai are e tua nakoia.”²³ E ngae ngke e taekinaki n taai aika maan n nako, ngaira inanon te Ekaretia ti teimatoa ni kawakina te berita n taai aikai.

Te “nako ao karaoi” e nanonaki iai ni karaoakin bwaai rinanon te Uea, ao tiaki te aonaaba, karekean ao mwakurian kaotioti iroun temanna ma temanna, maiuakinan te maiu ae raoiroi ma te kantaninga ao te onimaki n taai aika a na roko, karaoakin ao kawakinan berita aika tabu ni iriira Iesu Kristo, ngaia ae karikirakea ara tangira ibukina, te Tia Kamaiua te aonaaba.

Te berita ae tabu bon te uoua ni kawai ni berita imarenara ma te Uea. Ngaira kaain te Ekaretia ti karaoa te berita ae tabu ngke ti bwabetitoaki ni katokaa aran Iesu Kristo, ni maeka n ai Arona . Ai aroia naake a bwabetitooaki n Nein Moomon, ti karaoa te berita ae tabu bwa ti na riki bwa ana aomata, ni katoka i aomi rawawataia raomi, bwa aonga ni beebete; . . . n tang ma ake a tang; . . . ao ni karau nanoia ake a kainnanao karauan nanoia, ao n tei bwa taan kakooua ibukin te Atua n taainako ao ni bwaai nako, n taabo nako ake kam nako iai.”²⁴ Ara ibuobuoki nakoia tabemwaang n te Ekaretia e kaota ara motinnano ni kawakini ara berita aikai.

Ngkana ti anaa te toa, ti kabooua ara berita ae tabu n katoka iaora arana ao ni karaoa ara berita ni karikirakea. Ara iango ma ara mwakuri ni katoa bong, aika bubura ao aika uarereke, a kaota ara motinnano nakoina . Ana berita ae tabu ibukira “Ngkana kam aki toki n uringai ao e na memena Tamneiu iroumi.”²⁵

Au titiraki n te tai aho bwa, ti kawakini ara berita ma ara berita ae tabu ke n tabetai a motinnanoaki ma tiaki raoi te nano ae koaua, aki raoi tabeakinaki ao ibukin anne a baiti uruakaia? Ngkana ti taetae nakon temanna, “N na tataro ibukim,” ti karaoia? Ngkana ti motinnano,

“Nna roko ni ibuobuoki,” Ti na roko? Ngkana ti bon berita iroura bwa ti na kabwara ara taarau, ti karaoia? Ngkana ti katei baira ni boutokaia kaain te ekaretia n nakoia ae boou, are kanonaaki bwa ti na anga te boutoka, ti boutokaiia?

Te tairiki teuana n au tai ni kairake I tekateka ma tinau I tabon ana kainiwe-ne ao e taetae ma nanona ae koaua iaon kakawakin maiuakinan Tuan te Mauri. “Ia ataia man bwaai ake a rinanona tabeman, n ririki aika nako,” e taku, “man buan te tamnei ae raoiroi ao te oota are e riki man aki kawakinan Tuan te Mauri.” E tarai matau ao I namakina ana taeka are e a roota nanou ae moan te korakora: “Berita nakoio, Ronnie, (ngkai e wetai bwa Ronnie), bwa ko na teimatoa ni maiuakina Tuan te Mauri.” I taua ma nanou ni karaoakin te berita aio nakoina, ao I a tia ni kawakin ni karokoa ririki aika ngkai.

Te motinnanon anne e buokai ngke I mena n au tai ni kairake ao n ririki riki ake imwiina ngke I mena ibuakoia

aomata ake a bane ni mooii manging. I a karaoa te baire ni moantaai ni irii ana tua te Atua, ao iaki manga baireia ni iangoia bwa n na kawakina te berita anne ke iaki. Te Uea e a tia n taku, “Ngai, te Uea, I bae ngkana kam karaoa ae I taku; ma ngkana kam aki karaoa ae I taku, akea te berita nakoimi.”⁶ Tera ae taku nakoia naake a maiuakina Tuan te Mauri? Are e na reke te berita ibukin te marurung, korakora, wanawana, raba-kau, ao anera bwa a na kawakiniira.⁷

Tabewa ririki n nako, Titita Rasband ao ngai ti mena n te Tembora are Salt Lake ibukin te kabaebae ibukin temanna mai ibuakon natira te aine. Inanon teiteira itinankun te Tembora ma natira te aine ae uarereke ae tuai n tau ni kaea te bootaki ae mimitong, ti taetae iaon kakawakin te kabaebae are e karaoaki inanon ana tembora te Uea ae tabu. Ngkai e a tia tinau n reireinai n ririki aika nako, ti tuanga natira, “Ti tangiriko bwa ko na kabaecaki raoi n te tembora, ao ti tangiriko bwa ko na

berita nakoira bwa ngkana e reke toam n aki toki, ko na kotea am tai ma ngaia bwa kam na kabaecaki inanon te tembora.” E berita nakoira.

E a tia n taekinna bwa ara maroro ao ana berita e a tia ni kamanoa ao ni kaururingnga “bwa tera ae moan te kakawaki.” Rimwi ao ea tia ni bane ni karaoa te berita ae tabu e kabaecaki ma buuna inanon te tembora.

Beretitenti Nelson e reirei: “Ti . . . karikirakea mwaakan te Tia Kamaiu inanon maiura ngkana ti karaoa te berita ae tabu ao ni kawakinii berita aikai ni mwakuria raoi. Ara berita ae tabu e reitira nakoina ao n anganiira mwaakan te Uea.”⁸

Ngkana ti kawakin berita aikai nakon temanna, ao titebo ma ti kawakina ara berita nakon te Uea. Uring ana taeka te Uea: “Ngke kam karaoi baikai nakon temanna ae moan te mangori i buakoia tariu aikai, ao kam karaoi naba nako Iu.”⁹

Iango ma ngai iaon banna ni kato-to ake inanon koroboki aika a tabu. Ammon ao natin Motiaea inanon Ana Boki Moomon a motinnano “bwa a na taekina ana taeka te Atua.”¹⁰ Ngke Ammon e reke irouia ana tautia Reimwanaite, e uotaki nako matan aia Uea Remwanaite Ramonaai. E motinnanoia nakon te Uea, “N na riki ngai bwa temanna am toro.”¹¹ Ngke a roko taan iraa bwa a na kimoa ana tiibu te Uea, Ammon e kabwabui angan baia. E rangi ni miimii te Uea ngke, e ongoreakina ana rongorongon Ammon iaon te Euangkerio ao man rairaki nanona.

Ruta, inanon te O Tetemanti, e berita nakon tinan buuna, “Ba ike ko nako iai, ao I a nako iai.”¹² E kawakina ana berita. Te Itamaaria ae rairoi, inanon taian kaikonaki n te Nu Tetemanti, e berita nakon te tia bwaibwai n te auti ni iruwa ngkana e kona n tararu te tia mwamwananga ae ikoaki aio, “Ao ane e bua riki am bai ao I a manga kabo.”¹³ Tioram, inanon Ana Boki Moomon, e berita bwa e na nako n te rereua ma Nibwaai ao tarina. E kabwarabwara Nibwaai, “E a tia ni tuea Tioram nakoi- ra, ao a mauna raraomara irona.”¹⁴ Tera te berita n taai akekei “a karao- aki nakoia taama” n aron are e kabwa- rabwaraaki ni booki aika tabu bwa “a na rairi nanaoia naati nakon tamaia”¹⁵ N te maiu n te aonaaba are imwain aci

ti rinea ana babaire te Atua, ti karaoa te berita ni buokia ni ikotia Iteraera n iteran te roki ake uoua. “Ti mwakuri ni iraorao ma te Uea,” Unimwaane John A. Widtsoe e kabwarabwara inanon ririki aika a nako. “Mwakurian te babaire aio tiaki tii ana mwakuri te Tama, ao te Tia Kamaiu, ma bon ara mwakuri naba.”¹⁶ “[Te] ikoikotaki bon te bwai ae kakawaki ae ena riai ni karao- aki iaon te aonaaba aio n te bong aei,” Beretitenti Nelson e taekinna inanon mwamwanangana n te aonaaba. “Ngkana ti taetae iaon te *ikotaki*, ti taekina kakawakin te koaua aei: ni kabaneia natin Tamara are i Karawa, n iteran te roki aika uoua, e tau n ongo- raeaki rongorongon ana euangkerio Iesu Kristo ae kaokaki.”¹⁷

N aron taben ana Abotoro Iesu Kristo, I motikia au maroro ma te kakao ao te berita. Te Moan: te kakao: I kaoko bwa ko na iangoa te berita ao te berita ae tabu ae ko na karaoia ma te Uea, ao ma tabeman, ma te etieti ae korakora, ao ko na ataia bwa am taeka bon am moti n nano. Te kauo- ua, I berita nakoim, bwa ngkana ko karaoi bwaai aikai, te Uea e na bon kateimatoa am berita ao ni kakabwaia am mwakuri ngkana ko kataia ma te botumwaaka ae aki bwarannano bwa ko na karikirakea maium, am utu, ao ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiaa Aika a Itiaki ni Boong Aika Kaitira. E na bon memena irarikim, tariu ao mwaneu aika kam tangiraki, ao ko kona, ma te koaua raoi, ni ingainga nakon te “butimwaeaki mai karawa, ao a [na] maeka ma te Atua n te aro ni kukurei ae aki totoki . . . bwa e a tia n taekin te Uea ae te Atua.”¹⁸

I a taekin aikai ao ni berita n aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAARI

1. Reirei ao Berita aika a Tabu 68:6.
2. Rerei ao Berita aika Tabu 93:1.
3. 1 Nibwaai 3:7.
4. Motiaea 18:8–9.
5. 3 Nibwaai 18:7.
6. Reirei ao Berita aika Tabu 82:10.
7. Taraa Reirei ao Berita aika Tabu 89:18–21.
8. Russell M. Nelson, “Drawing the Power of Jesus Christ into Our Lives,” *Riaona*, Meei 2017, 41.
9. Mataio 25:40.
10. Aramwa 17:14.
11. Aramwa 17:25.
12. Ruta 1:16.
13. Ruka 10:35.
14. 1 Nibwaai 4:37.
15. Reirei ao Berita aika Tabu 2:2; taraa naba Reirei ao Berita aika Tabu 27:9; 128:17; Iotebwa Timiti—Rongorongon 1:39.
16. John A. Widtsoe, “The Worth of Souls,” *Utah Genealogical and Historical Magazine*, Okitobwa. 1934, 189.
17. Russell M. Nelson, “Hope of Israel” (worldwide youth devotional, Tuun 3, 2018), HopeofIsrael.ChurchofJesusChrist.org, 8.
18. Motiaea 2:41.

IROUN REYNA I. ABURTO

Tē Kauoman Kauntira n te Beretitentii ni Kabuta n te Bootaki n Aine

Rinanon te Nang ao Otantaai, te Uea, Tiiku Irou!

I kakoaua nakoimi bwa “rinanon naang ao otantaai” te Uea e tiku iroua, bwa “karawawatakira [a na] kabwautaki n te kimwareirei iroun Kristo.”

Teuana ara anene n taromauri ae matenana e kabwarabwara te bubuti “Rinanon te nang ma otantaai, te Uea, e tiiku irou!”¹ I mena te taina iaon te wanikiba ngke e kaitara ma te angibuaka ae korakora. N taratara man te winto, I kona n noori naang aika matenae a mena iaara. Ootan bungin taai are kaotaanako te nang, a takiakia man ootamwaaka. N ae waekoa, e ruo te wanikiba rinanon naang aika a maten, ao n ae karina ti a katobibiaki n te rootongitong are ti a kamwaningaaki nakon te oota are ti a tia ni kakoaua n te tai ae nako.²

Naang aikai a kona ni kamatakiira nakon ootan te Atua ao ni karaoa ae ti na titiraki ngkana arona bwa e na iai te oota anne ibukira. Tabeua ibuakon naang akanne bon te rawawata, te kakai n nano, ao tabeua rinanin rootakin te iango ao te namakin. A kona ni bita te kawai n te aro ae kamamane are ti nooriira iai, tabeman, ao riki te Atua. A rootaki iai aine ao mwaane inanon rooro nako n aonon nako te aonaaba.

Ai aron te urubwai bon kamamaten te motikitaeka ke taan nanououa are e kona n rootia tabeman ake a tuai n rinanon kakaewenako aikai. N aron iteran nako te rabwata, te kaburoro e kabaeaki nakon te aoraki, te maraki, ao aki mwakurin raoi te kemikoro. Ngkana a rootaki ara iango, e bon riari bwa ti na ukera ana ibuobuoki te Atua, mai rouia naake irarikira, ao bwainaoraki

ao ake a rabakau ibukin kamarurungan te iango.

“Ni kabane aomata—mwaane ao aine—a karikaki ni katotongan te Atua. Ngaiia n tatabemania nako bon naati mwaane ao aine aika tamnei aika a tangiraki irouia aia karo ake i karawa, ao . . . ngaiia n tatabemania iai aroia ae moan te kakawaki ao te kakannato n aron bairean aroia n te aro n atua.”³ N aroia ara Karo ake i Karawa ara Tia Kamaiu, iai rabwata⁴ ao ara taneiai n te namakin.⁵

Tariu aika a tangiraki, e bon riari namakinan te nanokawaki ke te raraoma n te tai ae uarereke. Te nanokawaki, ao te kakai n nano, ao te un bon ana namakin te aomata ae bon riiriki.⁶ E ngae n anne, ngkana ti teimatoa n nanokawaki ao ngkana arona bwa marakira e korakora n te aro are e tuuka ara konabwai n namakina ana tangira Tamara are i Karawa ao Natina ao ana wirikiriki te Tamnei ae Raoiroi, ngkanne ti rootaki n te rawawata, te kakai n nano, ke kaaangaan te namakin.

E koroboki n te taina natiu te aine: “Iai te tai . . . [are ngke] I a rangi n rootaki n te nanokawaki n angiiin te tai. I aki toki n iangoia bwa te nanokawaki bon te bwai ae kamaama, ma bon kanikinaean te mamaara. Akea temanna ae I tuangnga aron nanokawakiu. . . . I namakinna bwa ai akea kakawakiu.”⁷

Raoraou te aine ae kabwarabwara n te aro aei: “Inanon ataeiu, I a tia ni kaitara ma namakinan buan te kantanianga, te rotoongitong, te maroaa, ao te maaku ao n namakinna bwa I a uruaki ke ni kabwaka. I karaoi bwaai ni kabane ni karaba marakiau ao n aki kaota te iango are teraa arou ma I nakoraai ao ni korakora.”⁸

Raoraou aika a tangiraki, e kona n riki nakoira—ai moarara riki ngkana, ngaira ake ti kakoaua te babaire ni kakukurei, ti katikui rawawata aika akea bonganaia iaora n iangoia bwa

ti kainnanaoia bwa ti tau ngkai. N aron iango aikai a kona ni karawawata ao ni kamamaara. Karekean te kororaoni bon te waaki ae ti na karaoia n rinanon maiura ae mamate ao are iaona riki—ao tii rinanon ana akoi Iesu Kristo.⁹

N aron te kaokoro, ngkana ti taekin ara kaangaanga n ara namakin, ni kaotia bwa tiaki tau, ti anganiia tabeman te kariaia bwa a na tibwauai korakaia. Ni kabane ti na ataia bwa iai te kantaninga are akea iourua ngkana ti korakai n tii ngaira.¹⁰

N aroia ana reirei Iesu Kristo, ti a tia ni karaoa te berita ma te Atua bwa “ti tauraoi ni katoka i aora rawawataia raora,” ao n “tang ma ake a tang.”¹¹ Aei e na reita tuagakim taekan aorakin te namakin n te rabwata, kakaeana bwaai n ibuobuoki are e na kona ni buoka maroroakinan korakai aikai, ao n tokina e uotiira ao tabeman nakon Kristo, are te Mwatita ni Katoki Aoraki.¹² E ngae ngke ti aki ataia bwa ti na kanga n reitiira nakoia tabeman bwa tera are a rinanona, ni kamatoa bwa e koaua marakiia are e kona n riki bwa te moan mwaneka ae kakawaki ni kunean te atatai ao te kamaiuaki.¹³

Inanon tabeua keiti, te bwai ae karika te rawawata ke te kakai n nano e kona n ataaki, are inanon tabeua taai e kaangaanga bwa ko na kinaa.¹⁴ A na bae n rootaki kaburorora n te bwai ae karawawata iangoana,¹⁵ ke te kua ae korakora,¹⁶ are n tabetai e kona ni kana koraoaki rinanon bitakin te amwarake, te matu ao te kamarurung. N angin te tai, te kamarurung ke bwainaoraki iaan aia kairiiri naake a rabakau ake a kateketeke a kainnanaoaki naba.

Ngkana akea buokan katokan aorakin te iango ke aorakin te namakin e kona n aki karaunano, ni karikirakea te kakaokoroaki, te aki oota, e urua te reitaki, kaikoakiko, ao riki te bakabure. I ataia n te moan tai, ngke e mate oin

tamau man bakabureana ririki aika a mwaiti n nako. E katounako matena ao ni kauruakinano ibukiiia au utu ao ngai. E rinanon ririki mwakuriiian te rawawata aei, ao bon tii inanon te tai ae nako are I a rabakau ni maroroakina taekan te bakabure ni kawai aika a riai e ibuobuoki ni katokia nakon riki kaungaana.¹⁷ I a maroroakina ngkai taekan maten tamau ma natiu ao ni kakoaua te kamaiuaki are e kona n anga te Tia Kamaiu n te aonaaba n tamnei ao iaon te aba.¹⁸

Ae kananokawaki, angiina ake a rootaki ni karawawataki a kararoaia mai irouia raoroaia Aika Itiaki ibukina bwa n aia namakin aki tau n aia katautau n iangoan aroaroia ae onoti ke kateia. Ti kona ni buokiiia n ataia ao n namakinna ae bon raora naba ngaiia. E bon kakawaki ataakina bwa te rawawata tiaki mwiin te mamara, ke e ataaki bwa iaki imwiin te bure.¹⁹ E rikirake te nano rawawata ngkana ti karabaa ma e keerikaki ngkana ti karekea aia tibwatibwa tabeman iaon aia namakin.²⁰ N ikotaki, ti na kona ni katebenakoira man kaangaangan te kakaokoroaki ao te taratara n namakinan kamamaeakira n ae rawawata te kamamaeaki e na bebete ao taian kakai ibukin te kamaiuaki a kona n riki.

Inanon Ana tai ni mwakuri n te maiu ae mamate, Iesu Kristo e kamaiuiia aoraki ao ake a rootaki, ma aomata n tatabeman a na kamwakura aia

onimaki Irouna ao ni mwakuri bwa aonga ni karekea Ana kamaiu. Tabeman a toui kawai aika abwabwaki, tabeman anga baia bwa a na riinga kunnikaina, ao tabeman a uotaki nakoia bwa aonga ni kamaiuaki.²¹ Ngkana e roko tain te kamaiuaki, tiaki ti boni bane ni Kainnanaoia? “Tiaki Ngaira Taian Rarikin ni Kabane?”²²

Ti na iriira kawain te Tia Kamaiu ao ni karikirakea ara nanoanga, ni kaurerekei anuara ni momotiki taeka, ao n aki riki bwa aomata aika taan tiribureia tabeman ni maiuiia n tamnei. N aron taai aikai, ti na kona ni uota te buoka ke ni kabebtei rawawatan aia kaangaanga ara utu aika tangiraki ao raoroa²³ n te aro bwa, rinanon ara tangira, a kona ni manga namakina riki te Tamnei ae Raoiroi ao ni karekea te oota are e roko mai iroun Iesu Kristo.

Ngkana ko teimatoa ni katobibiaki n te “te bubu n nang ae roo,”²⁴ rairaki nakon Tamam are i Karawa. Akea te bwai ae ko a tia n rinanona ae kona ni biti koaua aika akea tokina ae ngkoe Natina ao E tangiriko.²⁵ Uringnga bwa Kristo bon am Tia Kamaiu ao te Tia Kabooi Maiura, ao te Atua bon Tamam. A oota. Katamneiia ni kaan ma ngkoe, kakauongo ao anga am boutoka.²⁶ “[A] na kabebeteko inanon rawawatam.”²⁷ Karaoi ni kabane ake ko kona, ao kakoaua inanon ana akoi ni kamaiu te Uea.

Karawawatakim a aki kabwarabwarako, ma a kona *ni katamaroa* arom.²⁸ Ibukin “te bai ni kateketeke n te iriko,”²⁹ ko na karekea te konaa n namakina riki te nanoanga nakoia tabeman. Ngkai ko kairaki iroun te Tamnei ae Raoiroi, tibwaua am rongorongong bwa ko aonga n “buokiiia ake a mamaara, tabekirake baai ake a tine, ao ni kakorakorai bubuaniewae aika aki konamaki.”³⁰

Mai buakora ake a korakai n te tai aei ke ni boutoka temanna are e rootaki, ti na tauraoi ni kawakin ana

tua te Atua bwa e aonga ni memena Tamneina iroura n taai nako.³¹ Ti na karaoi “bwaai aika a uarekeke man aki kaangaanga”³² are a na anganiira te korakora n tamnei. N aron ae taku Beretitenti Russell M. Nelson, “Akea te bwai ae kauka karawa n aron ikotan rikiraken te itiaki, te ongotaeka ae koaua, te ukeuke ni koaua, katoatai ni kamwarakeaki n ana taeka Kristo inanon Ana Boki Moomon, kateimatoaan te nanako n te tembora ao te mwakuri n rongorongong te utu.”³³

Ti na uringnga ni kabane bwa ara Tia Kamaiu, Iesu Kristo, “[e na uota] i aona [mamaarara], bwa e na on nanoia n te nanoanga, ni kaineti ma te maiu n rabwata, bwa e na ataia . . . bwa e na kanga ni [buokiira] ni kaineti ma [mamaarara].”³⁴ E nakomai “ba e na bautia akana a uruaki nanoia, . . . ma ni kabebetei nanoia akana tang ni kabaneia; . . . n angania te bau ae tamaroa n onea mwin te manang, te ba ni kukurei n onea mwin te kunnikai n tang, te anene ni kamoamoia n onea mwin te nanorawawata.”³⁵

I kakoaua nakoimi bwa “rinanon naang ao otantai” te Uea e mena

irarikiu, bwa “karawawatakira n aekai nako [a na] kabwautaki n te kimwareirei iroun Kristo,”³⁶ ao bwa “bon rinaanon te akoi are ti kamaiuaki iai i mwin bwaai ni kabane ake ti kona ni karaoi.”³⁷ I kakoaua bwa Iesu Kristo e na manga oki nako aon te aba “ma te kamaiu iaon baina ni kiba.”³⁸ N tokina, E “na kabane rannimataia ni kaoui mai [imatara]; ao e na akea naba . . . te nanokawaki.”³⁹ Ibukiiia ni kabane ake a na “nakomai nakon Kristo, ma ni kakororaoaki irouna,”⁴⁰ ane “e na aki manga bung am tai . . . ba bon [otara] ae akea tokina Iehova, ao ana toki [ara] bong n tang.”⁴¹ N aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAARI

1. “Tiiku Irou!” *Anene n taromaui*, nambwa 166.
2. Ngke ti mena ietan te nang, ti aki kona n noora te rootongitong are e wene tabeua te miita mai iaara, ao ngke ti a katobibiaki n te rootongitong are i nano, e a boni kaangaanga nooran ootan te riringa are e raneanea tabeua te miita mai iaora.
3. Te Utu: Te Katanoata nakon te Aonaaba” *Riaona*, Meei 2017, 145.
4. “Ao te tamnei ao te rabwata a karika rabwatan te aomata.” (Reirei ao Berita aika Tabu 88:15). “Rabwatam bon ana tembora tamneim. Ao arom ni kabongana rabwatam e na roota tamneim” (Russell M. Nelson, “Decisions for Eternity,” *Riaona*, Nob. 2013, 107).
5. Taraa, n aron te katooto, Itaia 65:19; Ruka 7:13; 3 Nibwaa 17:6–7; Mote 7:28. Reiakina ni kinaa ao n ataa kakawakin ara namakin e kona ni buokiira ni kateimatoa kabonganakiia bwa ti aonga n riki n a aron ara Tia Kamaiu, Iesu Kristo.
6. Taraa “Sadness and Depression,” kidshealth.org/en/kids/depression.html.
7. Hermana Elena Aburto blog, hermanaelenaaburto.blogspot.com/2015/08. E koreia: “Te kakatai anne e anganai au tai bwa N na kamwakura raoui au onimaki n te babaire ni kamaiu. Bwa I ataia bwa Tamau are i Karawa e tangirai, ao iai Ana babaire ibukiu, ao bwa Kristo e ataa raoui te bwai ae I rinaanon.” “E aki kamamaeko te Atua ngkana e karako am konabwai. E kukurei ni buokiko n nakoraoi ao n rairananom. E aki kantaningaia bwa ko na kanakoraoi bwaai ni kabane ngkekei naba. Ko na aki karaoa aio n ti ngkoe”

(iwilltheethee.blogspot.com/2018/09).

8. Te reitaki ae onoti. E koreia naba: “Te bwaa ni kamaiu man ana Mwakuri ni Kamaiu te Tia Kamaiu e riki bwa te buoka ae teimatoa ibukin te rau ao te otanga rinaanon mwanangau ae bwanin. Ngkana I namakina te maroaa inanon korakoi, I kauringaki bwa E a kaman rinaanon raoui te bwai ae N na rinaanon n tei ibukiu. . . . E mwaiti te kantaninga n ataakina bwa rabwatau ae kororaoi nakon taai aika a na roko, ae na manga kautaki e na aki kaorakaki man [karawawata] n te maiu ae mamate aei.”
9. Taraa Russell M. Nelson, “Perfection Pending,” *Ensign*, Nob. 1995, 86–88; Jeffrey R. Holland, “Be Ye Therefore Perfect—Eventually,” *Riaona*, Nob. 2017, 40–42; J. Devn Cornish, “Am I Good Enough? N na Kona n Roko Iai?” *Riaona*, Nob. 2016, 32–34; Cecil O. Samuelson, “Tera ae Nanonaki n Riki ni Kororaoi?” *New Era*, Tianuare 2006, 10–13.
10. E kakawaki maroroakinan kaangaanga aikai ma natira, ara utu, ao raoraoa inanon mweengara, ara uoote, ao ara komiuniti.
11. Motiaea 18:8–9.
12. Taraa Russell M. Nelson, “Jesus Christ—the Master Healer,” *Riaona*, Nobembwa 2005, 85–88; Carole M. Stephens, “The Master Healer,” *Riaona*, Nobembwa 2016, 9–12.
13. Ataakina bwa ko na kanga ni kinai kanikinaa ao kanikinaean te aoraki iroua ao irouia tabeman e kona n ibuobuoki. Ti kona naba n reiakinaki ni kunei bwaai aika aki eti ke anua n iango aika aki kamarurung ao ko na kanga n oneimwii nakon aika a eti ao a kamarurung riki.
14. E kona naba n reke te rawawata man bitakin maiu aika a raraoui—n aron bungiakini te ataei ke te mwakuri ae boou—ao e kona n riki ngkana iai bwaai aika a nakoraoi ni maiu te aomata.
15. Taraa “Understanding Stress,” *Adjusting to Missionary Life* (2013), 5–10.
16. Taraa Jeffrey R. Holland, “N Aron te Bwai ae Uruaki,” *Riaona*, Nobembwa 2013, 40.
17. Taraa Dale G. Renlund, “Understanding Suicide” (video), ChurchofJesusChrist.org; “Talking about Suicide” (video), ChurchofJesusChrist.org; Kenishi Shimokawa, “Understanding Suicide: Warning Signs and Prevention,” *Riaona*, Okitobwa. 2016, 35–39.
18. “Ni moanakin te kamaiuaki e kainnanao ae ai aron ana onimaki te ataei ae matao ae Tamara are i Karawa e tangiriko ao e a tia ni katauraao te kawai ni kamaiu. Ana Rikitemanna, Iesu Kristo, e anga Maiuna ibukin katauraaoan te kamaiuaki anne. Ma akea katokana ae mwaaka, akea te bwa ae tauraoui ibukin te kamaiu, ke akea te kawai ae aki kaangaanga nakon te kamaurungaki ae bwanin. Katokana e bon kainnanao te onimaki ae nano iroun Iesu Kristo ao Ana konabwai

IROUN LISA L. HARKNESS
Moan Kauntira n te Beretitii ni Kabuta n te Moanrinan

Karinean Arana

*Ma kinakira n te berita ao ni bwaibwai,
ti a aranaki n aran Iesu Kristo.*

- ae akea tian ana kamaiu” (Richard G. Scott, (Richard G. Scott, “To Heal the Shattering Consequences of Abuse,” *Liahona*, May 2008, 42). Ngkana iai te kaangaanga, nanora bwa ti na bon karaoia. E ngae ngke, ti aki riai n riki bwa aomata aika ti tii kataia ni kanakoraoa arora ke tabeman. Ti aki riai ni karaoi bwaai ni kabane n tii ngaira. N ae riaon riki teuana te tai inanon maiu, I ukoukorii taan kama-rurung bwa a na buokai ni kaitarai taai aika a kaangaanga.
19. Tarama Ioane 9:1–7.
 20. Jane Clayson Johnson, *Silent Souls Weeping* (2018), 197.
 21. Tarama Mataio 9:2–7, 20–22; 14:35–36; Mareko 1:40–42; 2:3–5; 3 Nibwaai 17:6–7.
 22. Motiaes 4:19; tarama naba Jeffrey R. Holland, “Tiaki Ngaira Taian Rarikin ni Kabane?”” *Riaona*, Nobembwa 2017, 60–63.
 23. Tarama I-Rom 2:19; 13:12; tarama naba Jeffrey R. Holland, “Come unto Me” (Brigham Young University devotional, Maati 2, 1997), speeches.byu.edu.speeches.byu.edu.
 24. 1 Nibwaai 8:23; tarama naba 1 Nibwaai 12:4, 17; 3 Nibwaai 8:22.
 25. Tarama Taian Areru 82:6; I-Roms 8:16–18; Reirei ao Berita aika Tabu 24:1; 76:24; Mote 1:1–39.
 26. Tarama *Adjusting to Missionary Life*, 20; tarama naba Micah 7:8; Mataio 4:16; Ruka 1:78–79; Ioane 8:12.
 27. Iakobwa 3:1; tarama naba I-Ebeto 5:8; I-Korote 1:10–14; Motiaea 24:13–14; Aramwa 38:5. Wawareka am kakabwaia mairoun te tamanuea ke bubuti ana kakabwaia te nakoanibonga bwa ko aonga n ongo ao n uringnga bwa mwaitira tangiram iroun Tamam are i Karawa ao e tangiria ni kakabwaiaiko.
 28. Tarama 2 I-Korinto 4:16–18; Reirei ao Berita aika Tabu 121:7–8, 33; 122:5–9.
 29. 2 I-Korinto 12:7.
 30. Reirei ao Berita aika Tabu 81:5; tarama naba Itaia 35:3.
 31. Tarama Moronaa 4:3; Reirei ao Berita aika Tabu 20: 77.
 32. Aramwa 37:6.
 33. Russell M. Nelson, “Te Kaotioti ibukin te Ekaretia, Te Kaotioti ibukin Maiura,,” *Riaona*, Meei 2018, 95.
 34. Aramwa 7:12; tarama naba Itaia 53:4; 2 Nibwaai 9:21; Motiaea 14:4.
 35. Itaia 61:1–3; tarama naba Ruka 4:18.
 36. Aramwa 31:38; tarama naba Aramwa 32:43; 33:23.
 37. 2 Nibwaai 25:23.
 38. Maraki 4:2; 3 Nibwaai 25:2.
 39. Te Kaotioti 21:4.
 40. Moronaa 10:32.
 41. Itaia 60:20.

N aroiai kaaro a ingainga n tataninga bungiaikin te teei, iai tabeia n rinea aran natiia ae boou. Tao ngke ko bungiaiki, ko karekea aram are e a tia ni bwatinaki rikaaki n am utu man rooro nako. Ke tao te ara are ko anganaki e rang kinaaki n te ririki ke te tabo are ko bungiaiki iai.

Te burabeti are Ereman ao buuna a anga araia aia utu aika nanonaki nakoia natiia mwane Nibwaai ao Riaai. Ereman e tuanga natina te mwaane imwiina:

“I a tia n anganingkami araia ara moan bakatibu . . . bwa ngkana kam uringa arami kam na kona n uringiia; ao ngkana kam uringiia kam na kona

n uringa aia mwakuri; . . . are e taekina-ki, ao e koreaki naba, bwa a bon raoiroi.”

“Ngaia are, natiu mwaane, I tangiria bwa kam na karaoa ae raoiroi.”¹

Aran Nibwaai ao Riaai a buokiia n uringnga aia mwakuri aia bakatibu aika a raroai ao kaungaia bwa a na karaoi naba aika a raroai.

Tariu, n aki tabe bwa ti maeka ia, aekakiratera ara taetae, ke ngkana 8 te ririki ke iaona riki ke 108, ti tibwa te ara ae onoti are iai naba bukina ae aekakin aei.

“Ngkai angiina mai [iroura] akana ti babetitoaki nako nanoni Kristo . . .

ba [ngaira] ti temanna ni kabancira I nanoni Kristo Iesu.”²

Ngkai membwa n ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia aika Itiaki ni Boong aika Kaitira, “ti moana ara motinnano ni kaota tatauraaira ni katoka iaora aran Kristo, man te otenanti n te bwabetito.”³ Rinanon te berita aei, ti berita n tainako bwa ti na ururingnga, ni kawakini Ana tua nako, ao ni beku ibukiia tabeman. Tatauraaira ni kawakina te berita aei ni kaboua ni katoa Tabati ngkana ti kana te toa ao ni manga kimwareirei riki ni *kakabwaia* n “nakona[ra] inanon te maiu ae boou.”⁴

Te ara are ti anganaki kinakira n tatabemaniia ao e anganiira ara bwaibwai n ara utu iaon te aba. E ngae n anne, ngkana tia manga “bungia kiau” n te bwabetito, kinakira bwa antai ngaira e a karababaaki. “Ibukiin te berita ae tabu are ti a tia ni karaoia, ti na aranaki bwa natin Kristo, . . . bwa taraia, . . . e a tia ni manga bungia tamneimi; bwa kam taekinna bwa a bitaki nanomi rinanon onimakinan arana; mangaia ae kam a bungia irouna.”⁵

Ngaia, man kinakira n te berita ao ni bwaibwai, ti a aranaki n aran Iesu Kristo. Ao “a [na] akea te ara riki teuana ke te kawai riki teuana ke te anga are e na reke iai te kamaiuaki nakoia natiia aomata ma ti n aran ao rinanon Kristo, ae te Uea ae Moan te Mwaaka”⁶

Aran Iesu e a kaman ataaki n te tai ae rang ni maan imwain Bungiakina. Nakon te Uea Beniamina, te anera e taetae ni burabetiia, “Ao e na aranaki bwa Iesu Kristo, ae Natin te Atua, . . . ao e na aranaki tinana bwa Maria.”⁷ Ana mwakuri n “ana tangira ni kabomwi”⁸ a ataia naba natin te Atua n tabo ake e a tia n roko iai ana euangkerio iaon te aba, man ana bong Atam ao Nei Ewa ni karokoa ara bong aei, bwa natira a na ataia bwa antai ae a na kawaria ibukin kamaunan aia bure.”⁹

N te ririki ae nako, Beretitenti Russell M. Nelson e kanakoa ana bubuti nakoia titita bwa a na “katei taai aika a na roko ni buoka ikotakiiia kain Iteraera.” E kaaira bwa tina wareka Ana Boki Moomon ao ni “mwakeni kiibu ake a kabwarabwara ke a kaineti ma te Tia Kamaiu.” E bubuti bwa ti na “kaakara-bakaukina taekan Kristo, ao ti kimwareirei iroun Kristo ao ti tataekina Kristo ma [ara] utu ao raora.” Tao kam a tia ni kaman kinai kakabwaia man ana berita are “ngkoe ao ngaiia a na riki ni kaniiki riki nakon te Tia Kamaiu. . . . Ao bitaki, ma kakai naba, a na waaki n riki.”¹⁰

Ara berita bwa ti na aki toki n ururingnga te Tia Kamaiu n tainako e anganiira te korakora n tei ibukin te koaua ao te etieti—ngkana ti mena ibuakon te koraki ae rawata ke n te tabo ae akea kaina, are akea ae e atai ara mwakuri ma ti te Atua. Ngkana ti Ururingnga ao Arana are ti katoka iaora, akea riki te tabo ae ti na kamangoraki iai ni kabotauana ke n te motikitaeka ni kainikatonga. Ngkai ti boboto iaon

te Tia Kamaiu, ti taraira bwa antai raoin ngaira—natin te Atua ae kakaawaki.

Uringan karaoan ara berita e taobarai raraoma n te aonaaba, biti nanououa nakon ninikoria, ao e anganiira te kantaninga n taai ni kataaki.

Ngkai ti karaoi kairua ao ti bwaka n ara bure iaon kawain te berita, ti na tii ururingnga Arana ao ana akoi n tangira nakoira. “Bwa iai irouna te mwaaka ni kabane, te wanawana, ma te atatai ni kabane; e atai bwaai ni kabane, ao bon te aomata ae nanoanga . . . nakoia ake a rairinanoia ma ni kakoaua arana.”¹¹ Koauana akea riki te ara ae tangiraori riki nakon aran Iesu nakoia ni kabane ake, a uruaki nanoia ao a raraoma tamneia, n ukoukoria ni “karaoa ae tamaroa ao n tamaroa riki.”¹²

Beretitenti Nelson e reirei: “Te bong e a tia n nako are kona riki iai bwa te Kiritian ae rau man mweengaraoi. Am aro e aki nanonaki bwa ko na roroko n taromauri n te Tabati. Bon taekan te roko n riki bwa ana reirei ni koaua man moaningabongin te Tabati ni karokoa

tairikin te Kaonobong. . . . Akea te bwai ae aranaki bwa te itera n tai aeana reirei te Uea Iesu Kristo.”¹³

Kukureira ni katoka iaora aran Kristo e raka riki nakon te reitaki. Bon tiaki te berita ae aki karaoaki ke te katei ae karikaki ni kakekewe. Bon tiaki bukamaruan te bwai ae kakaawaki ke te ara are ti katoka iaon ara kunnikai. Bon tiaki kabwaraana bwa ti na katokai iaon te tatanga ke e katineaki n te oo. Ngaia te ara are e “toka,”¹⁴ e koreaki inanora, ao “katotongana e toka iaon moa [ra].”¹⁵

Ana mwakuri n anga karea te Tia Kamaiu e na riai n ururingaki, n tainako, n ara iango, mwakuri, ao n reitakira ma tabeman. Bwa e aki ti Uringii *arara*, ma E ururingi *ira* n tainako. E taekinna te Tia Kamaiu:

“Bwa e kona te aine ni mwaninga taekan natina ae mamma, bwa e na akea ana nanoanga nakon natina te mwaane ae kanoan birotona? Eng, tao a na kona ni mwaninga, ma N na bon aki mwanu-okiniko, O te bata are Iteraera.

“Noria, I a tia ni korea aram i nanon baiu.”¹⁶

Beretitenti George Albert Smith e reirei, “Karinei ara ake kam uouoti, ibukina bwa n te bong teuana e na reke am tai ao katabeam n ribooti . . . nakon Tamam are i Karawa . . . tera are koa tia ni karaoia ma [aara akanne].”¹⁷

N aron araia Nibwaai ao Riaai ake a tia ni karauaki n rineaki, e kona n tataekinaki ke e na koreaki nakoira bwa ngaira bon ana reirei ni koaua te Uea Iesu Kristo? Ti karinea aran Iesu Kristo n te aro are ti tauraoi ni katoka iaora? Ti riki bwa “ana tia ibuobuoki ao taan kakoaua”¹⁸ n Ana tatangira -n akoi ao mwaakana ni kamaiu?

E aki maan n nako, I ongora n Ana Boki Moomon. N ana kabanea ni mwakoro 2 Nibwaai, I *ongo* Nibwaai e taekina te bwai are I tuai *warekia* n te aro anne mai imwaina. Ni kabane rinanon ana rekooti, e reirei ao e kakoaua iroun te “Tia Kabooira,” “Atuaia Iteraera ae tabu,” “ana Tibutetei te Atua,” ao te “Meetia.” Ma ni kainan ana rongorongon, I ongo ngke e taekin taeka aikai: “I rang kimwareirei, I kimwareirei n te koaua, I kimwareirei iroun *au Iesu*, bwa e a tia ni kamaiua tamneiu.”¹⁹ Ngke I ongo taeka aikai, e kimwareirei nanou ao Ia manga ongora riki ni kaokiokia. I kina ao I kaeka nakon te kibu anne, n aron are I kina ao I kaeka nakon arau.

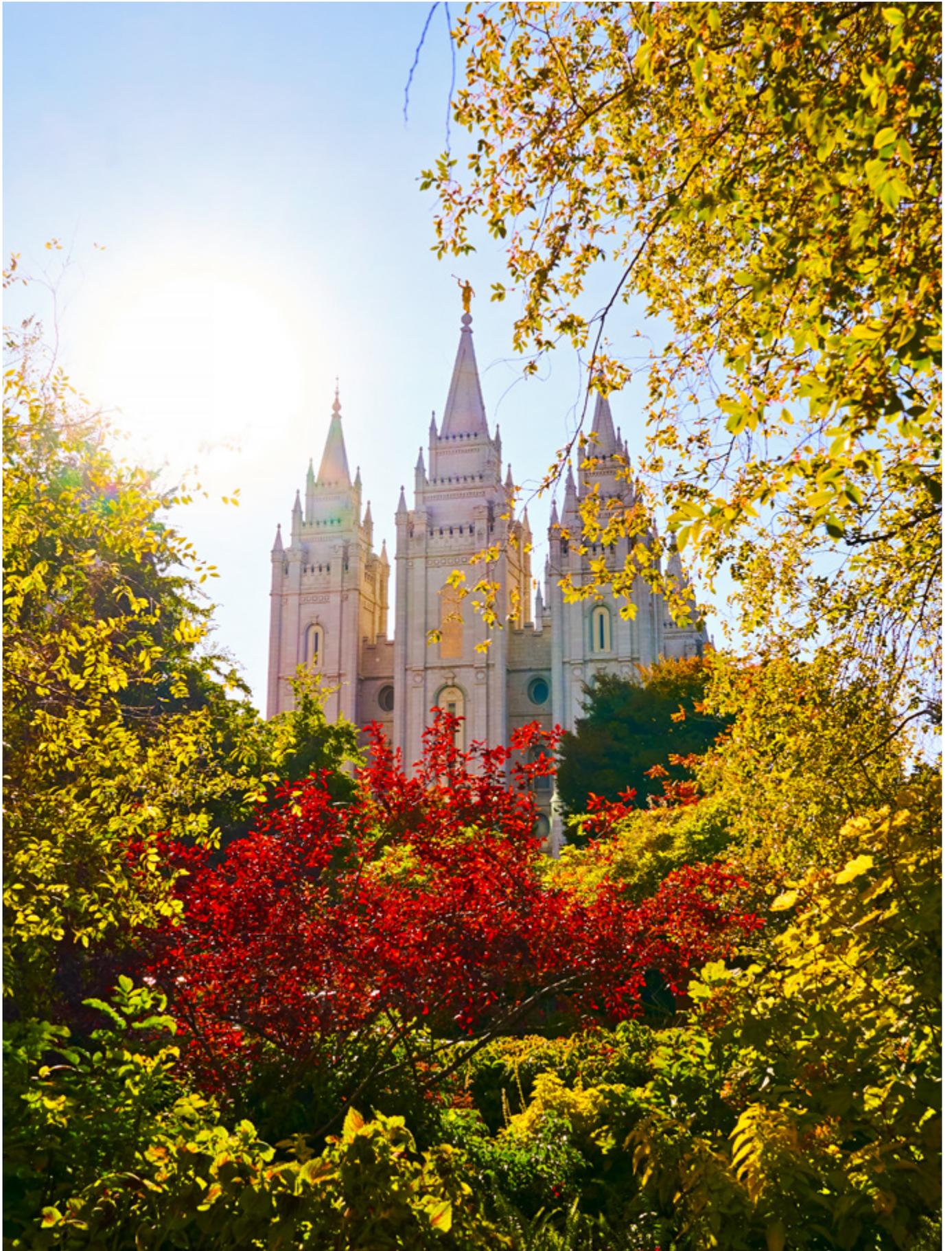
E a tia n taekinna te Uea, “Eng, a na kakabwaiaki te botanaomata aio ake a tauraoi ni katoka arau iaoria; bwa a na aranaki n arau; ao au bwai ngaia.”²⁰

Ngkai kain Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukia Aika Itiaki ni Boong aika

Kaitira, ti bia “kukurei [ni katoka iaora] aran Kristo”²¹ man karinean Arana ma te tangira, motinnano, ao mwakuri aika raroai. I kakoaua bwa Ngaia bon “ana Tibutetei te Atua, eng, ao Natin te Tama are i Karawa.”²² N aran natina ae mimitong, Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAANKI

1. Ereman 5:6–7.
2. I-Karatia 3:27–28.
3. D. Todd Christofferson, “Mwaakan te Berita,” *Riaona*, Meei 2009, 20.
4. I-Rom 6:4.
5. Motiaea 5:7.
6. Motiaea 3:17.
7. Motiaea 3:8.
8. Aramwa 26:13.
9. 2 Nibwaai 25:26.
10. Russell M. Nelson, “Sisters’ Participation in the Gathering of Israel,” *Liahona*, Nov. 2013, 70.
11. Aramwa 26:3.
12. Russell M. Nelson, “Ti Kona ni Karaoa ae Tamarao Riki ao ni Katamaroaki Riki,” *Riaona*, Meei 2019, 68.
13. Russell M. Nelson, “Disciples of Jesus Christ—Defenders of Marriage” (Brigham Young University commencement, Aug. 14, 2014), 3, speeches.byu.edu.
14. I-Karatia 3:27.
15. Aramwa 5:19.
16. 1 Nibwaai 21:15–16.
17. George Albert Smith, “Your Good Name,” *Improvement Era*, Mar. 1947, 139.
18. Makuri 26:16.
19. 2 Nibwaai 33:6; e kairaki ma katuruturuana.
20. Motiaea 26:18.
21. Aramwa 46:15.
22. 1 Nibwaai 11:21.

TE MOAN BERETITENTII

Dallin H. Oaks
Moan Kauntira

Russell M. Nelson
Te Beretitenti

Henry B. Eyring
Kauoman ni Kauntira

TE KOORAM N ABOTORO N TE TENGAUN MA UOMAN

M. Russell Ballard

Jeffrey R. Holland

Dieter F. Uchtdorf

David A. Bednar

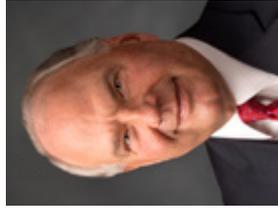
Quentin L. Cook

D. Todd Christofferson

Neil L. Andersen

Ronald A. Rasband

Gary E. Stevenson

Dale G. Renlund

Gerrit W. Gong

Ulisses Soares

TE BERETITENTII N TE ITINGAUN

L. Whitney Clayton

Patrick Kearon

Carl B. Cook

Robert C. Gay

Terence M. Vinson

José A. Teixeira

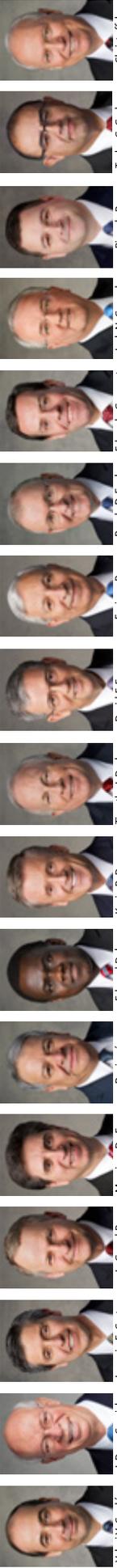
Carlos A. Gaddy

MATANIWI NI KABUTA N TE ITINGAUN

(karimanaki ni manin te reta)

Marcos A. Adzukatis

Valeri V. Córdón

Walter E. González

Peter F. Meurs

Gary B. Sabin

Ruben V. Allaud

Jose L. Alonso

Jorge M. Alvarado

Ian S. Ardern

Steven R. Bangertor

W. Mark Bassett

David S. Baxter

Randall K. Bennett

Hans T. Boom

Enrique R. Fababella

Randy D. Furik

Mark A. Braagg

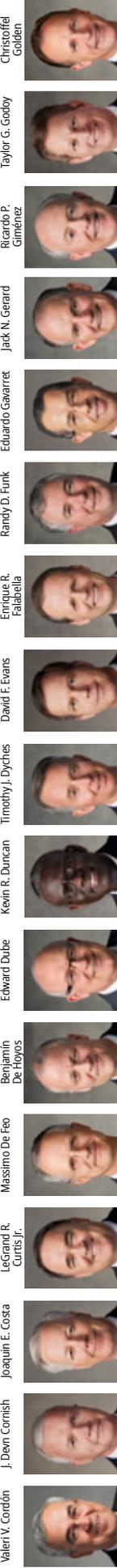
L. Todd Budge

Matthew L. Carpenter

Yoon Hwan Choi

Craig C. Christensen

Weatherford T. Clayton

Benjamin De Foyos

Edward Dube

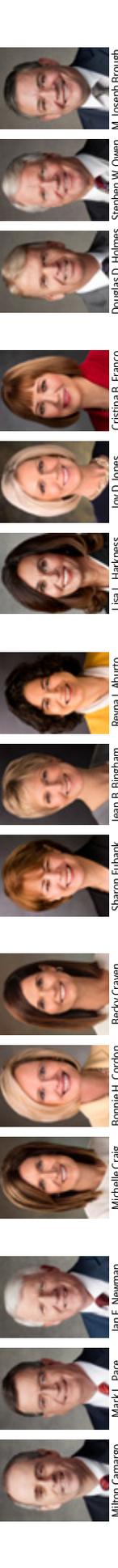
Paul V. Johnson

Kevin R. Duncian

Timothy J. Dyches

David F. Evans

Jörg Kleibingst

Jörg Kiebschke

Paul B. Pieper

Taneela B. Wakolo

Alan R. Walker

John C. Piggree Jr

Rafael E. Pino

James R. Rashband

Michael T. Ringwood

Scott D. Whiting

Chi Hong (Sam) Wong

Lynn G. Robbins

Kyle S. McKay

John A. McCune

Taylor G. Goody

Ricardo P. Gameniz

Jack N. Gerard

Eduardo Gavarré

Hugo E. Martínez

James B. Martino

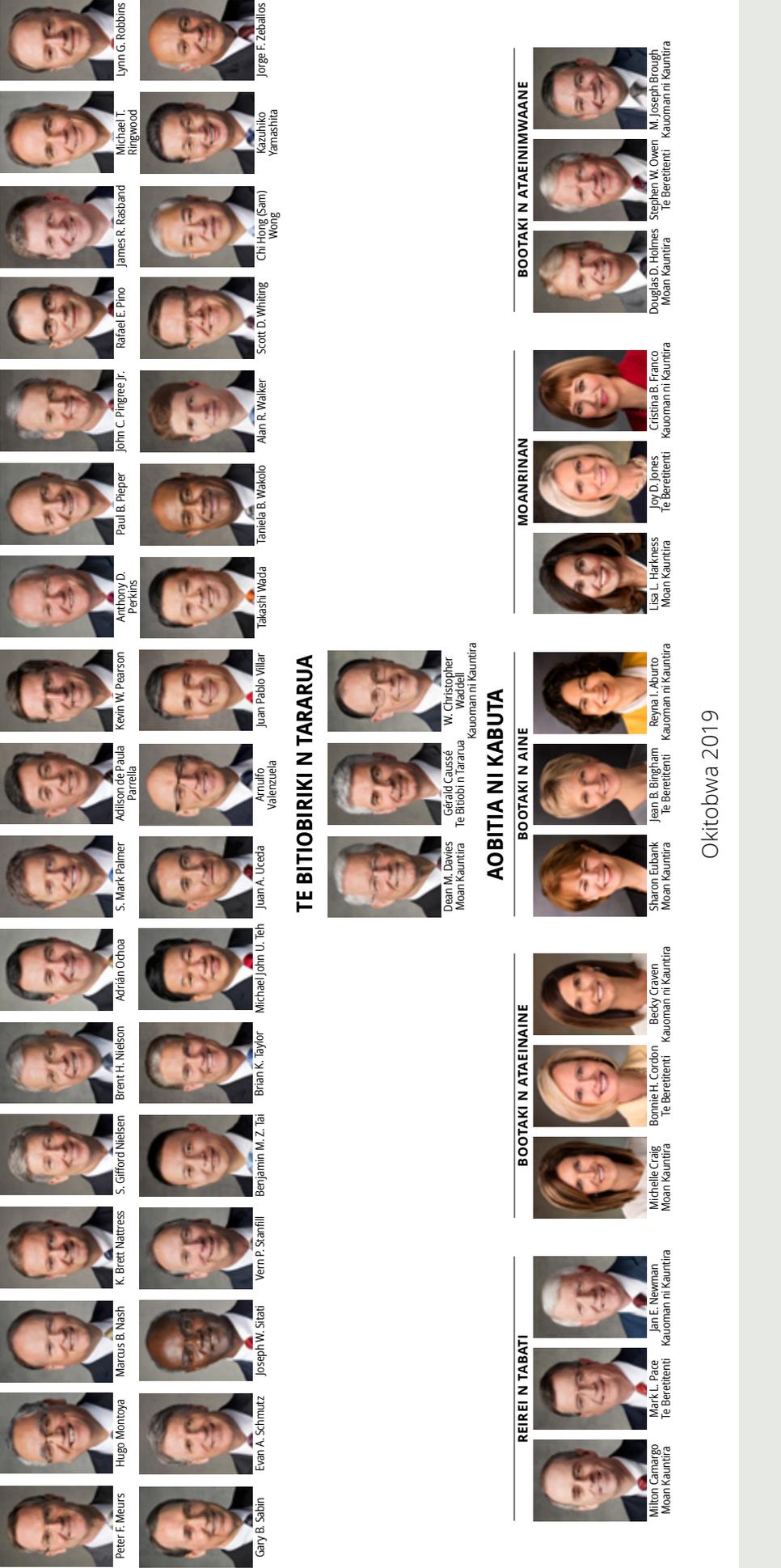
Richard J. Maynes

Michael T. Ringwood

Jorge F. Zaballós

Kazuhiko Yamashita

Douglas D. Holmes

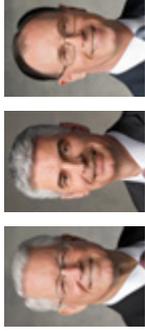

Stephen W. Owen

Douglas D. Holmes

Douglas D. Holmes

TE BITIOBIRIKI NI TARARUA

Dean M. Davies
Moan Kauntra

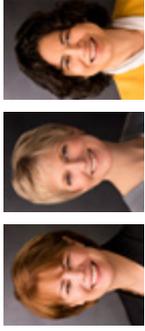

Jean B. Gausse
Te Bitiobiri ni Tararua
Kaumanani ni Kauntra

W. Christopher Waddell
Kaumanani ni Kauntra

BOOBIA NI KABUTA

Sharon Eubarik
Moan Kauntra

Jean B. Bingham
Te Beretienni
Kaumanani ni Kauntra

Reyna L. Aburto
Kaumanani ni Kauntra

Lisa L. Harkness
Moan Kauntra

Joy D. Jones
Te Beretienni

Cristina B. Franco
Kaumanani ni Kauntra

Douglas D. Holmes

Douglas D.

IROUN BONNIE H. CORDON
Beretitenti ni Kabuta n te Bootaki n Ataeinnaine

Naati Aine aika a Tangiraki

I aon bwaai ni kabane ake ti karaoi n te Bootaki n Ataeinnaine bon nanora ni kan buokiko ni karekea am onimaki ae aki bwaka iroun te Uea Iesu Kristo.

Tariu aika kam tangiraki, ai kakukureira raonakimi! Ti kakoauai rokon kaotioti are e karababai maiura n tamnei ao ma ni kakukurei.

Ngkai ti waaki, N na kabwarabwairai nakoimi tabeman rao; bon ataeinnaine aika a onoti n aia tarena, ni kateia, ao n aroia n onoti ao n aia utu. Ngaiia n tatabemaniia, n ai aekakimi, kam riinga nanou.

Te moan, kaitibo ma Bella. E teimatoa ni korakora ngkai bon tii ngaia te ataeinnaine n ana mwaanga i Iceland.

Kaitibo ma Josephine ae kakaonimaki mai Aberika, ae e a manga motinna noia bwa e na kamatebwaia ana Boki Moomon ni katoa bong. E kunea te mwaaka ao taian kakabwaia ake a roko man te mwakuri ae bebete aei, te mwakuri ni kakaonimaki.

Ao te kabane, kaitibo ma Ashtyn, te ataeinnaine ae rianako arona are e a mate imwiin onoua te ririki ni buakanakin te aoraki ae te kaentia. Ana koaua ibukin ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo e teimatoa n okioki i nanou.

Ngkai ni kabane bon ataeinnaine aika kam kakateke. Kam onoti, ma ami

bwaintituaraoi ao ami taneiai ma ti te arona ni kawai aika a kakaawaki ao n akea tokiaa.

Bon naati aine ngkai n tamnei irouia ara Karo ake i Karawa, ao akea te bwai ae kona ni karaurei ngkai man Aia tangira ao ana tangira ami Tia Kamaiu.¹ Ngkai ko kaaniaki riki ma Ngaia, e ngae ngke ko toua te moan mwaneka ni waaki nako, ko kunea te rau ae teimatoa are e maeka inanom ngkai bon ngkoe ana reirei ae kakaonimaki ara Tia Kamaiu, Iesu Kristo.

Beretitenti Russell M. Nelson, ara burabeti ae tangiraki, e butia bwa N na tibwauai tabeua bitaki ake a na buokiko ni “karikirakea [am] konabwai ae

onoti man tabu”² ao ni karikirakea am anainano ae raoiroi. N na maroroakin aua tein te bitaki n te tairiki aei.

Te Botoniango ibukia Ataeinnaine

Te moan, I aon bwaai ni kabane ake ti karaoi n te Bootaki n Ataeinnaine bon nanora ni kan buokko ni karekea am onimaki ae aki bwaka iroun te Uea Iesu Kristo³ ao te atatai ae koaua ni kinakim mai karawa ngkai te nati te aine iroun te Atua.

N te tairiki aei, I kan katanoata te kauring nakon ana botoniango te Bootaki n Ataeinnaine. I tataro bwa kam na namakina te Tamnei ae Raoiroi ni kaotii koauan taeka aikai ngkai I taekina te botoniango ae boou:

Ngai te nati aine ae tatangiraki irouia Kaaro ake i Karawa,⁴ ma rikiu mai karawa ao tokin kawaiu ae akea tokina.⁵

Ngkai ana reirei Iesu Kristo,⁶ I kataia n riki n ai Arona.⁷ I ukoukora ao ni mwakuriia oin au kaotioti⁸ ao ni buokii tabeman n Arana ae tabu.⁹

N na tei bwa te tia kakoaua ibukin te Atua n taainako ao ni bwaai nako ao n taabo nako.¹⁰

Ngkai I kataia ae N na tau ibukin te karietataaki,¹¹ I kawakina te bwaintituaraoi ibukin te rairannano¹² ao n ukoukora te riki n tamaroa ni katoa bong.¹³ Ma te onimaki,¹⁴ N na kakorakora mweengau ao au utu,¹⁵ ni karaoi ao ni kawakin berita aika tabu,¹⁶ ao

Bella, mai Iceland

Josephine, mai Africa

Ashtyn, are e rootaki n te kaentia

ni karekei otenanti¹⁷ ao kakabwaia man te tembora ae tabu.¹⁸

Ata te bitaki man “ngaira” nakon “Ngai” Koaua aikai a kaineti nakoimi n tatabemani ngkami nako. Ngkoe *bon* te nati te aine ae tatangiraki irouia ara Karo ake i Karawa. Ngkoe *bon* ana reirei ni berita ara Tia Kamaiu, Iesu Kristo. I kaoko bwa ko na kamatebwai ao n iangoi taeka aikai. I atai bwa ngkana ko karaoia, ko na karekea am koaua ibukin koauaia. Ataakin koaua aikai a na biti kawai ake ko kaitarai iai kaangaanga. Ataakin kinaakim ao te kanta-ninga ibukim e na buokiko ni kaboraoa am kantaninga ma te Tia Kamaiu.

Bon am bwai te rau ao te kairiiraki ngkana ko iriira Iesu Kristo.

Aia Kiraati Kairake n Ataeinnaine

Te kauoua ni bitaki e rooti taian kiraati n te Bootaki n Ataeinnaine. E taku Unimwaane Neal A. Maxwell, “N angiin te tai te bwai ae mwaiti are a kainnanoia aomata bwa a na kamanoaki man angibuakan te maiu bon te tabo are a na kamanoaki iai.”¹⁹ Ara kiraati a na riki bwa bwaai ni katantan man taian angibuaka, taabo aika a kamanoaki raoi ibukin te tangira ao ni kawakinaki iai. Inanon te kekeiaki ni katea ni kakorakora te katiteuanaaki, ni kakorakora te aro n iraorao, ao ni karikirakea te namakin ae ko riki bwa kaain te Bootaki n Ataeinnaine, iai tabeua bitaki aika ti karaoi nakon rabwatan te kiraati.

N ae riaon riki teubua te ririki, te bootaki n ataeinnaine e a tia n tibwatibwaaki nakon teniua te kiraati. Waakinana n te tai ae waekoa, ti kaouia taan kairiiri n te Bootaki n Ataeinnaine ao bitiobi bwa a na tataromwaaka n iangoi kainnanoia ataeinnaine nako ao ni barongaia nakon are e kainanoaki ni karaoaki n te uoote. Aikai tabeua katooto bwa e kanga aron taraakina.

- Ngkana ti tabeman ataeinnaine, ko kona ni karekea teuana te kiraatiI ibukiiia Ataeinnaine ao n ikotaki ni kabane.
- Ngkana e korakora mwaitiia ataeinnaine n te ririki ae 12 ao te kurubu ae uarereke ibukiiia ataeinnaine ake a ikawai riki. Baireia bwa ko na karaoa uoua te kiraati: Ataeinnaine ae 12 te ririki ao Ataeinnaine ae 13–18 te ririki.
- Ke ngkana arona bwa e bubura am uoote ma 60 ataeinnaine aika a roro-ko, ko na karaoa onoua te kiraati, teuana ibukin aia ririki, ae baronga-ki n te ririki.

E ngae ngkana e barongaaki am kiraati, ngkami ataeinnaine kam kakaawaki ni katean te katiteuanaaki. Ko na riki bwa te oota nakoia kaain rarikim. Ko na riki bwa moanibwai n tangiraki ao n tararuaki ae ko na kantaningia ni karekea mai irouia tabeman. N am tataro inanom, reitinako kaota te akoi ao n riki bwa te anainano ibukin te raoiroi. Ngkana ko karaoia, e na kaonaki maium n te akoi. Ko na karekei namakin aika a raroai nakoia tabeman ao ni boon mwiina ko na moanna n noora tamaroiaia.

Aran Aia Kiraati Ataeinnaine

Te kateniua, ni barongaakin te kiraati ae boou aei, taian kiraati ni kabane a aranaki man katiteuanaakin te ara ibukiiia “Ataeinnaine.”²⁰ Ti toki man kabonganaan te ara ae “Biiaiwe,” “Mwaea Meite,” ao te “Raurere.”

Kakorakorakiiia Beretitii n te Kiraati

Te kabanea ni bwai ae I kan maro-roakinna bon kakawakiiia beretitii n te kiraati. E aki kakawaki bwa aekakira aron barongaakin taian kiraati ibukiiia Ataeinnaine, *e riai n iai te beretitii n taian kiraati nako!*²¹ Bon te banna mai karawa bwa a weteaki kairake n ataeinnaine bwa a na kairiiri inanon aia tai ni kairake.

Tabeia ao oin bukin te beretitii n te kiraati e a tia ni kakorakoraaki ao n rangi ni mataata kabwarabwaraakina. Te mwakuri ni kamaiu bon teuana mai buakon katabeaki ae kakaawaki, ai moarara riki n te mwakuri n ibuobuoki, te mwakuri ni mitinare, te mwakurii ni kamarurung, ao te mwakuri n te tembora ao rongo-rongon te utu.²² Aei arora ni bobota Iteraera²³—te mwakuri ae mimitong ibukiiia ni kabane ataeinnaine ngkai kaain ana taanga n roronrikirake te Uea.

N aron waakin nako te Ekaretia, te Uea e weteiia beretitii bwa a na kairiia Ana aomata. Ataeinnaine, n riki bwa te beretitii n te kiraati bon am moan tai n ira waakin te banna ni kairiiri aei.

Taan kairiiri aika a ikawai, karaoa nakoami ae te beretitii n te kiraati bwa ami moanibwai ao ngkanne kairiia ni mena irarikiia, n reireiniia ao ni kairiiria bwa a aonga n tokanikai.²⁴

Chloe

E aki kakawaki aekakira aron aia taneiai kaain te beretitenti n te kiraati, waa-ki n are a waaki mai iai ao buokiia ni karikirakea aia konabwai ao aia onimaki are e na kakabwaiiia ngkai bon taan kairiiri. Kanii ngkami ma ngaiia, ma tai tautaekani aroia. E na kairiko te Tamnei ae Raoiroi ngkai ko kairiia.

Ni kamataata tabeia ae kakaawaki kaaro ao taan kairiiri ngkai ngaiia taan reirei, n na karaki nakoimi. E weteaki Chloe bwa e na beku bwa te beretitenti n te kiraati. Ana tia kairiiri n te nakoanibonga ae wanawana e kaunga nanona bwa e na ukoukora ana ibuobuoki te Uea n anga ana ara ibukin ana beretitenti. E tataro Chloe ao ni karekea te kairi bwa antai ae e na anga arana bwa ana kauntira nakon ae na kabaititiia. Ngkai e teimatoa n iango ao n tataroakina ana tia koroboki, e anaaki nanona iroun te Tamnei nakon te ataeinnaine are e kubanako irouna—temanna ae burenibwai rorokona n te taromaui ke waaki ni kakukurei.

N namakina te aki mweengaraoi n ana kairi te tamnei, e taetae Chloe ma tinana, are e kabwarabwara bwa teuana te kawai ae ti kona ni karekea iai te kaotioti bon rinanon iango aika a teimatoa. Ma ana onimaki ae kaboouaki, e namakinna Chloe bwa e riai n anga aran te ataeinnaine aei. E anga te wewete te bititobi, ao e butimwaeia te ataeinnaine aei. Imwiin kamatoakina, e taku te tia koroboki ae kakateke aei, “Ko ataia, I aki te roko n namakinna bwa iai te tabo ibukiu, ke ni kainnanaoaki n taabo nako. Akea au namakin ae I tau nako iai. Ma n te wewete aei, I namakinna bwa iai ana kantaninga te Uea ao te tabo ibukiu.” Ngke a kitana te bootaki Chloe ao tinana, e rairaki n taraa tinana Chloe ao e taku, ma matana aika ranran, “E koaua te kaotioti! E mwakuri te kaotioti!”

Beretitenti n te kiraati, kam a tia ni weteaki ao n onimakinaki ni kaira te

kurubu ibukiia Natina aine. “E kina-ko te Uea. . . . E rineiko.”²⁵ Ko a tia ni kamatoaaki iroun temanna ae iai kariaiakana n te nakoanibonga; nanon aei bwa ngkai ko karaoi tabem n nakoam, ko kamwakura ana kariaia te nakoanibonga. Iai am mwakuri ae kakaawaki ae ko na karaoia. Bwaina te kanamakin ao mwakuri iaon ana wirikiriki te Tamnei ae Raoiroi. Ngkana ko karaoia, ko kona ni beku ma te onimaki, bwa ko aki beku n tii ngkoe!

Beretitenti n te kiraati, ti kainnanao wanawanami, bwanaami, ao korakorami iaon te kauntira ae boou ibukin te roronirikirake n te uote are e katanoataaki n te bong aei iroun Unimwaane Quentin L. Cook. Ngkoe te mwakoro ae kakaawaki ni katokan kainnanao tarim ao mwaanem.²⁶

Bitaki aikai inanon bootakin te kiraati ao n nakoa ni kairiiri a na waakinaki n te tai are ngkana a tauraoi uote ao mwaanga ma a riai ni mwakuriaki man Tianuare 1, 2020.

Tariu aika a tangiraki, I kaota au koaua bwa bitaki aikai aika I taekin n te bong aei bon kaetieti aika a roko mairoun te Uea. Ngkana ti kakaonimaki ni karin bitaki aikai, ti bia aki mwanginga ara kantaninga: ni kakorakorai

ara nanomwaaka n iriira Iesu Kristo ao ni buokiia aomata n nakomai Nakoina. I kakoaua bwa aei Ana Ekaretia. I kakaitau ngkai E kariaira bwa ngaira mwakoron Ana mwakuri ae kakaawaki ao n tabu.

I tataro bwa te Tamnei naba anne e na kairii bitaki aikai ni kairiko ngkai ko waaki nako ni kawain te berita. I kakoaua n aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Taraa I-Rom 8:35–39.
2. Russell M. Nelson, “Witnesses, Aaronic Priesthood Quorums, and Young Women Classes,” *Riaona*, Nob. 2019, iaon kawaina n roko te iteraniba.
3. Taraa Taeka n Rabakau 3:5–7; Iakobwa 7:5.
4. Taraa I-Rom 8:16–17; Reirei ao Berita aika Tabu 76:24; “Te Utu: Te Katanoata nakon te Aonaaba,” *Riaona*, Meei 2017, 145.
5. Taraa 2 Betero 1:3–4; Aramwa 37:44; Reirei ao Berita aika Tabu 78:18; “Te Utu: Te Katanoata nakon te Aonaaba.”
6. Taraa Ioane 13:14–15, 35.
7. Taraa Mataio 22:37–39; 25:40; 3 Nibwaa 12:48.
8. Taraa Ioane 16:13; 3 Nibwaa 14:7–8; Moronaai 7:13; 10:5; Reirei ao Berita aika Tabu 8:2; 9:8; 11:13.
9. Taraa Mataio 20:26–28; 22:37–39; 25:34–40; 3 Nibwaa 26:19.
10. Taraa Itai 43:10; Mote 18:9; Reirei ao Berita aika Tabu 14:8.
11. Taraa I-Rom 8:17; 2 Nibwaa 9:18; 31:20; Reirei ao Berita aika Tabu 84:38; 132:49; Mote 1:39.
12. Taraa Ereman 12:23; Moronaai 10:33; Reirei ao Berita aika Tabu 58:42.
13. Taraa Aramwa 34:33; Reirei ao Berita aika Tabu 82:18.
14. Taraa Ebera 11; 2 Nibwaa 31:19–20; Aramwa 32:21.
15. Taraa Iotua 24:15; Reirei ao Berita aika Tabu 109:8; 132:19.

IROUN BERETITENTI HENRY B. EYRING
Kauman ni Kauntira n te Moan Beretitenti

16. Taraa Te Otinako 19:5; 1 Nibwaai 14:14; 2 Nibwaai 11:5; Reirei ao Berita aika Tabu 54:6; 66:2; 90:24.
17. Taraa Motiaea 13:30; Aramwa 30:3; Reirei ao Berita aika Tabu 84:20–22; Taekan te Onimaki 1:3.
18. Taraa Taian Areru 24:3; Itaia 2:3; Etekiera 37:26.
19. Neal A. Maxwell, *All These Things Shall Give Thee Experience* (1979), 55.
20. Kiraati a riai n aranaki mankatiteuanaakin te ara ae “Kairake n Ataeinnaine.” Ibukin kinaakin te kiraati ae onoti, n raonaki ma te ririki—n aron te katooto, “Kairake n Ataeinnaine 12–14”; “Kairake n Ataeinnaine 15–18” (taraa *Aeniboki 2: Babairean Aron Kairan te Ekaretia*, 10.1.5, ChurchofJesusChrist.org).
21. Te beretitenti n te kiraati e aki toki ni weteaki ibukin aia kiraati Ataeinnaine n tatabeua nako. Ngkana e knaa, te beretitenti ae bwanin kaaina, a riai ni weteaki ma te beretitenti, uoman kauntira, ao te tia koroboki. Ngkana e kainnanaoaki, e na weteaki te beretitenti ae aki bwanin kaaina (taraa *Aeniboki 2*, 10.3.5).
22. Taraa *Aeniboki 2*, 10.3.5.
23. Taraa Russell M. Nelson, “Hope of Israel” (te bootaki n taromaui ibukii te roronrikirake n te aonaaba, Tuun 3, 2018), HopeOfIsrael.ChurchofJesusChrist.org.
24. Rakan kaetiteti a tauraoi ibukii taan kairiiri ibukii Ataeinnaine aika a ikawai inanon *Aeniboki 2*, mwakoro 10.
25. Henry B. Eyring, “Rise to Your Call,” *Riaona*, Nob. 2002, 76.
26. Ngkana arona bwa tii teuana am kiraati ao teuana te beretitenti n am kiraati, te beretitenti ae bwanin kaaina a kona n ira te kauntira ni marooro ibukii te roronrikirake n te uoote ma beretitenti n te kooram n te nakoanibonga ae te Aaron bwa e aonga n iai te booraoui irouia Ataeinnaine ao ataeini-mwaane (taraa *Aeniboki 2*, 18.2.9).

Aine Inanon te Berita a Uaia ni Ikarekebai ma te Atua

N riki bwa ainen te berita n ibuokanbwai ma te Atua e bon kakukurei ao natin te Atua aine aika tamaroa aki toki n tararua, ni kairiiri, ao n ibuobuoki.

I kakaitau ibukin te kakabwaia bwa n a taetae nakoimi, natin te Atua aika aine inanon te berita. N te tairiki aei, oin au kantaninga bwa n a kaungako inanon te mwakuri ae e korakora are ko weteaki iai. Eng, ni kabane natin te Atua aika aine ake a ongora ni bwanaau a tia ni karekea te wewete mai iroun te Uea.

E moanaki weteam ngke ko karikaki nakon te maiu aei, n te tabo ao te tai are e rineaki ibukim iroun te Atua are e ataiko ni koaua ao n

tangiriko ngkai Natina te aine ngkoe. N te aonaaba n tamnei, E ataiko ao e reireiniko ao ni katikuko n te tabo ae e na reke iai am tai, n onoti inanon rongorongon te aonaaba, ni kaoaki nakon te tabo ni bwabetito. Ikanne, ko na bae n tia n ongo taeka aikai ake a taekinaki iroun ana toro ae e weteaki Iesu Kristo: “N reken te kariaiakaki mai iroun Iesu Kristo, I bwabetitoko n aran te Tama, ao te Nati, ao te Tamnei ae Raioiroi. Amen.”¹

Ngke ko aerake man te ran, ko a tia n butimwaea te wewete teuana ni beku. Ngkai natin te Atua te aine inanon te berita, ko karaoa te berita ao kareke-an tibwangam n Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira, are ko a tia ngkai ni kamatoaki bwa kaina. Ko a tia ni berita ma te Atua ni katoka iaom aran Iesu Kristo, ni kawakin Ana tua, ao ni beku Ibukina.

Ibukiiia ake a karaoi berita aikai, te beku are e weteaki iai teuanne ke neiene iroun te Uea bwa ana karaoia e na bon katauaki nakon te aomata anne. Natin te Atua ni berita aika mmwaane ao aine, e ngae n anne tao a bon, bane n tibwaa teuana te wewete ae e kakawaki ao ni kakukurei. Bon te beku ibukiiia tabeman Ibukina.

Ngke e taetae nakoia aine, Beretitenti Russell M. Nelson e anga ana kabwarabwara ae tamaroa iaon ana wewete te Uea nakoim n reitaki ma Ngaia n Ana mwakuri. E kabwarabwara Beretitenti Nelson n te anga aei, “E taku te Uea, ‘Au mwakuri ao mimitongiu [bwa] n na karekea te aki mamate ao te maiu ae akea tokina ibukin te aomata.’ (Mote 1:39.) Ngaia are Natina aine aika a kakanimaki ake taan iriiria a na kona raoi ni kangai, ‘Au mwakuri ao mimitongiu bwa n a buokiiia ake I tangiriiia n roko n te kouru are mai karawa.’

“Ni buoka temana te aomata n roko n aron rikina mai karawa bon teuana mwakoron ana mition te aine ae e rietaata. Ngkai te tina, tia reirei, ke te tia tararuia aika itiaki, e ibuobuoki ni kanakoroa maiuia tabeman. Ni ikarekebai ma te Atua, ana mition ae mai karawa bwa e na buokiiia tamnei bwa a na maiu ao tamnein te aomata bwa e na karietataaki. Aio bon oin bukin karikana. E anga te kari-neaki, te kamataata, ao te karietaaki.”²²

Ko aki kona n ataiia bwa ningai, ke maanra taina, oin am mition bwa e na boboto iaon te beku ni weteam n aron

te tina, te tia kairiiri, ke te titita n te mwakuri n ibuobuoki. Te Uea, n ana tangira, e aki anganiira bwa ti na bairea te tai, maana, ke mwakoron nako ara beku. Ma ko ataiia man koroboki aika tabu ao burabeti aika maiu bwa ni kabane beeku aikai a na roko, tao n te maiu aei ke n ae e na roko, nakoia natin te Atua aine. Ao aikai ni kabane bon bwaai ni katauraoi ibukin te maiu are akea tokina inanon te utu n tangira—ana bwai n tangira te Atua ae moan te korakora.⁴³

Ko na rangi ni wanawana ngkana ko anga korakoram ni kabane ni katauraoi ngkai ma te baire nakon tokin am kouru. Te mwakuri e riki n rangi ni

bebete ibukina bwa taian beku aikai a kainanoa te katauraoi ae ti tearona.

Ti a moana man te beku bwa te titita ngkoe ibukin te mwakuri n ibuobuoki. Ngkana tao e reke te beku anne ngkai te nati te aine ae 10 ana ririki inanon te utu are e a tia ni mate te karo iai, ke ngkai te beretitenti n te Bootaki n Aine are e rotaki ana kawa n te urarake, ke ngkana ko mena n te onaoraki ni kamarurungko mai imwiin te korokoro—iai am tai ni kakoroa nanon weteam mai iroun te Uea n riki bwa Natina te aine n te mwakuri n ibuobuoki.

A tara ni kaokoro beeku akane n te mwakuri n ibuobuoki. Ma a bane ni kainnanao te katauraoi ma te nano ae

tangira, ae e korakora, te onimaki ae e aki mamaku bwa e aki anga te kaetieti te Uea ma e na katauraoa te kawai, ao te nano n nako ao ni karaoia Ibukina.⁴

Ibukina bwa e tauraoi, te nati te aine are 10 ana ririki e rabwata tinana are e mate buuna ao n tataro ni kan ataia bwa e na kanga ni buoka ana utu. Ao e reitinako n tatataro.

E a tia te Beretitenti n te Bootaki n Aine ni katauraoi ni ibuobuoki imwaain te ura ae e aki kantaningaki n ana aono. E a rangi ni kinaiia ao n tangi-riia aomata. Ana onimaki iroun Iesu Kristo e a tia n rikirake i nanon ririki man karekean kaekaan ana tataro bwa te Uea e na buokia ni mwakuri aika a uarereke Ibukina. Ibukin ana katauraoi ae e maan, e tauraoi ao ni ingainga ni bobotiiia aine ni ibuobuoki nakoia aomata ao utu ake a rootaki.

Te titita ae e kamarurungaki n te onaoraki imwiin ana korokoro e tauraoi ni ibuobuoki nakoia raona n aoraki. E a tia ni kabanea inanon maiuna n karaoa te mwakuri n ibuobuoki ibukin te Uea nakoia ake e aki kinaiia bwa kanga teu- anne ke neienne bon kain rarikina ao raoraona. Ngke e namakinna i nanona

te wewete bwa e na karaoa te ibuobuoki n te onaoraki, e a buokiia tabeman n te aro n ninikoria ao n te tangira ngaia are tabeman aoraki a moana n iangoia bwa e bia aki marurung n te tai ae e waekoa.

N te aro naba anne ngkai ko katauraoi ni ibuobuoki, ko kona ao n riari ni katauraoi ibukin weteam n riki bwa te tia kairiiri ibukin te Uea ngkana e roko taina. E kainnanao te onimaki iroun Iesu Kristo ae e boto n am tangira ae e nano nakon koroboki aika tabu ni kairiia aomata ao n reirei Ana taeka n akea te maaku. Ngkanne ko na tauraoi ni karekea te Tamnei ae e Raoiroi bwa toam ni katoa tai. Ko na bon ingainga n taekina, “N na karaoia” ngkana am kauntira n te beretitentii n te Bootaki n Ataainaine e kangai, ma te raraoma ni bwanaana, “E aoraki Titita Alvarez n te bong aei. Antai ae e na anga reirei n ana kiraati?”

E bon anaa te katauraoi ae ai aron anne n te bong are e kakukurei ngkana te Uea e weteiko nakon te beku ae te tina. Ma e na bon anaa riki te tangira man te nano ae moan te mwaiti n aron are ko kainanoia mai imwaina. E na kainnanao te onimaki iroun Iesu Kristo ae e riaon riki are e a tia n reke inanom mai imwaina. Ao e na anaa mwaitin te tai n tataro ibukin kairan te nano, kaotan te kawai, ao ana karaunano te Tamnei ae e Raoiroi n ae e riaon are ko a tia n namakina e kona n reke.

Tao ko na bon bae n titiraki bwa e kanga te mwaane inanon ririki n ataa te bwai ae a kainanoia tiina. Bon te titiraki ae e eti. Mwaane aki atai bwai ni kabane, ma ti kona n reiakin tabeua reirei man te kaotioti mai iroun te Atua. Ao ti kona naba n reiakin aika mwaiti man ara taratara, ngkana ti anaa te tai n ukora te Tamnei ni buokiira ni mataata n te bwai are ti noria.

I a tia ni matakuaikina Kathleen Johnson Eyring inanon 57 te ririki ngke ti a tia ni mare. Bon te tina irouia aman mwaane ao uoman aine. Ni karokoa te tai aio, e a tia ni butimwaea te wewete n riki bwa te tina ae ana kakairi e namakinaki irouia aika bubua kain te utu ao bubua riki ake e tabekiia inanon nanona n tina.

Ko uringa ana kabwarabwara ae tamaroa Beretitenti Nelson iaon ana mition te aine—ni ikotaki ma ana mition n riki n tina: “Ngkai te tina, tia reirei, ke te tia tararuaia aika itiaki, e ibuobuoki ni kanakoraoa maiuia tabeman. N ikarekebai ma te Atua, ana mition ae mai karawa bwa e na buokiia tamnei bwa a na maiu ao aomata bwa a na karietataaki. Aio bon oin bukin karikana.”⁵

N aron ae I ataia, kainabau, Kathleen, e a tia n ira te babaire anne, are anganaki natin Tamara aika aine. Te bwai ae e kakawaki ae e kaoti nakoia bon te taeka “e ibuobuoki ni

IROUN BERETITENTI DALLIN H. OAKS
Moan Kauntira n te Moan Beretitenti

kanakoraoa maiuia tabeman . . . ni ikarekebai ma te Atua.” E aki kairoro. E nabeia raoi. Ao iai ana baeten ae e bebete ibukin ana kantaninga, are e kataia n nabeia te koraki ake e tangiriia ao ni kawakiniia. Ana baeten ae e bebete bon ana euangkerio Iesu Kristo—are I kona n noria rinanon te tataromwaka n taratarakina inanon ririki.

Te riki bwa te aine inanon te berita ni ikarekebai ma te Atua bon aroia ae korakora ao n tamaroa natin te Atua aika aine n tararua, ni kairi, ao ni ibuobuoki, ni beku n te kawai ao te tabo are E katauraeia ibukiia. I berita bwa ko na kunea te kimwareirei inanon am borau nakon abam are i karawa ngkai ko oki Nakoina bwa natin te Atua te aine ae e kakawakina te berita.

I kakoaua bwa te Atua te Tama e maiu ao e tangiri ngkami. E na ongo ao ni kaekaa am tataro. Natina ae E tangiraki e kairiiri, n ana waaki ni kabane, Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira. Beretitenti Russell M. Nelson bon Ana burabeti ae maiu. Ao Iotebwa Timiti e nora ao n taetae ma te Atua te Tama ao Iesu Kristo n te buakonikai i Palmyra, New York. I ataia e koaua aei. I kakoaua naba bwa Iesu Kristo bon ami Tia Kamaiu, E tangiri ngkami. Ao rinanon Ana Mwakuri ni Kamaiu, kam kona ni kaitiakaki ao n tabekakirake nakon nakoia aika riettaata man tabu ake a na roko nakoim. I kakoaua n aran Iesu Kristo ae tabu, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Reirei ao Berita aika Tabu 20:73.
2. Russell M. Nelson, “Woman—Of Infinite Worth,” *Ensign*, Nob. 1989, 22.
3. Reirei ao Berita aika Tabu 14:7.
4. Taraa 1 Nibwaai 3:7.
5. Russell M. Nelson, “Woman—Of Infinite Worth,” 22.

Tuua aika Uoua aika Moan te Korakora

Ti riai ni kataia ni kawakin tuua aika a korakora aikai. Ni karaoan aei ti nakonako n te kawai ae e irariki imarenan te tua ao te tangira.

Mwaneu aika a tangiraki n ana euangkerio Iesu Kristo, I kamauri ngkami ngkai tabemi ae moan te rietata bwa taan kawakina te utu ae akea tokina. E a tia n reirei Beretitenti Russell M. Nelson, “E kaokaki te Ekaretia bwa aonga ni karikaki utu, kabaeaki, ao ni kariatataaki n akea tokina.”¹ Te reirei anne iai bwaai aika a kakawaki ibukiia tekoraki ake a ataaki bwa binabinamwaane, binabinaine, ake a tangiriia mwaane ao aine, ke naake e onikai teia, ae a kinaki bwa LGBT.² E a tia ni kauriingiira Beretitenti Nelson bwa ti aki “riai n ae [ti a bon] boboraai naba ni iango bwa ti na tangiriira imarenara.”³ Taeka n reirei ni burabeti aikai a kakawaki ibukiia utu ni maroroakin kaekaan titiraki mai irouia ataei ao te roronrikirake. I a tia n tataromwaka ni ukora te tamnei bwa N a taetae nakoia te koraki aikai ibukina bwa bon ngkoe ae ko na rootaki man taian titiraki aikai, ae a kaineti ke n aki taraa ni kaineti nakoia utu ni kabane n te Ekaretia.

I.

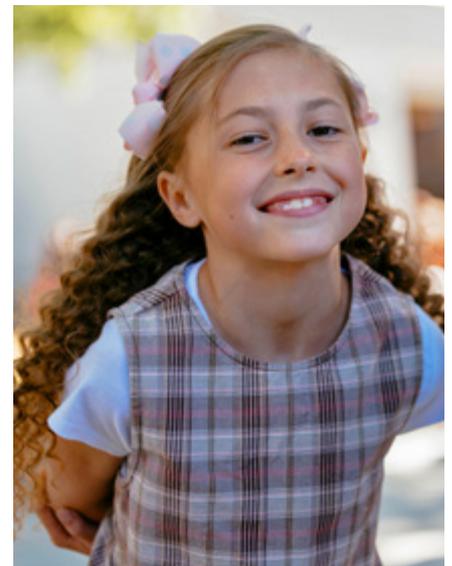
I moana man tuua aika Uoua aika Moan te Korakora are e reireia Iesu .

“Ko na tangira Iehova ae Atua n nanom ni kabane, ao n tamneim ni kabanea, ao ni wanawanam ni kabanea.

“Moa te tua aei ao e korakora.

“Ao ai aron naba are te kauoua, Ko na tangira raom n ai aron tangiram ibon iroum.”⁴

Nanon aio bwa ti tuangaki bwa tina tangiriia aomata nako, ngkai ana reirei ni kaikonaki Iesu iaon te Itamaria are e

raoiroi e reireia bwa aomata ni kabane bon raoraora.⁵ Ma ara nanomatoa ni kawakina te kauoua n tua aio e na aki karikiira bwa ti na mwaninga te are te moan, n tangira te Atua ma nanora, tamneira, ao wanawanara. Ti kaota te tangira anne man “kawakin[an] [Ana] tua.”⁶ Te Atua e kantaningaira bwa ti na ongotaeka nakon Ana tua ibukina bwa bon ti man te ongoeaba anne, ni ikotaki ma te rairanano, ti kona n okiria ao n maeaka Imatana ao n riki ni kororaoi n ai Arona.

N ana marooro n taai aika a tibwa nako nakoia kairake aika a ikawai n te Ekaretia e taetae Beretitenti Russell M. Nelson iaon te bwai ae e arana bwa “te reitaki ae matoatoa imarenan ana tangira te Atua ao Ana tua.”⁷

Te tua ae e kaeti riki ao ni kakaawaki nakon kangaanga ake a kaineti nakoia ake a ataaki bwa Binabinaine/ Binabinamwaane bon ana tua te Atua iaon te mare ao raona ae tuan te itiaki. Aikai a uaia ni kakawaki n Ana babaire Tamara are i Karawa ibukiia Natina. E reirei Beretitenti Nelson “Ana tua te Atua a bane n riki ni kabane man Ana tangira ae akea tokina ibukira ao Ana

kantaninga ibukira bwa ti na riki n aron are ti bon konaa.”⁸

E reirei Beretitenti Nelson: “A mwaiti aba . . . ae a tia ni kariaia te mare imarenan te mwaane ma te mwaane ao te aine ma te aine. Ngkai ngaira kaain te Ekaretia, ti karinea tuan te aba . . . ni ikotaki ma te mare n te tua. Ni koauna, ni bon arona, bwa n te moan tai . . . te mare e katabuaki iroun te Atua! Ni karokoa te bong aei e kabwarabwaraaki ibon Irouna bwa bon imarenan te mwaane ao te aine. Te Atua e tuai bita *Ana* kabwarabwara iaon te mare.”

E reitia Beretitenti Nelson: “Te Atua e bon tuai naba bita Ana tua iaon tuan te itiaki. Te kainibaire ibukin te rin n te tembora e tuai bitaki.”⁹

E kauringiira Beretitenti Nelson bwa “mwiokoara ngkai Abotoro ngaira bwa ti na reiakina te koaua ao akea riki. Te mwioko anne e *aki* anganiira [Abotoro] te kariaiakaki ni bitii tuua aika a rietata.”¹⁰ Ngaia are, mwanee aika tangiraki, taan kairiiri n te Ekaretia a na riai n tainako n reirei kakaawakin te mare ae e onoti imarenan te mwaane ao te aine ao te tua are e irekereke ae tuan te itiaki.

II.

Te mwakuri n Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira e bon bane riki iaon katauraoaia natin te Atua nakon te aba n uea are te turetio, ao riki ibukin te kabanea n rietata ni mimitong, te karietaataki ke te maiu are akea tokina. Te kabanea n rietata n tabo e kona n reke rinanon te mare are akea tokina.¹¹ Te maiu are akea tokina e kaairaki ma te mwaaka ni karikibwai are ti karekea ni katiteuanakin te mwaane ao te aine¹²—are e kabwarabwaraaki inanon kaotioti aika ngkai bwa “reitakin aia kariki n aki totoki.”¹³

N ana taetae nakoia kairake ni ikawai e reirei Beretitenti Nelson, “Maiuakinan ana tua te Atua e na kamanoko ngkai ko kekerake nakon te karietataaki”¹⁴—aio bon, te riki n aron te Atua, ma te maiu ae e karietataaki ao n rikira ae mai ieta n aroia ara Karo i Karawa. Anne bon te tabo ae ti kan roko iai ma ake ti bane n tangiriia. Ibukin te tangira anne, ti aki kona ni karika ara tangira bwa e na onea mwiin te tua ao te babaire ao ana mwakuri te Atua, are ti ataia bwa e na karekea te kukurei ae moan te korakora nakoia ake ti tangiriia.

Ma a rangi ni mwaiti ake ti tangiriia, ni ikotaki ma tabeman ake iai irouia te euangkerio, ake a aki kakoaua ke a rinea n aki kan ira ana tua te Atua ibukin te mare ao tuan te itiaki. Tera aroia?

Ana reirei te Atua e kaotia bwa ngaira ni kabane Natina ao E a tia ni karikiira bwa ti na kukurei.¹⁵ Ni kaotioti aika ngkai a reirei bwa te Atua e a tia ni katauraoa te babaire ibukin baike ti na rinanona n te maiu aei are ni kabane a kona ni rinea bwa a na ongotaeka n ukora Ana kabanea n riettaata ni kakabwaia ke ni karaoi rinerine are e na kairiia nakon te abanuea teuana are e rinano mimitongina.¹⁶ Ibukin ana tangira te Atua ae e korakora nakoia ni kabane Natina, abanuea ake a rinano

akanne a bon rangi n tamaroa riki nakon are a kantaningaia aomata n te maiu aei.¹⁷ Ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo e kariki aikai ni kabane, ngkai E “kamimitonga te Tama, ao *ni kamaiuia ni kabane ana mwakuri baina*.¹⁸

III.

I a tia n taetae iaon te moan tua, ma aron are te kauoua? Ti na kanga ni kawakina te tua n tangiria raora? Ti ukoria ni kairoroia ara membwa bwa tekoraki ake a irii aia reirei binabina-mwaane, binabinaine, ake a tangiriia mwaane ao aine, ke naake a onikii teia a riai ni butimwaeaki ma ana tangiria te Tia Kamaiu are e tuangiira bwa ti na kaotia nakoia ni kabane kain rarikira. Ngaia are, ngke e a kariaiakaki te mare imarenan te mwaane ma te mwaane ao te aine ma te aine iaon Amerika, te Moan Beretitenti ao te Kooram n te Tengaun ma Uoman a taekina: “Ana euangkerio Iesu Kristo e reireiniira bwa ti na tatangira ao ni karinerine nakoia aomata ni kabane—e ngae ngkana ti aki boraoi n te iango. Ti kamatoa bwa te koraki ake a taua ni kabonganai tuua ke babaire man motin te bowi ni kariaia te mare imarenan te mwaane ma te mwaane ao te aine ma te aine e na aki karaoaki ae e aki riai nakoia.”¹⁹

Ao riki, ti riai n aki bwainikirinia naa-ke tiaki titebo ara koaua ao motinano ma ngaiia.²⁰ Te kananokawaki, tabeman aomata ake a kaitarai kangaanga aikai a reitnako n namakina karinanoakiia ao aki butimwaeakiia iroua tabeman membwa ao taan kairiiri inanon mweengara, uoote, ao titeiki. Ti riai ni bane ni kataia n akoakoi ao ni mwamwanano .

IV.

Ma tao ni bukina ae ti aki atai, a bane ni kakaokoro kakaewenako inanon baike ti rinanoi ni maiura aio. Ma ti atai bwa te Atua e na buokiira

n tatabemaniira n tokanikai iaon kakaewenako aikai ngkana ti nanona raoi ukeran Ana ibuobuoki. Imwiin rinanoakin kangaanga ao n rairannano ibukin uruakan taian tua ake ti a tia n reiakinaki, ti bane ni katauaki nakon te abanuea ae mimitong. Te toki ao te kabanea ni motikitaeka bon iroun te Uea, ae ti ngaia ae iai irouna te atatai are e kainanoa, te rabakau, ao te nanao-nga ni motiki taekara nako.

N te tai aei ti riai ni kataia ni kawakin tuua aika a korakora aikai. Ni karaoan aei, ti nakonako n te kawai ae e irariki imarenan te tua ao te tangira—kawakin tuua ao n nakonako ni kawain te berita, ngkai ti tangiriia raoraora iaon kawaira. Te nakonako iaon kawain te berita aei e kainanoa ae ti na ukora te kairiiri mai karawa bwa tera ae ti na buotokaia ao ae ti na kaitaraa ao ti na kanga n tangira ao n ongora ni karinerine ao n reirei n te kawai anne. N nakonakora iaon kawain te berita e kainanoaki ae ti na aki nanououa iaon taian tua ma ti na kaota bwaninin te atatai ao te tangira. N nakonakora ti na riai ni iangoia ataei ake a kaotia bwa a tangira imarenaia ae mwaa-ne ke ae bon aine, ma e aki kaungaaki te waekoa n atongiia n aroia anne ibukina bwa a mwaiti ataei ake e a manga bitaki aron aia namakin.²¹ Nakonakora e kaitaraa manga karekeia ake a na taonako man kawain te berita ao e kakea te boutoka nakoia ake a kairiia aomata ni kararoaia ma te Uea. N aikai ni kabane

ti uringnga bwa e berita te Uea bwa te kantaninga n tokina bon te kimwareirei ao te kakabwaia nakoia ni kabane ake a kawakin Ana tua.

V.

Tiina ao kaaro ao ngaira ni kabane ti mwiokoaki bwa ti na reireia tuua aika uoua aika moan te korakora. Ibukii aine n te Ekaretia, Beretitenti Spencer W. Kimball e kababwaraa te beku anne n te taeka ni burabeti aei: “Mwaitin te rikirake ae korakora are e roko nakon te Ekaretia n te kabanea ni bong e na roko ibukin mwaitia aine aika raraoi n te aonaaba . . . a na katikaki nakon te Ekaretia n te mwaiti ae korakora. E riki aei bwa kaotana bwa ainen te Ekaretia a kakaraoa te raoiroi ao kaotakiia inanon maiuia ao noorakiia nakon te karinan are a riki bwa ainen te Ekareia aika a onoti ao a kaokoro mai-rouia ainen te aonaaba. . . . Ngaia are aine bon banna ni katoto n te Ekaretia a na riki iai bwa te korakora ae tamaroa inanon te ware ao te rikirake n tamnei n te Ekaretia n te kabanea ni bong.”²²

N taekinan te taetae ni burabeti anne, Beretitenti Russell M. Nelson e taekina bwa “te bong are e a kaman noria Beretitenti Kimball bon te bong aei. Ngkami aine aika a kaman noraki!”²³ E uarereke iroua ngaira ake ti ongo te taetae ni burabeti aei 40 te ririki n nako n atai bwa mai ibuakoi ake a kamaiu-aki n te Ekaretia irouia aine ngaia bon

IROUN BERETITENTI RUSSELL M. NELSON

raoraioa ao aia utu ake a kaririaki ngkai ni bwai aika a moanibwai n te aonaaba ao kamwamwane aika aki rang mataata. Au tataro ao au kakabwaia bwa ko na reirei ao ni mwakuri ni kakoroa nanon te taetae ni burabeti anne, n Aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Russell M. Nelson, "Celestial Marriage," *Riaona*, Nobembwa 2008, 92.
2. E tiraua riki kanikinaa tabeua aika a kona n taekinaki, ma reirei aikai a bon tau ibukin te maroro aei.
3. Russell M. Nelson, ana maroro n te ririki n te bootaki n te National Association for the Advancement of Colored People (NAACP), Detroit, Michigan, Turai 21, 2019.
4. Mataio 22:37–39.
5. Taraa Ruka 10:29–37.
6. Ioane 14:15.
7. Russell M. Nelson, "The Love and Laws of God" (Brigham Young University devotional, Sept. 17, 2019), speeches.byu.edu.
8. Russell M. Nelson, "The Love and Laws of God."
9. Russell M. Nelson, "The Love and Laws of God."
10. Russell M. Nelson, "The Love and Laws of God."
11. Taraa Reirei ao Berita aika Tabu 132:7–13.
12. Taraa 1 Ikorinto 11:11; Reirei ao Berita aika Tabu 131:1–4.
13. Reirei ao Berita aika Tabu 132:19.
14. Russell M. Nelson, "The Love and Laws of God."
15. Taraa 2 Nibwaa 2:25.
16. Taraa Reirei ao Berita aika Tabu 76:71–113.
17. Taraa Reirei ao Berita aika Tabu 76:89.
18. Doctrine and Covenants 76:43; e kairaki katuruturuana.
19. "Response to the Supreme Court Decision Legalizing Same-Sex Marriage in the United States," e karinaki nakon ana reta te Moan Beretitentii, Tuun 29, 2015.
20. Taraa Dallin H. Oaks, "Loving Others and Living with Differences," *Riaona*, Nobembwa 2014, 25–28; "Love and Law," *Riaona*, Nobembwa 2009, 26–29.
21. Taraa, ibukin te katooto, Michelle Forcier, "Adolescent Sexuality," UpToDate, Tuune 3, 2019, uptodate.com/contents/adolescent-sexuality.
22. *Teachings of Presidents of the Church: Spencer W. Kimball* (2006), 222–23.
23. Russell M. Nelson, "A Plea to My Sisters," *Riaona*, Nobembwa 2015, 96.

Kakabwaia n te Tamnei

Ngkai ko kamwakura am onimaki iroun te Uea ao ni mwaakan Ana nakoanibonga, am konabwai ni karekei kakabwaia n te tamnei are e a tia ni katauraioa te Uea nakoim e na rikirake.

Kam rabwa ibukin te katangitang ae tamaroa. Ngkai ti bane n tei n aneana te kuna ni kamotirawa, "Ti Karabwako, te Atua, ibukin am Burabeti," Iai uoua iango aika a taonai. Teuana bon ibukin te Burabeti Iotebwa Timiti, te burabeti ni Kaokanbwaai. Au tangira ao au kamoamo a ibukina e rikirake ni katoa bong. Te kauoua ni iango ae e roko iroun ngke I taraa kainabau, natiu aine, tibu aine, ao tibutoriu aine. I namakina ae I kan tabekii ngkami bwa kain au utu.

Tabeua te namakaina n nako, ni banen te entaumente tietin, I taku

nakon kainabau Wendy, "Au kantani-nga bwa aine a mataata n te kakabwaia n te tamnei ake bon aia bwai n te tem-bora." Aine, I aki toki ni iango ibukimi, ni ikotaki ma uoua te namakaina n nako ngke Wendy ao Ngai ti kawara Harmony, Pennsylvania.

Aio bon ara kauatai ni mwananga nako ikekei. Inanon taai akanne ti rangi n riingaki ngke ti nakonako n te tabo ae tabu anne. Bon i aon Harmony are e kaoti iai Ioane te Tia Bwabetito nakon Iotebwa Timiti ao ni kaoka te Nakoanibonga ae te Aaron.

Bon ikekei ae a kaoti Betero, Iakobo, ao Ioane ni kaoka te Nakoanibonga ae te Merekitereka.

Bon i Harmony ae Emma Hale Smith e beku bwa te moan tia koroboki nakon kainabana n ana tai te Burabeti n raira Ana Boki Moomon.

Bon i Harmony naba ngke Iotebwa e karekea te kaotioti are e kaotaki nanon te Uea nakon Emma. Te Uea e tuanga Emma bwa e na kabwaranakoi koroboki aika tabu, ni kaunga te Ekaretia, ni karekea te Tamnei ae e Raoiroi, ao ni kabanea ana tai n “reiakin aika a mwaiti.” E reiakinaki naba Emma bwa e na “katikui bwain te aonaaba aei ao n ukoukori bwaai aika a raoiroi riki,” ao n taua ni kateimatoa ana berita ma te Atua. E kaina ana reirei te Uea ma taeka aika a anai nano aikai: “Aio bwanaau nakoimi ni kabane.”¹

Ni kabane bwaai ake a riki i Harmony bon iai irekereke aika a kakawaki *ibukin* maium. Kaokan te nakoanibonga, n reitaki ma ana taeka n reirei te Uea nakon Emma, a kona ni kairi ao ni kakabwaii ngkami ni kabane. I rangi n tangiria bwa kam na mataata bwa kaokan te nakoanibonga e bon rang kaineti naba nakoim ngkami aine n aroia naba mwaane. Ibukina bwa e a tia ni kaokaki te Nakoanibonga ae te Merekitereka, mwaane ao aine ake a kakawakin aia berita e kona n reke irouia “*ni kabane* kakabwaii n te tamnei n te Ekaretia”² ke, ti kona ni kangai, ni kabane kakabwaii n te tamnei are iroun te Uea ibukiiia Natina.

Ni kabane aine ao mwaane ake a karaoi berita ma te Atua ao ni kawakin berita akanne, ao a mwakuri ma te kororaoni otenanti n te nakoanibonga, iai aia kona ni karekea mwaakan te Atua. Naake a tia n entaute n ana auti te Uea a tia ni karekea te bwai n tangira ae mwaakan te nakoanibonga man karaoan nanon aia berita, ni ikotaki

ma te bwai n tangira n atatai bwa ana kanga ni karekea te mwaaka anne.

E uki karawa nakoia naba *aine* ake a tia n entaute ma mwaakan te nakoanibonga are e roko man aia berita n te nakoanibonga n aroia naba mwaane ake iai irouia te nakoanibonga. Au tataro bwa te koaua e na tiku i nanomi n tatabemaii ngkami ibukina bwa I kakoaua ae e na kona ni bitii maiumi. Aine, iai te kariaia iroumi n anaa ae bati man mwaakan te Tia Kamaiu ni buokiiia am utu ao tabeman ake kam tangiriiia.

Ngkai, tao ko na bae ni kangai ibon iroum, “E rangi n tamaroa aei, ma N na kanga ni karaoia? N na kanga n anaa mwaakan te Tia Kamaiu nakon maiu?”

Ko aki kona ni kunea aei inanon booki n reirei. E na riki te Tamnei ae Raoiroi bwa am tia reirei ngkai ko ukora te kamataata bwa tera ae e tangiria te Uea bwa ko na ataia ao ni karaoia. E aki waetata ke ni bebete te waaki aio, ma e *bon* karina angim n te maiu n tamnei. Tera ae e na moanibaan riki te kakukurei nakon te beku ma te Tamnei ni mataata ni mwaakan te Atua—mwaakan te nakoanibonga?

Te bwai ae I *kona* n tuangko bon aio bwa karekean mwaakan te Atua inanon maium e tangira aekakin te bwai are te Uea e tuanga Emma ao ngkami nako bwa kam na karaoia.

Ngaia are, I kaoui ngkami bwa kam na kamatebwai ma te tataromwaaka mwakoro 25 n Reirei ao Berita aika Tabu ao ni kunea bwa tera ae e na *rei-reinikote* Tamnei ae e Raoiroi. Karekean rikirakem ni bon oin maium tamneim e na uota nakoim te kimwareirei ngkai ko karekea, mataata, ao ni kabongana te mwaaka are ko a tia n anganaki.

Mwakoron te rikirake aio e na kaimnanao ae ko na katikui n aki tabeakinii bwain te aonaaba aei. N tabetai ti taekina n aki rang n nanona bwa ti na nakonako ni katuka te aonaaba ma ana kakauntaeka, ana kariiri n taabo nako, ao ana iango aika a kairua iaon bwaai nako. Ma ni *koauana* karaoakina e kaina noa ae ko na karaua n tirobaea maium ao ni katoatai. Ngkana ko karaoia, te Tamnei ae Raoiroi e na kairiko bwa baikara bwaai aika aki kainanoaki, baikara aika aki tau ibukin am tai ao korakoram.

Ngkai ko bita am taratara ni kitana kariiriin te aonaaba, bwaai tebeua ake

a taraa ni kakawaki nakoim a mwaing nako bwa moanibwai. Ko na riai n taekina ae tiaki nakon bwaai tabeua, e ngae ngke a taraa n aki rangi ni bua-kaka. Inanon am tai ni moana mwana-ngam iaon ao n reitinako ni waaki n te maiu aei ni katabua maium nakon te Uea, bitaki nakon am nonori, am nama-kin, ao korakoram n te maiu n tamnei ko na bon miimii iai!

Taeka ni Kauring teutana. Iai ake a na kakeaa am konabwai ni wetea mwaakan te Atua. Iai tabeman ake a na anganiko te raraoma ao ni ka kekerikaaka tamaroan mwaitin maium tamneim ngkai te aine ngkoe ae e kororaoui.

Ni koauana, te tia kakaitara e aki tangiriko bwa ko na mataata n te berita ake ko karaoui n te bwabetito ke rabakau aika a korakora ao te mwaaka ake ko a tia ni karekei ke ko na karekei n te tembora—ana auti te Uea. Ao Tatan e bon aki tangiria naba bwa ko na mataata ae ni katoatai are ko beku ma te kororaoui ao n nebonebo n te tembora, ko otinako ma korakoran

mwaakan te Atua iaom ao Ana anera a “tararua i aoia”.³

Tatan ma ake a iriiria a na teimatoa ni katei kawai n te aro ni kamwane n totokoiko man ataakin ana bwai n tangira te tamnei are ko kona ni karekei ao ni kakabwaiaki iai. Te kanaanokawa-ki, bwa tabeua kawai n totoko bon mai imwin aroaron temanna ae e aki raoiroi. I nanokawaki ni iangoia tabeman mai iroumi a tia n namakina te aki tabeakinaki ke n aki kakoauaaki iroun te tia kairiiri n te nakoanibonga, ke ko a tia ni bwainikirinaki ke ni kamwaneaki iroun te kainaba, te karo, ke ae e na riki bwa raraom. E rotai te rawawata bwa tabeman mai ibuakomi a tia n namakina te katinanikuaki, te aki karineaki, ke ni motikaki taekana n ae e kairua. Mwakuri ni ioawa aikai bon akea neia n abanuean te Atua.

Ni kaitarana, e kaonai te kukurei ngkana I reiakinna bwa taan kairiiri n te nakoanibonga ingainga n ukorii kairakia aine n te waaki inanon te uote ke te titeiki ni kauntira. E kaungaaki nanou irouia kainaba n tatabemaniia ake a kaotia bwa te kabanea ni kakawaki ni bukinaia n te nakoanibonga bon tararuakia buuia.⁴ I kaitaua te mwaane are e rangi ni karinea ana konabwai kainabana ni karekea te kaotioti ao ni kawakina bwa toana ae titebo aroia i nanon aia mare.

Ngkana te mwaane e mataata n rie-taatan ao te mwaaka ni kororaoin, n ana ukeuke, te aine ae e entaute irouia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira, e na bon kamiimii bwa e namakinna ae e na teirake ngkana e rin neiene inanon te ruu?

Mai imoan te tai, a kaman kaka-bwaiaki aine ma te aro ni kairi ae e onoti ni momoamata—te konabwai ni ataa kaokoron te eti man te bure. Te bwai n tangira aei e kabatiaaki irouia te koraki ake a karaoui ao ni kawakin aia berita. Ao e kauarerekeaki irouia te

koraki ake a tangiria ni katinanikua ana tua te Atua.

I waekoa n reitia bwa I aki kama-noia mwaane man te kairua n arona nako man Ana kaetieti te Atua *ibukia* n atakin te kaokoro imarenan te eti ao te kairua. Maneu aika kam tangiraki, konabwaimi n ataa te koaua man te kairua, n riki bwa taan kawakina te maiu ni itiaki ibuakoa aomata, e bon rangi ni kakawaki ni boong aikai. Ao ti katan iaomi bwa kam na reireiniia tabeman bwa ana karaoua naba. Kariaia bwa N a kamataata raoi aio: ngkana te aonaaba aio e a kabuaa te annua ae e kaotaki man aia momoamata aine, te aonaaba e na bon *aki konaa* n rikirake.

Ngaira Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira bon tiaki ana bwai te aba ngaira; bon ngaira kain Iteraera n te berita. Ti weteaki bwa ti na katauraoa te aonaaba ibukin Kauaokin te Tia Kamaiu.

I kona ni kamataata ngkai, reita ni iango tabeua ni irekereke nakoia aine ao te nakoanibonga. Ngkana ko kamatoaaki bwa ko na beku n taian wewete iaan ana tararua temanna are e iai irouna kingin te nakoanibonga—n aron am bitiobi ke titeiki beretitenti—ko a anganaki te kariaiakaki n te nakoanibonga ni mwakuri inanon te wewete anne.

Ai arona naba, n tembora aika tabu, ko kariaiakaki ni karaoui ao ni kaira waakin te otenanti n te nakoanibonga *ni katoa tai* ngkana ko roko. Am entaumente n te tembora e katauraouko ni karaoan aio.

Ngkana ko a tia n entaute ma ko tuai ni mareaki ma te mwaane are iai irouna te nakoanibonga ao tabeman a taku nakoim, “I nanokawaki ngkai akea te nakoanibonga ni mweengam,” taiaoka ataia bwa te rongorongong anne e kairua. Tao a na akea *ae iai irouna* te nakoanibonga ni mweengam, ma ko a tia ni karaoa te berita ae tabu ma te Atua n Ana tembora. Man berita akanne a roko kakabwaiakim man mwaakan

Ana nakoanibonga iaom. Ao uringa, ngkana tao e a mate kainabam, *ko* riai n tararua ni mweengam.

Ngkai te aine iroua Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira, ae e kororaoui, ko taetae ao n reirei ma te mwaaka ao te kariaiakaki mai iroun te Atua. Tao man am kaunganano ke marooro, ti kainanoa bwanaam n reirei ana reirei Kristo. Ti kainanoa am iango inanon te utu, uoote, ao ni kauntiran te titeiki. Arom ni ira te waaki e kakaawaki ao tiaki ibukin te katamaroa!

Maneu aika aika kam tangiraki, e na rikirake korakorami ngkai kam buokiia tabeman. Ami tataro, aki mamatam, ami tai ni warekan koroboki aika tabu, ao ami beku n te tembora, ao ami mwa-kuri n rongorongon te utu e na kauka karawa nakoimi.

Au kaoriori nakoimi bwa kam na kamatebwaia ma tataromwaka *ni kabane* koaua ake ko kona ni kunei iaon mwaakan te nakoanibonga. Ko kona ni moanna man Reirei ao Berita mwakoro 84 ao 107. Mwakoro akanne a na kairiko nakon mwakoro ake tabeua. Koroboki aika tabu ao reirei mai irouia burabeti, taan mamata, ao taan karekei kaotioti ni boong aikai a kaonaki ni koaua aikai. Ngkai e a rikirake am ataatai ao ngkai ko kamwakura am onimaki iroun te Uea ao ni mwaakan Ana nakoanibonga, am konabwai ni karekei kakabwaia n te tamnei are e a tia ni katauraioa te Uea ibukim e na rikirake. Ngkai ko kara-oia, ko na kunea bwa ko a kona riki ni buoka katean te utu ae akea tokina are a na bootaki, kabacaki n ana tembora te Uea ao n onrake n tangiran Tamara are i Karawa ao Iesu Kristo.

Ara kekeiaki ni buokiira ibon imarenara, n tataekina te euangkerio, ni kakoraioa aika Itiaki, ao ni kamaiuia maate a bane n riki n te tembora. Iai ngkai 166 tembora ni kabutaa te aonaa-ba, ao iai riki aika iaoni kawaia.

N aron ae ko ataia te Salt Lake Tembora, Tembora Tikuea, ao tabo n nakonako ake i rarikin Aobitin te Aro a na kabouaki n te mwakuri are e na moanaki ni banen te ririki aio. Te tembora ae tabu *aio* e na kawakinaki ao ni katauraioaki bwa e na anai nanoia te roro ae e na roko, n aron are e anai nanora inanon te roro aio.

Ngkai e a rikirake te Ekaretia, a mwaiti riki tembora aika a na kateaki bwa aonga utu aika mwaiti ni kona ni karokoaki nakon ni kabane kakabwaia aika a korakora, ake ibukin te maiu ae akea tokina.⁵ Ti taraa te tembora bwa *te* kabanea n tabu ni kateitei n te Ekaretia. N te tai are ti katanoatai babaire ibukin katean te tembora ae boou, e riki bwa mwakoron ara rongorongon ae tabu. N aron are ti maroroakina n te tairiki aei, ngkami aine kam kakawaki nakon te mwakuri n te tembora, ao te tembora bon te tabo are ko na karekea te kaka-bwaia n te tamnei ae rietaata.

Taiaoka kakauongon raii ma te nano ni karinerine ngkai N a taekin babaire ibukin katean waniua tembora aika boou. Ngkana I katanoata teuana n te tabo are e onoti nakoim, N na bubuti bwa kona kabaraaka atum ma te tataro

ae rau ni kakaitau inanom. Ti kukurei ni katanoatai babaire ibukin katean tembora n taabo aikai: Freetown, Sierra Leone; Orem, Utah; Port Moresby, Papua New Guinea; Bentonville, Arkansas; Bacolod, Philippines; McAllen, Texas; Cobán, Guatemala; and Taylorsville, Utah. Kam rabwa, mwaneu aika kam tangiraki. Ti kakaitau mai i nanora n ami butimwaa nakon babaire aikai ao ami kaeka ae tabu.

Ngkai, ni kainana, I tangiria ni katuka au kakabwaia iaomi, bwa kam na kona ni mataata ni mwaakan te nakoanibonga are kam a kaman anganaki ao are kam na kona ni kakorakora te mwaaka anne man kamwakuran ami onimaki iroun te Uea ao Ni mwaakana.

Mwaneu aika kam tangiraki, ma au karinerine ae e nano ao ni kakaitau, I kaota au tangira nakoimi. Ma te nanorinano I kaotia bwa E maiu te Atua! Iesu bon te Kristo. Aio Ana Ekaretia. I kako-aua n aran Iesu Kristo ae tabu, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Taraa Reirei ao Berita aika Tabu 25:7–16.
2. Reirei ao Berita aika Tabu 107:18; e kairaki katuruturuana.
3. Reirei ao Berita aika Tabu 109:22.
4. Taraa Reirei ao Berita aika Tabu 131:2–4.
5. Tara Reirei ao Berita aika Tabu 14:7.

ni kamaiu, te babaire ni kakukurei. Kaboan maiura, te kamaiu, te kukurei n te tieretio a kona n riki bukina bwa Iesu Kristo “e kakoroa bukin te mwakuri ni kamaiu ae kororaai aei.”⁹

Ni bwaibwai ma te Atua ao n nakonako ma ngaia n tatabemaniaa ni Kawaina n te berita bon te kakabwaiaaki man te bwaibwai n te berita.

Te moan, te bwaibwai n te berita e boboto iroun Iesu Kristo are te “tia Raoi n te berita nabangkai.”¹⁰ Bwaai ni kabane a kona n nakoraai ibukin raoroira ngkana ti “katabuaki rinaon Kristo . . . n ana berita are tabu te Tama.”¹¹ Kakabwaia ni kabane aika a raoroiroi ao ni beritanaki a reke nakoia aika a teimatoa ni kororaai ni uaa te toki. Te “kukurei irouia ake a kawakin ana tua te Atua” bon te “kakabwaiaaki ni bwaai ni kabane, n te maiu n rabwata ao te maiu tamnei,” ao “ngkana a teimatoa ni kakaonimaki ni karokoa te toki a na maeka ma te Atua n te . . . kukurei ae aki totoki.”¹²

Ngkana ti karinei ara berita, ti kona n tabetai n namakinna ae ti mena inanon te koraki n anera. Ao ti na raonaki irouia anera—naake ti tangiriia ao a kakabwaiaira n iteran te rabuna aei ao naake a tangiriira ao ni kakabwaiaira man iteran te rabuna are teuana.

N te tai ae aki maan Titita Gong ao Ngai ti noora te katooto n te bwaibwai n te berita ae maon te tamaroa ao n tangiraki inanon ruun te onaoraki. Te kairake ni karo e rangin ni kainnanao onean mwiin ana kirine. Ana utu a tang, aki mamatam, ao n tataro ibukina ni karekean ana kirine. Ngke e a reke te rongorongong bwa e a reke te kirine ni kamaiu, kinnabana e taetae ni karaurau, “Au kantaninga bwa te utu akanne e raoroiroi irouia.” Te riki ni bwaibwai n te berita e, reke n ana taeka te Abotoro Bauro, “bwa ti na kaungai nanora, ngai ma ngkami n ara onimaki ae ti i buobuoki iai.”¹³

N te maiu aei, ao ti kona ni kabua te onimaki iroun te Atua, ma E aki kona ni bua Ana onimaki iroua. N aron te katei n te taetae, E teimatoa n tataningaira bwa ti na oki Nakoina ao E na kairiira ni kawaira. E kaaira bwa ti na nako ke n oki nakon taian berita ake a mwakena Kawaina. E tataninga n tauraai ni inga ma ngaira, e ngae ngke ti “mena i kiraroa.”¹⁴ Ngkana ti taratara ma te mata n onimaki ibukin baeten, boton maiura, ke te tamnei are e reke man nambwa aika katanetaneaki n ara taneiai, ti kona nora Ana tangira n nanoanga ao Ana kaunganano, riki n ara tai ni kataaki, nanokawaki, ao kakaewenako, n raonaki ma kimwareireira. Ana mwaitira aron kairuara ke bwakara, ngkana ti teimatoa ni waaki rake Nakoina, E na buokiira, teutana imwiin teutana.

Te Kauoua, Ana Boki Moomon bon te bwai ni kakoaua ae ti kona n taua ni baira ni bwaibwai n te berita. Ana Boki Moomon bon te kawai ae beritanaki ibukin ikotakiia natin te Atua ae taetae ni burabetiaki bwa te berita naba ngkai.¹⁵ Ngkana ti wareka Ana Boki Moomon, bon iroua ma tabeman, tao ni karaurau ke n takarua, ti kona ni bubutia te Atua “ma te nano ae koaua ma nanomi raai, ao te onimaki iroun Kristo,” e na bon kaota te koaua nakoi-mi, ni mwaakan te Tamnei ae Raoroiroi bwa e bon koaua Ana Boki Moomon.¹⁶ E raonaki aei ma te koaua ae Iesu Kristo bon Ara Tia Kamaiu, Iotebwa Timiti bon te burabeti ni Boong aikai, ao ana Ekaretia te Uea e ingoanaki n Arana—Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukii Aika Itiaki ni Boong Aika kaitira.¹⁷

Ana Boki Moomon e taekinaki n te berita n taai ake ngkoa ao n taai aikai nakoimi aika natin Riaai, “natiia burabeti.”¹⁸ A karekea te berita ae tabu ami bakatibu bwa ngkoe, aia kariki, a na kinaa te bwanaa ae kanga bwanaan ae a tia ni mate n Ana Boki Moomon.¹⁹ Te

bwana ae kam namakinna ngkana ko warekia e kakoaua bwa “ataein te berita ae tabu ngkami”²⁰ ao Iesu bon am Tia Kawakin Tiibu ae Raoroiroi.

Ana Boki Moomon e kaaira n tatabemaniaa, n ana taeka Aramwa, bwa ti na rin “inanon te berita ae tabu ma [te Uea], bwa [ti] na toro irouna ao ni kaawakin ana tua, bwa e aonga ni kabatia Tamneina ni karuo nako [aora].”²¹ Ngkana ti tangiria ni bitaki nakon ae raoroiroi riki—n aron are e taekinna temanna te aomata, “ni katoka te nanokawaki ao te riki ni kukurei bon reken te kukurei”—ti kona ni butimwai kaetieti, ibuobuoki, ao te korakora. Ngkana ti karekea te berita bwa ti na bwaibwai ma te Atua ao te kaomiuniti ibukii taan onimaki aika kakaonimaki, ti kona ni karekea te berita are e a tia ni beritanaki inanon ana berita ae tabu Kristo²² ngkai.

Te kariaia n te nakoanibonga ao te mwaaka ae kaokaki bwa e na kakabwaiaia Natina bon te kateniua ni mwakoro n te Bwaibwai n te berita. N te marooro aei, Ioane are te tia Bwabaetito ao Abotoro aika Betero, Iakobo, ao Ioane a tia n roko bwa taan uarongorongong aika rineaki mairoun te Atua bwa ana kaoka Ana kariaia n te nakoanibonga.²³ Ana nakoanibonga te Atua ao Ana otenant a karika kakawakin te reitaki iaon te aba ao a kona ni kabaeaki n te reitaki n te berita ae tabu i karawa.²⁴

E kona te nakoanibonga ni kaka-bwaia man te bungiaki nakon te mate—man aran te ataei ao te kaka-bwaia nakon katabuakin te ruanima-te. Kakabwaia n te nakoanibonga a kamaiu, kamwengaraai, reirei. E un te karo iroun natina te mwane, ni karokoa a manga kabwarabure ma te tangira ngke e angan natina te karo te kakabwaia n te nakoanibonga. Ti ngaia kaain te Ekaretia n ana utu, te kairake n ataeinnaine e aki koaua iaon ana tangira te Atua ni karokoa ngke e

a karekea te kakabwaia n te nakoanibonga. Ni kabuta te aonaaba, tamanuea aika karineaki a katauraoi n te tmane n anga kakabwaia n te tamanuea. Ngke e katoka baina te tamanuea iaon atum, e namakina ao e kaota ana tangira te Atua ibukim. E taekina rikim n te bata are Iteraera. E taekin kakabwaia mai-roun te Uea. Ngke e karaua ni iangoia, temanna kainaban te tamanuea e tuangai bwa e kanga ma ana utu ni kooa te Tamnei, riki ni boong ake e anga iai kakabwaia n te Tamanuea aia papa.

Kabaneana, kakabwaia n te bwai-bwai n te berita e roko ngkana ti ira ana burabeti te Uea ao ni kimwareirei n te maiu n te berita n te tembora, n raonaki ma te mare. Te mare n te berita ae tabu e riki ni mimitong ao n akea tokina ngkana ti rinea ni katoabong kukureia buura ao ara utu imwain are bon kukureira. Ngke “ngai” e riki bwa “ngaira,” ti uaia n rikirake. Ti bane n rikirake ni kara; ti bane ni kairake ni kabane. Ngkana ti kakabwaiaira rinanon maiura ni kabwarai ara bure, ti kunei ara kaantaninga ao kimwareireira a katabuaki n te tai aei ao are n akea tokina.

Ngkai a kakaokoro kaangaanga, ngkana ti karaoi ake ti konai, te kabane n tamaroa are ti kona, ao ni bubuti ma nanora ni koaua ao n ukora Ana ibuobuoki inanon kawaira, e na kairiira te Uea, n Ana tai ma takun nanona,

iroun te Tamnei ae Raoiroi.²⁵ Berita n te mare a kabaeaki man aia rinerine naake a karaoi—ana kauring te Atua ao ara karinerine ibukin te rinerine ao te kakabwaia n Ana ibuobuoki ngkana ti katiteuanaki ni ukoukoria.

Kakabwaia n te bwai-bwai n te berita rinanoia te roro n te utu a namakinaki inanon mwengara ao inanora. Taiaoka kariaiakai bwa n na kamataata ma au katooto.

Ngke Titita Gong ao ngai ti tangiria n nakon te mare, I reiakina te inaomata n rinerine ao te iango ni babaire. N te tai anne, ti mena n te reirei ni kamate-bwai inanon uoua aaba aika kaokoro iaon uoua kaontenanti aika kaokoro. Aei bukin ae I taekinna ma te koaua ae e reke au beeba n Taokita ae PhD n te reitaki ma te botanaomata.

Ngkana I titiraki, “Tamara are i Karawa, I riai ni mare ma Susan?” I namakina te rau. Ma ngke I a reiakina aron te tataro ma te nano ni koaua, “te Tama are i Karawa, I tangira Susan ao I kan mare ma ngaia. I berita N na riki bwa te buumwaane ao te karo ae te kabane n tamaroa”—ngke I mwakuri ao ni karaoi au kabane n tamaroa ni babaire, anne bon te kabane ni korakora ni kamatoa n te tamnei are e roko.

Ngkai aia riki, aia karaki, ao tamneia ara Gong ao Lindsay FamilySearch a buokiira ni kunei ao n reitaki rinanon te taneiai n ara bwai-bwai n te

berita n te roro.²⁶ Ibukira, ni ikotaki ma ara bakatibu aika karineaki:

Tibutoru-te unnaine ae Alice Blauer Bangerter, are teniua te kabutiman nakoina n teuana te bong,e butia buuna imwiina bwa e na tomaa te kaintoutou ma te mitiin ni karaoa te bwata bwa e aonga ni kaboboa te bwata, ni waewae, ao ni wareware n te tai ae ti teuana.

Tibutoru-te unimwaane Loy Kuei Char e uotiiia natina iaon nukana ao aia bwai tabeua ana utu iaon te taongki ngke a rinanon te marae ae mwiin te warekeno i Hawaii Big Island. Aia motinnano ao aia ibuobuoki ana kariki ana utu Char a kakabwaiaia ara uitu.

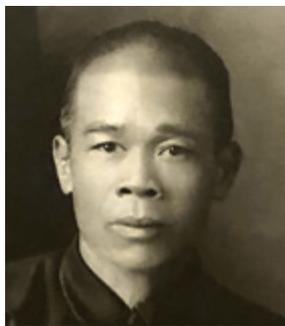
Gram Mary Alice Powell Lindsay e tiku ma niman natina aika uarereke ngke kainabana ao natina te mwaane ae te karimoa a mate tabeua te bong n nako. Te aine ae mate buuna inanon 47 te ririki, e kaikawaiarake ana utu Gram ma te tangira ae bati mairouia taan kairiiri ao membwa. Inanon ririki aika mwaiti akanne, e berita Gram nakon te Uea bwa ngkana E buokia , ao e na aki manga ngurengure. Te Uea e buoka te aine anne. E bon aki ngurengure.

Tariu ao mwaaneu, n aron ae kakoauaaki iroun te Tamnei ae Raoiroi, bwa bwai ni kabane aika raoiroi ao n akea tokiia a boboto iaon maiun ni koaua te Atua Tamara ae akea Tokina ao Natina, Iesu Kristo, ao Ana Mwakuri ni Kamaiu. Ara Uea, Iesu Kristo, bon te Tia Raoi n te berita ae boou. Kakoauaan Iesu Kristo bon te kaantaninga n te berita n Ana Boki Moomon.²⁷ Man te taeka ni bau ao te berita ae tabu, ana kariaia n te nakoanibonga te Atua ae kaokaki e kantaningaaki bwa e na kakabwaiaia natin te Atua ni kabane, n raonaki ma te berita n te mare, utu n rooro nako, ao kakabwaia nakoia n tatabemaniia nako.

E kabwarabwara ara Tia Kamaiu, “Ngai te Arebwa ao te Omeka, Kristo te Uea; eng, ae bon Ngai ngaia, te moan ao

Alice Blauer Bangerter

Loy Kuei Char

Mary Alice Powell Lindsay

IROUN CRISTINA B. FRANCO

Kauoman ni Kauntira n te Beretititii ni Kabuta n te Moanrinan

te kabane, te Tia Kaboa te aonaaba.²⁸

Ma ngaira n te moan, E mena irarikira, n ara bwaibwai n te berita ni kabane, ni karokoa te toki. I kakoaua n aran Iesu Kristo ae tabu ao ni mimitong, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Taraa Isaac Watts, “My Shepherd Will Supply My Need,” *Ensign*, Tebetemwa 2015, 73.
2. Taraa Mataio 10:39.
3. Tara Reirei ao Berita aika Tabu 84:20.
4. Taraa *Lectures on Faith* (1985), 69.
5. Tara Reirei ao Berita aika Tabu 14:7.
6. Reirei ao Berita aika Tabu 109:1.
7. Moronaai 7:36; taraa naba Moronaai 7:32.
8. Reirei ao Berita aika Tabu 121:44.
9. Reirei ao Berita aika Tabu 76:69.
10. Ebera 12:24; Reirei ao Berita aika Tabu 76:69; 107:19; taraa naba Joseph Smith Translation, I-Karatia 3:20 (n ana abentekiti te Baibara).
11. Moronaai 10:33; taraa naba Reirei ao Berita aika Tabu 90:24; 98:3.
12. Motiaea 2:41.
13. I-Rom 1:12; taraa naba Motiaea 18:8–9.
14. Ruka 15:20.
15. Taraa atuun te iteraniba n Ana Boki Moomon; Reirei ao Berita aika Tabu 84:57.
16. Moronaai 10:4.
17. Taraa 3 Nibwaai 27:7–8; Reirei ao Berita aika Tabu 115:3.
18. 3 Nibwaai 20:25.
19. Taraa 2 Nibwaai 26:16; 33:13.
20. 3 Nibwaai 20:26.
21. Motiaea 18:10.
22. Taraa 2 Nibwaai 31:2, 12–13.
23. Taraa Reirei ao Berita aika Tabu 13; 27:12; taraa naba kabwarabwara nakon Reirei ao Berita aika Tabu.
24. Taraa Reirei ao Berita aika Tabu 128:8; taraa naba Te Otinako 19:5–6; Reirei ao Berita aika Tabu 84:40. Naake a kawakin ni koaua berita aika tabu a riki bwaai aika kakawaki, abanueaia ibonga, te aba ae tabu. Kakabwaia n taian berita aika tabu. Naake a kawakin berita aika tabu a kakabwaiakaki iroun te Uea.
25. Taraa Reirei ao Berita aika Tabu 8:2.
26. A kona te roro n reirei mairouia n tatabemania, riki ngkai te roro n tatabeua e reirei bon ibukina. Te tia korokaraki ae te Kiritian Søren Kierkegaard e kamataata, “Bwa tera are e na reiakinna te roro teuana mairoun are teunaa, akea te akoi ae a reiakinna te roro man ake a iangoaki bwa ana aki karaokai” (*Fear and Trembling*, trans. Vigilius Haufniensi [2018], 117).
27. Taraa iteraniba n atuun Ana Boki Moomon.
28. Rerei ao Berita aika Tabu 19:1.

Kunean te Kimwareirei n Tibwauaakin te Euangkerio

Iai Tamara are i Karawa ae tangiriira, are e kakantaninga manga okira Nakoina bwa e na kakabwaii maiura ao naake irarikira.

Teuana mai buakon kunan te Moanrinan ae mamaten nanou e moanaki man taeka aikai:

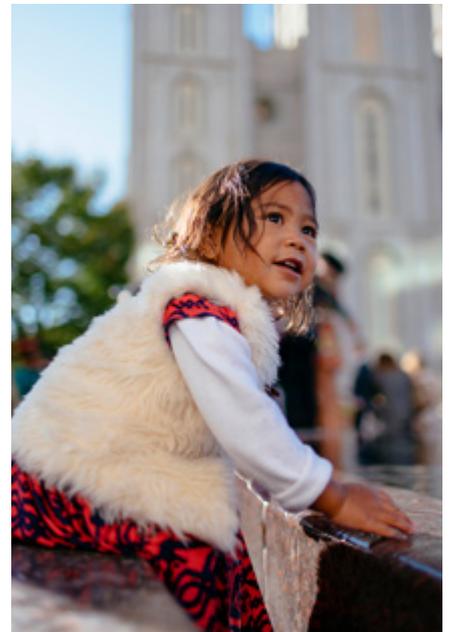
*Ngai Kaain Ana Ekaretia Iesu Kristo Ibukiia
Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira.
I ataiia bwa antai Ngai.
I ataa ana baire te Atua.
N na toua mxiina n te onimaki.
I kakoaua te Tia Kamaii, Iesu Kristo.¹*

Aei bon taekan koaua aika beebete man tamaroa ake ti kakoauai!

Ngkai kaain Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira, ti ataiia bwa antai ngaira. Ti ataiia bwa “te Atua bon Taman tamneira. Boni Ngaira . . . Natina, ao E tangiriira. Ti maeka . . . [ma Ngaia i Karawa] imwaain [rokora] n te aonaaba.”

Ti ata ana baire te Atua. Ti maeka ikekei ma Ngaia ngke E kaotia. Oin ana kantaninga te Atua ae bwanin—Ana mwakuri ao Mimitongina—e anganiira n tatabemaniira nako te konaa ni karekei Ana kakabwaia ni kabane. E

. . . katauraoa te babaire ae kororaoi ni kakoroa bukin Ana kantaninga. Ti ataiia ao ti butimwaea te babaire . . . ae kakukurei, . . . te kaboomwi, ao te . . . kamaii” imwaain rokora n te aonaaba.

“Iesu Kristo e kakawaki n ana babaire te Atua. Rinanon Ana Mwakuri ni Kamaiu, Iesu Kristo e kakoroa bukin Ana kantaninga Tamana ao n anganiira n tatabemaniira nako te konaa ni kare-kea te aki mamate ao te karietataaki. Tatan, ke te riaboro, bon te tia kaitara nakon ana babaire te Atua” ao e a kaman riki man moan karikan bwaai.

“Te rinerine, ke te kona n rinerine, bon teuana mai ibuakon ana bwaintituaraoi ae korakora te Atua nakoia Natina. . . . Ti riai n rinea bwa ti na ira Iesu Kristo ke n ira Tatan.”²²

Aikai koaua aika bebete aika ti kona n tibwauaia ma tabeman.

N na tuangko te tai are ngke e tibwauai koaua aika bebete tinau man ana boboibuako ni marooro ao n ataa tibwangana.

N ririki aika a bwakanako, e oki tinau nako Argentina bwa e na kawara mwaaneu. Tinau e aki rang tatangi-ria te kibakiba n te wanikiba, ngaia are e butiia temanna natiu bwa e na kakabwaia ibukin te karaunano ao

te kamanoaki. E namakina kairana bwa e na kakabwaia tibuna te unaine n ana kairi ao ana kaetieti te Tamnei ae Raoiroi ni kakorakora ao n riingi nanoia ake a tangiria n reiakina te euangkerio!

N te marae ni wanikiba i Salt Lake, tinau ma mwaaneu a kaitibo ma te ata-einnaine ae itiuu ana ririki are e okira mweengana n okina n tikii ma ana utu. A nooria ana karo bwa e a rangi ni maan ni marooro ma tinau ao mwaaneu a baireia bwa a na raona natiia te aine. A kabwarabwaraiia ao natia te aine bwa Eduardo, ao Maria Susana, ao Giada Pol. Iai te reitaki ae koaua ao ae rau nakon te utu ae kakateke aei.

Utu aikai a kukurei ni kaai ni mwananga ni kibaia ae titebo nako Buenos Aires, Argentina. Ngkai e reitinako aia marooro, e kunea tinau bwa ni karo-koa te tai anne, a bon tuai man ongo taekan ana Ekaretia Iesu Kristo ae e a tia ni kaokaki.

Teuana ana moan titiraki Susan e kangai “Ko kona n tuangai

rongorongon te miutiem are e tamaroa anne ma te boua ae kooro ane itaubukina?”

E kabwarabwara tinau bwa te kateitei are e tamaroa arei bon tiaki te miutiem ma bon ana tembora te Uea are ti karaoi iai berita ma te Atua bwa ti aonga n okiria ni maeka ma Ngaia n te taina. Susana e kaotia nakon tinau bwa imwaain mwanangaia nako Salt Lake, e a tia n tataro ibukin te bwai ae e na kakorakora iai tamneina.

N tain te kiba, e kaota ana koaua tinau ae matoatoa ibukin te euangkerio ao e kaoa Susan bwa e na kakaeia miti-nare inanon ana kaawa. Susana e titira-kina tinau “N na kanga ni kuneia?”

E kaeka tinau, “E aki kaangaanga rekeia; iai uoman ataeinimwaane ae a bwainiia n te mainaina ma aia neketai, ke uoman ataeinaine aika a kumumu-niia, a aki toki ni katokaa araia iaoia ao ‘Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira.’”

Utu aikai a uaiu n anai nambwan aia tareboon ao ni kaboo n te marae ni wanikiba i Buenos Aires. Susana, are e a riki ngkanne bwa raoraou, e tuangai bwa e namakina te nanokawaki ngke e kitana tinau n te marae ni wanikiba. E taku, “E taraa ni kukurei tinam. I aki kona ni kabwarabwara, ma iai taraakina ae raoiroi are I aki kan mwaninga taekana.”

N te tai are e okira iai mweengana Susan, ngaia ma natina te aine, ae Giada, a nakon n tibwauai baike a rinanona ma tinan Susan, are e maeka tabe-ua te kawai n aki raroa ma mweengana. Ngke a buti, e a karina naba Susan n nooria uoman ataeinimwaane aika a nakonako iaon te kawai ae a bwainiia n aron are e kabwarabwara tinau. E tiringa ana kaa inuukan te kawai, e otinako, ao n titirakiniia ataeinimwaane aika uoman aikai, “Bon ngkami kaain ana Ekaretia Iesu Kristo?”

A taku, “Eng.”
 “Mitinare?” e titiraki.
 A uaia ni kaeka, “Eng, boni ngaira!”
 Ngkanne e taku, “Riin n au kaa;
 irai nakon mweengau bwa kam na
 reireinai.”

Uoua namwakaina imwiina, e a bwa-
 betitoaki Maria Susana. Natina te aine,
 ae Giada, e bwabetitoaki naba ngke
 e koro ruaiwa ana ririki. Ti bon tabe
 naba ni mwakuri iaon Eduardo, are ti
 tangiria n aki tabe bwa tera ae e na riki.

Man te tai anne, e a riki Susan bwa
 temanna te mitinare ae rangi n tamaroa
 are I kaitibo ma ngaia. Titebo ma natin
 Motiaea ake mwaane, a kairiia aomata
 aika mwaiti nakon Kristo.

Inanon teuana ara marooro, I titira-
 kinna, “Tera rabakaum ae ko kakaraba?
 Ko kanga n tibwaua te euangkerio ma
 tabeman?”

E tuangai, “E rangi ni bebete. Ni
 katoa bong imwaain ae I kitana au auti,
 I tataro nakon Tamara are i Karawa ni
 bubutiia bwa e na kairai nakon teman-
 na are e kainnanao te euangkerio ina-
 non maiuia. N tabetai I uota ana Boki
 Moomon n tibwauaia nakoia ke kaati
 ake mairouia mitinare are a mwakoro
 taekan te Ekaretia iaona—ao ngkana
 I moana au marooro ma temanna, I
 titirakinia ngkana a tia n ongoongo
 taekan te Ekaretia.”

E taku naba Susana, “N tabetai I
 bon tii moangare ngkana I tataninga te
 turein. Te bong teuana e taraai te mwa-
 ne ao e taku, ‘Tera ae ko a bon moanga-
 re iai?’ Kanga I kubanako irouna.

“I kaeka, ‘I moangare ibukina bwa
 I kukurei!’

“Imwiina e taku, ‘Ao tera ae ko a
 bon kukurei iai?’

“I kaeka, Ngai kaain Ana Ekaretia
 Iesu Kristo ibukiia Aika Itiaki ni
 Boong aika Kaitira, ao anne e anga-
 nai te kukurei. Ko a tia n ongoongo
 rongorongona?”

Ngke e kangai I tuai, e anganna
 kaati ake a mwakoro taekan te Ekaretia
 iaona ao ni kaoa bwa e na irii bootaki
 n taromaui ake imwiina. Te Tabati are
 imwiina, e kamaura teuanne imatan te
 matarao.

E reirei Beretitenti Dallin H. Oaks:
 “Iai teniua bwaai ake a kona mem-
 bwa ni karaoi ni ibuobuoki n tibwaua
 te euangkerio. . . .

Te moan, ti kona n tataro ni kabane
 ibukin kukurein te nano n ibuobuoki
 ma kakawakin mwakoron te mwakuri
 ni kamaiu. . . .

Te kauoua, ti kona ni kawakin tuua.
 . . . Membwa aika a kakaonimaki a na
 karekea Tamnein te Tia Kamaiu . . . ma
 ngaiia ni kairiia ngkai a ukeuke ni ira
 te mwakuri ae korakora n tibwauaakin
 ana euangkerio Iesu Kristo ae kaokaki.

Te kateniua, ti kona n tataro ibukin
 te kairi iaon baika tikona ni karaoi . . .
 n tibwaua te euangkerio ma tabeman
 . . . [ao] n tataro ma te motinnano ni
 mwakuria te kairi are [ti] karekea.”³

Mwaaneu ao tariu, ataei, ao te roron-
 rikirake, ti kona n riki n aron raoraou e
 Susana ao n tibwaua te euangkerio ma
 tabeman? Ti kona ni kaoa raoraora are
 tiaki kaain ara aro n iriira n taromaui n

te Tabati? Ke ti kona n tibwaua kato-
 tongan ana Boki Moomon ma ara
 utu ke raoraora? Ti kona ni buokiia
 tabeman ni kuncieia aia bakatibu iaon
 te FamilySearch ke n tibwauaia nakoia
 tabeman ni bwaai ake ti reiakin n tain
 te toa ngkai ti tabe ni kamatebwaia
Nakomai, Iriirai? Ti kona n riki n ai aron
 te Tia Kamaiu, Iesu Kristo, ao n tibwa-
 uaiia ma tabeman bwaai ake a na uota
 nakoira te kimwareirei inanon maiura?
 Kaekaan titiraki aikai ni kabane bon
 eng! Ti kona ni karaoia!

Ti warekia ni booki aika tabu bwa
 “kaain Ana Ekaretia Iesu Kristo a
 kanakoaki bwa a na rimoa “ni mwaku-
 ri n ana nne ni kurebe ibukin kamaiu-
 an tamneia aomata.” (Reirei ao Berita
 aika Tabu 138:56). Te mwakuri ni
 kamaiu aio ni ikotaki ma ana mwakuri
 ni mitinare te membwa, tauakiia aika
 tibwa rairaki, te mwakuri ni kamaruru-
 ng ibukiia membwa aika aki roroko, te
 mwakuri n te tembora ao rongorongon
 te utu, ao reiakinan te euangkerio.”⁴

Raou aika tangiraki, e kainnaoira
 te Uea ni bobota Iteraera. N Reirei ao
 Berita aika Tabu, E taku, “Ma ngaia are
 kona iango imwain ae kona taekinna;
 ma kawakinii n am iango n tainako

IROUN UNIMWAANE DIETER F. UCHTDORF
Man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman

taeka ni kamaiu, ao are kona anganaki ni katoa aoa bwa te mwakoro anne a na bane n reke irouia aomata.”⁵

N reitia, E berita nakoira:

“Ao ngkana ngaia bwa kam n mwakuri n ami bong ni kabane n takaruaea te rairannano nakoia aomata aikai, ao ni kaira nakoiu, ngkana tii temanna te aomata nakoiu, ai korakora ra kimwareireimi ma ngaia n abanuean Tamau!

“Ao ngkai, ngkana kimwareireimi e korakora ma temanna te aomata are kam kairia nakoiu n uean Tamau, ai korakora ra riki kimwareireimi ngkana kam kairiia aomata aika mwaiti nakoiu!”⁶

Anenen te Moanrinan are I waaki mai iai I kainna ma te taeka ae nano aci:

*I kakoaua te Tia Kamaiu, Iesu Kristo.
N na karinea arana.
N na karaoa ae raoiroi;
N na iriira ootana.
N na taetaekina Ana koaua.*⁷

I kaota au koaua bwa a koaua taeka aikai ao iai Tamara are i Karawa ae tangiriira, are e kakantaninga manga okira Nakoina bwa e na kakabwai maiura ao maiuia naake irarikira. E bia reke i nanora ni kan kairiia tarira ma mwaanera nakon Kristo bon au tataro n aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. “Ana Ekaretia Iesu Kristo,” *Aia Boki n Anene Ataei*, 77.
2. *Tataekina Au Euangkerio: Te Kairi Nakon Aia Mwakuri Mitinare*, rev. ed. (2018), 48.
3. Dallin H. Oaks, “Sharing the Restored Gospel,” *Riaona*, Nobembwa 2016, 58.
4. *Aeniboki 2: Babairean Aron Kairan te Ekaretia*, 5.0, ChurchofJesusChrist.org; see also L. Whitney Clayton, “The Work of Salvation: Then and Now,” *Riaona*, Tebetembwa. 2014, 23.
5. Reirei ao Berita aika Tabu 84:85.
6. Reirei ao Berita aika Tabu 18:15–16.
7. “Ana Ekaretia Iesu Kristo,” 77.

Am Mwananga ae Korakora

*E kaoira te Tia Kamaiu, ni katoa te bong,
ni katikui mwengaraoira ao n Raonna
n te mwananga n riki bwa ana reirei.*

Taekaia Hobbits

Mamaten nanoia ataei te karaki ae koreaki ririki aika mwaiti n nako e moanaki man te taeka ae kangai “Inanon te bwangabwanga i aontano ike e maeka iai te hobbit.”¹

Te karaki ibukin Bilbo Baggins bon te hobbit naba ni kangai ae ake rakan arona ae e reke nakoina te bwai ae moan te kamimi—te tai ibukin te

mwanananga, ao te berita ibukin te bwaintangira ae kakawaki.

Te kanganga bwa taian hobbit ake a rangi ni karineaki akea te bwai ae a kani karaoia ma te mwanananga. Aron maeuia ni kabane bon ti te kan mwengaraoi. A rangi n tatangira te amwamwarake ae onoua taina n te bongina ngkana a kona ni karekei ao ni kabanea aia tai n aia nne n aroka, ni mamaroro ma naake a roko, anene, ni katangi bwaai ni katangitang, ao ni kakukureia ni maiuia.

E ngae n anne, ngke e a katauaki Bilbo bwa e na mwananga, e waetata ni kukurei man anaaki nanona. E ataia mai moana bwa te mwananga bon te kakawenako. E ngae ngke e kanganga. E ataia naba bwa e na kona n aki oki.

Ma, tangiran te kan mwananga e roota nanona. Ngaia are, te hobbit aci e kitana mwengaraoina ao n toua te kawai nakon te mwananga ae korakora are na kairia nako “ikekei ao ni manga oki.”²

Am Mwananga

Tao teuana bukina ae te karaki aio e kaukecia aika mwaiti i bon i bukina bwa bon ara karaki naba.

Ngkoa, ngkoa imwain bungiakira, inanon te tai ae moan te maan ao n raba man te ururing, ti kaoaki naba bwa ti na ira te mwaananga. E bon baireaki iroun te Atua, are Tamara are i Karawa. Butimwaeen te mwananga aio e nanonaki bwa ti kitana te mwengaraoi ao te kamanoaki ngke ti mena Irouna. E na nanonaki bwa te roko nakon te aonnaba ibukin te mwananga ae kaonani ni kanganga aika a aki ataaki.

Ti a tia n ataia bwa e aki bebete.

Ma ti ataia naba bwa ti na karekei kaubwai aika kakawaki, n airi ma rabwatara ao namakinan te kukurei ae bati ao kananokawakin te maiu ae mamate. Ti na reiakinna ni kakatai, ni ukoukora, ao ni kekeiaki. Ti na kakaei koaua ibukin te Atua ao ngaiira.

Eng e koaua bwaa ti na kona ni karaoi kairua inanon te maiu ae mamate. Ma iai naba iroua te berita: bwa bukin ana karea ae kakawaki Iesu Kristo, ti kona ni kaitiakaki man ara bure, ni kaitiakaki ao ni katamaroaki n tamneira, ao n te bong teuana ti na kautaki ao ni manga ikotaki ma ake ti tangiriia.

Ti a tia n reiakinna bwa mwaitira tangirara iroun te Atua. E anganiira te maiu, ao E tangiriira bwa ti na tokanikai. Ma ngaia are, E katauraoa te Tia Kamaiu ibukira. “Ngke a tuai karikaki bwaii,” E taku Tamara are i Karawa, “ko kona ni rinerine i bon bukimi bwa ko bon anganaki.”³

A na iai mwakoron te mwananga n te maiu ae mamate are kararaoma ao

ni kakamakuia Natin te Atua, ngke e mwaiti tamneia tarira ao mwanera aika a baireia bwa a na kaitaraa.⁴

Man te bwaintangira ao mwaakan karaoakin te riari, ti kakoaua raoi bwa tera konabwai ake ti kona n reiakinna ao ni maiu n akea tokina e bon materaoi.⁵

Ao ngkanne, n onimakinan taian berita ao mwaakan te Atua ao Natina te Mwaane ae tangiraki, ti butimwaeen te kanganga.

I butimwaia.

Ao ngkami naba.

Ti kariaia ni kitana te mweengraoi n ara moan maeka ao n toka iaon ara mwananga ae moan te korakora n “nako ikekei ao ni manga oki.”

Te Wewete Nakon te Mwananga

Ma, te maiu ae maamate iai ana kawai ni kairira nako, ke akea? N tabetai ti mwaninga kakawakin manangara, n tabeakina te mwengaraoi ao te rau iaon riki te korakora ao te rikirake.

Ngkai, iai te bwai ae tiaki kona ni kakeweia, ae mena inanora, are tangirakin te kantaninga are rietata ao ni mimitong. Te anai nano aei bon teuana bukina are aomata a katikaki nakon Ana Ekaretia Iesu Kristo. Te euangkerio ae kaokaki bon, kanga, manga kabouan te wewete nakon te mwananga are ti butimwaia n te tai ae maan ngkoa. E kaoira te Tia Kamaiu, ni katoa te bong, ni katikui mwengaraoiira ao n Raonna n te mwananga n abotoro.

A mwaiti kiribaobao n te kawai aei. A mwaiti tabuki, mwanono, ao kawai aika bitaki. Iai ae kanga aekain taian takareau, n aiuaa, ao temanna te raakon ke uoman. Ma ngkana kam tei n te kawai ao n onimakina te Atua, kam na kunea te kawai nakon tokin kawaimi ae mimitong ao n oki nakon mweengami i karawa.

Ngaia are kam na kanga ni moanna? E bon bebete.

Kamwaeen Nanom nakon te Atua

Te moan, ko na kainanoa kamwaeen nanom nakon te Atua. Kekeiaki ni katoa bong ni Kakaea. Reiakinna bwa ko na Tangiria. Ao ngkanne karika te tangira anne bwa e na kairiko n reiakinna, ataia, ao n reiakinna ni kawakin ana tua te Atua. Ana euangkerio Iesu Kristo ae kaokaki ti anganaki n te aro ae maataata ao n te kawai ae bebete ae e kona n oota iai te ataia. Ma, ana euangkerio Iesu Kristo iai kaekaan iai titiraki aika a kakaokoro n te maiu ao aika a rangi n nano man kangaanga ae tao inanon am tai ni kamatebwai ni maium ao ni iangoia, ti bon aki kona n rangi ni mataata ni bwaii aika a uarereke.

Ngkana ko iremwe inanon te mwananga aio ibukina bwa ko nanououa n am konabwai, uringa bwa te riki bwa temanna ana reirei Iesu bon tiaki karaoan bwaii n te aro ae kororaai; bon karaoakin bwaii ma te nano ni koaua. Bon am rinerine are bon kaotiko bwa antai ngkoe, nakon riki are am konabwai.⁶

E bon ngae ngkana ko kabwaka, ko kona n rinea ae ko na aki bwaranano, ma ko na karekea korakoram, ao teima-toa, ao teirake. Anne bon te kataaki ae korakora n te mwananga.

E ataiko te Atua bwa ko aki kororaai, bwa ko na bwaka n taai tabetai. E tangiriko te Atua ngke akea am kona nakon are ko tokanikai.

N aekaiia kaaro aika tatangira, E tangiriko bwa ko na kataia raoi ma

nanom. Te riki bwa te reirei bon aekan reiakinan katangan te piano. Tao ae ko kona ni katanga moa bon are kanga titebo ma katangakin te “Wareti” Ma ngkana ko reitinako ni kakataneia, ao te tuun are ko kona ni katanga ngkai e na riki bwa n te bong teuana bwa te tionatati, te rabiote, ao te kontioteti.

Ngkai, e na bon aki roko te bong anne inanon te maiu aio, ma e na roko. Te bwai are e tua te Atua bwa ko na ataia bwa ko na teimatoa ni keiaki.

Karoko ma te Nanoanga nakoia Tabeman

Iai te bwai ae kamimi, e kuri ni kaitara, aron te kawai aei ae kam a tia n rineia: tii te kawai ibukim bwa ko na rikirake ni mwanangam n te euangkerio bon buokaia tabeman bwa a na rikirake naba.

Buokaia tabeman *bon* te kawai n te anua n riki bwa Ana reirei. Te Onimaki, kantaninga, tangira, nanoanga, ao te mwakuri e kaitiakira bwa reirei.

Rinanon arom ni buokiia kainano ao aika kananoanga, ao n roko irouia aika taonaki n te kangaanga, oin aroarom e kaitiakaki ao ni karaoaki, e kabuburaa-ki tamneim, ko rikirake n tamaroa.

Ma te tangira aei e aki kona n roko ma kantaningaan kaboani mwiina. Tiaaki te aeka ni mwakuri are kantaninga te kinaaki n tamaroana, ke tangira-kina riki nakoia tabeman.

Ana reirei ni koaua Iesu Kristo a tangira te Atua ao natina n akea kantaningan kaboan mwiina. Ti tangiriia naake a kaunira, ao ake a aki tangirira. Ao ake a tiribureira, a taetaebuakaira, ao a kakaea kamarakara.

Ngkana ko kaona nanom n ana tangira Kristo ae itiaki, ko aki kaerekea nen te kairiribai, motikiteka, ao te kamamaa. Kam kawakin ana tua te Atua bukina bwa kam Tangiria. Inanon te waaki, ko riki ni karaurau ni katotonga Kristo n ami iango ao n te mwakuri⁷ Ao te mwaa-nanga raa ae na kona ni korakora riki nakon aei?

Tibwaua Am Karaki

Te kateniua ni bwai ae ti na reiakina n te mwananga aei bon katokaan aran Iesu Kristo iaora ao n aki mamaa bwa ngaira membwa n Ana Ekaretia Iesu Kristo.

Ti aki karaba ara onimaki.

Tiaki taunna.

Ni kaitara, ti taekina aron ara mwaa-nanga ma tabeman ao ni bon kawai aika rikiaro. Anne are a karaoia raa— a taekin aron bwai ake a bongana nakoia. Bwai ake a kaan nakon nanoia ao ni karika te kaokoro nakoia.

Anne te bwai ae ko karaoia. Ko taekin am karaki ao am namakin ngkai te membwa ngkoe n Ana Ekaretia Iesu

Kristo ibukiia aika Itiaki ni Boong aika Kaitira.

N tabetai am karaki e karika ngareia aomata. Tabetai a na taonako ranima-taia. Tabetai e buokiia aomata bwa a na reitinako n taotaona n nano, ni kai marurung, ao n ninikoria ni kaitaraa teuana riki te aea, teuana riki te bong, ao ni kaan riki nakon te Atua.

Tibwa am namakin n rabwatam, ni bwai ni kaongora, inanon kurubu, n taabo nako.

Te kabanea ni iango ni bwai are Iesu e tuangia Ana reirei bwa a na nako rinanon te aonnaba ao n taekina karakin Kristo ae uti.⁸ N te bong aei ti rang kukurei ni butimwaea te tibwanga ae korakora.

Ai mimitongira te rongorongo ae ti na taekinna: ibukin Iesu Kristo, ngkami mwaane, aine ao ataei bwa kam kona n oki ma te kamanoaki nakon mweengaia i karawa ao, ikekei, ni maeka inanon te mimitong ao te raoiroi!

Iai riki rongorongo aika raraoi ae a na taekinaki.

Te Atua E a tia ni kaoti nakon te aomata nibong aika! Iai ara burabeti ae maiu.

I kan kauringi ngkami bwa te Atua e aki kainanoiko bwa ko na “kaboa nako” Ana Ekaretia Iesu Kristo ae kaokaki.

E bon ti kantaningaia bwa ko na aki karabaa iaan te bwaketi.

Ao ngkana a motikia aomata bwa te Ekaretia tiaki ibukiia, bon anne aia motinano.

Tiaki nanona bwa ko konaaki. Ko na teimatoa n tabeakiniia ma te akoi. Ao n aki karaoa are ko nang aki manga kaoia riki.

Te kaokoro imarenan te tataneia ni itoman ao kakorakaan te mwakuri n nanoanga bon—te kakao!

Ti tangiriia ao ni karineia Natin te Atua ni kabane, n aki tarai aron

maeuia, aron aia reeti ke aia aro, ke aia babaire ni maiuia.

Ibukin katabeara, ti na kangai, “Mai noria! Kakaea ibon iroum bwa e kanga aron te nakonako bwa ana reirei e na bon kakabwaiako ao ni karietaatako.”

Ti kaoia aomata n roko ao ni buobu-oki, ngkai ti kataia ni karaoa katamaroan te aonnaba bwa te tabo ae tamaroa riki.”

Ao ti na kangai, “Nakomai ao tiku! Ngaira bon tarimi ao mwanemi. Ti aki kororaai. Ti kakoaua te Atua ao ti kawakin Ana tua.

“Raonira bwa ti aonga n tamaroa riki. Ao inanon karaoakina, kam na riki naba n tamaroa. Ti na uai ni karaoa te mwananga aio.”

N na Waaki Ningai?

Ngke e namakina te wewete raraora ae Bilbo Baggins nakon te mwananga are e na nako iai, e baireia bwa e na motirawa raoi n te tairiki anne, e amwarake n te ingabong ma te kuku-rei, ao imwina e a waaki nako naba ni moantaai.

Ngke e uti Bilbo, e noora ana auti bwa e mangaongao ao e kuri ni bua ana iango man ana baire ae kakanato.

Ma ngkanne raraona ae Gandalf e roko ao e titiraki, “Ningai *are* kam na mwananga iai?”⁹ N te aro bwa e na iriia raona, Bilbo e iangoia irouna bwa tera ae na karaoia.

Ao ngkanne, te hobbit are bon kangai naba n akea rakan arona e a kunea ni ienikuri n otinako man ana mataroa mai moa nakon kawain te mwananga ni kawaetata ao e a mwaninga bwarana, okona, ao ana kawere. E mwaninga naba ana kauatai ni kaingabong ae tuai ni kaana.

Tao e na iai te reirei ikai ibukira naba.

Ngkana ngkoe ao ngai ti namakina ni kan ira te mwananga ae korakora ni maiu ao n tibwaa are e a tia Tamara are i Karawa ni katauraioia ibukira n te tai ae bwakanako, I kakoaua nakoimi, te bong aio bon te bong ni ira Natin te Atua ao ara Tia Kamaiu iaon kawaina ni iboubuoki ao n riki bwa ana reirei.

Ti kona ni kabanea maiura n tatani-nga ibukin te tai anne ngkana a bane n nakoraai bwaai ni kabane. Ngkai bon te tai ni kamatoa raoi ni kakaeen te Atua, ni buokiia tabeman, ao n tibwaa ara namakin ma tabeman.

Kitana bwaram, okom n nakonako, am kawere ao am auti ae mangaongao.¹⁰

Nakoia ake a tia n toua te kawai anne, karina korakoram, nanoanga, karekea te onimaki, ao reitinako!

Nakoia ake a kitana te kawai, taiaoka n oki, manga raonira riki, karikira bwa ti na korakora.

Ao, nakoia ake a tuai ni waaki, tera bukin te baenikai? Ngkana ko kan namakina kamimin te mwanaga n tamnei ae korakora aei, moana am mwanaga ae korakora! Maroro ma mitinare. Taetae ma raraom aika kaain te Aro. Taetae nakoia iaon te mwakuri ae tamaroa man kamimi.¹¹

Aio ngkai te tai ni waaki!

Nakomai, Raoniira!

Ngkana ko ataia bwa maium iai riki bonganana, nakon te kantaninga ae rietata, reitakin te utu ae korakora, ao te itoman ae kaan ma te Atua, taiaoka, nakomai raoniira.

Ngkana ko ukoukoriiia botana-oamta ake a mwakuri n riki bwa te kabanea n tamaroa ngaiia, buokiia akea kainano, ao karaoa te aonnaba bwa te tabo ae tamaroa riki, nakomai raonira!

Nakomai nooria bwa tera te tamaroa, kamimi, ao aron te mwananga ae korakora.

Inanon te waaki ko na kunea arom.

Ko na kakaea nanona.

Ko na kakaea te Atua.

Ko na kakaea te mwananga ae korakora ao ae mimitong ni maium.

I kakoaua aei n aran te Tia Kaboira ao te Tia Kamaiu Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAARI

1. J. R. R. Tolkien, *The Hobbit or There and Back Again* (Boston: Houghton Mifflin, 2001), 3.
2. Subtitle of *The Hobbit*.
3. Mote 3:17.
4. Taraa Iobi 38:4–7 (natin te Atua a takaka ni kakatonga); Itaia 14:12–13 (“karietata

IROUN UNIMWAANE WALTER F. GONZÁLEZ
Man te Itingaun

Ana Kamaiu te Tia Kamaiu

*Ngkana ti Nakoia, e na kamaiuira te Atua,
ngkana tao e na kamaiuira ke n anganiira te
korakora n tokanikai iaon kaangaanga nako.*

Ni kaniia 2,000 te ririki n nako, e ruo mai iaon te maunga te Tia Kamaiu imwiin ana anga reirei iaon Taeka ni Kakabwaia ao tabeua reirein te eua-ngkerio. Ngkai E nakonako, E kawara te mwaane ae aorakina te rebera. Te mwaane e kaota te rau ao te karinerine ngkai e katorobubua imatan Kristo, ni kakaea buokana man karawawatakina. E bebete ana bubuti: “Te Uea, ngkana ko kani kaitiakai, ao ko boni konai.”

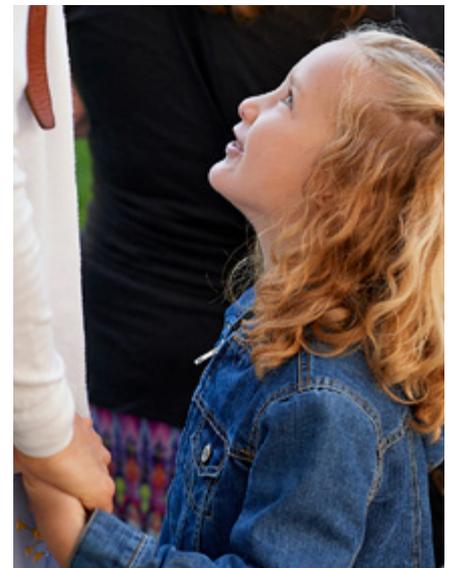
Te Tia Kamaiu e arora baina ao, e ringa, ao E taku, “I kani kaitiakiko; ko na itiaki.”¹

Ti reiakinaki ikai bwa ara Tia Kamaiu e tangiria ni kakabwaiaira n taainako. Tabeua kakabwaia a roko n te tai ae tawe, tabeua a maan, ao tabeua a na roko imwiin te maiu aei, ma bon iai tain kakabwaia n roko.

N ai aron te rebera, ti kona ni karekea te korakora ao te kabebeteaki n nano n te maiu aei man butimwaeen Ana kantaninga ao n ataia ae E tangiria ni kakabwaiaira. Ti kona ni karekea te korakora ni kaitarai kaangaanga nako, n tokanikai iaon kariiri, ao n oota ao teimatoa inanon ara kaangaanga. N te koaua, inanon korakoran

karawawatakina n Ana tai ni maiu, mwaakan te Tia Kamaiu n teimatoa e kakorakoraaki ngkai E taku nakon Tamana, “Ke e tauaki am taeka.”²

Te rebera e aki bakaea te bubuti ke n te aro n taumatoa. Ana taeka a kaota te anua ae nanorinano, ma te kantaninga ae korakora ma te nano ae koaua bwa e na karaoaki ana kantaninga te Tia Kamaiu. Aei te banna ni katooto n te

- au kaitokanuea i etan ana itoi te Atua”); Kaotioti 12:7–11 (there was a war in heaven).
5. “Te Burabeti ae Iotebwa Timiti e kabwarabwara te inaomata n rinerine ‘bwa te inaomata n rinerine n te iango are karawa e rangi n tituaraoi ni katoka iaon te utu n aomata bwa teuana te bwai n tangira are rineia’ *Ana reirei te Burabeti Iotebwa Timiti*, comp. Joseph Fielding Smith, (1977), 49]. Bwa te ‘inaomata n rinerine n te iango’, ngaia are a inaomata ni karaoa are a taku’ (R&Berita aika Tabu 58:28). E kabwarabwarai uoua kamwakuran te nano n rinerine imarenan te raoiroi ao te buakaka ke kaokoroa karinanin te raoiroi ke te buakaka ao te tai naba n namakina mwiin te bwai are rineaki. Tamara are i Karawa E bati n tangiria Natina bwa E tangirira bwa ti karekea te konabwai ae kororaai—n riki bwa Aekana. Bwa ti na riki-rake, te aomata e riai ni iai irouna rikiana ni konabwai ni karaoa ana babaire neienne ke teuane are rineia. Te rinerine bon te mwakoro ae riai nakon Ana baire nakoia Natina ‘bwa te Atua e aki kona ni karaoia aomata aika aekana n aki anganiia te inaomata’ [David O. McKay, “Ti Na Nakea? Or Life’s Supreme Decision,” *Deseret News*, June 8, 1935, 1]” (Byron R. Merrill, “Agency and Freedom in the Divine Plan,” in Roy A. Prete, ed., *Window of Faith: Latter-day Saint Perspectives on World History* [2005], 162).
 6. N ana karakil *Harry Potter and the Chamber of Secrets*, author J. K. Rowling has Hogwarts headmaster Dumbledore say something quite similar to young Harry Potter. Bon te reirei naba nakoira ae tamaroa. I a tia ni kabonganaa ni maroro mai imwaina ao I taku bwa e materaoi kaokiokana.
 7. “Ngkami aika kam tangiraki, bon natin te Atua ngaira ao a tuai ni kaotaki arora aika a nangi roko, *ti na katotonga arona*; ba ti na noora arona ni koaua” (1 Ioane 3:2; e ikotaki karawawataana).
Ngkai te onikaki anne e riao ara kona ni kan ataia, ao teTamnei aei E ibuobuoki ma tamneira ni kaotiotira bwa natin te Atua ngaira:
“Ao ngkana natina ngaira, ao taan ababa iai; taan ababa iroun te Atua, *ao taan uiaia n ababa ma Kristo*; bwa ngkana ti bwainikirinaki ma Ngaia, ao ti na neboaki naba ma Ngaia.
“Ba I taku ba akea uani marakini boong aikai i rarikin te *neboaki are nang kaotaki i nanora*” (I-Rom 8:16-18; e ikotaki karawawataana).
 8. Taraa, Mataio 28:16–20.
 9. Tolkien, *The Hobbit*, 33.
 10. Taraa Ruka 9:59–62.
 11. Taraa LeGrand Richards, *A Marvelous Work and Wonder*, rev.ed. (1966).

kamaiuira ke n anganiira te korakora n tokanikai iaon kaangaanga nako.

N aki katabeaki ma te bwai teuana, butimwaeana Ana kantaninga—tiaki oin ara kantaninga—e na buokiira n atai ara kaangaanga. Akea te bwai ae buakaka ae roko mairoun te Atua. E ataa te bwai ae tamaroa ibukira. Tao E na bon aki kana-koi uotara n te tai ae waekoa. N tabetai E kona ni kabebetei uota akanne, n aron are E karaoia nakon Aramwa ao ana aomata.⁸ N tokin te tai, ibukin berita aika tabu, e na kabebeteaki te uota,⁹ tao n te maiu aei ke n te Maungauti ae tabu.

Te nano ae koaua are e na karaoaki Ana kantaninga, n raonaki ma ataakin rikin ara Tia Kamaiura ae mai iroun te Atua, e buokiira ni kakorakora te aekaki n onimaki are e kaotia te rebera bwa e aonga ni kaitiakaki. Iesu Kristo bon te Atua n tangira, te Atua ibukin te kantaninga, te Atua ibukin te kamaiu, te Atua are e tangira ni kakabwaiaira ao ni buokiira ni kaitiakiira. Anne ae E tangiria imwaain rokona n te aonaba aei ngke E anga nanona bwa e na kamaiuira ngkana ti bwaka n riaoan te tua. Anne ae E tangiria i Ketetemwane ngke E kaitara ma te maraki ae aki kona ni kabwarabwaraki n ana tai ni karawawataki ibukin boon ara bure. Anne te bwai ae E tangiria ngkai ngke E bubuti ibukira imatan te Tama.¹⁰ Anne bukina ngka E teimatoa n anga ana kakao: “Bane mai nako Iu, ngkami akana kam kua ao kam rawawata, ao N na motiki rawami.”¹¹

E kona n kamaururungiira ao n tabekira rake ibukina bwa iai Ana konaa ni karaoia. E na uota Iaona marakin ni kabane te rabwata ao te tamnei bwa e na on nanona n te nanoanga bwa e aonga ni kona ni buokiira ni bwaai ni kabane ao ni kamarurungira ao n tabekira rake.¹² Ana taeka Itaia, ae taekinaki iroun Abinataai, e anga n ae tamaroa ao n ringa te nano:

“E koaua bwa e a tia ni a korakai ibukin kairuara, ma n uouti rawawatara. . .

“. . . Ma e a kaikoakaki ibukin riaoan tua iroun, ma ni maraki ibukin ara kairua; ao e na reke raura man te kanganga are e rinanona; ao ti kamaiuaki man ikoakina.”¹³

Te iango ae ti te arona e taekinaki n te boem aei:

*“O te Kabenta mai Natareta,
Te nano aei, ae uruaki n aki kona ni
karaoaki,
Te maiu aei, e kamaerikirikiaki nakon te
mate,
O, Ko kona ni kanakoroaia, te Kabenta?”*

*Ao man baina n akoi ae tauraoi,
Oin maiuna ae e renganaki
Ma maiura aika a uruaki, ni karokoa a riki
Te Karikibwai ae Boou—“bwaai ni kabane
a boou.”*

*“Uruakin [te] kantaninga n [te] nano,
Te ingainga, iango, kantaninga, ao te
onimaki,
Kakororoaaki n arona nako,
O, te Kabenta mai Natareta!”¹⁴*

Ngkana ko namakinna bwa ko aki itiaki n aanga nako, ngkana ko namakinna bwa ko rootaki, taiaoka atai bwa ko kona ni kaitiakaki, ibukina bwa E tangiriko. Onimakinna bwa akea te bwai ae buakaka ae roko mai Irouna.

Ibukina bwa E “rinanon ae korakora riki ni bwaai ni kabane,”¹⁵ E karaoa te anga are bwaai ni kabane ake a uruaki inanon maiura a na kanakoroaaki,

ao n aron ae ti kona ni kaiokaki ma te Atua. E nakoina bwai ni kabane are, iaon te aba ao bwai ake ikarawa, makuri ma te rau rinanon rarana iaon te kaibangaki.”¹⁶

Ti riai ni bane n nakon Kristo ni karaoi mwaneka ni kabane ake a kantaningaaki. Ngkai ti karaoia, e na riki bwa kateira ni kangai, “Te Uea, ngkana ko kona, karaoai bwa na itiaki.” Ngkana ti karaoia, ti kona ni karekea ana ririing ni kamaiu ara Mwaatita, irarikin tangin bwanaana ae tangira: “N na kaitiakiko, ko na itiaki.”

Te Tia Kamaiu bon te Atua ae ti kona n onimakinna. Boni Ngaia te Kristo, Teuare e Kabiraki, te Mesia, are I kakoaua N arana ae Tabu, Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAARI

1. Mataio 8:2–3.
2. Mataio 26:42.
3. Taraa Motiaea 15:7.
4. Taraa Nakoia Ibonga 13:45.
5. Taraa Bruce R. McConkie, *Doctrinal New Testament Commentary* (1973), 1:174.
6. Taraa Taeka n Rabakau 3:5–6; Reirei ao Berita aika Tabu 110:2–3; Mote 1:2–10.
7. Mataio 8:3.
8. Taraa Motiaea 24:8–15.
9. Taraa Motiaea 24:13–16.
10. See Reirei ao Berita aika Tabu 45:3–5.
11. Mataio 11:28.
12. Taraa Aramwa 7:12.
13. Motiaea 14:4–5.
14. George Blair, “The Carpenter of Nazareth,” in Obert C. Tanner, *Christ’s Ideals for Living* (Sunday School manual, 1955), 22; in Jeffrey R. Holland, “Broken Things to Mend,” *Riaona*, Meei 2006, 71.
15. Reirei ao Berita aika Tabu 88:6.
16. I-Korote 1:20; taraa naba 2 I-Korinto 5:18–20.

IROUN UNIMWAANE GARY E. STEVENSON
Man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman

Tai Mwamwanaai

Ngkana ti ongeaaba n te tua, ti na aki toki ni kairaki inanon te kawai ae eti ao ti aki kona ni mwamwanaaki.

N te bong aei, N na anga te reirei ibukiiia aomata ni kabane, ao *riki* ibukimi ngkama te roroo ae rikirake—Ataein te moanrinan, kairake n ataeinimwane, ao kairake n ataeinaine. Kam rang n

tangiraki iroun ana burabeti te Uea ibukin ara bong, Beretitenti Russell M. Nelson—nanona ae bati n te aro are e taetae nakoimi ni kabane inanon te kana-kobwana ae onoti n ana bootaki n taromauroi te roronrikirake n te aonaaba e a atunaki “Kantaninga ibukin Iteraera.”¹ Ti aki toki n ongo banaan Beretitenti Nelson ni wetei ngkama n aron anne—te “Kantaninga ibukin Iteraera,” te roro ae rikirake ao aron ana Ekaretia ae kaokaki Iesu Kristo n taai aika a na roko.

Raoraou aika kairake, N na tangiria ni moanna man tibwaan karaki aika uoua aika karakin te utu.

Te 102 Kamea ake a kiriwantanta n Roro

Ririki n nako, I roko ni mweengau man te mwakuri ao n tounako n noori timtimin been aika mainaina ni kabutaa—iaontano, mataroan te karaati, ao ara auti ae uraura-burikina. I tuo te tabo n taraia raoi ao ni kunea bwa te been e bon mwaimwai. Kawain te been e mwananga nakon te baakiiiaati, ao ngaia are akea bwa I rimwiina. Ikanne, I a kunea natiu temwaane nimaua-ana-ririki ma te beenburati i baina, ni kakiokioa ara kamea. Ara kamea ae tikiraoi n rooro e a kuri n on iteran rabwatana n te mainaina!

“Tera ae ko karaoia?” I titiraki ma angin nanou.

Natiu e toki, e taraai, e taraa te kamea, e taraa te beenburati n timtim ma te been, ao e taku, “I tii tangiria bwa e na taraa n aroia kamea ake n te tamnei are kiri-wantanta n roro—ko ataia, ake 101 Kamea ake a kiriwantanta n roro.”

I tangira ara Kamea. I taku ngai bwa e nakoraoi, ma n te bong anne natiu temwaane e a kaokoro ana iango.

Te Katamwa ae Kiriwantanta

Au kauoua ni karaki e boboto n taekan Ai-Tamau ae Grover, are a maeka n te auti n te tabo ae akea kaina, n raroa ma te kaawa ae bubura. Ai tamau Grover e rang ni kara. Ara iango bwa natira mwaane a riai nooria imwain buana. Ngaia are teuana te bwakantaai, ti buti ni kawaira ae abwabwaki nakon ana auti ae mangori. Ti a tekateka n ikotaki n rokora ao ni kabwarabwa nakoia natira mwaane. N aki maan inanon te marooro, natira mwaane ake uoman, ae tao nimaua ao onoua aia ririki, a tangiria n nako n takakaro itinaniku.

Ai tamau Grover, e ongo aia bubuti, e baraaki ma matana ni kaan nakon moamoia. Moamoana ae e rangi n taraa ni kara ao a tuai man nonoria ataeinimwaane e karika maakuia teutana. E taku nakoia, ni bwaanana ae karakara, “Taratara raoi—a mwai taian man aika roro ao mainaina itinaniku ikekei.” Ongoraean aei, Lesa ao Ngai ti tounako; ti raraomwa bwa a na miiraki irouia maan aika roro ao mainaina! Ataeinimwaane a nako tinaniku n takakaro ngke ti reitinako ni kakawari.

Imwina, ngke ti toka n te kaa n okira mweengara, I ukeriiia ataeinimwaane, “Kam noori taian man aika roro man mainaina?” Temanna e kaeka, “Akea, ti aki noori aekaki ni man aikane, ma ti noora te katamwa ae roro man mainaina ae kiriwantanta aon akuna!”

Te Tia Mwamwanai ae Korakora

Karaki aikai bon taekaa ataei aika aiki bure ni kunean tabeua bwaai ao waaki n aron te maiu aei ao ni koauana bon ataei aika baina te moangare, ma a kaotia ni kamataata te reireii ae e kakawaki.

Inanon te moan karaki, natira temwaane iai ana man te kamea; e ngae n anne, e anaa te kaaran ni been ao, ma te burati ni been i baina, e a kamatoaa ni karika oin ana iango bwa e nang bwai.

Inanon te kauoua ni karaki, ataeini-mwaane a rang kukurei n aki ata kaka-makun te bwai are a kaitaraa mai irouia maan aika roro ao mainana. N aki kinaa raoi bwa tera te bwai are a kaaitara, a konaa ni karekea te rawawata mai imwiin te bwai ae aki mataata iai. Aikai karaki man kairuan kinakia—kinaakin raoi te bwai teuana ae bon tiaki ngaia. N aron karaki aikai, mwiin te bwai ae riki e bon uarereke.

E ngae n anne, a mwaiti n te bong aei ake a karekei namakin n aron waaki aikai iaon buburan aroia. A bon aki kona n noori bwaai ni koauan aroia ke n aki rauaki ma te koaua. Irarikina, iai kakairi aika takakaronaki n te bong aei a karaoaki n taraaki raoi ni kairiira nako man te koaua raoi. Te mwakuri ni mwamwanai aikai ao keewe a riaoan riki kaairua ni kinakia aika aki bure ao ni mwaitin te tai e karekea te rang buakaka, e aki uarereke, mwiina.

Tatan, taman taian keewe nako ao te tia mwamwanai ae korakora, e na karekerekeira n titiraki ni bwaai aika koaua ke n aki mutiakini koaua ake akea tokiia ke n oneamwiia ma te bwai teuana are e taraa riki ni kakukurei. “E karaoa te buaka ma natin te Atua”² ao e a tia ni kabanea tenga ni baireia ao kamwakura ana atatai ni imanonoia ni kabane natin te Atua ni kakoaua bwa *te raioiroi e buakaka ao te buakaka e raioiroi*.

E a tia n iangoia ibon irouna man kairoroia rabwata ae mamate bwa maan aika tikangkii ake bon ti katamwa ke anne, ma mwakurin te been, ko kona n bita te Kamea ae roro nakon te kamea ae kiriwantanta!

Ngkai ti na rairaki nakon te katooto n aron te reirei ae e kuneaki ni koroboki aika tabu, ngke ana burabeti te Uea ae Mote e a tia-itara-mata ma ai aron aei. “Mote e uotaki nako nakon te maunga ae moan te rietaata[;] . . . e noora te Atua ni kaaitara ma ngaia, ao e taetae ma ngaia.”³ Te Atua e reireina Mote taekan kinakina ae akea tokina. E ngae Mote e bon mamate ao e aki kororaai, bon ngaia “ti te arona ngkoe ma au Rikitemanna; ao au Rikitemanna . . . ae na riki bwa te Tia Kamaiu.”⁴

Ni kateretere, inanon te mii ae tamaroa aei, Mote e noora te Atua, ao e reiakina naba te bwai teuana ae kakawaki n taekan ae bon ngaia: ae bon ngaia ni koaua *natin te Atua*.

Ongora raoi nakon te bwai ae na riki ngke kamiimin kubana e a toki. “Ao e koro bukina bwa . . . e roko Tatan ni kariria, ni kangai,” “Mote, ae natin te *aomata*, taromauria!”⁵ Mote e kaninikoria ni kaeka: “Antai *ngkoe?* Bwa nooria, ngai natin te *Atua*, ae ti te arona ma ana Rikitemanna, ao e nga mimito *ngim* bwa N na taromaui *ko?*”⁶

N taekana teuana, Mote e taku: “Ko aki kona ni mwamwanai, ibukina

I atia bwa antai ngai. I karikaki ni katotongan te Atua. Akea iroum Otana ao mimitongina. Ngaia bukin tera N na riai ntaromauriko ke ni bwaka nakon am kamwamwane?”

Ngkai ongora raoi nakon bwa e kanga ana kaeka Mote riki. E taku, “Kararoako, Tatan; *tai mwamwanaai*.”⁷

E mwaiti ae ti kona n reiakina man korakoran ana kaeka Mote nakon ana mwakuri ni kariiri teuare e buakaka. I kaoingkami ni kaeka n aron te kawai aei ngkana kam namakina te kakairi man te kaririaki. Tuunga ana kairiribai tamneim man atonga: “Naako kararoako! Ngkoe *akea* mimitongim. Tai kariria ke ni keweai! Ibukina I atia Ngai—bon natin te Atua. Ao N na aki toki ni wetea Atuaui ibukin Ana buoka.”

Taian kakatai, e ngae anne, e bon aki kona ni kitana aron ana urubai ni mwamwanai ao ni kakeaa onimakinara. Ni koauana e aki karaoa nanona ma Mote, n tangiria ni karika Mote ni mwaninga bwa antai ngaia ae akea tokina.

Kanga ai aron ngkana reken unia ataei ae kai toki, “Tatan e takarua n te bwana ae korakora, ao e tatararua n te aro ni iowawa i aon te aonaba, ao e tua, ni kangai: Ngai te Rikitemanna, taromauria.”⁸

Ti a rinanona. Kam ongo bwa tera ae taekina? “Ngai te Rikitemanna. Taromaui *ai!*”

Te tia kamwane ae korakora e taku, n rootaki, “Tai raraomwa: N na aki kai-koakiko—Tiaki ngai te tikangkii; Ngai tii te katamwa ae roro-ao-mainaina n akea au bure.”

Mote e wewete nakon te Atua ao ni karekea korakorana ae mairoun te Atua. E ngae ngke te tia kakaitara e ruru ao e mwaeiei te aonaaba, Mote *e aki mwaing*. Bwanaana e matoa ao itiaki. “Nako mai irou, Tatan,” e taku, “bwa ti aio te Atua ae N na taromaui, are bon Atuan te mimitong.”⁹

kewe ao kakairi iroun temanna are e ukoukora uruanakin tamneira ao n anaia mai ioura kukureira ae ngkai ao mimitongira aika a na roko.

Tariu ao mwanenu, ti riai n reitinako n riki ni kakaonimaki ao kinai raoi kanikinaean te kaangaanga, ibukina bon ti te kawai ni ataa raoi te koaua ao n ongo bwanaan te Uea rinanon Ana toro. “Bwa e taekina te koaua te Tamnei ao e aki kewe. . . . Bwaai aikai e kaotaki ni mataata nakoira, ibukin kamaiuan tamneira. . . . Bwa te Atua e a tia n taetae nakoia burabeti ni kawai.”¹⁵ Ngaira natin te Atua ae moan te Mwaaka, te kantaninga ibukin Iteraera! Ti na mamaara? “Ti na kataia n totokoia ke katoka te buaka? Tiaki! . . . Ana taeka te Atua, tamneira, nanora, ao baira, kakanimaki ao kokoaua ti na tei ni matoa.”¹⁶

I kaota au koaua iroun *Atuaia Iteraera ae Tabu*—are arana Iesu Kristo. I kakoaua Ana tangira ae aki bibitaki, koaua, ao kimwareirei are a karaoaki n nakoraoi man Ana anganano ae korakora ao akea tokina. Ngkana ti ongeaaba n Ana tua, ti na aki toki ni kairaki inanon te kawai ae eti ao e na aki mwamwanaaki. N aran te Uea ae Iesu Kristo ae tabu, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Russell M. Nelson, “Hope of Israel” (worldwide youth devotional, June 3, 2018), HopeofIsrael.lds.org.
2. Reirei ao Berita aika Tabu 76::29.
3. Mote 1:1–2.
4. Mote 1:6.
5. Mote 1:12; e kairaki ma katuruturuana.
6. Mote 1:13; e kairaki ma katuruturuana.
7. Mote 1:16; e kairaki ma katuruturuana.
8. Mote 1:19.
9. Mote 1:20.
10. Mote 1:22.
11. Mote 1:25–26.
12. Reirei ao Berita aika Tabu 1:17.
13. Aberaam 2:8.
14. Aramwa 41:10; e kairaki ma katuruturuana.
15. Iakobwa 4:13.
16. “Koaua nakon te Onimaki,” *Anene n taromaui*, nambwa. 254.

Te Kauoua n Tua ae Korakora

*Kimwareireira ae korakora e roko ngkai
ti buokiia tarira ma mwaanera.*

Tariu ao mwanenu aika a tangiraki, kam rabwa ibukin bwaai ni kabane ake kam karaoi ni buoka ikotakia Iteraera i aonteaba ao i karawa, n kakorakoraia ami utu, ao n kakabwaiia maiuia nake a kainnana. Kam rabwa ibukin maiumi bwa taan iriira Iesu Kristo ni koaua.¹ Kam atai ao n tangiria n ongotaeka nakon Ana tua ake uoua, n tangira te Atua ao n tangiria kaain rarikim.²

Inanon 6 te namwakaina ae nako, Titita Nelson ao Ngai ti kaitibo ma ngaa kaain te aro ngke ti mwananga nako America Nuuka ma Maiaki, aban

nako Tebetebeke, ao kaawa aika kakakorokoro i Amerika. Ngke ti mwananga, ara kantaninga bwa ti na karikirakea *ami* onimaki. Ma n tainako n oki rikakira ao e kakorakoraki *ara* onimaki irouia membwa ao raa ake ti kaitibo ma ngaai. I kona n tibwauai teniua maitiin bwaai aika tamaroa man mwanangara ae tia tibwa nako iai?

Ni Meei, Titita Nelson ao Ngai ti mwananga ma Unimwaane Gerrit W. ao Titita Susan Gong nako Tebetebeke Maiaki. Ni menara i Auckland, Nu Tiran, e reke ara tai ni kaitiboaki ma

Ni menaia i Auckland, New Zealand, Beretienti ao Titita Nelson a kaitibo ma uoman aika iai nakoia man te muslim i Christchurch, New Zealand.

tan tia kaira te taromaui aika uoman n te umwantabu i Christchurch, Nu Tiran, nuoua te namwakaina n nako, taan taromaui aikai akea aia bure a katiiki bon te mwakuri n iowaawa ae kananokawaki.

Ti anga ara tangira nakoia tarira aikai n te onimaki ae kaokoro ao ni kamatoa ara motinnano ae ti te arona ibukin inaomataia aaro.

Ti anga baira n ibuobuoki nte mwane n buoka ae bon tau n manga katea aia tabo n taromaui. Ni kaitibora ma taan kairiiri n te Muslim e onrake ara nanoanga nakoia tarira aikai.

N Aokati, n reitaki ma Unimwaane Quentin L. ao Titita Mary Cook, Titita Nelson ao ngai ti kaitibo ma tabeman i Buenos Aires, Argentina—angiina irouia aika tiaki kaain ara aro—are maiuia a tia n buokaki ngke a anganaki aia wheelchair iroun te Latter-day Saint Charities. Ti kukurei ngke a kaota aia karabwarabwa ae onrake ma te kimwaireirei ibukin baoia.

Te kateniua ae kakaawaki are riki tabeua te wiki n nako bon ikai i Salt Lake City. E reke man te reta ae onoti are I karekea n au rekenibong mairoun te ataeinnaine ae N na aranna bwa Maria—14 ana ririki.

Mary e korei bwaai aika mwaiti ni baike iai irouna ao irou: “Iai 10 natim. Mwaitira n ara utu bon tegaun. Ko bwaati n taetae n tiaina. Itiman ataei n au utu, n ikotaki ma ngai, ti tabekaki mai Tiaina, ngaia are te taetae n Tiaina bon oin ara taetae. Ngkoe te tia korokoro n te buroo. Tariu e a tia n karaoaki te [korokoro] n buroona uoua te tai. Ko tatangira te taromaui ae uoua awana. Ti tatangira te taromaui ae uoua awana. Ko bwaanaraoi. Mwaaneu e bwaanaraoi naba. E mataki n ai arou.”

I bon rang rootaki n ana taeka Maria, e oti ikai tiaki ti tamneina ae korakora ma ana anganano tamana ma tinana.

Aomata aika Itiaki, n ikotaki ma nake a iriira Iesu Kristo, n tainako a ukori kawai n buokia, tabekia, ao n tangiriiia aomata. Nake a tauraoi n aranaki bwa ana aomata te Uea “ao n tauraoi ni katoka i aomi rawawataia raomi, . . . n tang ma ake a tang; . . . ao [n] karau nanoia ake a kainnanao karauan nanoia.”³

A kataia raoi n maiuakina te moan ao te kauoua n tua. Ngkana ti tangira te *Atua* ma nanora ni koaua, E buokii-ra bwa ti na taben nanoia *aomata* n te waaki ae tamaroa man itiaki.

E na aki kona ni warekaki mwaitin aia ibuobuoki Aomata aika Itiaki n kabuta te aonaba n te bong koraki ni katoa te ririki, ma e *bon* kona ni warekaki tamaroan te Ekaretia ake e karaoi ni kakabwaiia mwaane ao aine—ataeini-mwaane ao ataeinnaine—ake a kainnanao te bwai n ibuobuoki.

Ana waaki te Ekaretia n anga te buoka e moanaki n 1984. Imwina te Ekaretia ae Tabangaaki e riki rake man buokaia man te aro n karekea te mwane n buokiia nake a rootaki n te mwautakataka ae korakora i Aberika mainiku. Kaain te aro a anga \$6.4 mirion te bong are *teuana* anne.

Imwina Unimwaane M. Russell Ballard ao Te tari Glenn L. Pace a kanoaki nako Ethiopia n taraia bwa e na kanga ni kamanenaki te mwane ae tabu aio. Te mwakuri aio bon ngaia moan waakin te bwai ae na ataaki imwina bwa Aomata Aika Itiaki ni Bong aika Kaitira iai aia Tangira.

Mai imwin te tai anne, Aomata Aika Itiaki ni Bong aika Kaitira aika Tangira e a tia n anga *uoua te birion* te taara mwaitina n buokiia nake a kainnanao n kabuta te aonaba. Te ibuobuoki aio e reke nakoia nake a kainnanao n aki

taraaki bwa tera reitakia ma te aro, abaia, aia reeti, aroia, mwaane ke aine, ke aia iango n tautaeka.

Tiaki ti anne. N buokiia membwa n ana Ekaretia te Uea ake a maraki, ti tangiria ao ni maiuakina te tua ngkoa ae te aki mamatam.⁴ Ti naaki amwarake bwa ti aonga ni buokia aomata ake a baki. Teuana te bong n te namwakaina, ti aki amwarake ao ti anga boon te amwarake (ao e mwaiti riki) n buokiia nake a kainnana.

N na bon aki kona ni mwaninga mwanangau ni kawara Aberika Maeao n 1986. A roko kaain te Aro n bootaki n taromaui n te mwaiti ae bati. E ngae ngke e aki bati aia bwai, angina a roko n kunnikaia te mainainana ae bane itiakina.

I titirakina te beretitenti n te titeiki bwa tera arona n tabeakina membwa ae e aki bati aia bwai. E kaeka bwa ana bitioibi e na kinaia raoi aomata aikane. Ngkana membwa a kona n amwarake uoua te tai n te bongina, a na akea te ibuobuoki ae kainnanaoaki. Ma a ti kona n amwarake teuana te tai n te bongina—e ngae ngke a buokaki irouia aia

utu—bitioibi are anga te amwarake, te mwane man te angabwai n aki mamatam. Imwina e taekina te koaua ae kamiimi: n angin te tai aia angabwai n aki mamatam e *riaon* aia kabane-mwane. Rakan te angabwai n aki mamatam e kanakoaki nakoia aomata n *tabo tabeua* are e raka riki kainnanaoia nakoia. Aomata aika Itiaki mai Stalwart Aberika a anganai te reirei ae kakaawaki n korakoror *tuan* ao *tamnein* te aki mamatam.

Ngkai ngaira membwa n ana Ekaretia, ti namakina te reitaki ma nake a rootaki n anga nako.⁵ Ngkai ngaira naati mwaane ao aine iroun te Atua, ngaira taari ao mwaane. Ti mwananoa te tua n te O Tetemanti ae: “Ko na boni kaurea baim nakon tarim, ma ake a kai nanoia, ma ake akea aia bai i abam.”⁶

Ti kataia naba n maiuakina ana reirei te Uea Iesu Kristo are koreaki n Mataio 25:

“Ba I baki, ao kam kaamarakeai: I kanimoi, ao kam kamoai: te iruwa Ngai, ao kam akoai:

“Akea kunnikaui, ao kam kunnikaiaui: I aoraki, ao kam kawarai. . .

. . . Ngke kam karaoi baikai nakon temanna ae moan te mangori i buakoa tariu aikai, ao kam karaoi naba nako Iu.”⁷

Kariaia bwa n na taekin tabeua katooto bwa e kanga te Ekaretia n irii ana reirei te Tia Kamaiu aikai.

Ni buokaia te koraki ake a baki, te Ekaretia iai 12 ana autinibwai te bitioti ni kabuta te aonaba. Man baikai, e kaania 400,000 te amwarake are a anganaki aomata ake a kainnanao ni katoa ririki. N taabo ake akea iai te autinibwai, bitioibi ao beretitenti n te mwaanga a kabonganai mwanen te angabwai n aki mamatam man te Ekaretia n katauraoa te amwarake ao bwaai nakoia membwa ake a kainnanao.

E ngae n anne, te kangaanga ae te baki e rootia aomata aika mwaiti riki

nakoia ake n te Ekaretia. E rikirake ni mwaiti n kabuta te aonaba. Te ribooti ae boou man te United Nations e kaota mwaitia aomata aika aki tau kanaia n te aonaba ngkai bwa 820 mirion—ke e kaan teuana n ruaiwa maeka n te aonaba.⁸

Bon te ware ae kananokawaki! Ti rang karabwarabwa ibukin ami anganano. E rabwa ami akoi ae koaua, mirion n kabuta te aonaba a na karekea te amwarake are rang kainnanaoaki, kunnikai, tabo ni katantan ibukin tabeua te tai, taian wheelchair, bwainnaoraki, te ran ae itiaki, ao e bati riki.

E bati te aroaki ae kaoti n kabuta te aonaba man aki itiakin te ran. Ni karo-koa te tai aio, ana buoka te Ekaretia e a tia n karekea te ran ae itiaki n bubua kaawa n 76 te aba.

Te waaki aei i Luputa, n te tau-taeka n Congo, bon te katooto ae tamaroa. Ma kaain te aba ae aki raka iaon 100,000, n te kaawa ao *akea te ran*. Kaain te aba a na bon nakonako nakon tabo n ran aika raroa ibukin te ran ae itiaki. Ranin te maunga e kona n reke n te raroa ae 18 maire (29 kiromiita), ma kaain te kaawa a aki kona n karekea te ran anne n katoa tai.

Ngke a nora aei ara mitinare ake a tabe ma te buoka, a uaia ni mwakuri ma taan kairiri i Luputa man katauraoran bwaai ni mwakuri ao te reirei n karokoan te ran nakon te kaawa. Kaain Luputa a kabanea *3 te ririki* n kena kawain te ran ae teuana te mita nanoana n kanakoa te bwaa ma aroka. Man te uaia n mwakuri, e kaoti te bong ni kakukurei ngke te ran ae itiaki e a tau-raoi nakoia ni kabane kaain te kaawa.

Te Ekaretia e buokia naba taan birinako, man mangaongaon te tautae-eka, kangaanga man te otawanin, ke bwaniikiranaki ibukin te aro. E raka iaon 70 mirion aomata ake a kakionakoaki man mwengaia.⁹

N te ririki 2018 n ti ngaia, te Ekaretia e anga te bwaai ake a kainnanoaki nakoia taan birinako n 56 te aba. N reita aei, e mwaiti membwa n te Ekaretia aika a anga aia tai ni buokiia taan birinako n mwengaraoi n tabo aika boou. Ti karabwai ngkami ni kabane ibukin taben nanomi ni buokiia nake a kataia ni katei mwengaia aika boou.

Rinanon te buoka ae akoi nakon ana tabo ni mwakuri Deseret ake i Amerika, mirion mwaitin kunnikai ake a rikoaki man kaokoroaki ni katoa ririki. E ngae ngke bitioibi inanoaa a kabongana te buoka ae bati aio ni buokiia membwa ake a kainnano, bon *angin* bwaai aikai a kanakoaki nakon rabwata n anganano ike a kanakoi baikai ni kabuta te aonaba.

Ao tibwa te ririki ae nako, te Ekaretia e anga te buoka ibukin te mata nakoia e raka iaon 300,000 aomata n 35 aaba, buoka nakoia tiina ake a tibwa bung ao ataei n 39 aaba, ao taian kani kain teka teka ibukiaa e raka iaon 50,000 aomata aika a maeka n abaa aika a mwaiti.

E rang kinaaki te Ekaretia bwa ngaia maibuakoia rabwata ake taian moan kaoti ni buoka te kangaanga. Bon *imwaina* ao eroko te angibuaka, taan kairiiri n te Ekaretia ao taan mwakuri n taabo ake a rootaki a karaoi kainibaire bwa a na kanga n anga te buoka ao n anga te bai n ibuobuoki nakoia nake a rootaki.

N te ririki ae nako n ti ngaia, te Ekaretia e a tia n karaoa e raka iaon 100 karikirake ni buoka te kangaanga n kabuta te aonaba, buokakiia nake a rotaki n angibuaka, urarake, ieka, rurunaantano, ao kangaanga riki ake tabeua. Tabo ake ko mena iai, membwa n ara Ekaretia ake akunnikaia te baboobo ae taekana ae makoro iaona Baai n Ibuobuoki a ibuobuoki n te ware ae mwaiti nakoia nake a rootaki n te kangaanga. Te aekaki n ibuobuoki aio, are kam a tia ni karaoi, are bon bannan te mwakuri n ibuobuoki.

Tariu ao mwaaneu aika tangiraki, mwakuri ake I a tia n kabwarabwarai bon ti mwakoron te buoka ibukin te maiu ao te kainnano n Ana Ekaretia Iesu Kristo Ibukiia aika Itiaki ni Boong aika Kaitira.¹⁰ Ao bon *ngkami* are kakoroa nanon baikai ni kabane. Ibukina bwa maiumi aika tamaroa, nanomi n akoi, ao baimi n ibuobuoki, e aki kamiimi ma e bati kaawa ao taan kairiiri n te tautaeka ake a kamoamoaa ami mwakuri.¹¹

Ma te tai are I riki ngai bwa te Beretitenti n te Ekaretia, I rootaki n mwaitia beretitenti, minita, ao ambatita ake a karabwaira ma nanoia ibukin ara buoka nakoia aia botanaomata.

Ao a tia ni kaota aia kakaitau ibukin te korakora are a anga ara membwa aika kakaonimaki nakon abaia bwa kaain te aba aika onimakinaki man bongana.

I miimi naba bwa taan kairiiri n te aonaba a kawara te Moan Beretitenti n kaota *nanoia* bwa e na kateaki te Ekaretia n abaia. Bukin tera? Ibukina a ataia bwa Aomata aika Itiaki a na bon ibuobuoki ni katei utu ma kaawa aika korakora, n katamaroa riki maiuia tabe man *n tabo nako* ake a maeka iai.

E ngae ngke e kakaokoro te tabo are ti aranna bwa mwengara, membwa n te Ekaretia e korakora nanoia iroun Tamara are i Karawa ao n te itaritari.

IROUN BERETIENTI HENRY B. EYRING
Kauoman ni Kauntira n te Moan Beretientii

Mimitong ao te Baire ni Kakukurei

Te kukurei ae korakora riki e roko man korakoran mimitongin te aomata.

Ngaia are, *ara* kimwareirei ae korakora e roko ioura bwa ti na buokiia tarira ma mwaanera, n tabo nako ake ti mae-ka iai n te aonaba ae tamaroa aei.

Te ibuobuoki nakoia tabeman—karaoan mwakuri man te nano n taben nanoia tabeman n ae bati ke *n ae raka riki* nakon tabeakinan arora—bon kukureira. Riki, N na reitia ni kangai, ngkana e angabuaka ao ngkana e kamwawaira man te tabo are ti na mwengaraoi iai. *Laiuakinan* te kauoua n tua bon te *kiing* nakon te riki bwa ana reirei ni koaua Iesu Kristo.

Tariu ao mwaaneu aika a tangiraki, bon ngkami katooton uaa ake a roko man irirakin ana reirei Iesu Kristo. I karabwai ngkami! I tangiri ngkami!

I atايا bwa E maiu te Atua. Iesu bon te Kristo. E a tia Ana Ekaretia n kaokaki n boong aika kaitira n kako-roa bukin te kantaninga ae tabu. I kakooua n aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Taraa Moronaai 7:48.
2. Taraa Mataio 22:37–39; Ruka 10:27.
3. Motiaea 18:8–9.
4. Taraa Itai 58:3–12.
5. N moan rongorongon te Ekaretia, bwaeoniia aika ninikororia a baki naba, akea mwengaia, ao a bwanikirinaki.
6. Te Tua Kaua 15:11.
7. Mataio 25:35–36, 40.
8. Taraa Bootaki n Mwakuri ibukin Amarake ao Ununiki n te United Nations ao tabeua riki, *The State of Food Security and Nutrition in the World 2019*, 6, fao.org/3/ca5162en/ca5162en.pdf.
9. See “Worldwide Displacement Tops 70 Million, UN Refugee Chief Urges Greater Solidarity in Response,” United Nations High Commissioner for Refugees website, Tuun 19, 2019, unhcr.org/en-us.
10. Ibukin rongorongon riki iaon ana waa-ki n buoka te Ekaretia, taiaoka taraa ChurchofJesusChrist.org/topics/welfare; LatterDaySaintCharities.org; facebook.com/LatterDaySaintCharities; JustServe.org.
11. “Te kabanea n tamaroa n mwakuri ae ti na uotia bon tamaroan oin maiura ma ara katooto” (Gordon B. Hinckley, “Find the Lambs, Feed the Sheep,” *Riaona*, Turai 1999, 121).

Tariu ao mwaneu, I a tia n tataro ibukin te mwaaka ni buoki ngkami n oin ami kakae iroumi ibukin te kukurei. Tabeman a tia n namakina te kukurei ae tau, ao I koaua bwa akea ae e a tia n totokoa te anga ao riki te kukurei. Ni kabane a na ingainga ni butimwaea te anga ae te kukurei ae akea tokina.

Anne are Tamara are i Karawa, Natina ae Tangiria, Iesu Kristo; ao te Tamnei are Raioiroi a tia n anganiia ataei ni kabane aika tamnei aika natin Tamara are i Karawa ake a maiu ngkai, ao aika a na roko, ao ake a tia ni maiu inanon te aonnaba aio. Te anga anne e aranaki n tabetai bwa te babaire ni kakukurei. E aranaki iroun te burabeti ae arana Aramwa ngke e reireina natina te mwaa-ne are e reke inanon kangangan te bure. Aramwa e atايا bwa te aro ae a buakaka e bon aki kona ni karekea te kakukurei. Ibukin natina te mwaane—ke ibukiia nako Natin Tamara are i Karawa.¹

E reireina natina te mwaane te rikirake inanon te mimitong bon te kawai nakon te kukurei. E taekinna ni kabebetee bwa korakoran te mimitong e kona n reke rinanon Ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo are kaitiakira ni kakororaora.² Tii man te onimaki iroun Iesu Kristo, te teimatoa n rairinano,

ao kawakinan berita are ti na kona n tangira te kukurei ae akea tokina are ti kainnanaoia ao ni kawakinna.

Au tataro ibukimi n te bong aei bwa I kona ni buoki ngkami n oota bwa te kukurei ae korakora e roko man korakoran mimitongin te aomata bwa ko na mwakuri iaon te koaua anne. N na tibwa ngkanne te bwai ae I atايا i bon irou n aron te bwai ae ti konani karaoia bwa ti na tau ibukin te bwaintangira n riki ni mimitong.

E reireiniira booki aika tabu bwa mai buakon bwaai tabeua, ti kona ni kaitiakaki ke n riki ni moa ni mimitong ngkana ti kamwakura te onimaki inanon Kristo,³ ni kaota ara ongeaba,⁴ rairannano,⁵ n angakarea Ibukina,⁶ ni karekei otenanti aika tabu, ao ni kawakin ara berita ma Ngaia.⁷ Katauakira ibukin te bwai n tangira ni mimitong e tangira te nanorinano,⁸ te nimamane⁹ ao te taotaonaki n nano.¹⁰

Teuana te tataneiai n tangirakin riki nimimitong e roko nakoio n te Salt Lake Tembora. I rin n te tembora n te moan tai ma e karako tuangakiu n te bwai ae N na kantaningaia. I a tia n noora te taeka n te kateitei, “E tabu ba ana b’ai Jehova” ao “Uman te Uea.” I namakina bwa e kakorakoraaki au kakantaninga. Imwaina I iangoia bwa I a tauraio n rin.

Tinau ma tamau a rimoau n nakonako ngke ti rin n te tembora. Ti tuangaki ara beebwa ni kariaiakaki, ni kakoaua bwa tia a tau.

Au karo a ataa te aomata are n te tabo are e butimwaai beebwa ni kariaia. Ngkanne a baenikai tabeua te tai n taetae ma tearei. I bon waerake n tii ngai nakon te tabo ae mwaawa ike bwaai a mainaina man takiakia. I taraa te tiiring ae rietata i e tau taraana kanga karawa ae uki. N te tai anne, e roko irou te

iango ae itiaki bwa I a tia n roko ikekei mai mwaina.

Ma ngkanne, I ongo te bwanaa ae moan te amarau—tiaki bwanaau. Taeka ake a amarau bon aikai: “Ko tuai n roko ikai mai mwaina. Ko tabe ni uringa te tai imwain bungiakim. Ko mena n te tabo ae tabu n aekan aio. Ko namakina te Tia Kamaiu bwa E na roko n te tabo are ko tei iai. Ao ko namakina te kukurei bukina bwa ko ingainga ni kan Noria.”

Te namakin anne inanon te Salt Lake Tembora e toki ti tabeua te tai. Imwaina ibukina e bon uota te rau, kukurei, ao te kakatonga ae rau.

I reiakin reirei aika a mwaiti n te bong anne. Teuana Te Tamnei are Raoiroi e taetae n te rau, te bwanaa ae uarereke. I kona n ongo ngkana iai te rau n tamnei inanou. E uota namakinan te kukurei ao te karaunano are I a riki ni mimitonga. Ao anne are aki toki ni uota te kukurei ae I namakina ni moan taai akanne inanon Ana tembora te Atua.

Kam a tia ni kamataua inanon maiumi ao ni maiuia tabeman kamimin te kukurei ae roko man rikiraken te mimitong, ao riki n aekan te Tia Kamaiu. Ni wiiki aika a nako, I a tia ni mena irarikin aia kainiwene aomata ake a kaitara te mate ma te onimaki

ae kororaio inanon te Tia Kamaiu ao taraakin moaia ae kukurei.

Temanna te mwaane ae katobibiaki iroun ana utu. Teuane ma kaain abana a maroro ni karaurau ngke I rin ma natiu te mwaane. I a tia n ataia inanon ririki aika mwaiti. I a tia n noora aron Ana Kamaiu Iesu Kristo ni mwakuri inanon maiuia.

A tia ni uaia n rinea ae a katoka te mwakuri ni kuakua bwa e aonga n abwabwaki maiuna. Iai te namakin ae rau ngke e taetae nakoira. E moangare ngke e taekina ana kakaitau ibukin te euangkerio ao ana mwakuri ni kaitiaki iaona ao ana utu aika aetangiriia. E taekin ana ririki aika a kakukurei ni mwakuri inanon te tembora. N ana bubuti te mwaane aio, natiu te mwaane e kabira atuna n te bwaa ae katabuaki. I karaoa te kabiribi. Ngke I karaoia, Iai au namakin bwa N na tuanga bwa e na waekoa n noora ana Tia Kamaiu, ni itaramata.

I berita nakoina bwa e na namakina te kukurei, te tangira, ao Ana kariaia te Tia Kamaiu. E matangare ma te rau ngke ti nako. Kabanean ana taeka nakoio aikai “Tuanga Kathy bwa I tangiria.” Kainnabau, ae Katheleen, inanon ririki aika mwaiti e a tia ni kaungaiia rooro ma aia utu ni kaeka ana kakao te Tia Kamaiu n nakomai Nakoina, ni karaoa ao ni kawakin berita aika tabu, ao n tau ibukin te kukurei are e roko bwa bukin te mimitong ae korakora.

E mate tabeua te aoa imwiina. Inanon wiikin matena, neiere buuna e uota ana bwaintangira nakon kainnabau ao ngai. E moangare ngke ti maroro. E taku ma te kukurei, “I kantaningaia bwa N na namakina te nanokawaki ao te maroaa. I a rangi ni kukurei. N am iango e raoiroi anne?”

N ataakina bwa e mwaiti tangiran kainnabana ao a kanga ngaia ni kauoman n ataia, te tangira, ao te beku ibukin te Uea, I tuangnga

bwa a na namakin ibukin te kukurei bon te bwaintangira ae reke irouna, man ana mwakuri ni kakaonimaki, are e a tia ni kamimitongaki riki iai. Mimitongina e a tia ni kataua neiei ibukin te kukurei anne.

Tabeman aika ongora n te bong aei a na mimi: Bukintera I aki namakina te rau ao te kukurei ae beritanaki nakoia ake a tia ni kakaonimaki? I a tia ni kakaonimaki rinanon te kaangaanga ae kakamaaku, ao I aki namakina te kukurei,”

E bon tia naba te burabeti are Iotebwa Timiti ni kaitara te kataaki aio. E tataro ibukin te rau ngke e kama-tawarikakin te karabuuti i Liberty, Missouri. E a tia ni kakaonimaki nakon te Uea. E a tia n rikirake n te mimitong. Irarikina e a tia n namakinna bwa e aki anganaki te kukurei.

E reireinna te Uea bwa e na taotana nanona are ti na bane ni kainnanoia n taai tabetai, ao tao ibukin naba te tai ae maan, ni katakira n te maiu ae mamate. Aio ana rongorongon te Uea nakon Ana burabeti ae kakaonimaki ao n rinanon te kaangaanga:

Bwa ngkana a karenakoko inanon te marua, ke n reke inanon baia taan tiritiri, ao ni motikaki taekam nakon te kamateaki; ke ngkana a karenakoko n te kinono, ke ngkana e kaitaraaki ma angibuakan te maiu aei; ke ngkana e riki te angbuaka bwa kaitaraam; ao ngkana e rootongtong karawa, ao ngkana bwaai ni kabane a tuuka te kawai;

ao iaon bwaai nako, ngkana mataroan moone e katangainaaki imwaim, ko na riai n ataia natiu, bwa bwaai aikai anganiko bwa reireiam, ao n riki bwa kairam ae tamaroa.

“Natin te Aomata e a tia n rinanon bwaai akanne ni kabane. Ko kakannato riki nakoina?”

“Mangaia are, taua kawaim, ao te nakoanibonga e na tiku iroum; bwa tiaia a tia ni baireaki, a aki kona n riaona. Am bong a ataaki, ao am ririki a na aki kauarerekeaki; mangaia are, tai maaka te bwai ae e na karaoia te aomata, bwa te Atua e na mena iroum n aki toki ao n aki tootoki.”¹¹

Anne titebo ma te reirei ae e a tia te Uea n angan Iobi, are tia n namakinna n kariaia te Baire ni Kamaiu bwa e kamimitongaki iriki iai. Ti ataia bwa Iobi e mimitong, man te reirei are ti ataia ibukina “Temanna te aomata ngkoa n te aba are Uti, ae arana Iobi ao moan te raoiroi te aomata arei ao e mamaka te Atua, ao e ririba te buakaka.”¹²

Ngkanne Iobi e kabua kaubwaina, ana utu, ao maiuna. Kam na uringa bwa Iobi e nanououa bwa mimitongina ae korakora, e reke man te kanganga ae korakora, e a tia ni karikia be na tau ibukina te kukurei ae korakora. E taraaki iroun Iobi bwa mimitongina e karokoa te kanganga.

Ma te Uea e angan Iobi te reirei ni kaeti are angan Iotebwa Timiti. E kamatata Iobi norakin uruakin nanona ni matana n tamnei. E taku:

“Ko na kabaea nukam ngkai n aiaron te mwaane bwa N na titirakiniko ao ko na tuangai.

“Ko mena ia ngke I moan kawene aan aonnaba? tuangai ngkana tao ko ataibwai.

“Ai antai ae motika bukin baireana, ngkana tao ko ataia? ao antai ae bairea te kora iaona?”

“A kainakoaki bouanaa iaon teraa? ao ai antai ae kawenea atibuni maninganingana;

“Ngke a bootaki n anene ni kimareirei taian itoi ni ngaina ao a bane Natin te Atua n takaakaa ni kakatonga?”¹³

Ngkanne, ngke raira nanona Iobi man araakin te Atua bwa e aki riai, Iobi e kariaiakaki bwa e na noori kataakina n aaro aika ririeta ao ni mimitong. E a tia n raira nanona.

Ngkanne Iobi e kaeka te Uea, ao e taku,

“I ataiko bwa ko kona bwaai ni kabane ni karaoi. Ao e aki konaki n tukaki nanom teuana.

“Ai antai teuae karaba te taetae ni kawanawanaa te aba, ao akea naba ana ataibwai? ma ngai ae I atonga ae I babanga arona; aika bwaai aika bati ni kamimi irou aika I aki atai.

I butiko bwa ko na ongora irou, ao N na taetae: N na titirakiniko, ao ko na tuangai.

“I ongo taekam ngkoa n ongon te taninga; Ao ngkai, e noriko matau.

“Ma ngai ae I ribaai, ao I raraoma i nanoni bubun te tano ma te mannang,”¹⁴

Imwiin ana raraoma Iobi ao e riki ni moa ni mimitong, E kakabwai te Uea ni mwaiti riki nakon are kabuai ni kabane. Ma tao te kabanea ni korakora ni kakabwai ibukin Iobi boni korakoraan mimitongina rinanon te kaangaanga ao te rairannano. E a tau ni karekea te kukurei ae korakora n te tai are maiu iai.

Te mimitong ae korakora e aki kona n roko tii ngkana ti bubuti ibukina. E na roko man karaoakin te bwai ae kainanoaki ibukin te Atua ni bitiira.

Beretitenti M.Nelson e a tia n anga are taraana irou te kabanea n tamaroa n reirei ni ira kawain te berita nakon te mimitong ae korakora. E anga te kairiiri ngkana e kainnanoaki:

Ataakin te mwaaka ni kakorakora te rairannano ni katoa bong—ni karooa ae raoiroi riki ni katoa bong.

Ngkana ti rineia bwa tina rairi nano-ra, ti rineia bwa tina bitaki! Ti kariaia te Tia Kamaiu bwa e na bitiira nakon te kabanea n tamaroa. Ti rineia bwa tina rikirake n te maiu n tamnei ao ni karekea te kimwareirei—ni kimwareirei ibukin te kamaiuaki Irouna. Ngkana ti rineia bwa tina rairi nanora, ti rineia bwa tina riki n ai aron raoi riki Iesu Kristo!”

Beretitenti Nelson e reitnako n anganiira te kaunganano n ara mwakuri n riki ni mimitong: “E aki kantaninga te kororaoi te Uea mairoura n te tai aio. . . . Ma E kantaningaira bwa tina rikirake n tamaroa. Te rairanano bon te kawai nakon te kaitiakaki,”¹⁵

Beretitenti Dallin H.Oaks, n taetena ni moan taai n te maungatabu, e buokai naba n noora itiakin arora n rikirakera ni mimitong ao arora ni kona n ataia bwa ti na riki ni mimitong. E taku ti na kanga ni karekea n tamnei-ra? Ti na kanga n roota te karinan ni mimitong arei ike ti kona ni karekea ana iraorao ae reitnako te Tamnei are Raoiroi? Ti na kanga n roko n noora

ao n iangoi bwaai n te aonnaba aei, ma taraan te maiu are aki toki?”¹⁶

Ana kaeka Beretitenti Oaks e moanaki ma te onimaki ae korakora inanon ana mwakuri Iesu Kristo are ara Tia Kamaiu ae tangiraki. Are kairira ni ukoukora te kabwarabure ni katoa bong ao ni Uringnga ni katoabong man kawakinan Ana tua. Bwa te onimaki ae korakora riki inanon Iesu Kristo e roko ngkana kam kanuai ngkami n Ana taeka Kristo ni katoa bong.

Te anene “More Holiness Give Me” e katautaua te kawai n tataro ibukin te buoka n riki ni mimitong. Te Tia Ototo e rangi ni wanawana ni katautaua bwa te mimitong ae ti kakaea bon te bwaintangira mairoun te Atua ae tangira, e karekeaki n taainako, imwiin are ti kona ni karaoia. Kam uringa te kabanea ni kibu:

*Anganai riki te itiaki,
Te korakora riki are ti kona n tokanikai,
Te inaomata riki man mwiin bwain
aonnaba,
Ma te kan nakon mweengara.
Ti na tau ibukin te abanuea,
I tangiria ni kamanenaki bwa N na mwakuri riki,
N na kakabwaiaki riki ao ni mimitong—
Moa riki n aekan te Tia Kamaiu.*¹⁷

Baikara ara kaangaanga n aomata, bwa ti mena iaon kawain te berita n te

mweenga, ara tataro a na kaekaaki ibukin te mimitong riki ae korakora. I ataia bwa ara bubuti a kariaiakaki, e na rikirake ara kukurei. E na roko ni karaurau, ma e na bon roko. Iai te karaunano mairoun Tamara are i Karawa ao Natina te Mwaane ae tangiraki, Iesu Kristo.

I kakooua bwa Iotewa Timiti bon ana Burabeti te Atua, bwa Beretitenti Russell M. Nelson ara burabeti ae maiu n te bong aei. Te Atua ae Tamara e maiu ao e tangiriira. E tangirira bwa ti na okiri weengara Nakoina inanon ara utu. Ara Tia Kamaiu ae tangiraki e kaaira n Rimwiina n ara mwananga nako ikekei. A tia ni katauraoa te kawai. N aran Iesu Kristo ae tabu, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Tarama Aramwa 41:10.
2. Tarama Aramwa 42:4–16.
3. Tarama Mwakuri 26:18; Ita 4:7.
4. Tarama Reirei ao Berita aika Tabu 88:34.
5. Tarama 3 Nibwaa 27:19–20.
6. Tarama Reirei ao Berita aika Tabu 132:50.
7. Tarama Reirei ao Berita aika Tabu 97:8.
8. Tarama Ereman 3:35.
9. Tarama Reirei ao Berita aika Tabu 101:1–5.
10. Tarama 1 Ioane 3:2–3; Reirei ao Berita aika Tabu 112:13.
11. Reirei ao Berita aika Tabu 122:7–9.
12. Iobi 1:1.
13. Iobi 38:3–7.
14. Iobi 42:1–6.
15. Russell M. Nelson, “We Can Do Better and Be Better,” *Riaona*, Meei 2019, 68.
16. Dallin H. Oaks, “N te Tamnei,” *Ensign*, Nov. 1985, 63.
17. “More Holiness Give Me,” *Anene*, nambwa. 131.

IROUN UNIMWAANE HANS T. BOOM
Man te Itingaun

Te Atatai, Te Tangira, ao Te Rikirake

*Ti bia bane n roko ni mataata ni mwakoron
tabera inanon te mwakuri n ibuobuoki ae
korakora aei n te aro are ti na riki n ai Arona.*

N 2016 Te Taebanako Kuaea n Tembora Tikuea e roko ni kawara te Netherlands ao Belgium. Ao ibukina bwa I irekereke n te waaki ae e kakukurei anne, e reke au tai ni mataku n aia kamataku uoua te tai.

N tain aia kamataku I iango bwa bon te mwakuri ae moan te korakora ibukin kamwaingaia kain te kuaea ae te aeka ni mwaiti anne. E nako au iango nakon buburan te turaam ni katangitang, ae e rangi ni kangaanga ao tao n rangi ni bobuaka uotakina ni kabotauaki ma te violin, te trumpet, ke tabeua bwai ni katangitang are ko kona n uotia iaan baim. Ma n noran aron kabongakin te turaam ni katangitang aei, I a tiba ataia ae e bon ti oreaki inanon ti tabeua te miniti, ni kabotauaki ma bwaai ni katangitang ake a uarereke ae e korakora riki kabonganaia n tain te kamataku. I iangoia bwa n akean tangin te turaam ni katangitang aio, te kamataku e na bon aki roko n arona raoi angaia are e na riai ni kataaki ni uotaki te baai ni katangitang ae e bubura aio rinanon marawa ae e ababaki.

N tabetai ti na namakina ae ngaira, kanga ai aron te turaam ni katangitang,

ae e uarereke te bwai ae ti karaoia n tain te kamataku. Ma na tuangko bwa te bwanaa are ko kanakoa e rangi ni kakawaki.

Ti bane ni kainanoi bwaai ni katangitang ni kabane. Tabeman mai ibuakora a waetata n reiakin bwaai ao e tamaroa aron aia reirei, ao tabeman iai aia tarena n te korotamnei. Tabeman a korobanna ao a katei bwaai ke nneti

ibukiaa tabeman, kamanomano, ke reireia tabeman. Ti bon bane ni kainanoaki ni uoti bwaai aika a kakaokoro ao nanoia nakon te aonaba.

Nakoia naake a namakina bwa akea te bwai ae a na anga ke a kakoaua bwa bon akea bonganaia ke ae a na karekea nakoia tabeman, nakoia tabeman are a na namakina bwa a bura ieta ni maeuia, ao ake a mena i nuka, aio te rongorongongo ibukimii.

Tao ko mena iia ni kawain te maiu, tabeman mai ibuakomi a na namakina ae kam aikoa kona uotami ao ko aki ataia ae ko mena n te kawai anne. I tangiria ni kaoko n otinako man te roo nakon te oota. Otan te euangkerio e atia ni katauraoa te rau ao te kamaiuaki ao ni buokiko n ataia bwa antai ngkoe ao tera te kantaninga ibukim n te maiu aei.

Tabeman mai ibuakora a atia n towii kawai aika a kaitara ana reirei te euangkerio ni kataia ni kakaea te kuku-rei ikekei.

Ti kaoaki iroun Tamare are i Karawa ae tangira bwa tina nakonako ni kawain ana reirei te tia Kamaiu ao n oki Nakoina. E tangiriira ma te tangira ae e kororaoui.¹

Tera te Kawai? Te kawai bon ngaia ae e buokira n tatabemanira n ataia bwa antai ngaira man te mwakuri n ibuobuoki i marenara.

Irou, te mwakuri n ibuobuoki bon kamwakuran te tangira ae akea tiana.² N te kawai anne ti na uaia ni katea te tabo ike te aomata are e anga ao te aomata are e karekea a uaia ni karekea te nano ni kan rairanano. N taekana teuana, ti bita te kawai ao ni kaan nakon ao n riki n ai aron te Tia Kamaiu, Iesu Kristo.

N aron te katooto, akea kainanoan ae ti na aki toki n tuanga kainabara ke natira ni katoa tai bwa tera ae ana katamaroaa, a kaman tia n ataa anne. Bon man katean te tabo n tangira aei ae

ana kakorakoraki iai ni karaoa te bitaki ae e riai inanon maeuia ao n riki bwa aomata aika tamaroa.

N te kawai aei te rairanano e riki bwa te waaki ni kaitiakira ni katoa bong, ni ikotaki ma te kabwara bure ibukin te anua ae e aki raoiroi. I uringa ao n teimatoa n rinanon taai ngkoa ngke I a tia n rangi ni waekoa ni motikitaeka ma e rangi ni waeremwe au kakauongo. Ao n tokin te bong, inanon au tai n tataro, I namakinii reirei n tangira mai i karawa bwa na rairananou ao n riki n tamaroa. Te tabo ae iai te tangira iai are a moan kateia au karo, tariu, ao mwanu au imwina iroun kainabau, natiu, n aroia naba raorau a tia ni buokai ni karikai bwa te aomata ae e nakoraioi.

Ti bane n ataia bwa iia ae ti na kona ni katamaroaa. Ti aki kainanoa kaokio-kan kauringakira, ma iai kainanoan te tangira ao te ibuobuoki i manenara ao, ni karaoan anne, e katauraoa te tabo ae ti tangiria ni kan bitaki.

Te tabo ae ai aron aei ti reiakinna bwa antai raoi ngaira ao tera tabera inanon taai aikai n te kabanea ni bong n rongorongon te aonaba imwain Manga Okin te Tia Kamaiu.

Ngkana ko bae ni iangoia bwa tera katabeam, I tangiria ni kaoko bwa ko na kakaea te tabo ae ti ngkoe iai ao tuanga Tamam are i Karawa bwa e na kaota nakoim bwa tera tabem ae ko na karaoia. Te kaeka e na roko teutana imwiin teutana ao e na rangi ni mataata ngkana ti tiku n teimatoa ni kanene iaon te berita ao te kawai n ibuobuoki.

Ti rinanon tabeua kangaanga aika titebo ma are e kaitarai Iotebwa Timiti ngke e mena “ribuakon te buaka n [te] taeka ao te mangaongao n taian iango.” Ngkai ti warekia ni bon oin ana taeka, e aki toki n taku i bon irouna: “Tera ae e riai ni nikaraoaki? Antai mai buakoa botaki aikai aika eti; ke a bane ni kairua ni kabane? Ngkana iai temanna

mai buakoa ae eti, enga [iai], ao N na kanga n ataia?”³

Te atatai are e kunea n ana Reta Iakobo, are e taekina bwa “ngkana akea ana rabakau temanna ibuakomi, ao e na butia te Atua, ae tituaraoi n angania aomata ni kabaneia, n aki ngurengurea-kiniia, ao e na bon anganaki,”⁴ Iotebwa “n te tai ae maan e a baireia bwa e na “bubutia te Atua.”⁵

Ti warekia riki bwa ai bon tibwa te moan tai i nanon maiu[na] ae [e] kataia ni karaoa aei, mai i buakon tabeai[ngana] nako [e] bon tuai, ni karokoa te tai aei, ni kataia n tataro ni kabaibaiti.”⁶

Ao ai arona naba ibukira n te moan tai are ti taetae ma ara tia Karikibwai n te kawai are ti tuai man kakaraoia mai imwaina.

Ibukin ana kakatai Iotebwa, Tamara are i Karawa ao Natina, Jesu Kristo, a

kaoti nakoina, a weteia n arana, ao mai imwiin anne a reke mataatara ae e itiaki bwa antai ngaira ao ti bane ni bongana.

Ti warekia riki bwa inanon rikirake-na ngke e kairake e bwainikirinaki iro-ua nake a na bon riki bwa raorao[na] ao [a riai] n rangi n ako[ia].”⁷ Ngaia are ti na bon kantaningai taian kakaitara ngkai ti maiuakina te maiu n riki bwa ana reirei Kristo.

Ngkana ko namakina ngkai bwa ko aki irekereke bwa kain te bootaki ni katangitang ao te kawai n rairanano e tara ni kangaanga nakoim, taiaoka ataia bwa ngkana ko reitinako ni kataia e na nako te kangaanga mai iaon angara ao e na manga reke te oota. Tamara are i Karawa e na aki kitaniira ngkana ti reitaki Nakoina. Ti kona ni bwaka ao ni manga teirake ao E na buokiira ni kaoi bareka mai bubuani waera.

Tabeman mai ibuakora a ikoaki, ma ana bwai ni kamaoi maneka te Uea e tau buburana ni kamanoa ikoakira ni kabane.

Ngaia are bon anne te tangira, “te tangira ae akea tiana are ti atonga bwa ana tangira Kristo ke ana tangira Kristo ae e itiaki,”⁸ are e kainanoaki inanon mweengara bwa kaaro a buokiia natiia ao ataei a buokiia aia karo. Rinanon te tangira anne, a na bitaki naano ao a bungiki iango ni karaoan Ana kantaninga.

Bon anne te tangira are e kainanoaki inanon ara reitaki n tatabemaniira nako ngkai natin Tamara are i Karawa ao membwa n Ana Ekaretia ao are e na

IROUN BERETITENTI M. RUSSELL BALLARD
*Té Beretitenti ni Bonomwi n te Kooram n
Abotoro n te Tengaun ma Uoman*

anganiira te kona ni kaairii bwai ni katangitang ni kabane n ara kurubu ni katangitang bwa ti aonga ni karaoa te kamataku ae tamaroa ma aia kuaea anera mai karawa ngkana e a manga oki te Tia Kamaiu.

Bon te tangira anne, te oota are e kainanoaki bwa e na otanako ao ni kaotaa rarikira ngkai ti karaoi tabera inanon maiura ni katoa bong. Ana nora te oota aomata ao ana waaki nako iai. Anne bon aron aia mwakuri mitinare are a na kairiia tabeman nakon “*nakomai ao nooria, nakomai buokia, ao nakomai ao tiiku.*”⁹ Taiaoka, ngkana kama tia ni kakoaua taekan te mwakuri ae korakora aei ao ara itera inanona, ti na kukurei n reitaki ma ara burabeti ae tangiraki Burabeti Iotebwa Tiimiti, are e katanoata, “Ibukina I a tia n noora te kaotioti; I ataia, ao I ataia bwa te Atua e ataia, I aki kona ni kaakea.”¹⁰

I kakoaua nakoimi bwa I ataia bwa antai ngai ao I ataia bwa antai ngkoe. Ngaira ni kabane bon natin Tamara are i Karawa are E tangiriira. Ao E aki kanakoira nako ikai bwa ti na bua ma ti na Okiria ma te kukurei. Bwa ti na bane n roko n ataakin ara beku n te mwakuri ni ibuobuoki aei bwa ti aonga n riki n ai Arona ngkana te Tia Kamaiu e a manga roko bon au tataro n aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Taraa D. Todd Christofferson, “Abide in My Love,” *Riaona*, Nobembwa 2016, 48.
2. Taraa Russell M. Nelson, “Divine Love,” *Ensign*, Beberuare 2003, 20–25.
3. Iotebwa Timiti—Rongorongono 1:10.
4. Iakobo 1:5; taraa naba Joseph Smith—History 1:11.
5. Iotebwa Timiti—Rongorongono 1:13.
6. Iotebwa Timiti—Rongorongono 1:14.
7. Iotebwa Timiti—Rongorongono 1:17.
8. Moronaai 7:47.
9. Dieter F. Uchtdorf, “Mwakuri ni Mitinare: Tibwa te Bwai Are i Nanom,” *Riaona*, Meei 2019, 17.
10. Joseph Smith—History 1: 25.

Angan Tamneira bwa E na Tautaeckani Rabwatara

Teuana te bwai ae te kabanea ni kakawaki ae ti kona n reiakinna n te maiu aei bwa ti na kanga ni katereterea rikira n tamnei ae akea tokina ao n tararuai ara iango aika buakaka.

Tariu ao mwaaneu aika tangiraki, n rokon te Maungatabu ni Kabuta n te ririki ae nako, I katauraoa au marooro ibukin te maungatabu ni kanikinaea te ka 100 n ririki ni kanuringaan te kaotioti ibukin te aonaaba n tamnei are e anganaki Beretitenti Joseph F. Smith n Okitobwa 3, 1918.

Tabewa te bong imwiin are I anga au marooro ibukin te rairairi, raou n aki toki ae tangiraki irou, Barbara, e a roko n tokin mwanangana n te maiu aei ao n nako te aonaaba n tamnei.

Ngkai a bitaki boong nakon wiiki, namwakaina, ao ngkai e a ririki man te tai are e mate iai Barbara, I kunea bwa e a kakorakoraaki riki au kakaitau n te kibu aei: “Kam na uaia ni maeka i nanon te tangira, n te aro are kam na tang ibukin buaia akana a mate.”¹¹ Ngai ma Barbara ti kakabwaiaaki ni “uaia ni maeka i nanon te tangira” inanon 67 te ririki. Ma I reiakinna n te kawai ae koaua bwa tera ae nanonaki n “tang ibukin buaia” akana ti tangiriia. O, I tangiria ao I aki kona ni mwananga taekana!

I taku bwa ngaira n tatabemaniai ti kabwaka n anga ara kakaitau ni bwaai aika a karaoi tabeman ibukira ni karokoa are a mate. I ataia bwa e tatabetabe Barbara n taainako, ma I aki oota raoi n aron anaakin ana tai n taai nako iaon te utu, te Ekaretia, ao te komiuniti. Aikai bon anganano ni katoa bong aika a okioki karaoakiaa tengaa

te tai rinanon ririki are a kateimatoa ni kanakoraoa ara utu. Ao rinanon bwaai ni kabane, akea temanna n ara utu ae e a tia n ongo bwanaana n takarua ke n taetae n aki akaaka.

A mwaiti ururing are a kaona au iango n te ririki ae nako aei. I uringa ana rinerine ae kaangaanga are e karaoia bwa e na riki bwa tinaia itiman ataei. N riki bwa te tia tararua te mweenga ao ni kaikawakiiia natira bon tii ana mwakuri ae e tangiria, ao inanon aanga nako e rangi ni konabwai iai.

N angin te tai, I miimi bwa e kanga n tararuaiia natira ao ngai. Te mwakuri ni katauraoran te amwarake, n aki taekin aron waaki n aron uatian bareka aika mwaiti kurikuri are a karaoi ara utu ni katoa wiiki ao kawakinan taian kau ao kunnikai aika a tararaoi ao n tau iaomia natira. Ti bane ni katan iaana ni bwaai aika a mwaiti ake a kakawaki nakoira. Ao ibukina ngkai a kakawaki iourua, a kakawaki naba irouna. Bon te aine, ni kabwarabwaraana n te taeka, e kamiimi—te buuaine, te tina, te rao, te rao nakoia kaain rarikina, ao natin te Atua te aine.

Ngkai ngkae e a tia ni mwawa nako, I kukurei ngke I a tia n rinea n tekateka irarikina ngkana I okira mweengara man au aobiti tabeua namwakaina inanon maiuna, n taua baina ngke ti mataku n anene tabeua ake mamaten nanona—ni kaokiokia ibukina bwa te aoraki ae te Alzheimer e kabuaa ana ururing ni baike e a tibwa tia n noori n te bwakantaai are mai imwaaaina. Ururingan tekatekau irarikina ao n taua baina a bon rangi, n rangi ni kakawaki irou.

Tariu ao mwaaneu, taiaoka tai kabuaa am tai n tarai mataia am utuu ma te tangira. Ataei ao kaaro, ibuobuoki imarenami ao kaota ami tangira ao ami kakaitau. N ai arou, tabeman ibuakomi kam na bae n uti teuana te bong ni

kunea bwa kakawakin te tai n reitaki e a bua. Uaia ni maiu ni katoa bong ma nanomi ae kaonaki n te kakaitau, ururing aika raraoi, te mwakuri n ibuobuoki, ao te tangira ae bati.

N te ririki ae e a tibwa nako, I a tia n rangi ni iangoia raoi n aron are mai imwaaaina ibukin ana babaire Tamara are i Karawa. N ana tai n reireina natina te mwaane ae Korianton, Aramwa e taekina bwa “te babaire ni kakukurei are e korakora.”²²

Te taeka are I aki toki n iangoia ngkai ngkana I iangoia te babaire bon te “ikotaki.” Bon te babaire, ae barongaaiki mai iroun Tamara are i Karawa, are botona raoi bon korakoran mimitongin manga botakin te utu—n ikotakiiia buumwaane ao buuaine n akea tokina, kaaro ao naati, te roro teuana ma teuana n ana utu te Atua.

Te iango anne e anganai te rau ao te kakoaua bwa N na manga maeka irarikin Barbara. E ngaie ngke e a tia ni

korakai i mwaain motirawana, e korakora tamneina, e kakannato, ao n itiaki. E a tia ni katauraioia ni bwaai ni kabane bwa ngkana e roko ana tai, e na kona n tei imatan “ana kai ni motikitaeka te Atua ae kakukurei,”³ ma te onimaki ae bwanin ao te kakoaua ae rau. Ma aio Ngai, inanon uabong te bong e nang koro 91 au ririki, ao I teimatoa ni kaka-taninga, “I a tauraioi? I karaoi bwaai ni kabane ae I riai ni karaoi bwa I aonga ni manga taua riki baina?”

Te kabanea n aki kaangaanga, aan te maiu ae koaua bon aei: Ti na bane ni mate. Tao ngkana ti a mate ao ti a kara ke inanon ataaira, e bebeta ke e kaangaanga, ni kaubwai ke ni kainnanao, n tangiraki ke ni maroaa, akea ae e na birinako man te mate.

Tabeau te ririki n nako, Beretitenti Gordon B. Hinckleying e taekina te bwai ae kakawaki ibukin aei: “Ai tamaroara kakoauaana, ai kamweengaraoira te rau are e roko man te rabakau are ngkana ti mare n ae eeti ao ni maiuna te raoiroi, e na reitinako ara reitaki, n aki tabe ma te mate ao waakin te tai.”⁴

I bon mare inanon te eti. Akea te nanououa n anne. Ma anne e bon aki tau, ni kaineti ma ae taku Beretitenti Hinckley. I riai ni maiu inanon te eti.⁵

N te bong aei, “maiuakinan te eti” e kona n riki bwa te iango ae kararaoma, ai moarara riki ngkana ko kabanea am tai iaon bwaai ni kaongora, te tabo ike bwaana a na kaoti bwaai aika koaua ke iango aika kewe ibukin te Atua ao Ana babaire ibukiiia Natina. Ma te kakaitau, membwa n te Ekaretia a karekei reirein te euangkerio ae koaua n ataia bwa a na kanga ni maiu bwa ti aonga n tauraioi raoi ngkana it riai ni mate.

Tabeau te miniti imwaain bungiakiu, tibuu te unimwaane ae te Abotoro, Unimwaane Melvin J. Ballard, e anga ana marooro bwa, ibukiiia tabe-man aomata, a kabwarabwara aan

raoi maiuakinan te eti. Ae atunaki “Korakain te Tamnei,” ana marooro e boboto iaon reitinakon te buaka imarenan rabwata aika mamate ao tamneira ae akea tokina.

E taku, “Te buaka ae te kabanea ni korakora are e karekea te mwaane ke te aine . . . bon te buaka i bon irouna,” ni kabwarabwara bwa Tatan “ana kairiribai tamneira,” e kaikuakira rinanon “te kaibwabwaru, are e tangiria nanora, ana iango te iriko.”⁶ “Ngaia moan te buaka bon imarenan aron rikira ao rikira n tamnei ao te aro n aomata n te iriko. Tariu ao mwaaneu, uringnga, ti kona ni karekea buokara n tamnei rinanon ana wirikiriki te Tamnei ae Raoiroi are e kona n “reireiningkami bai ni kabane”⁷ Te buoka e kona n roko rinanon mwaakan ana kakabwaia te nakoanibonga.

Ngkai, I titiraki, “kam uara n tatabe-man ngkami n te buaka aei?”

E taku Beretitenti David O. McKay: “Maiun te aomata iaon te aba bon te kataaki ngkana e na kona ni kabanea nanona iaon ana konabwai, ana iango, tamneina, iaon bwaai are e anga te rau ao ni kakaukureia rikin rabwata, ke tao ngkana e kakoro bukin

[tibwangana] ni maiuna ao n tau n te maiu n tamnei”⁸

Te buaka aei imarenan rikira n iriko ao n tamnei bon tiaki te bwai ae boou. N ana kabanea ni kabwarabwara nakoia ana aomata, e taku te Uea ae Beniamina bwa “bon ana kairiribai te Atua te aro n aomata, man moan bwakan Atam, ao e na teimatoa n aki toki, ni karokoa ae e kakauongo nakon ana wirikiriki te Tamnei ae Tabu, ao n tokanikai i aon te aro n aomata ao n riki bwa te aomata ae itiaki rinanon ana mwakuri ni kamaiu Kristo ae te Uea.”⁹

E taku te Abotoro ae Bauro bwa “akana taua bukin te rabata ao a mutiakin ana bai te rabata; ma akana taua bukin te Tamnei ao a mutiakin ana bai te Tamnei.

“Ba te nano ae ana bai te rabata bon te mate; ao te nano ae ana bai te tamnei bon te maiu ao te raoi”¹⁰

E taraa ni mataata nakoio bwa teuana te bwai ae te kabanea ni kakawaki ae ti kona n reiakinna n te maiu aei bwa ti na kanga ni katereterea rikira n tamnei ae akea tokina ao n tararuai ara iango aika buakaka. E riai n aki kaangaanga aei. Ibukin bwaai nako, tamneira, ae memena irarikira n te tai ae maan

nakon rabwatara ae mamate, e a kaman tokanikai n rinekin te raoiroi iaon te buakaka n te maiu imwaain te maiu aei. Imwaain karikan te aonaaba aei, ti maeka n te aonaaba n tamnei bwa naati mwane ao aine irouia ara Karo ake i Karawa, ake a tangiriira ao n teimatoa n tangirira ngkai.

Ao eng, iai ara babaire ibukin bitakin maiura ao ara rinerine n te maiu imwaain te maiu aei. Aomata nako ake a maeka ke ni maeka n te buraneti aei a karaoa aia babaire ae kakawaki ni butimwaea ana babaire te Tamara are i Karawa ibukin kamaiiakira. Ngaia are ti bane n roko n te aonaaba aei ma kakoauan tauan mwiin arora n tokanikai iaon rikira n tamnei ao tokin kawaira ae akea tokina.

Iangoa anne teutana te tai. Boni ngkoe ao Ngai aei ao boni kaman ngkoe n taainako: te nati te mwaane ke te aine iroun te Atua, ma aan tamneim ae akea tokina ao taai aika a na roko ae kaonaki ma am konabwai ae akea tiana. Boni ngkoe—te tamnei ae kororaoui, te moan, ae rangi ni kakawaki, n taainako—ae maiu. Ao ngaia are ngkana ti rineia ni karimoai nanora n iriko nakon rikira n tamnei, ti rinea te bwai are e kaitarai arora n tamnei aika eti, ao ni koaua.

N ae teimatoa, a na akea te titiraki bwa te iriko ao tangiran bwain te aonaaba e kamangaoa aron karaoan te babaire. Ma te rabuna ni mwamwani-nga ae katikaki imarenan te aonaaba n tamnei ao te maiu n aonaaba, ti kona ni kabuaa ana reitaki ma te Atua ao rikira n tamnei, ao rikira n iriko bwa aonga ni moanibwai *bwaai ake ti tangiri n te tai aei*. N reireiniira n rinei bwain te Tamnei iaon te iriko bon teuana bukina bwa bukin tera ngkai te taneiai n te aonaaba aei bon mwakoron ana babaire Tamara are i Karawa. Aei naba bukina ngkai te babaire e kateaki iaon ae

matoatoa, aan ni koaua ana Mwakuri ni Kamaiu te Uea ao ara Tia Kamaiu Iesu Kristo bwa aonga ara bure, n raonaki ma kairua ake ti karaoui ngke ti butimwaea nakon te iriko, ti na taekikaira rinanon te rairannano ae teimatoa ao ni maiu ni kaineti ma tii bwain te tamnei. Ngkai aei te tai n tararua te bwai ae tangiria rabwatara ni kabooraoia ma ana reirei Kristo n te maiu n tamnei. Anne bukina ae ti riai n aki taotona ara bong n rairannano.¹¹

Te rairannano, ma ngaia ae, e riki bwa te bwai ni buaka ae kakawaki i bon ibukira. N te maungatabu ni kabuta ae nako, Beretitenti Russell M. Nelson e nanona te buaka aei ao ni kauringiira bwa “ngkana ti rineia bwa ti na rairananora, ti rineia bwa ti na bitaki! Ti kariaia te Tia Kamaiu bwa e na bitiira nakon te kabanea n tamaroa. Ti rineia bwa tina rikirake n te maiu n tamnei ao ni karekea te kimwareirei—ni

kimwareirei ibukin te kamaiuaki Irouna. Ngkana ti rineia bwa tina rairi nanora, ti rineia bwa tina riki n ai aron raoi Iesu Kristo!”¹²

Ni katoa ririki ngkai I rinanoa au bong n au tataro nakon Tamau are i Karawa, I bubuti kabwaraakin au bure ngkana arona bwa I a tia ni karaoa te kairua ao ni berita bwa N na kataia n raoiroi ningabong. I kakooua te rairannano ni katoa bong e buoka tamnei ni kauringa rabwatau bwa antai ae e tararuaai.

Teuana riki te buoka bon ara tai ni katoa wiiki are ti karekea ni kabouira n te tamnei man kanakin te toa ni kauringa ana Mwakuri ni Kamaiu ao ana tangira ara Uea ao ara Tia Kamaiu, Iesu Kristo, ibukira.

Tariu ao mwaaneu, I kaungai ngkami bwa kam na karaurau ao n iangoia bwa kam mena iaa ngkai n tokanikai iaon rikimi ao ni kakorakorai rikimi n tamnei mai ieta bwa ngkana e roko te tai, kam na nako n te aonaaba n tamnei ni kaitiboaki inanon te kimwareirei ma aika a tangiraki—are I kakooua n tataro ma te nanorinano n aran te Iesu Kristo ae tabu, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Reirei ao Berita aika Tabu 42:45.
2. Aramwa 42:8.
3. Iakobwa 6:13.
4. *Teachings of Presidents of the Church: Gordon B. Hinckley* (2016), 157.
5. E kaotia te Uea bwa ti riai ni maiu ni kaineti ma ara berita bwa ti aonga ni karekei kakabwaia ake a tia n taekinaki n te berita (taraa Reirei ao Berita aika Tabu 82:10; 132:5–7, 19).
6. Melvin J. Ballard, “Struggle for the Soul” (te marooro ae kanakoaki n te Tabaenako i Salt Lake, Meei 5, 1928).
7. Ioane 14:26.
8. *Teachings of Presidents of the Church: David O. McKay* (2003), 14.
9. Motiaea 3:19.
10. I-Rom 8:5–6.
11. Taraa Aramwa 34:33.
12. Russell M. Nelson, “We Can Do Better and Be Better,” *Liahona*, May 2019, 67.

IROUN UNIMWAANE PETER M. JOHNSON
Man te Itingaun

Te Mwaaka n Tokanikai iaon Teuare e Buakaka

Ti na kanga ni kunea te rau, uringnga bwa antai ngaira, ao n tokanikai iaon ana mwakuri aika teniua teuare e buakaka?

Tariu ao mwaaneu, kam rabwa ni bwaai ni kabane ake kam karaoi n riki, ao ni buokiia tabeman n riki, bwa ana reirei ni koaua Iesu Kristo ao ni kukurei n taian kakabwaia man te tembora. Kam rabwa ibukin tamaroami. Kam kakateke; kam tikiraoi.

Bon au tataro bwa ti na kinaa *kamatoaan* ana kairiiri te Tamnei ae Raoiroi ngkai e bwanin ara atatai bwa ngaira natin te Atua. “Te Utu: Te Katanoata nakon te Aonaaba e taekinna: “Ni kabane aomata—mwaane ao aine—a karikaki ni katotongan te Atua. Ni kabane bon naati mwaane ao aine aika tamnei irouia ara karo ake i karawa, ao, n aron anne, iai aroia n te aro n atua ao tokin kawaia.”¹ Ngaira “tamnei aika a tau aika a rineaki ake a kawakinaki bwa a na roko ni koron bong bwa a na ira te mwakuri ni kawenea aan te mwakuri ae korakora ni boong aika kaitira.”² E taku Beretitenti Russell M. Nelson: “Ko reireinaki n te aonaaba n tamnei ni katauraioiko ibukin bwaai ni kabane aika ko na kaitaraaki ma ngaai ni mwa-koron taai aikai ni boong aika kaitira. (taraa R&B 138:56). Reirei akanne a reitinaki n tiku inanom.”³

Ngkami natin te Atua mwaane ao aine aika a rineaki. Iai korakorami n tokanikai iaon teuare e buakaka. E ngae n anne, teuare e buakaka, e ataiko bwa antai ngkoe. E ataa rikim ae mai iroun te Atua ao e ukora kakekerikakan am konabwai iaon te aba ao mai karawa man kabonga-naakin mwakuri aika teniua aikai:

- Kamwamwane
- Katabetabe
- Bwarannano

Kamwamwane

Teuare e buakaka e kabonganai waaki ni kamwanemwane n ana bong Mote. E taetae te Uea nakon Mote:

Ao, nooria, bon natiu ngkoe. . . .

“Iai te mwakuri ae N na anganiko, . . . ao ti te arona ngkoe ma au Rikitemanna.”⁴

Teutana te tai imwiin te mii ni burabeti aei, e kataia Tatan ni kamwane Mote. Taeka ake e kabonganai a kamimi: “Mote, ae natin te aomata, taromauriai.”⁵ Te aro ni kamwamwane tiaki tii te kakao n taromauria Tatan ma te kamwane anne bon te kawai naba are e kabwarabwara Mote bwa natin te

aomata. Uringnga, e a bon tibwa tia te Uea n tuanga Mote ae ngaia natin te Atua, ni karikaki n ti te arona ma ana Rikitemanna.

Te tia kamwamwane e reitinako ni keiakina kamwanean Mote, ma e tukia Mote, man taku, “Nako mai irou, Tatan, bwa ti aio te Atua ae N na taromauria, are bon Atuan te mimitong.”⁶ E uringnga Mote bwa antai ngaia—natin te Atua.

Ana taeka te Uea nakon Mote e kaineti nakoimi ao nakoiu. Ti karikaki ni katotongan te Atua, ao iai ana mwakuri ibukira ae ti na karaioia. Tatan e kataia ni kamwaneira bwa ti na mwaninga bwa antai raoi ngaira. Ngkana ti aki ataia bwa antai ngaira, ngkanne e boni kaangaanga ataakina bwa antai ae ti na riki n ai arona.

Katabetabe

Tatan e kataia naba ni kararoiria mai iroun Kristo ao kawain Ana berita. Unimwaane Ronald A Rasband e tibwaa te rongorongong aoi: “Ana babaire

te tia kakaitara bwa e na kakeai ara iango man kakoaua n tamnei, ma nanon te Uea e na kaotaira ao ni kabaeira n Ana mwakuri.⁷⁷

N ara bong, iai katabetabe aika a rangi ni mwaiti, n raonaki ma te Twitter, Facebook, Instagram, takakaro aika a taraa ni koaua aika maiu n te kombiuta, ao a mwaiti riki. Rabakau aika a rikirake aikai a bon kamiimi, ma ngkana ti aki taratara raoi, a kona ni katabetabeira man kakoroan nanon ara konabwai mai ieta. Kabonganakiia raoi n ae riari e kona n uota mwaakan karawa ao ni kariaira ni kakoauai kakai ngkai ti ukoukora ikotakin Iteraera ae uamaenako n itera te roki aika uoua.

Tii na taratara raoi ao n aki manikangare ni kabonganaakin rabakau aika boou.⁸ N reitinako n ukori kawai bwa rabakau aika a boou a na kona ni kaanira nakon te Tia Kamaiu ao ni kariaira bwa ti na kakoroa bukin Ana mwakuri ngkai ti katauraoi ibukin Kauaokina.

Te bwarannano

Te kabane, teure e buakaka e tangiria bwa a na bwaranana. A na bae ni bwara nanora ngkana ti kabootauira ma tabeman ke n namakinna ae ti aki maiu n aron ae kantaningaaki, n ikotaki ma oin maiura.

Ngke I moana au burokuraem ibukin karekean au beeba, I namakina te bwarannano. Te burokuraem aei e tii butimwaeiia aman ataei n te ririki anne, ao ataei ake tabeman a rangi ni wanawana. E bubura aia bwi n tain te ukeuke ao e mwaiti ae atia n rinanona n te mwakuri ae a maan n te nakoa n tararua, ao a kaotia ae a onimakiniia n aia konabwai. Imwiin au kauoua ni wiiki inanon te burokuraem, namakinan te bwarannano ao te nanououa I a rootaki iai, e kuri ni karawawataai.

I baireia bwa ngkana arona bwa N na kabanea te burokuraem ae aua

ririkina, I riari ni kabanea warekan ana Boki Moomon ni katoa tiemetita. Ni katoa bong ngkana I wareware, I kinaa ana kabwarabwara te Tia Kamaiu bwa te Tamnei ae Raoiroi e na reireinai bwaai ni kabane ao e na kauringai bwaai ni kabane.⁹ E manga kamatoaaki bwa antai ngkai bon natin te Atua te mwaane, ni kauringai n aki kabootauai ma tabeman, ao n anganai te onimaki n tabeu mai eta bwa N na tokanikai.¹⁰

Raorauo aika a tangiraki, taiaoka tai kariaia temanna bwa e na iraea kuku-reim. Tai kabootauko ma tabeman. Taiaoka uring ana taeka n tangira te Tia Kamaiu: “*Te rau* I anganingkami au *rau* I aki anganingkami: n ai aron te aba, ngkana e anga. A na tai rawawata *nanomi*, ao a na tai maku.”¹¹

Ngai are ti na kanga ni karaioia? Ti na kanga ni kunea te rau aei, uringnga bwa antai ngaira, ao n tokanikai iaon ana mwakuri aika teniua teure e buakaka?

Te moan, uringnga bwa te moan ao ni kabanea ni korakora n tua bon tangiran te Atua ma nanora, marurungira,

ara iango, ao korakorara.¹² Bwaai ake ti karaoi a riari ni kaungaaki man ara tangira Ibukina ao ibukin Natina. Ngkai ti karikirakea ara tangira Ibukiiia man kawakinan Aia tua, ara konabwai ni bon tangiriira ao n tangiriia tabeman a na rikirake. Ti na moanna ni beku ibukiiia utu, raoraora, kaain rarikira ibukina bwa ti na taraiia n aron ana taratara te Tia Kamaiu—ngkai natin te Atua mwaane ao aine.¹³

Te kauoua, tataro nakon te Tama n aran Iesu Kristo ni katoa bong, ni katoa bong, ni katoa bong.¹⁴ Bon rinanon te tataro are ti kona iai n namakina ana tangira te Atua ao ni kaota ara tangira Ibukina. Rinanon te tataro ti kaota ara kakaitau ao ni bubutia ibukin te korakora ao te ninikoria n anga nanora nakon te Atua ao ni kawakinaki ao ni kairaki ni bwaai ni kabane.

I kaungai ngkami bwa kam na “*tataro* nakon te Tama ma korakoran nanomi, bwa kam na kaonaki n te tangira aio, . . . bwa kam aonga n riki bwa natin te Atua mwaane ao [aine]; bwa ngkana e kaoti ao ti na *riki* n arona.”¹⁵

Te kateniua, wareka ao kamatebwaia ana Boki Moomon ni katoa bong, ni katoa bong, ni katoa bong.¹⁶ Au kamatebwai n ana Boki Moomon e nakoraongi ngkana I wareware ma titiraki aika a onoti. Ngkana ti wareware ma iai te titiraki, ti kona ni karekea te kaotioti ao n ataia bwa te Burabeti Iotebwa Timiti e taekina te koaua ngke e kabwarabwara, “Ana Boki Moomon [bon] te boki ae te kabanea n eti mai buakon boki nako i aon te aonaba, . . . ao te mwaane [ke te aine e na] kaania riki te Atua te aomata man irirakin nanon reirei ake i nanona, nakon taian boki riki tabeua.”¹⁷ Ana Boki Moomon iai ana taeka Kristo inanona ao e buokiira n uringnga bwa antai ngaira.

Te kabane, tataromwaaka ni butimwaea te toa ni katoa wiiki, ni katoa wiiki, ni katoa wiiki. Bon man rinanon otenanti n te nakoanibonga, n raonaki ma te toa, bwa te mwaaka n atua e bon kaotaki ni maiura.¹⁸ E reirei Unimwaane David A. Bednar: “Te otenanti n te toa bon te kakao ae tabu ao n okioki bwa ko na raira nanom ma te koaua ao ni kabouaki n te tamnei. Te waaki ni butimwae n te toa, inanona ao mai iai, e aki katoka te bure. Ma ngkana ti katauraoi ma te iango ao n ibuobuoki n te otenanti ae tabu aei ma ake a uruaki nanoia man raraoma tamneia, te berita e kangai bwa e aonga *ni memena Tamnei te Uea iaora* n tainako.”¹⁹

Ngkai ti kana te toa ma te nanorinano, ti uringa korakain Iesu inanon te

onaroka ae tabu are arana Ketetemwane ao Ana anga karea iaon te kaibangaki. Ti kaota ara kakaitau nakon Tamara ibukin kanakomaian Ana Rikitemanna, ara Tia Kabooira, ao ni kaoti nanora ni kawakin Ana tua ao n aki toki n ururingnga.²⁰ Iai te kaotaaki n te tamnei n irekereke ma te toa—e bon onoti, e korakora, ao e kainnanaoaki.

Raou, I berita bwa ngkana ti kataia n tangira te Atua ma nanora ni kabane, n tataro n aran Iesu Kristo, ni kamatebwaia ana Boki Moomon, n tataromwaaka ni kana te toa, ti na karekea te konaa, ni korakoran te Uea, n tokanikai *n ana kamwane* teuare e buakaka, ni kamemerea *katabetabeara* are e tianii

ara konabwai mai eta, ao ni katoka te *bwarannano* are e kamemereea ara konabwai n namakina ana tangira Tamara are i Karawa ao Natina. Ti na karekea *bwaninin* ataakina bwa ngaira naati mwaane ao aine ironn te Atua.

Tariu ao mwaaneu, I tibwaua au tangira nakoimi ao ni kaota au koaua bwa I ataia bwa e maiu Tamara are i Karawa ao Iesu Kristo. I Tangiriia. Ana Ekaretia Iesu Kristo Ibukiia Aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira bon abanuean te Atua iaon te aba. Iai ara *boraraoi mai eta* bwa ti na katauraoa te aonaaba ibukin Kauaokin te Mesia. N aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Te Utu: Te Katanoata nakon te Aonaaba,” *Riaona*, Meei 2017, 145.
2. Reirei ao Berita aika Tabu 138:53; taraa naba Reirei ao Berita aika Tabu 138:54–56.
3. Russell M. Nelson, “Stand as True Millennials,” *Riaona*, Okitobwa. 2016, 48.
4. Mote 1:4, 6.
5. Mote 1:12.
6. Mote 1:20; taraa naba Mote 1:16–19, 21.
7. Ronald A. Rasband, “Lest Thou Forget,” *Riaona*, Nob. 2016, 115.
8. Taraa Becky Craven, “Careful versus Casual,” *Riaona*, Meei 2019, 9–11.
9. Taraa Ioane 14:26.
10. Tabera mairoun te Atua n tokanikai bon karekean te maiu ae akea tokina n aki tabe ngkana tao arona bwa temanna e karekea n ana taratara te aonaaba bwa te nakoraoi ni kakatai n te aonaaba. Te Tamnei ae Raoiroi e kauringiira tabera mairoun te Atua bwa ti na kona n riki n arora ngkai ti teimatoa ni kawain te berita ao n tokanikai, ni korakoran te Uea, ana kairiiri teuare e buakaka.
11. Ioane 14:27; e kairaki ma katuruturuana.
12. Taraa Mataio 22:37–38.
13. Taraa Ioane 3:16; 1 Ioane 4:19; Motiaea 2:17.
14. Taraa 3 Nibwaaia 18:18–21.
15. Moronaai 7:48; e kairaki ma katuruturuana.
16. Taraa Kevin W. Pearson, “Stay by the Tree,” *Riaona*, Meei 2015, 114–16.
17. Kabwarabwara nakon ana Boki Moomon.
18. Taraa Reirei ao Berita aika Tabu 84:20–21.
19. David A. Bednar, “Always Retain a Remission of Your Sins,” *Riaona*, Meei 2016, 61–62.
20. Taraa Moronaai 4:2–3; 5:1–2; Reirei ao Berita aika Tabu 20:76–79. Taiaoka ataia bwa ti maiu inanon te tai are ti rangi ni kainnanao iai Tamneina bwa e na raoniira n taainako.

IROUN UNIMWAANE ULISSES SOARES
Man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman

Tabeka Ara Kaibangaki

Uotakin ara kaibangaki iaora ao iriirakin te Tia Kamaiu e nanonaki n reitinako ma te onimaki iaon kawain te Uea ao n aki burebureaki n anuan te aonaaba.

Tariu ao mwaneu aika tangiraki, ti a tia ni karekei reirei aika tamaroa maiorua ara mataniwi inanon uoua te bong n nako. I kakoaua nakoimi bwa ngkana ti kataia ni karaoi nanon reirei aika kairaki aikai a tau man kainna-noaki inanon maiura, te Uea, rinanon Ana akoi, e na buokiira n tatabemanniira ni uoti ara kaibangaki ao ni kabebetei uotara.¹

Inanon kaawan Kariraia i Biribi, Te Tia Kamaiu e kaoti nakoia Ana reirei karawatakina ae e na roko mai irouia unimwane, mataniwi n ibonga ao taan reirei i Ierutarem. E kaonoti n tuangiia taekan Matena ao Mangautina ae mimitong.² N te tai anne, Ana reirei aki ota raoi n Ana mwakuri ae mai iroun te Atua iaon te aba. Betero, ngke e ongo te bwai are e a tia n taekinna te Tia Kamaiu, e kairia ni kaokoroa ao e boaia ao e taku, “E na nanoangaiko te Atua: ao e na aki roko anne iroum.”³

Ni buokiia Ana reirei bwa a na ota n te motinnano anne n Ana mwakuri ao ana anga nano ao ni korakai, te taetae te Tia Kamaiu ma te nanoanga:

“Ane e kan rimwiu, ao ke e kaakeaa n taona nanona, ao ke e tabeka ana kaibangaki ao ke e irirai.

“Ba ane e kani kawakina maiuna ao e na boni kabua: ma ane kabua maiuna i bukiu ao e bon karekea.

“Ba tera kabaian te aomata, ngkana e kareke aba ni kabane, ni kabua tamneina iai? Ao tera ae e na anga te aomata bwa boon tamneina?”⁴

Rinanon te katanoata aio, Te Tia Kamaiu e katuruturua bwa ni kabane ake a tangiria n iriiria a riai ni kakeaia ao n tataona nanoia, bwai ake e bwaruia nanoia, bwai ake a tatangiri, n anga bwai ni kabane, riki maiuia ngkana e riai, ao n anga ngaiia nakon ana kantanninga te Tama—n aron are E karaoia.⁵ Aio, ni koaua, ae e riai ni karaoaki ibukin kamaiuan te tamnei. Iesu e kabongana ao ni kairekerekea te kanikina n te kaibangaki ni buokiia ana reirei bwa a na ota raoi bwa tera nanon raoi te anganano ao te motinnano nakon te Uea. Te kaibangaki e rang ataaki irouia Ana reirei ao kain te aba n ana tautaeka Rom ibukina bwa kain Rom a karaoia aomata ake a na tauraki ni uota aia kaibangaki ibuakoia te koraki ke ni uoti kaai ake a bangaki nakon te tabo are a na kamateaki iai.⁶

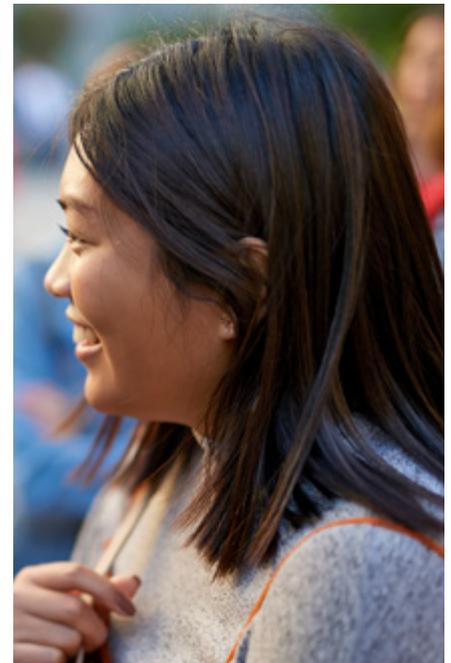
Bon imwiin Mangautin te Tia Kamaiu are a matata ana reirei ni bwai ni kabane ake a tia ni koreaki ibukina⁷

ao tera are e kantanningaaki mai irouia n te tai teuana ma teuana.⁸

N te aro naba anne, bwa ngaira ni kabane, taari ao mwaane, ti riai n ota raoi i nanora bwa ti aonga ni mataata raoi ni kakawakin katokan ara kaibangaki iaora ao n iriira Iesu. Ti reiakinna rinanon koroboki aika a tabu bwa naake a tangiria ni kan uota aia kaibangaki a tangira Iesu Kristo n te aro are a kakeai karaoan bwai aika aki raraoi ao bwai korakin te aonaaba ao ni kawakin Ana tua.⁹

Nanomatoara n aki karaoi ni kabane bwai ake a kaitara ma ana kantanninga te Atua ao n anganano ni bwai ni kabane ake ti tuangaki bwa ti na anga ao n iriira Ana reirei e na buokiira n teimatoa iaon kawain ana euangkerio Iesu Kristo—n taai ni kataaki, kabwakan tamneira, ke kairoro n te aroaro, ao rabakaun te aonaaba ake a kaitara ma Ana reirei.

Te katoto, nakoia naake a tuai reke toaia ao a kona n namakina te maroa ao buan te kantanninga, ke naake a raure ao a namakina te maroaa ao a mwaninga

te aba taekaia, I tuangko bwa buti-mwaeana ana kakao te Tia Kamaiu ni katoka iaom ana kaibangaki ao n Iriiria nanona n reitinako n onimaki n ana kawai te Uea, ni kateimatoa kakawakim, ao n aki kabarekaaki n anuan te aonaaba are n tokina e na uotinako ara kantaninga man ana tangira te Atua ao ana nanoanga.

Te reirei anne e kaineti nakoia naake a rinanon te kaitataan ni mwaine ao n namakina te bwarannano ao te aki kona ni buokaki. Ao tao ibukin aikanne tabeman mai ibuakomii a namakinna bwa ana euangkerio Iesu Kristo bon tiaki ibukim. Ngkana ngaia anne, I kan kakooua nakoimi bwa iai i n tainako te kantaninga iroun te Atua te Tama ao inanon Ana baire ni kakukurei, iroun Iesu Kristo ao Ana karea ni kamaiu, ao ni maiuakinan Aia tua n tangira. Ni kororaoin wananana, mwakana, ana motiraoi, ao ana nanoanga, te Uea e kona ni kabaeira bwa Ana aomata, bwa ti aonga ni uotakirake nakoina ao ni kamaiuaki n akea tokina, ngkana ti teimatoa n aki kamwaingaki ni kawakinan tua¹⁰ ao ni kabaeaki n tainako ni mwakuri aika raraoi.¹¹

Nakoia naake a tia ni karaoi buure aika a kakaiaki, butimwaeana te kakao

aei, ibuakon bwaai riki tabeua, n nanorinano imatan te Atua, ni maroro ma taan kairiiri n te Ekaretia, ao n rairannano ao ni kiitani am bure. Karaoan naba aei e na kakabwaia naake a kataia ni kanakoi anua aika kareke, n raonaki ma aekin nako turaki, kamanging, ao tamnei aika tangako. Karaoan mwaneaka aikai e na uotiko ni kaniiko riki nakon te Tia Kamaiu, are n tokin te tai e na kainaomatako man te bure, nanokawaki, ao te tautoronaki n te maiu n tamnei ao n rabwata. N reitia, ko kona naba ni karekea te boutoka mairouia am utu, raraom, ao taan rabakau ni bwainaoraki ao naake a mwaatai n anga taeka n reirei.

Taiaoka tai bwarannano imwiin irakin kabwaka ao n iangoiko bwa ko aki konabwai ni kanakoan te bure ao n tokanikai man te anua ae kareke. E na bon kaangaanga riki ngkana ko toki ni kataia ao imwiin anne n reitinako inanon kabwaka ao te bure! Kataia n tainako ni karaoa am kabanea n tamaroa, are kaotaki rinanon am mwakuri ibukin kamaunan am bure, are e taekinaki iroun te Tia Kamaiu.¹² N tabetai koto kanangaanga aika kakaokoro a roko imwiin namwakaina ma ririki imwiin

mwakuriana ae reitinako. Te berita are e reke n ana Boki Moomon are “te akoi are ti kamaiuaki iai, i mwin bwaai ake ti kona ni karaoi.”¹³ e kona ni karaoaki n aron aei nakoira ni kabane. Taiaoka uringnga bwa ana bwaintangira te Tia Kamaiu n te akoi e “aki tianaki nakoirara ‘mai mwiin’ bwaai ni kabane ake ti kona ni karaoi. Ti kona ni karekea Ana akoi imwain, n tain, ao imwiin te tai are ti atia ni kabanea korakorara.”¹⁴

I kakooua bwa ngkai ti reitinako ni keiaki n tokanikai iaon ara kaangaanga, te Atua e na kakabwaiaira ma te bwaintangira n te onimaki ni kamaoaki ao mwakuri ni kakai.¹⁵ E na karaoi ibukira bwaai ake ti aki kona ni karaoi ibon iroura.

N raonaki ma, naake a namakina te katinanikuaki, te un, maraki n nano, ke te aki kona ni katoka te nanokawaki ibukin te bwai are ko aki butimwaia, n tabeka te kaibangaki ao n iriira te Tia Kamaiu are nanona ni kataia ni katikui namakin aikai ao n rairaki nakon te Uea bwa e na kainaomataira man tein ara iango aei ao ni buokiira ni karekea te rau. Te kanaanokawaki, ngkana ti tauu namakin ao nano aikai, ti kona ni kunea bwa tina aki kona inanon maiura

n namakina Tamnein te Uea. Ti aki kona n rairi nanora *ibukiia* aomata tabeman, ma ti kona ni kabwarai aia bure—man arora n rawa n tautaekanaki irouia naake a tia ni kaikoakiira.¹⁶

Koroboki aika a tabu e reirei bwa iai te kawai n otinako man aro aikai—man kaoan ara Tia Kamaiu bwa e na buo-kiira n onei mwiin atibu inanora ma te nano ae boou.¹⁷ N te aro bwa e na riki aei, ti riai n nakon te Uea ma kabwaka-ra,¹⁸ ao n ukoukora Ana ibuobuoki ao ana kabwarabure,¹⁹ riki n te tai ae tabu ngkai ti kana te toa ni katoa Tabati`. Tina ukoukora Ana kabwarabure ao Ana ibuobuoki, ao tina karaoi mwane-ka aika a kakaawaki man kangaanga ni kabwarai aia bure naake a tia ni kam-marakiira bwa e aonga ni mao ikoakira. I berita bwa karaoan aio, kam na kona ni karekea te raunnano are e roko mai iroun te Uea.

Ngke e mena n te Karabuuti I Liberty n 1839, te Burabeti Iotebwa Timiti e korea te reta nakoia kain te Ekaretia n te taetae ni burabeti are e rangi ni kaineti nakon aro aikai. E koreia, “Ni kabane kaintokanuea ao tautaeka, taabo aika tautaekanaki iroun te nati n uea te mwaane ao mwaaka, a na kaotaki ao ni kaakaki i aoia ni kabane ake a teimatoa ma te ninikoria ibukin ana euangkerio Iesu Kristo.”²⁰ Mangaia, naake a katokaa iaoia aran te Tia Kamaiu, man teimatoa n uaa te toki, ao a na bon kamaiuaki n te kabane ni bong²¹ ao a na maeka ma te Atua n te aro ni kukurei ae aki totoki.²²

Ti bane ni kaitara ma aro aika aaki tau ibukira inanon maiura ake a karika nanokawakira, bwaranano, buan te kantaninga, ao n tabetai te kamamaraa-ki. Tabewa namakin a kona ni kairiira bwa tina titirakinan te Uea, “Bukin tera I rinanon aro aikai?” ke “E aera I aki anganaki bwaai aika I kantaningai? E ngae ngke, I karaoi bwaai ni kabane

ni korakorau ni uota au kaibangaki n iriira te Tia Kamaiu!”

Raou aika kam tangiraki, ti riai n uringnga bwa katokaan ara kaibangaki iaora e kairaki ma te nanorinano ao onimakinan te Atua ao wanawanana ae akea tokina. Ti riai n ataia bwa E ataira n tatabemaniira ao kainnanora. E riai naba bwa tina butimwaea te koaua are ana tai te Uea e kaokoro ma ara tai. N tabetai ti ukoukora te kakabwaia ao ti katea te tai are e na kakoroa iai bukina te Uea. Ti aki kona ni katuka ara kakaonimaki irouna man kairoroan te tai ibukin kaekaan bwaai ake ti tangiri. Ngkana ti karaoa aei, ti na riki bwa Nibwaite ake a kakewekewe ngkoa, ake a kaenaenaia tariia ao mwaaneia n taku bwa e a bwakanako te tai are a riai ni kakoroaki bukin taeka aikai, ake e taekin Tamuera te Reimwanaite, ni kamangaoia ake a kakoouaa.²³ Ti riai n onimakina te Uea n ae tau n tiiku n rau ao n ataia bwa Ngai te Atua, bwa E atai bwaai ni kabane, ao E atai arora n tatabemaniira.²⁴

N te tai ae aki maan ao e reke au tai ni buoka te titita ae e mate buuna ae arana Franca Calamassi, ae rootaki n

Titita Franca Calamassi ma natina aika aman n te tembora.

te aoraki ae te boo. Sister Calamassi bon ngaia ae moan kaina Ana Ekaretia Iesu Kristo are e kaokaki man ana utu. E ngae ngke buuna e tuai ni bwabeti-toaki, e kukurei bwa e na kaitibo ma mitinare ao n teimatoa n irii bootaki n te Ekaretia. N aki tarai aro aikai, Titita Calamassi e teimatoa ni kakaonimaki ao e karikirakeia natina aman n ana euangkerio Iesu Kristo. Te ririki imwiin maten kainnaba, Titita Calamassi ma natina a mwananga nakon te tembora, ao n ira karaoan te otenanti ae tabu ao a kabacaki bwa te utu. Te berita are irekereke ma otenanti aikai e uota te kantaninga ae bati, te kukurei, ao te kimwareirei are e buoka neiei n reitina-ko inanon maiuna.

Ngke e moan kaoti kanikinaean aorakina, ana bitiobi e anganna te kakabwaia. N te tai anne e tuanga ana bitiobi bwa e a tauraai ni butimwaea ana kantaninga te Uea n aki tara mwiin te kakabwaia anne, ni kaota ana onimaki bwa e na kamarurungaki n raoanaki ma ana onimaki n teimatoa inanon aorakina ni karokoa te toki.

N rokou irouna, ngke I taua bain Titita Calamassi ao n tarai matana, I noora raitin moan te anera iaon moana—ni kaota ana onimaki n ana baire te Atua ao otan ana onimaki ae kororoai n ana tangira Tamana ao ana baire ibukina.²⁵ I namakina nanomato-ana n teimatoa inanon ana onimaki ni karokoa te toki ni uota ana kaibangaki, n aki tarai kaangaanga ake e kaitarai. Maiun te titita aei bon te kakooua iroun Kristo, taekan ana onimaki ao ana motinnano Nakoina.

Tariu ao mwaneu aika tangiraki, I kakooua nakoimi bwa uotakin ara kaibangaki iaora ao iriirakin te Tia Kamaiu ti kantaningaki bwa tina iriira Ana banna ni katootoo ao ni kataia n riki n ai Arona,²⁶ n taotaonaki n nano ni kaitarai bwain te maiu, ni kakeai ao

IROUN UNIMWAANE NEIL L. ANDERSEN
Man te Kooram n Abotoro n te Tengau n ma Uoman

ni katikui kaibwabwarun te maiu, ao n tatanninga te Uea. E koroboki te tia korea te Areru:

“Ko na kantaninga Iehova: Ko na korakora, ao kabebetea nanom; Eng, ko na kantaninga Iehova.”²⁷

“Boni buobuokara ma otangaira Ngaia.”²⁸

I kakoaua nakoimi bwa irirakin mwanekan ara Mwatita ao kantaningakin Teuare te tia kamarurungiira inanon maiura e na kamotirawai tamneira man kabebetei uotara.²⁹

I kakoauai bwaai aikai n aran Iesu Kristo ae tabu, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Taraa Mataio 11:29–30; Iakobo 2:24; 2 Nibwaai 25:23.
2. Taraa Mataio 16:21.
3. Mataio 16:22.
4. Mataio 16:24–26.
5. Taraa Ioane 6:38.
6. Taraa Ioane 19:16–17.
7. Taraa Mareko 16:17–20; Ruka 24:36–53.
8. Taraa Mataio 28:19–20.
9. Taraa Ana Rairairi Iotebwa Timiti, Mataio 16:25–29 (in the Bible appendix); taraa naba Kairi nakon Booki aika Tabu, “Lust”; “Natural Man”; “Sensual, Sensuality”; “Wicked, Wickedness”; scriptures.ChurchofJesusChrist.org.
10. Taraa Aramwa 1:25.
11. Taraa Motiaea 5:15.
12. Taraa Aramwa 60:23.
13. 2 Nibwaai 25:23.
14. Taraa Bruce C. Hafen, *The Broken Heart: Applying the Atonement to Life’s Experiences* (1989), 155–56.
15. Taraa Reirei ao Berita aika Tabu 46:19, 21.
16. Taraa Neal A. Maxwell, “Repentance,” *Ensign*, Nov. 1991, 32.
17. Taraa Etekiera 18:31; 36:26.
18. Taraa Ita 12:27.
19. Taraa 1 Nibwaai 7:21.
20. Reirei ao Berita aika Tabu 121:29.
21. Taraa 3 Nibwaai 27:6.
22. Taraa Motiaea 2:41.
23. Taraa 3 Nibwaai 1:4–7.
24. Taraa Reirei ao Berita aika Tabu 101:16.
25. Taraa 2 Nibwaai 31:20.
26. Taraa Mataio 5:48; 3 Nibwaai 12:48; 27:27.
27. Taian Areru 27:14.
28. Taian Areru 33:20.
29. Taraa Mataio 11:30; Motiaea 24:14.

Uaanikai

Kateimatoai matami ao nanomi ni kabotoa iaon te Tia Kamaiu, Iesu Kristo ao te kimwareirei ae akea tokina are e roko mai Irouna.

I ataa te bwai ae kam iangoia! Ai tii teuana riki te marooro ao ti a ongora naba iroun Beretitenti Russell M. Nelson. N te kantaninga bwa kam na teimatoa n ongora inanon tabeua te miniti ngkai ti kakantaninga ara burabeti ae tangiraki, I rinea atuun te marooro ae katekenano: au reirei bon iaon te uaanikai.

Ma karan, namakinan, ao karawen te beeri, bwanaana, te meron, ao te mangko, ke te uaanikai ae koro kamimiina n aron te kiwano ke te pomegranate, e a tia n riki te uaanikai bwa te bwai ae korakora tangirana.

N Ana tai ni mwakuri iaon te aba, te Tia Kamaiu e kabootaua te uaanikai ae raoiroi nakon bwaai aika iai bonganaia n aki toki. E taku, “Ane kam na kinaia n uaia.”³¹ “Ai aron kai ni kabane aika raraoi, a kariki ua aika raraoi.”³² E kauringiira bwa ti na botii “uaa nakon te maiu are aki toki.”³³

Inanon te mii ae mataata ae ti ataiaraoi inanon ana Boki Moomon, te burabeti ae Riaai e kunea bwa e mena inanon “te rereua ae rootongitong ma ni kananokawaki.” Iai te ran ae bareka, te bubu n nang ae roo, kawai aika a

N Ana tai ni mwakuri iaon te aba, te Tia Kamaiu e kabootaua te uaanikai ae tamaroa nakon bwaai aika teimatoa ni bongana.

kamimi, kawai aika katabuaki, n ai aron naba te kai te biti⁴ irarikin te kawai ae eti man irariki nakon te aroka ae tamaroa ma te “kai ae kangkang uaana [ae na] kakukureia te aomata.” Ni kabwarabwaraan te mii, e taku Riaai: “I a waaki . . . ni katoonga uaana; . . . e riaon karewen bwaai nako ake I [a] tia ni . . . katoong. . . [Ao] e onrake tamneiu ma te kimwareirei ae moan te bati.” *Te* uaanikai aei e “[riaon] kangkangina [nakon] kangkangin nako uaanikai ni kabane.”⁵

Nanon te Kai ao Uaana

Tera ae e tei ibukin te kai ma uaana ae moan te onoti? E tei ibukin “ana tangira te Atua”⁶ ao e katanoata ana babaire ni kaboomwi Tamara are i Karawa. “Ba E tangiria aomata te Atua n te aro are E anga Natina ae te riki-temanna iai, ba e aonga n aki mate ane animakinna, ma e na reke i rouna te maiu are aki toki.”⁷

Te uaanikai ae onoti aei bon kani-kinacean ana kakabwaia te Tia Kamaiu aika kamimi man ana Mwakuri ni Kamaiu ae akea kabotauana. Ti aki n ae ti na tii manga maiu riki imwiin maiura ae mamate, ma rinanon ara animaki iroun Iesu Kristo, ara rairan-nano ao kawakinan tuua iroura, a kona ni kabwaraaki ara bure ao n te bong teuana ti na tei n aki bareka ao n itiaki imatan Tamara ao Natina.

Kanakin uaan te kai e kabootauaki naba bwa ti na butimwaai otenanti ao berita n te euangkerio ae e a tia ni kaokaki ma nanora ni koaua—ni bwabetitoaki, ni karekea ana bwaintituaraoi te Tamnei ae Raoiroi, ao n rin ana auti te Uea bwa a na anganaki te mwaaka mai eta. Rinanon ana akoi Iesu Kristo ao man karinean ara berita, ti karekea te berita ae akea kabotauana ni maiu ma ara utu ae raoiroi n te maiu ae akea tokina.⁸

Maroaka ae te anera e kabwarabwara te uaanikai bwa “te bwai ae moan

baan te kakukurei nakon te tamnei.”⁹ E bon koaua!

Te Kaangaanga n Tiku ni Koaua

Ngkai ti boni bane n reiakinaki, e ngae n are imwiin katoongan uaan te euangkerio, n teimatoa ni koaua ao ni kakaonimaki e aki bebete karaoana. N aron ae taekinaki n angin te tai n te maungatabu aei, ti reitinako ni kaitara ma katabetabe ao te kamwane, te aki oota ao te mangaongao, kabwakabwaka ao kariiri are a kataia ni kararoai nanora mai iroun te Tia Kamaiu ao te kimwareirei ao te tamaroa are ti a tia n rinanona n Iriiria.

Ibukin te kakaitara aei, ni miin Riaai ao e kairaki naba bwa te kauring! N iteran te karaanga are te iterana bon te kateitei ae moan te bubura ao ni mwawawa ma aomata n rooro nako ake a kotokoto ni baiia, ni bwainingare, ao ni ngareakinia taan iriira Iesu Kristo aika raoiroi.

Aomata ake inanon te kateitei a kamaemaieia ao ni ngareakinia naake a kawakini tuua, n te kantaninga are a na aki karineia ao ni kabwairangia n aia animaki iroun Iesu Kristo ao

Ana euangkerio. Ao ibukin taeka aika a kabwainrang ngaia ae e karika te nanououa are a taekinaki nakoia taan kakoaua, tabeman ibuakoia ake a tia ni katoonga te uaanikai a namakina te maama ngkai a tia ni mwanea te euangkerio. Ana kariiri te aonaaba aika kewe a kamwaneaki iai; a kararoaia man te uaanikai; ao n ana taeka te Uea, “[a bwaka] nako nanon kawai aika katabuaki ao [a] bua.”¹⁰

N ara aonaaba ngkai, teuare e buakaka iai ana toro are aki momotirawa ni karikirakea te nonori ni bwain te maiu aei, are e tei ibukin te auti ae bubura ma ni mawawa. Te reitinako aei e kabotauaki ma aanga aika aki riai, ae a roko ni mweengara, ma aia waaki ni bwaningareia aomata iaon te intanete.¹¹

E kabwarabwara Nelson, “Teuare e buakaka e rikirake ni kakorakora ana mwakuri n uruani koaua ao ni kawaeremwea ana mwakuri te Uea.”¹² Ti na uringa ana taeka Riaai: “Ti aki mutiakina.”¹³

E ngae ngke ti riai n aki maaku, ti riai n taratara raoi. N taai tabetai, a kona bwaai aika a uarereke ni bita ara baeranti ni maiura n tamnei. Taiako n

Ngkai ti boni bane n reiakinaki, e ngae n are imwiin katoongan uaan te euangkerio, n teimatoa ni koaua ao ni kakaonimaki e aki bebete karaoana.

aki kariaia am titiraki, aia taeka ni kamarakiki tabeman, rao aika aki kakaonimaki, ke kairua ke karawawata ni kararoako man kakabwaia aika kakukurei, itiaki, a kakukureia te tamnei are e roko man uaan te kai ae onoti. Kateimatoai mata-mi ao nanomi ni kabotoa iaon te Tia Kamaiu Iesu Kristo ao te kimwareirei ae akea tokina are e roko mai Irouna.

Ana Onimaki Jason Hall

N Tuun kainnabau ae Kathy, ao Ngai ti kaea te taunimate ibukin Jason Hall. N ana tai ni motirawa, bon 48 ana ririki ao e beku bwa te beretitenti n te kooram n unimwaane.

Aikai ana taeka Jason n te bwai are e bita maiuna:

“[Ngke 15] au ririki I [bon] kabuanibwai inanon au tai n tebo. . . E [mwaoto] roroau ao e mate rabwatau mai bwabwau rikaaki. E bua au konaa ni kamwakura rangau ao teutana au konaa ni kamwakura baiu. I a bon aki kona n nakonako n ae abwabwaki, n tei, . . . ke n amwarake i bon irou. I kuri aki kona n ikeike ke n taetae.”¹⁴

“Tamau ae tangiraki [are i Karawa],’ I bubuti, ‘ngkana arona bwa a bon tii kona n raoiroi baiu, I ataia bwa I kona ni karaoia. Taiaoka, Tamau, taiaoka. . .

“ . . . ‘Kawakini rangau, Tamau, I tii [tataro ibukin] kabonganan baiu.”¹⁵

E bon aki te roko ni bongana bain Jason. Kam kona n n ongo bwa tera ae a na taekina aomata ae kaain te aonaaba? “Jason Hall, e aki ongo am tataro te Atua! Ngkana arona bwa bon te Atua n tangira, E kanga ni katikuko n arom aei? Bukin tera ngkai iai am onimaki iroun Kristo?” E ongo bwanaaia Jason Hall, ma e aki mutiakin. N oneanmwii-na e katoonga uaan te kai. Ana onimaki iroun Iesu Kristo e aki kona ni kamwaingaki. E bane ana reirei man te iuniweti-ri ao e mare ma Kolette Coleman n te tembora, are e kabwarabwara “akea

riki ae I tangiiria irarikina.”¹⁶ Imwiin 16 te ririki ni mare, teuana riki te kakai ae riki, natiia te mwaane ae onoti, ae Coleman, e a bungiaiki.

A kanga ni karikirakea aia onimaki? E kabwarabwara Kolette: “Ti onimakinina ana babaire te Atua. Ao e anganiira te kantaninga. Ti ataia bwa [n te bong teuana] ao e na bon kamaiuaki Jason. . . Ti ataia bwa e a tia te Atua ni katauraoa nakoira te Tia Kamaiu, are ana angakarea ni kamaiu e anganiira te konaa bwa ti na teimatoa ni waaki nako ngkana a bwaranana.”¹⁷

Ngke e taetae iaon taunimaten Jason, Coleman ngkane ai 10 ana ririki e taku bwa e reireinaki iroun tamana “Tamara are i Karawa [jai] ana babaire ibukira, te maiu iaon te aba e tikiraoi, ao ti na maeka inanon ara utu. . . Ma . . . ti na rinanon bwaai aika a kaangaanga ao ti na bae ni karaoa te kairua.”

E reitia Coleman: “Tamara are i Karawa e kanakomaia Natina, Iesu, nako aon te aba. Ana mwakuri e kororaoui. E kamaiuiia aomata.

E tangiriia. Ao imwiina e korakai ibukin marakira, rawawatara, ao ara bure. Imwiina E mate ibukira.” Ngkane e reitia Coleman, “Ibukina ngkai E karaoa aei, Iesu e ataia aron au namakin ngkai.

“Teniua te bong imwiin maten Iesu, E . . . a manga oki ao ni maiu ma rabwatana ae kororaoui. E kakawaki aei nakoia ibukina ngkai I ataia bwa . . . rabwatan [tamau] e na kororaoui ao ti na bootaki ni maeka n ara utu. . .

N ana kainiin Coleman,” Ni katoa tairiki ngke te atai Ngai, e taetae nakoia tamau, ‘e tangiriko Tamam, e tangiriko Tamam are i Karawa, ao te ataenimwaane ngkoe ae ko raoiroi.”¹⁸

E Roko te Kimwareirei mairoun Iesu Kristo

E kabwarabwara Beretitenti Russell M. Nelson bukin tera ngkai ana utu Hall a karekea te kimwareirei ao te kantaninga. E taku:

“Te kimwareirei ae ti namakinna e uarereke nakon karaoana ma aroaron

Jason, Coleman, ao Kolette Hall

maiura ao bwaai ni kabane are e na karaoaki ma tarakin raoi maiura.

“Ngkana e kaineti maiura iaon ana babaire ni kamaiu te Atua . . . ao Iesu Kristo ao Ana Euangkerio, ti kona n namakina te kimwareirei n aki tabe ma bwai aika a na riki—ke akea ae riki—inanon maiura. Te kimwareirei e roko mai Irouna ao ibukina ngkai bon Ngaia. Bon Ngaia oin ni kabane te kimwareirei. . . .

“Ngkana ti taraa te aonaaba . . . , ti na aki ataa te kimwareirei. . . . [Te kimwareirei] bon te bwai n tangira are e roko mai nanom raoi ni kataakin maiuakinan te etieti, are e reireiaki mairoun Iesu Kristo.”¹⁹

Te Berita ngkana Ko Oki

Ngkana ko a tia ni maiu n aki katoonga uaan te kai tabeua te tai, taiaoka ataa bwa e arora baina te Tia Kamaiu nakoimi n taainako. E anoanoira ma te tangira, “Rairinanomi man roko nakoiu.”²⁰ E mwaiti ana uaanikai ao a tai n taainako. E aki kona ni kabooaki n te mwane, ao akea temanna ae tangira te uaanikai ni koaua ae na totokoaki.²¹

Ibukin temanna are e tangiria ni kan okira te kai ao ni katoonga riki uana, moanna am tataromwaaka ni kaota nanom nakon Tamam are i Karawa. Kakoaua Iesu Kristo ao mwaakan Ana angakarea ni kamaiu. I berita nakoimi bwa ngkana kam tanimai nakon te Tia Kamaiu “n ami iango,”²² e na riki uaan te kai bwa ami bwai, e na kangkang kanakina iroumi, e kakukure nakon tamneimi “te kabanea ni korakora mai buakon ana bwai n tangira nako te Atua.”²³

Uoua te wiiki n nako n te bong aei, I noora kakimwareirein ana uaanikai te Tia Kamaiu ae kona n nooraki ngkai Ngai ma Kathy ti kaea katabuan te Lisbon Portugal Tembora. Koaua n te euangkerio ae e a ti a ni kaokaki e uki nako Portugal n 1975 ngke e reke te inaomata ibukiia aaro. Ngkai angia

Aomata aika Itiaki man rine bon moan aomata ake a katoonga uaan te kai ngke akea kaain te taromaui, akea te umwantabu, akea te tembora ae kaan nakon 1,000 te maaire (1,600 kiromita) ni kukurei ma ngaira bwa uaan te kai ae onoti e kuneaki inanon ana auti te Uea i Lisbon, Portugal. I kariniea ao I kamoa-moaia Aomata aika Itiaki ake a kateima-toai maiuia iroun te Tia Kamaiu.

E taku te Tia Kamaiu, “Ane maeka i nanou, ao Ngai i nanona, ao e kariki ua aika bati: ba aki kona te bai teuana ngkana kam a raure ma ngai.”²⁴

N taetae n te ingabong aei nakoia kaain te Ekaretia ni kabuta te aonaaba, e taku Beretitenti Nelson, “Tariu ao mwaane aika tangiraki, kam maiu bwa taian katooto ni uaan te kai are e roko man iriiran ana reirei Iesu Kristo.” Ngkanne e reitia: “I karabwai ngkami! I tangiriki ngkami!”²⁵

Ti tangiriko, Beretitenti Nelson.

Ngai te tia kakoaua nakon mwaakan te kaotioti are iroun ara Beretienti ae tangiraki. Bon ana burabeti te Atua. N aron Riaai are ngkoa, Beretitenti Russell M. Nelson e anoanoira ao ana utu te Atua, n roko ao ni katoonga

uaan te aroka. Au kantaninga bwa ti na karekea te nanorinano ao te korakora n tou mwiin ana reirei.

I kakoaua ma te nanorinano bwa Iesu Kristo bon Natin te Atua. Ana tangira, mwaakan, ma ana akoi e uoti bwaai ni kabane bwa a na teimaan ni bongana. I kakoaua n aran Iesu Kristo, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Mataio 7:16.
 2. Mataio 7:17.
 3. Ioane 4:36.
 4. Ni moan Tianuare 2007, inanon au katau-raoi ibukin ana taromaui Brigham Young University ngkai membwa n te Beretitenti n te Itingaun are e na kanakoaki ni Maati 4, 2007, I titirakina Unimwaane David A. Bednar bwa tera ae katauraioa ibukin ana marooro ni Beberuare 4, 2007, imataia ana aomata aika titebo. I rangi ni miimi ngke e kaeka bwa ana marooro bon taekan tauan te kai te biti ni kamatoaki. Bon titebo raoi atuun te marooro aei ma are I rinea ibukin au taetae. Imwiin ara marooro imarena-ra, ti ataa bwa ara taeka a bon kaokoro. Ana marooro, e atuunaki “Nnen te Ran ni Kamaiu,” e katerea raoi taekan te kai te biti, ke ana taeka te Atua, are e raonaki ma booki aika tabu. N ana marooro e titiraki, “Ngai ma ngkoe ti wareware, kamatebwai ao ni ukori booki aika tabu ni katoa bong, n te anga are e na kariaira n taua te kai te biti?” (speeches.byu.edu).
- Ngkanne, te wiiki imwiin au marooro ma Unimwaane Bednar, Beretitenti Boyd K. Packer e anga ana marooro n ana taromaui

IROUN BERETIENTI RUSSELL M. NELSON

BYU devotional ae atuunaki “Miin Riaai ao Ngkoe.” E katereterea Beretienti Packer te kai te biti bwa te kaotiti ae onoti ao ana kairi te tamnei are a roko iroura rinanon te Tamnei ae Raoiroi. E taku: “Ngkana ko taua ni kamatoaa te kai te biti, ko kona n *namakina* kawaim ni waaki nako ma ana bwaintituaraoi te Tamnei ae Raoiroi. . . . Taa te kai te biti, ao tai kanakoi baim. Rinanon mwaakan te Tamnei ae Raoiroi, ko kona n *namakina* kawaim rinanon te maiu” (Tianuare 16, 2007, speeches.byu.edu).

Atuun au marooro, “Taa ni Kamatoai aia Taeka Burabeti,” ini Maati 2007 bon te kai te biti ae e tei ibukin aia taeka burabeti (Maat 4, 2007, speeches.byu.edu).

Te reitaki ibukin marooro aika teniua aikai a bon aki manennanti. Bain te Uea e mwakuri iaon teniua marooro aikai, a katauraoki ibukiia taan ongora aika titebo, e kaoti koauan teniua anua ibukin te kai te biti, ke ana taeka te Atua: (1) booki aika tabu, ke aia taeka burabeti ake ngkoa; (2) aia taeka burabeti aika maiu; ao (3) mwaakan te Tamnei ae Raoiroi. Bon te teneiai ae kakawaki ni kamatebwai ibukiu.

5. Taaa 1 Nibwaaai 8:4–12.
6. 1 Nibwaaai 11:25.
7. Ioane 3:16.
8. Taaa David A. Bednar, “Lehi’s Dream: Holding Fast to the Rod,” *Liahona*, Okitovwa. 2011, 32–37.
9. 1 Nibwaaai 11:23.
10. 1 Nibwaaai 8:28.
11. Taaa Boyd K. Packer, “Lehi’s Dream and You” (Brigham Young University devotional, Jan. 16, 2007), speeches.byu.edu.
12. Russell M. Nelson, “We Can Do Better and Be Better,” *Riaona*, Meei 2019, 68.
13. 1 Nibwaaai 8:33.
14. Stephen Jason Hall, “The Gift of Home,” *New Era*, Ritembwa 1994, 12.
15. Stephen Jason Hall, “Helping Hands,” *New Era*, Okitobwa. 1995, 46, 47.
16. Te reitaki ae onoti nakon Unimwaane Andersen mairoun Kolette Hall.
17. Te reitaki ae onoti nakon Unimwaane Andersen mairoun Kolette Hall.
18. Te marooro n te taunimate iroun Coleman Hall, ae tibwauaaki iroun Unimwaane Andersen mai iroun Kolette Hall.
19. Russell M. Nelson, “Joy and Spiritual Survival,” *Riaona*, Nobembwa 2016, 82, 84.
20. 3 Nibwaaai 21:6.
21. Taaa 2 Nibwaaai 26:25, 33.
22. Reirei ao Berita aika a Tabu 6:36.
23. 1 Nibwaaai 15:36.
24. Ioane 15:5.
25. Russell M. Nelson, “The Second Great Commandment,” *Riaona*, Nobembwa 2019, 100.

Taeka ni Kainiin

Taun temanna ma temanna e kainnanao rairakin te iango ma te nano ni katootonga riki te Uea

Tariu ao mwaneu aika kam tangiraki, ngkai ti a roko ni banen te maungatabu ae ururingaki aei, ti karabwa te Uea n rongorongongo ake e anga ao katangitang ake a kakorakoraira. Ti a tia ni kanuaaiki raoi n ana taeka Kristo.

Ti ataia ana euangkerio Iesu Kristo ae kaokaki e na karekea te kantaninga ao te kimwareirei nakoia aomata ake a na ongora man maiuakin Ana reirei. Ti ataia naba bwa mweenga nako a kona n riki bwa tabo ni katantan n koaua n te onimaki, ike e na maeka iai Tamnein te Uea.

Eang, ae moan te kakaawaki ni Kaokan Bwai bon te tembora are tabu. Otenanti ao berita aika tabu a rang kakaawaki n katauraoaia aomata ake a na tauraai ni butimwaea te Tia Kamaiu n Manga Okina. N te tai aei, iai 166 tembora aika a mwakuri, ao e mwaiti riki aika a na kaoti.

Te neweaba e na karaoaki imwain katabuan taian tembora aika a boou ao ake a onobwaiakaki. A mwaiti raao ake tiaki kaain ara aro ake a na ira neweaban tembora aikai ao man reiakina te bwai ae boou iaon taekan kakabwaia n te tembora. Tabeman taan roko akanne a na kan ataa riki ae bati. A na titiraki ma nanoia bwa a na kanga ni kona ni karekei kakabwaia n te tembora.

Ngkai kaain te Ekaretia, ti kainnanao te tatauraai n kaekai aia titiraki. Ti

kona n kabwarabwaraa bwa kakabwaia n te tembora a tauraai nakoia aomata nako ao naake a katauraai nanoia. Ma imwain ae a rin n te tembora ae katabuaki, a riari n tau. Te Uea e tangiriia natina ni kabane ni karekei kakabwaia aika akea tokiiia ake a tauraai n Ana tembora. E a tia n kaotia bwa tera ae

riai n karaoia temanna bwa e na tau n rin n Ana auti ae tabu.

Te katooto n karaoan te aeke n reirei aio bon kairan te iango nakon taeka ake a koreaki i tinanikun te tembora: “E tabu bwa ana Bwai Iehova; Ana Auti te Uea.” Ana reirei Beretitenti Henry B. Eyring n te bong aio ao tabeman riki a tia n kakorakoraira bwa ti na itiaki riki. Tembora nako bon taabo aika tabu; ni kabane taan mwakuri n te tembora a kataia n itiaki riki.

Ni kabane baike a kainnanaoaki ibukin te rin n te tembora a kaineti ma kororaoin temanna ma temann. Karekean te katauraoi anne, aomata ake a tangiria n karekei kakabwaia n te tembora a na rinanon uoua intawiu: te moan ma aia bitiobi, kauntira n te bitiobiriki, ke beretitenti n te mwaanga; te kauoua ma te beretitenti n te titeiki ao te beretitenti n te mition ke temanna ana kauntira. N te intawiu akanne, iai tabeua taian titiraki.

Tabeua titiraki akanne a tia n manga bitaki ibukin te kamataata. I tangiria n wareki nakoimi ngkai:

1. Iai am onimaki ao am koaua iroun te Atua te Tama ae akea Tokina; Natina, Iesu Kristo; ao te Tamnei ae Raioiroi?
2. Iai am koaua ibukin Ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo ao tibwangana ae am Tia Kamaiu ao te Tia Kabooira?
3. Iai am koaua ibukin Kaokan ana euangkerio Iesu Kristo?
4. Ko kamatoa te Beretitenti n ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira bwa te burabeti, te tia mamata, te tia karekei kaotioti ao bon tii ngaia te aomata i aon te aonaaba ae e kariaia-kaki ni kamwakuri kiingin te nakoanibonga ni kabane?

Ko kamatoaia kaain te Moan Beretitenti ao te Kooram n Abotoro

n te Tengaun ma Uoman bwa burabeti, taan mamata, ao taan karekei kaotioti?

Ko kamatoaia Mataniwi ni Kabuta ake tabeman ao mataniwi n aono n te Ekaretia?

5. E a tia te Uea n taekinna bwa bwaai ni kabane a na “karaoaki n te itiaki” i Matana (Reirei ao Berita aika Tabu 42:41).

Ko botumwaaka n ukora te itiaki n am iango ao n anuam?

Ko maiuakina tuan te itiaki?

6. Ko iriira ana reirei ana Ekaretia Iesu Kristo n anuam aika aki noraki ao n ana tabo te botanaomata ma kaain am utu ao tabeman?
7. Ko boutokai ao ni kaungai taian reirei, mwakuri, ke koaua aika a kaitara ma ake n ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira?
8. Ko kekeiaki ni kawakina te bong ae te Tabati n tabuia, ni mweengam ao n te taromaui, ni kakaea am bootaki, ni katauraioiko nakon ao ni kororaoi n anaa te toa, ao ni maiuakina maium ni kabooraioia ma taian moti ao tuan te euangkerio?
9. Ko kekeiaki bwa ko na kokoaua ni bwaai ni kabane aika ko karaoi?
10. Ko kabwaka te kabwianibwai ae bwainin?
11. Ko mataata ao n ongotaeka nakon Tuan te Mauri?
12. Iai katabeam n te mwane ke bwaai riki tabeua nakon kainabam mai mwaina ke nakoia natim?

Ngkana iai, ko teimatoa ni karoiroi nanon katabeam akanne?

13. Ko kawakina te berita are ko karaoia n te tembora, ni ikotaki ma kabongana te kamenti n te tembora n aron are e taekinaki n te entaumente?
14. Iai bure aika a kakaiaki inanon maium ae ko riai n raoiakin ma mataniwi n te nakoanibonga bwa mwakoron kawaim n rairannano?
15. N am iango ko tau n rin n ana auti te Uea ao ni karaoi otenanti n te tembora?

Ningabong, titiraki aika a tia ni manga rinanoaki aikai ibukin karekean rekamente n rin n te tembora aikai a na tibwatibwaaki nakoia taan kairiiri n te Ekaretia n kabuta te aonaaba.

N ikotaki ma kaekan titiraki akanne ma te koaua, e bon ataaki bwa ni kabane taan mwakuri n tembora a na kabongana te kamente n te nakoanibonga ae tabu ian kunnikaia. Aio bon kanikinaean te motiinano n tamnei n kekeiaki n katoa bong n katootonga riki te Uea. E kauringiira naba bwa ti na teimatoa n kakaonimaki nakon berita aika a tabu ake ti karaoi n katoa bong ao n nakonako iaon kawain te berita n katoa bong n te kawai ae rietata man tabu riki.

Ngkai, n te tai aei, I tangiria n taetae nakoia te roronirikirake. Ti kaungai ngkami bwa kam na katauraoi ibukin rekamente nakon te tembora ae tianaki taina. Kam na bon ti anganaki titiraki ake a tau ibukimi n ami katauraoi

ibukin otenanti n te bwabetito ao te kamatoa n tei ibukiia tabeman. Ti rang kakaitau ibukin taumi ao nanomi n ira te mwakuri n te tembora are tabu anne. Ti karabwai ngkami!

Taum ibon iroum n rin n ana auti te Uea e kainnanao oin am katauroi n te tamnei. Man ana ibuobuoki te Uea, akea te bwai ae aki kona n karaoaki. N bwaai tabeua, e bebete riki katean te tembora nakon katean te botanaomata ae tauraoi nakon te tembora. Taun temanna ma temanna e kainnanao rairakin te iango ma te nano ni katootonga riki te Uea, n riki bwa kaain te aba ae kokoaua, n riki bwa te banna ae tamaroa riki, ao n riki bwa te aomata ae tabu riki.

I kakoaua bwa te mwakuri n katauraoi aei e uoti kakabwaia aika bati n te maiu aei ao kakabwaia ake aki kona n reke n te maiu ae na roko, n ikotaki ma kawakinan am utu n aki toki n te aro n “kukurei ae aki totoki.”¹

Ngkai I tangiria n marooroakina te bwai teuana: babaire ibukin te ririki ae na roko. Imwin tain te kamwaitoro n te ririki 2020, e kakoroa raoi 200 te ririki imwin are Iotebwa Timiti e nora te Atua are ti ataia bwa Te Moan Kaotioti. Te Atua te Tama ao Natina ae Tangiraki, Iesu Kristo, e kaoti nakon Iotebwa, te kairake ae 14 ana ririki. Te bwai anne e mwaakena moanan Kaokan ana euangkerio Iesu Kristo n ae bwanin, n aron are e a tia n taekinaki n te Baibara ae Tabu.²

Imwina e kaoti te roko ae reireiti mai-rouia taan uarongorongon mai ikarawa, aika Moronaai, Ioane te Tia Bwabetio, ao Abotoro ngkoa aika Betero, Iakobo, ao Ioane. Ao n rimwiiaki riki irouia tabeman, n ikotaki ma Mote, Eritai, ao Eria. Nakai ni kabane a uota te kariaia ae tabu n kakabwaiaia natin te Atua i aon te aba teuana riki te tai.

N te kakai, ti a tia naba n karekea ana Boki Moomon: Kakoauan Taekan Iesu Kristo, te koroboki ae tabu are

na raona te Baibara ae Tabu. Kaotioti ake a boretiaki n Reirei ao Berita aika Tabu ao Bwaeao aika Bobuaka a tia n rang mataata n ana tua nako te Atua ao koaua aika akea tukiia.

Kiing ao ana aobiti nako te nakoanibong a tia n kaokaki, n ikotaki ma aobiti aika te Abotoro, Itingaun, tamanuea, ibonga ae rietata, unimwaane, bitiobi, ibonga, tia reirei, ao te riikan. Ao aine aika a tangira te Uea a beku korakora n te Bootaki n Aine, Moanrinan, Kairake n Ataeinnaine, Reirei n Tabati, ao n nakoa n te Ekaretia ake tabeua—aikai ni kabane mwakoro aika kaakawaki ni Kaokan ana euangkerio Iesu Kristo n ae bwanin.

Ngai are, te ririki 2020 e na riki bwa te ririki n runгаа te kauabubua n ririki. Maungatabu n kabuta n Eberi ae na roko e na kaokoro man maungatabu ake mai mwaina. Onoua te namwakaina mangkai, au kantaninga bwa ni kabane membwa ao utu nako a na katauraoi nakon te maungatabu ae onoti are e na waakina aan raoi te euangkerio ae kaokaki.

Ko kona n waakina am katauraoi man manga warekan rongorongon Iotebwa Timiti n te Moan Kaotioti n aron are koreaki n Bwaeao aika Bobuaka. Ara kamatebwai ibukin te ririki ae na roko n *Nakomai, Iriirai* bon ana Boki Moomon. Ko na kona n iangoi titiraki aika kakaawaki n aron, “E na kanga n riki bitakin maiu

ngkana au ataibwai ake a reke man ana Boki Moomon a bon tii anaaki naba?” ke E kanga te tai are e iriira te Moan Kaotioti ni kaokoro karaoana ibukiu ao ibukiia ake tangiraki irou?” Ao, ngkai a tauraoi witeon ana Boki Moomon, ko kona n karinii n am kamatebwai ibon iroum ao n te utu.

Rinei oin am titiraki. Karaoa oin am babaire. Reitiko ma ootan Kaokan Bwai ae mimitong. Ngkai ko karaoa anne, te maungatabu n Eberi ae na roko e na aki ti ururingaki, ma e na aki kona ni mwamwanuokinaki.

Ngkai n kainiin, I katuka iroumi au tangira ao au kakabwaia bwa ngkami nako kam na kukurei man tabu riki n te bong koraki. N te tai aei, taiaoka ataia bwa kaotioti a reitinako inanon te Ekaretia ao a na reitinako iaan ana kaetieti te Uea ni karokoa “ana mwakuri te Atua a na kakoroaki bukiia, ao Iehova ae Mwaaka e na kangai e a tia te mwakuri.”³

I kakabwaia ngkami, n kamatoaa au tangira ibukimi, ao ni kaota au kakoaua bwa e maiu te Atua! Iesu bon te Kristo! Aio Ana Ekaretia ao ngaira bon Ana aomata. N aran Iesu Kristo ae tabu, amen. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Motiaea 2:41.
2. Taraa Itaita 2:2; 29; Etekiera 37:15–20, 26–28; Taniera 2:44; Amota 3:7; Makuri 3:21; I-Ebeto 1:10; Te Kaotioti 14:6.
3. *Teachings of Presidents of the Church: Joseph Smith* (2007), 142.

Kaboouan Taian Titiraki ibukin te Beeba ni Kariaia ao Tabeua Rongorongon te Tembora

Kaboouan taian titiraki n te intawiu ibukin te rekomete nakon te tembora a karaoaki iroun Beretitenti Russell M. Nelson n tain te maungatabu ni kabuta n Okitobwa 2019 (taraa iteraniba 121). Taian kainibaire ibukin te tembora a teimatoa n tiku n aroia, ma tabeua titiraki a manga kaetaki taekaa bwa aonga ni mataata raoi. Taan kairiiri aika a nakoraai a riai ni karekea te reta mairouia te Moan Beretitenti ae bonginaki n Okitobwa 6, 2019, are e raonaki ma titiraki aika a kaboouaki.

Beretitenti Nelson e katanoatai naba baire ibukin waniua tembora aika a boou (taraa iteraniba 79). Tembora aika a boou a mena i Freetown, Sierra Leone; Port Moresby, Papua New Guinea; Bentonville, Arkansas, USA; Bacolod, Philippines; McAllen, Texas, USA; Cobán, Guatemala; ao Orem ao Taylorsville, Utah, USA.

Man te maungatabu ni kabuta n Eberi 2019, a katabuaki taian tembora i Kinshasha, Democratic Republic of

the Congo; Lisbon, Portugal; Port-au-Prince, Haiti; ao Fortaleza, Brazil; ao ni manga katabuaki i Oakland, California, USA; Memphis, Tennessee, USA; Frankfurt, Germany; Oklahoma City, Oklahoma, USA; ao Raleigh, North Carolina, USA.

E katabwenaaki aontano ibukin taian tembora i Yigo, Guam; Praia, Cabo Verde; San Juan, Puerto Rico; Lima, Peru (Los Olivos); ao Belém, Brazil, ao a rineaki taabo ibukin taian tembora i Auckland, New Zealand, ao Layton ao Saratoga Springs, Utah, USA.

Babaire ake a karaoaki a uki nako ibukin onobwaian te Salt Lake Tembora, are e na in n Ritembwa ao ni manga moan kaukaki n 2024, ao te St. George Utah Tembora, are e na in n Nobembwa 2019 ao ni manga moan kaukaki n 2022. ■

Ibukin rongorongon riki te tembora, nakon [temples.ChurchofJesusChrist.org](https://www.temple.churchofjesuschrist.org).

Te Ekaretia e Bita te Tua ibukin Kakoauakin Taian Otenanti

Nte boowi ni kairiiri ibukin te maungatabu ni kabuta ike Mataniwi ni kabuta ao Aobitia ni Kabuta a karekea te kaetieti mairoun te Moan Beretitenti, Beretitenti Russell M. Nelson are e katanoatai bitaki aika mwakuriaki inanon ana tua te Ekaretia ni kaineti bwa antai aika a na beku bwa taan kakoaua n te bwabetito ao n te kabaeaki.

Ana reta te Moan Beretitenti ae bonginaki n Okitobwa 2, 2019, a kateretereaki rongorongoia:

“Ngkai a kaoaki mairouia mataniwi n tararua:

1. “Te membwa are iai irouna te rekomete nakon te tembora, n raonaki ma te rekomete ae tianaki taina, e na riki bwa te tia kakoaua nakon te tia onomwi are e karaoa te bwabetito.
2. “Te membwa are entaute ma iai ana rekomete n te tembora e kona n riki bwa te tia kakoaua nakon te otenanti ae maiu, ke te kabaeaki are e karaoia te tia onomwi.
3. “Te membwa are e bwabetitoaki n te Ekaretia, n raonaki ma ataei ao te roronrikirake, e kona n riki bwa te tia kakoaua ni bwabetitoan te aomata ae maiu.” ■

Man te maing: Fortaleza Brazil Tembora, Lisbon Portugal Tembora, Kinshasha Democratic Republic of the Congo Tembora, ao te Port-au-Prince Haiti Tembora

Taan Kairiiri a Kabwarabwara te Mwakuri ae Boou ibukiiia Ataei ao te Roronrikirake

Te boki ibukiiia Ataei ao te Roronrikirake e na karinaki n Tianuare 2020 ibukin buokaia kairake n aomata bwa a na iriira te Tia Kamaiu ngkai a rikirake n te tamnei, n te aro n reitaki, n te rabwata, ao te wanawana. Ibukin taian marooro n te maekatiin aei are e maroroakina taekaaia Ataei ao te Roronrikirake, taraa iteraniba 40 ao 53.

“E a roko te tai ibukin te waaki ae boou, ae baireaki ibukin buokaia ataei ao te roronrikirake n te bong aei ni kabuta te aonaaba,” e taku Beretitenti Russell M. Nelson n te kanakobwana ae onoti n Tebetembwa 29, 2019.

“N oneamwiin are ko na anganaki mwaitin mwioko aika onoti,” e taku nakoia ataei ao te roronrikirake, “ti kao-ko bwa ko na taetae ma te Uea ibukin bwa ko na kanga ni karikirakeko n te kawai ae baeranti. E na iai te kakabwaia iai ao ae kakukurei, ma e tangira tabeua te mwakuri man ami itera. Ko riai ni karekea oin am kaotioti. Ko riai n rinerine i bon ibukim ao ni mwakuriia. N tabetai e wirikiriki nakoim te Tamnei bwa kona karaoi bwaai aika a kaangaanga. I taku bwa ko tauraai nakon te kaangaanga. Ko kona ni karaoi bwaai aika a kaangaanga.”

E taku naba Beretitenti Nelson bwa iai tabeia kaaro ae kakawaki ae a kara-oia. “Taaiaoka katea te reitaki ae matao ma am ataei ao te roronrikirake,” e taku. “A kona n ibuobuoki taan kairiiri ake n te taromauri, ma aikai bon am ataei. Akea temanna ae na kona ni karekea te tokanikai ma te anainano ae korakora nakoia ma bon ngkoe. Anga am tangira, kaunganano, ao te reirei, ma totokoa te kariiri ae ko na tautakaniia. A na karaoa ae tamaroa ngkana a kamwakura oin inaomataia.

“Te reirei aei e kaineti nakoia ara taan kairiiri aika a kakateke ao aia tia reirei ataei ao te roronrikirake,” e reitia Beretitenti Nelson. “Ti kainnanaoia kairake n aomata bwa a na kairiiri, riki naake a tia ni weteaki ao ni kamatoaki bwa a mwakuri n taian beretitenti n te kiraati ao te kooram. Te kariaia ibukin te nakoanibonga a anganaki te mwioko-aki iai. A na reiakinaki bwa a na kanga ni karekea ana kairi te tamnei ni kairan aia kiraati ke aia kooram.”

N te aeka ni marooro naba anne, Beretitenti M. Russell Ballard, te Bonimwi ni Beretitenti n te Kooram n

Abotoro n te Tengaun ma Uoman, e kabwarabwara aia nonori Ataei ao te Roronrikirake: ni “kakorakora te roro ae rikirake n aia onimaki iroun Iesu Kristo, ao ni buokiiia ataei, te roronrikirake, ao aia utu n rikirake iaon kawain te berita ngkai a kaitara ma kaangaanga te maiu.”¹ E taku bwa buokakiiia ataei ao te roronrikirake ni karekea aia koaua iroun Iesu Kristo e na kaka-bwaiaiaia ao ngaira ni kabane inanon maiura ni kabane.

Imwiin irakin te kanakobwana irouia te roronrikirake n te waaki ni kakukurei ni kaota aron kabonganaan

Kabwarabwaraan Aron te Kairi ibukiia Ataei ao te Roronrikirake, e taku Beretitenti Ballard: “Aei ai bon tibwa te moan. N te bong aei, ti a tibwa bwaai iaon te waaki ni kakukurei aei. Aei te bwai ae na waaki nako inanon am utu ao ngkai kam uaia ni mwakuri. Ti kaoko bwa ko na reiti nako n ira te waaki ni kakukurei. . . . Kaaro, taiaoka reita nako aei n te mweenga.” E katuruturua bwa “te burokuraem aei e boboto n te mweenga, ae boutokaaki n te Ekaretia” ao bwa “utu a na iai rekerekeia ni kabane n te burokuraem aei. Anne e na karekea te bwai ae nakoraoi.”

N aono aika mwaiti n te aonaaba, kaaro, ao taan kairiiri a reke naba oin aia boki ni Kabwarabwaraan aron te kairi. Tabeua aono a na reke aia boki ibukiia Ataei ao te Roronrikirake ae na rairaki n oin aia taetae rimwi riki n 2020.

Reiakinan te euangkerio, mwakuri n ibuobuoki ao waaki ni kakukurei, ao rikirakem i bon iroum (n raonaki ma katean ao kakoroan nanon taian kouru) a riki bwa mwakoro aika kakawaki ibukiia Ataei ao te Roronrikirake, ao e na kairiiri inanon te tai ni babaire. Ataei ao te roronrikirake a na ukora oin aia kaotioti ngkai a waaki nako iaon kawain te berita, ma aia boutoka aia utu, taan kairiiri, ao tabeman riki. E taekinna Beretitenti Ballard bwa Ataei ao te Roronrikirake bon te mwakuri ae tabangaki ao ngaia are e angaraoi karaona nakon “te tabo are ko maeka iai ao are a mena inanona am utu.”

Rakan rongorongu ao bwaai n ibuobuoki a na katauraoki n te kanakobwana ni Marooro n Itaramata ibukiia Ataei ao te roronrikirake n Nobembwa 17, 2019, ae karaoaki iroun Unimwaane Gerrit W. Gong man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman. Ataei ao te roronrikirake ake a koro 8 nakon 18 te ririki n 2020, aia karo, taan kairiiri ibukin te Bootaki n Ataeinnaine, aetuwaitia ibukin te Nakoanibonga ae te Aaron, ao taan kairiiri n te Moanrinan a kaokai bwa a na iria. Kanakoi am titiraki ibukin aia burokuraem Ataei ao te Roronrikirake nakon Unimwaane Gong n facetoface.ChurchofJesusChrist.org. Imwiin te bwai ae maiu aei, are e na karaoaki n te kanakobwana inanon 18 taetae, e na kawakinaki te tamnei n te aro bwa e aonga ni kabooouaki ke ni karuoaki man te intanete n te tai ae angaraoi. ■

Taraa ChildrenandYouth.ChurchofJesusChrist.org n aron naba ChildrenandYouthLeaders.ChurchofJesusChrist.org ibukin rakan te rongorongu, n raonaki ma te rongorongu ibukin te Marooro n Itaramata.

TE BWAI AE E NA TARAARI

1. Ataei ao te Roronrikirake n Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira: *Kabwarabwaraan Aron te Kairi ibukiia Kaaro ao Taan Kairiiri* (2019), 1.

IKR Maungatabu ni Boutoka aia Burokuraem Ataei ao te Roronrikirake

Ngkai mwakoron ana kekeiaki te Ekaretia ni katiteuanai ana burokuraem ibukiia ataei ao te roronrikirake ni kabuta te aonaaba, ni moa man 2020, titeiki n te United States ao Canada a na tibwaontia te maungatabu ni katoa uoua te ririki Ibukin Kakorakoraia te Roronrikirake (IKR).

IKR maungatabu a karaoaki itinanikun te United States ao Canada ae riaon 10 te ririki ao e na reitinako n aron are mai imwaaina.

Rakan te rongorongu e na katauraoki n tain te Marooro n Itaramata are e na riki n Nobembwa 17, 2019. ■

Bitakin Bootaki ae Boboto iaon Kakorakoraia te Roronrikirake

Ngkai mwakoron te kekeiaki n anganiia te roronrikirake n te Ekaretia te kona ni kakoroa nanon aia konabwai mai eta, bitaki n te bootaki n ataenimwaane ao n te bootaki n ataennaine a katanoataaki n Okitobwa 2019 n te maungatabu ni kabuta iroun Beretitenti Russell M. Nelson (taraa iteraniba 38) ao ni kabwarabwaraaki iroun Unimwaane Quentin L. Cook man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman (taraa iteraniba 40) ao Titita Bonnie H. Cordon, te Beretienti ni Kabuta n te Bootaki n Ataennaine (taraa iteraniba 67).

Bitaki aikai a katuruturuwa bwa “moan taben te bitiobi ae moan te kakawaki bon tararuakiia ataenimwaane ao ataennaine n ana uoote,” e taku Beretitenti Nelson. Taian bitaki a raonaki ma katokan te beretitentii n te Bootaki n Ataenimwaane n te uoote. Te bitiobiriki, n aron te beretitentii n te Nakoanibonga ae te Aaron, e na buokaki irouia taian aetuwaitia n te kooram ao taian tibetioriti inanon tabeua keiti. Te beretitenti n te Bootaki n Ataennaine e na ribooti ni kaineti nakon te bitiobi.

Beretitentii n te kooram ao n te kiraati a na kabanea nanoia iaon te mwakuri ni kamaiu, n raonaki ma aia mwakuri ni mitinare membwa, kama-toakiia aika a tibwa rairaki, te waaki ni kamrarurung, te mwakuri n te tembora ao rongorongon te utu, ao n reireia te euangkerio. Beretitenti ibukin aia kooram te Roronrikirake ao beretitenti ibukin te kiraati a na kaira bootakin te Tabati, mwakuri ni karikirake, ao tabeua waaki ni kakukurei.

Waaki ni kakukurei ibukii te roronrikirake a aikoa manga aranaki bwa “Miutuo” ma a kona n aranaki bwa “waaki ni kakukurei ibukii Ataennaine,” “waaki ni kakukurei ibukin te kooram n te Nakoanibonga ae te Aaron,” ke “waaki ni kakukurei ibukii te roronrikirake.” Taian kataumwane ibukin aia waaki ni kakukurei te roronrikirake e na riai ni bwenauaki ma te mwakoro ae bootau, ni kaineti ma mwaitiia te roronrikirake inanon bootaki nako.

Ana botoniango te Bootaki n Ataennaine e a tia ni manga rinanoaki, ao mwaitin aia kiraati Ataennaine e riai ni barongaaki ni kaineti ma mwaitin ao kainnanaoia ataennaine. Kiraati ni kabane a na aranaki n “Ataennaine,” n rimwiaki man aia ririki ake kaain te kiraati, n aron “Ataennaine 12–14,” ke ae bebete “Ataennaine” ngkana a bane ni bootaki. Aara aika “Biiawe,” “Mwaa Meite,” ao te “Raurere” a nang aki kabonganaaki.

Te membwa n te kauntira ae rietaata n te titeiki e na beku bwa te beretitenti n te Bootaki n Ataenimwaane, ao te beretitentii ibukin te Bootakin Ataenimwaane n te titeiki e na beku ibukin te komete n te Nakoanibonga ae te Aaron–Bootaki n Ataennaine ma te beretitentii n te Bootaki n Ataennaine.

Inanon bitaki tabeua, te Bootaki n Aine, Bootaki n Ataennaine, Bootaki n Ataenimwaane, Moanrinan, ao te Reirei n Tabati a na aranaki bwa bootaki” nakon ae “bootaki nako,” ao taan kairiiri a na aranaki bwa “Aobitia ni Kabuta” n ana karinan te Ekaretia ni kabuta ao bwa “aobitia n te titeiki” ao “aobitia n te uoote” n ana karinan te aba. ■

Aua Kawai ni Katauraoi ibukin Eberi 2020

Te ririki 2020 e mwaakena te ka 200 ni kanuring ibukin te Moan Kaotioti, are e riki n tain te tiburing n 1820. N aron ae kaineti, e katanoata Beretitenti M. Nelson bwa n te maungatabu ae na roko n Eberi “e na kauringaaki aan moan katean te euangkerio ae e a tia ni kaokaki” (taraa iteraniba 122).

E kaungaia membwa n tatabe-maniia ao utu bwa a na katauraoi ibukin te “maungatabu ae onoti aei” ao ni bairei kawai ake a na kona ni karoaaki:

1. Manga wareka riki ana rongorongote lotebwa Timiti ibukin te Moan Kaotioti.
2. Ngkai ko kamatebwaia *Nakomai, Iriiri* n 2020, iangoi titiraki ibukin te rabakau are ko karekea ao kakabwaia ake ko karekei ibukin ana Boki Moomon.
3. Iangoia ni kamanenai witeo aika a boou ibukin ana Boki Moomon n am kamatebwaia i bon iroum ao ni utu.
4. Rinei oin am titiraki ao karaoa oin am baire ni “kabanea nanom inanon mimitongin ootan Kaokan bwaia.”

Ngkai ko karaoa anne, te maungatabu n Eberi ae na roko e na aki ti ururingaki, ma e na aki kona ni mwamwanuokinaki.” ■

Iango iaon waaki ni kakukurei

Iai kawai aika a mwaiti ni buokiia membwa ni kamatebwai man rongorongon te maungatabu. Aikai tabeua katotoo; ko kona ni karekei iango riki tabeua are a na mwakuri raoi riki n ami kooram ke te Bootaki n Aine.

- ***Maroro inanon te kurubu.***

Tibwatibwaia membwa inanon kurubu aika a uare-reke, ao katabeia kurubu akanne mwakoro aika a kakaokoro man rongorongon te maungatabu bwa a na warekia ao ni maroroakinna. Ngkanne tuangia kurubu nako bwa a na tibwa te koaua are a reiakinna. Ke ko kona ni katei kurubu ma aomata aika a kamatebwai mwakoro aika a kakaokoro ao anganiia bwa a na tibwai imarenaia bwaai ake a reiakinii.

- ***Kaekai titiraki.***

Kaoia membwa bwa a na kaekai titiraki n aron aikai iaon rongorongon man te maungatabu. Tera koaua man te euangkerio aika ti kunei man te rongorongon aei? Ti na kanga ni karaoi nanon koaua aikai? Baikara kakao ao berita ni kakabwaia aika a anga? Tera ae e reireiniira te rongorongon aei ibukin ana mwakuri te Atua are e tangiria bwa tina karaoi?

- ***Tibwai maroro ake a taekinaki.***

Kaoia membwa bwa a na tibwa te rongorongon man te maungatabu are e kaungaia bwa a na kakoro bukin tibwangaia n te mwakuri ni kamaiu. Kaungaia bwa a na iangoia bwa a na kanga n tibwai rongorongon aikai ni kakabwaiaia temanna, n raonaki ma naake ti tangiria ao aomata ake a ibuobuoki nakoia.

- ***Tibwa te bwai teuana iaon te reirei.***

Imwain taina, kaoia tabeman membwa bwa a na uoti bwaai man mweengaia ake a kona ni kabonganai n reirei iai rongorongon man te maungatabu. N tain te boowi, tuangia membwa bwa a na kabwarabwara bwa a kanga bwaai akanne n irekereke nakon te rongorongon.

- ***Katauraoa te reirei n reiakinna n te mweenga.***

Tuangia membwa bwa a na mwakuri ni kakauoman ni bairea te reirei n te tairiki ae boboto iaon te rongorongon man te maungatabu. Tina kanga ni karaoa te rongorongon bwa e na irekereke nakoia ara utu? Tina kanga n tibwa te rongorongon aei ma aomata ake ti ibuobuoki nakoia?

- ***Tibwa te bwai ae ko rinanona.***

Ikotaki wareki tabeua kibuntaeka man rongorongon man te maungatabu. Tuangia membwa bwa a ana tibwai katoto man koroboki aika a tabu ao man maiuia ake a kabwarabwara ke ni kaungai reirei ake a reiakin man kibuntaeka aikai.

- ***Kamatebwai taekan koroboki aika a tabu.***

Kaoia membwa bwa a na wareki kibu man koroboki aika a tabu man rongorongon man te maungatabu. Tuangia bwa a na maroroakinna bwa a kanga reirei n te maroro ni buokiia ni matata n koroboki aika a tabu.

- ***Ukoura te kaeka.***

Imwain te tai, katei tabeua titiraki aika a kona ni kaekaiki ni kabonganaan rongorongon man te maungatabu. Kabotoi titiraki iaon te bwai ae e nano ke rekereke ma reirei man te euangkerio (taraa *Teaching in the Savior's Way*, 31–32). Ngkanne kariaia membwa bwa a na rinea ao ni karekei kaeka inanon te rongorongon. Kaoia bwa a na maroroakini aia kaeka inanon te kurubu ae uarereke.

- ***Kakaea te kibu.***

Kaoia membwa bwa a na kakaai rongorongon n te maungatabu, n taratarai kiibu ake a nano irouia. Tuangia bwa a na tibwai kiibu ao tera ae a reiakinna mai iai. E na kanga ni buokiira reirei aikai n ana mwakuri te Uea?

- ***Karika te bwai teuana.***

Kaoia membwa bwa a na karaoa te boutita ke te bokimwaake are e kaira te maroro ae anainano man te rongorongon man te maungatabu. Anganiia aia tai n tibwa te bwai are a karaoi. ■